CENGİZ

AYIN DAMGASI

Kassandra Damgası

Pis-kolok

CENGİZ AYTMATOV

KASSANDRA DAMGASI

Çeviren
Ahmet PİRVERDİOĞLU

Nora Kitap'ın 19-06-2018 tarihli 2. Baskısı esas alınarak hazırlanmıştır. **Hiçbir ticari amaçla kullanılamaz.**

Kassandra, Apollon'un aşkını reddedince onun tarafından cezalandırıldı. Bundan sonra hiç kimse onun kehanetlerine inanmayacaktı.

(Eski Yunan mitolojisinden)

Hâlâ yaşamayan, bu güneş altında yapılan kötülükleri görmeyen kişi, onların her ikisinden daha da bahtiyardı.

(Eklesiast)

1

Bu defa da, bir zamanlar olduğu gibi, ilk önce *söz* vardı. Tıpkı o Ölmez Kitap'ta olduğu gibi…

Sonra olanların hepsi, söylenen sözlerin sonucuydu. Fakat bu beklenmedik olayla ilk karşılaşanlar, bir gün gelip de bu hadiseyi hayatlarının en sarsıcı olayı gibi anlatacaklarını akıllarına bile getirmezlerdi… Ayrıca bu tanıkların hepsi hatıralarını benzer bir cümleyle ifade etmeye mahkûmdular: "O günkü inanılmaz olaylar, bir polisiye romandaki gibi gelişiyordu."

Aslında aynen şöyle olmuştu: *Tribün* gazetesi çalışanları başyazarın bir talimatını almışlardı. Talimatta, yazı işleri kurulunun acil olarak yönetim katında düzenleyeceği olağanüstü toplantısı sırasında, herhangi bir yere telefon açılması, telefonlara ve fakslara cevap verilmesi ve

hatta gazete binasına ziyaretçi alınması kesinlikle yasaklanıyordu.

Her şey bu olağanüstü toplantıyla başlamıştı.

Gazete sayfalarında böyle bir bildiriyi yayınlamak, ancak hayal edilebilirdi. Fakat karar vermek ve harekete geçmek gerekiyordu. Ya bildiriyi yayınlayacak ya da… Ve "Bütün kıtaların fikir hükümdarı" imajını büyük bir katiyet ve kıskançlıkla korumaya çalışan *Tribün* de tabii ki bu ayartmaya -daha sonra muhaliflerin de kaydettiği gibi bu şeytani ayartmaya- karşı koyamadı. Çünkü bu, dünya çapında sansasyon yaratacak kadar büyük bir yemdi. Gazete bu materyalin bütün yayın haklarını almış ve riske girmeye karar vermişti. İnsanlık tarihindeki bu en inanılmaz belge, hemen yayınlanacaktı.

İşte o zaman, olaylar henüz başlamadan, gazete yorumcularından biri herkesin hatırlayacağı bir şey söylemişti. Baskıdan yeni çıkmış sayfayı elinde tutarak, "Evet arkadaşlar, tarih, düşünce sınırları dışında tıkandı. Hepsi de bizim *Tribün* sayesinde! Artık bu çıtayı hiç kimse aşamaz, daha yükseğe atlayamaz. Sonra olacakları ise zaman gösterir. Bu nasıl bitecek, göreceğiz," demişti. Kafasını sallamış ve eklemişti: "Ama arkadaşlar, özür dilerim, sizi uyarıyorum; artık

herkes kendi başının çaresine baksın, bir saat sonra ne olacağı hiç belli olmaz."

Açıkçası, korkmak için pek çok neden vardı. Herkes bunu anlıyordu. O gün gazetedekilerin ruh hali saat başı değişiyordu; bazen başyazardan burada staj gören İletişim Fakültesi öğrencilerine kadar herkesi bir umutsuzluk sarıyor, insanlar kapalı kapılar arkasına saklanarak masalarından kalkmıyor ve birbirleriyle konuşmaktan kaçınıyorlardı. Öte yandan bazen bunun tam tersi, çılgın bir karmaşa da yaşanıyor, herkes heyecandan parlayan gözlerle koridorlarda, odalarda dolaşıyor, aralıksız konuşuyordu. Ama başka bir şeyi düşünme zamanı da gelmişti. Her an gelmesi muhtemel olan kızgın kalabalığın saldırısından korunmak için kapı ve pencerelerin önüne barikat kurmak gerekecekti. Çünkü bir sel gibi akacak sokak kalabalığını hiçbir polis kuvveti durduramazdı. Zira bu kalabalığın camları kırması, telefonları yere çarpması, mobilya ve araçları parçalaması ve bu skandalı görüntülemek için yetişen televizyon muhabirlerinin objektifleri önünde, bir anda tüm dünyayı karıştırmaya, insanı bizzat Tanrı'yla karşı karşıya getirmeye cesaret eden gazetecilerin yakasına azgınca yapışması için gereken tüm nedenler mevcuttu.

Fakat şimdilik hiçbir şeyden haberi olmayan insanlar muazzam Amerika şehrinin sokaklarında her gün yaptıkları gibi yürüyor, canlı bir nehir gibi cam gökdelenlerin önünden geçiyor, yine onların yanında parlayan araba seli hiç durmadan hareket ediyor, başlarının üzerinde pırıl pırıl ışıldayan helikopterler uçuşuyordu.

Henüz hiç kimse dehşete kapılmamıştı. Henüz hiç kimse, daha önceleri kuşku bile duymadıkları dünya sırlarına tecavüze yeltenen fesatçı gazeteyi elinde sallayarak meydanda bağırmıyordu. Etraftakileri coşturacak ve şeytan yuvasına doğru harekete geçirecek kışkırtıcı çağrıyı da henüz hiç kimse yapmamıştı.

Tribün rekabetten korkarak acele ediyordu. Neredeyse koşarcasına yapılan baskı yarım saat bile gecikse, dünyanın herhangi bir yerindeki bir gazete, sonucu onun için ne olursa olsun, uzaydan gönderilen bu haberi yayımlayabilirdi. İşin ucunda yeryüzündeki tüm canlıları yok edecek bir tufan olsa ve bundan sonra hiçbir yerde, hiç kimseye gazete gerekmeyecek olsa bile, *Tribün* bu şansı elinden kaçırmak istemiyordu.

Beklenen, daha doğrusu kaçınılmaz dünya tufanının beşiği olan okyanus ise o gün tüm hareketli kütlesiyle yerküreyi sallayarak kıtalar

arasında azimle dalgalanıyor, kendi kendini coşturarak ve ani dalgalar silsilesiyle kaynayarak muazzam akıntılarla oynaşıyor, devasa sahasında parlıyor ve ışıldıyordu.

Fütürolog[1] okyanusun kaynar magmasını yüksekten seyrediyor, Atlas Okyanusu üzerinde uçan uçağının penceresinden ona hayranlıkla bakıyordu. Sıradışı bir şey olmamasına rağmen bu güneşli günde seyrettiği manzara onu büyülüyordu. Halbuki tüm bunlar sıradan - özellikle yüzlerce uçak yolcusu için mecburi olan- görüntülerdi. Okyanus, sular, dalgalar, yeknesaklık, boş ufuk… O ise küçük bir insan gözünün sınırsız dünya sathını görebilmesinin ne kadar da büyüleyici olduğunu düşünüyordu. Bu da tesadüfi değildi. Hiç kimse, hatta bulutların altında uçan kartal bile, böylesine engin bir görüşe sahip olamazdı. Sadece insan teknolojik buluşlar sayesinde dünyaya uyum sağlamanın yeni kaynaklarını keşfetmiş ve ilahi güce erişmişti. Çünkü sadece Tanrı görülmez bir yükseklikte, görülmez bir hızla dünya üzerinden geçme ve dünyayı bütünüyle görme gücüne sahipti. Fütürolog, uçağın monoton gürültüsü altında işte bunları düşünüyordu. Kendi kendine düşüncelere

[1] Gelecek hakkında tahminlerde bulunan bilim adamı

dalmak ne kadar da çekiciydi… Büyük bardakta altın gibi parlayan buzlu viskiden hafif sarhoş olan fütürolog, kanındaki hoş coşkuya karşı koymuyor; tam tersine, çok ender ortaya çıkan kendi kendine ait olma hissini biraz daha uzatmak istiyordu. Yan koltuğun boş oluşu, konuşmalarıyla onu meşgul edecek komşuların bulunmayışı da büyük bir şanstı.

Fütürolog, Avrupa'ya yaptığı olağan gezilerinden birinden dönüyordu. Yine uluslararası kongre, entelektüeller toplantısı; yine bu kozmopolit çevrenin yaşam tarzı olmuş sonu gelmeyen tartışmalar, fikir ve düşünceler girdabında birbirine giren münakaşalar… Bu defa da konu uygarlığın perspektifleri, gelişimin tehlikeli tek kutupluluğu gibi başlıklardı. Devamlı güncelliğini koruyan bu problemlerin çözümlenmesine Harvard'lı bilim adamı tüm hayatını harcıyor ve daha da derinlere daldıkça bu kehanet bilimini daha da kavrıyor, fakat yaşamını sürdüren insan neslinin geleceğini öğrenmesinin imkânsız olduğu duygusu her geçen gün daha da kuvvetleniyordu. Bazen, sürekli kaderin önüne geçmeye can atmanın, ne bugün ne yarın ne de bin yıl sonra, hiçbir zaman, hiç kimsenin bulamayacağı bir şeyi, yaşamın anlamını aramaya

çalışmanın ne kadar sıkıcı bir iş olduğunu düşünüyordu. Düşüncelerinin sürekli geleceğe yönelmesini engellemeyi de denedi. Üzülmemek, umutsuzluğa düşmemek, henüz ufuklarda belirenleri görmeye can atmamak elde midir? İstikbal çizgisi bulunmayan kader kısırdır. Zaman zaman kendini bilimsel soğukkanlılığa davet ederek tarihin tekerinin nereye yuvarlandığını objektif olarak çözmeye, kehanette bulunmaya cesaret etmek ne kadar da zor… Hem bu tarihin tekeri denilen şey de ne? Belki hiç mi hiç yuvarlanamayan, darbeden okları parçalanmış ve yamulmuş bir şey. Çünkü henüz bilimde bu hareket türünü tümüyle kapsayan bir tarif bile bulunmuyor. Aynı zamanda ampirik ve dramatik olan "kule" fütürolojisinin ebedi özellikleri tahmin edilebilirlik, şematiklik ve gösterişçiliktir ve fütürolog, bütün bunlara rağmen her şeyi açıklamaya ve kehanetlerde bulunmaya cüret eder. O yüksek fakat sallanan kuleden yapılan bazı kehanetlerden, kara yağmur bulutundan kaçar gibi kaçmak istiyor, kendi tahminlerinden bile dehşete kapılıyor; tarihin korkunç girdabından ve dahası her yerde iktidarı, sadece ve sadece iktidarı ele geçirmeye çalışan, eski kötülükler yerine yenilerini doğuran karşı çıkılamaz güçlerin başa geçmesinden korkuyordu. Çünkü kendi amaçları

hakkında ne derlerse desinler, her iktidarın kanında buyurganlık mevcuttur. Her şeye rağmen hakikati ve erişilmez ideali arayan gönül için fütüroloji bu anlamda maruf bir azap ve işkenceydi. Hatta dilsiz, ilkel insanların bile yaptığı gibi geleceğin nasıl olacağını tahmin etmeye çalışmaktan, hiçbir karşılık almadan, belki de sadece Mesihi duygulardan dolayı bu aceleci insan yavrularına tahmini gelişme yollarını söylemekten vazgeçmek, fütürolog için çok zordu. Bu, neredeyse kendi kendinden vazgeçmeye eşdeğerdi. Kaç yılını harcadı bu işe! Çağdaş faydacı toplumda hep yükseklerde kalmak, bir "kâhin" için o kadar da kolay değildi. Delfus rahibelerinin tanrılar adına ölüm veya zafer kehanetleri yaptıkları o güzel antik dönemler artık geçmişti. Maalesef 20. yüzyılda kâhinlere bakış, çok daha kibirli ve aşağılayıcıydı.

Fakat korkunç olan bu da değildi. Fütürolog ve meslektaşları kendi çevrelerinde, kendi mesleki ilgileriyle yaşarlar. Fütüroloğun Avrupa'ya bu gidişi sadece kongreyle değil, Frankfurt am-Main'da yayınlanan kitabının tanıtımıyla da ilgiliydi. Davetlilerden birisi Almanca "mayn" kelimesiyle oynayarak şaka bile yapmıştı: "Mayn üzerindeki büyük şehirde *Meine*

Verasforderung (Kendi Kendime Çağrım) adlı büyük bir kitap yayınlanmış ve bu kitabı yazarın kendisi dışında hiç kimse tekzip edemez." Kitapta ise sakız gibi yapışan amatörlükten kurtulmaya çalışmıştı. Bu, gerçekten kendi kendine, daha da doğrusu, gençlik meraklarına bir savaş çağrısıydı. Asrın aşırıcılık salgınını ilk önce kendi içinde yenmeliydi.

Tanıtımdan sonra basın toplantısı yapmış, imza dağıtmış, ardından Ren Nehri'nde yapılan kısa geziye katılmış ve gezi teknesinde *Spiegel* dergisine bir demeç vermişti. Nehir kıyısındaki kayaların çok yavaş hareket eden fonunda fütürolojinin ihtiyar havarisinin fotoğraflarını da çekmişlerdi. Katılımcılardan birisi, "Şu eski kayalar senin görüntüne çok yakışıyor, zaten sen de bu kayalar kadar önemlisin," diye ince bir espri yapmıştı. O da bu espriye cevap olarak gülümsemiş ve "O zaman yazıyı da 'Eski Kayanın Düşünceleri' olarak adlandırın," demişti. Eski Kaya orada sesli düşünmek zorunda kalmıştı. Her türlü soru soruluyordu: Bilimde, hayatta kendi kendine çağrı yapmak ne demek? Bu, kendi tecrübe ve inançlarının teftişi demek değil mi? Havarinin fikrince, kötümserlik her zaman hayatın feci bir

neticesi midir? Fütürolojide maceracılık var mı? En nihayet, kendini ne kadar iyi hissediyor? Ren şarabını nasıl buldu? Evet, bütün bunlar harikaydı! Amerikalılar hep böyledir. Özellikle Alman kökenliler!

Şimdi ise uçakta oturan Robert Bork, gergin maçtan sonra her şeyi unutmak, üzerindeki stresi atmak için soyunma odasına koşturan sporcu gibi efkar dağıtmak, zihnini sürekli meşgul eden düşüncelerden kurtulmak istiyordu. Fakat yine de yeni, belki de son kitabını düşünüyordu. Bitmeyen bir şeyi, kendi 'Son Şarkısını' bitirmek zorundaydı. Tabii başarırsa. Eğer başarırsa, uzun yılların tecrübeleri ve araştırmalarına dayanarak düşünceyi yeni bilimsel tahminler düzeyine çıkaracaktı. Robert Bork'un fikrine göre, çağdaş insanlık pek çok yeni problemle karşı karşıya gelecekti. Eskiden hiç bilinmeyen bu problemler tüm insanları etkileyecek düzeye ulaşacaktı; yani ansızın güneşin soğuması veya tam tersine daha da ısınmasının her yeri ve herkesi etkilemesi gibi… İnsanlık bu yeni problemleri kavrayarak sadece kendi türünün feci bir şekilde yok olma olasılığını anlamakla yetinmemeli, aynı zamanda -en önemlisi- bu kavrayış, hayatta kalmanın yeni yöntemlerinin ve yeni gelişme yollarının bulunması için bir dönüm

noktası olmalıydı. En nihayetinde, bütün bunlar da yeni bir hayat ve düşünce tarzının oluşmasıyla sonuçlanmalıydı. Bunları yazmak, gelecekteki gelişim yollarını tahmin etmek Robert Bork'un "Son Şarkısı" olacaktı. Acaba kısmet olacak mıydı? Muazzam bir çalışmaydı. Zaman ise amansızdı…

Uçağın kanatları altındaki sonsuz okyanus hâlâ dalgalarda oynaşan pırıltılarla titreşiyordu. Güneş, bulutsuz sema, sınırsız boşluk, hızlı uçuş… Bütün bunlar, okyanus üzerinde ebediyen donmuş bir hareketi andırıyordu. Yaklaşık bir buçuk saat sonra kıtanın sahil şeridi görünecekti. O zaman iniş başlayacak, bu gökyüzü fasılası bitecek ve yine kalabalık havaalanındaki ilk adımlarla, insan batağına saplanacaktı. Uçuş hâlâ devam ediyor ve bu yolda fütüroloğu olağanüstü ve inanılmaz bir olay bekliyordu.

Fütürolog amatör bir fotoğrafçıydı; yanında sürekli fotoğraf makinesi bulundurur ve aklına ne gelirse görüntülerdi. Özellikle gökyüzü manzaralarına aşırı ilgi gösteriyordu. Karısı Jessi, evi dolduran ve hiçbir işe yaramayan sayısız fotoğrafla ne yapacağını şaşırmıştı. Sinirlendiği zamanlarda kocasına "foto kirletici" diyor ve bu fotoğraflarla iyi bir ateş yakacağı tehdidini savuruyordu. Ama bütün bunlar Bork'un coşkun

hevesini söndüremiyordu. Kendisiyle alay ederek, "Ben bilimde de, fotoğrafta da stratosferciyim. Bilimde hep soyut anlamlarla uğraşıyor, fotoğrafçılıkta ise gökteki bulutları objektife almak istiyorum," diyordu. Bu sefer de güzel bir havada gezintiye çıkan çocuklar gibi gökyüzünde dolaşan garip şekilli bulutları görüntülemek için yüzünü pencereye yaklaştırdı ve makinesini hazırladı. Maalesef dikkate şayan hiçbir şey yoktu. Gökyüzü gayet temizdi, birkaç küçük bulut parçası aşağılarda dolaşıyordu.

Ve aniden, kendi rotasında dönüş yaparak eğilen uçağın penceresinden okyanusta yüzen büyük bir balina sürüsü gördü. O kadar net, o kadar hacimli ve hareketli, o kadar çarpıcı ve görkemliydiler ki heyecandan nefesi tıkandı. Çünkü bu balinaları sık sık rüyasında görüyordu. Rüyasında balinalar okyanusta yüzüyor ve sanki onu da kendileriyle gelmeye çağırıyorlardı. İşte bu sefer onlar gerçekti. İnanılmaz bir görüntüydü. Balinalar, gökteki turna sürüsü gibi üçgen şeklinde yüzüyorlardı. Sayıları yirmi kadar vardı. Uçak doğruldu, fakat balinalar hâlâ görünüyordu. Dalgaları heybetle yararak ve kafalarından sular fışkırtarak kâh derinlere dalıyor kâh devasa gövdeleriyle su yüzüne çıkarak ilerliyorlardı.

Onların bu hareketinde uyumlu bir sebat vardı ve yollarından sapmayarak, düzeni bozmayarak yüzüyorlardı.

Robert Bork, her şeyi unutmuş, balina sürüsünün hareketinin gücü ve iradesine kapılmıştı. Aniden balinalar arasında yüzdüğünü, kendisinin de bir balina-insan olduğunu, tepeden süzülen bahar yağmuru misali parlayan su sellerinin sırtından aktığını hayal etti. Okyanusta yüzüyor ve bundan böyle hayatının sonuna kadar balinalarla birlikte olacağını, beyninin derinliklerinden ansızın ortaya çıkan saklı bir seziyle hissediyordu. Bu düşüncenin gizemli anlamı da kalbinde aydınlanıyordu: Balinaların başına gelecek olanlar, onun da başına gelecekti; kaderleri birbirine bağlıydı.

Demek ki onlar boşuna rüyalarına girmiyormuş. Hayır, bu hiç de tesadüf değildi. Acaba bu saatte, bu kadar acele nereye yüzüyorlar? Onu nereye, hangi amaçla çağırıyorlar? Bu mesafeden net bir görüntü elde edeceğine inanmasa da fotoğraf makinesinin deklanşörüne bastı.

Bir an sonra, koltuğa monte edilmiş telefonun ahizesine sarılmıştı. Eve telefon açacaktı. Telefonun monitörüne banka hesap numarasını,

şehir kodunu, ev telefon numarasını hızla tuşlarken bir rakamı şaşırdı ve yeniden tuşlamaya başladı. Öyle heyecanlıydı ki sakin kalamıyor, biriyle konuşma ihtiyacı duyuyordu. 'Neler oluyor, neden Jessi telefonu açmıyor? Nerede acaba? Belki de yola çıktı. Beni karşılamaya bu kadar erken mi geliyor?' Gördüğü balinaları karısına anlatmak için acele ediyordu. Sanki bunu görüşünce yapamazdı. Arkadaşları boşuna fütürologla alay etmiyorlardı. O, rüyasında bile karısına sadıktı.

Okyanustaki balinalar ise artık uzaklaşıyor, gözden kayboluyordu…

"Jessi!" diye telefon açılır açılmaz bağırdı. "Rüyamda balinaları gördüğümü hatırlıyor musun?"

"Evet, ne olmuş? Neyin var? Neredesin?"

"Şimdi onları gördüm! Okyanusta balinalara rastladım! Anlıyor musun, bu müthiş bir şey; hayatım boyunca böylesi bir şeyle hiç karşılaşmamıştım! Bu…"

"Dur bakalım, neden böyle heyecanlısın? Lütfen sakin ol… Sonra, evde anlatırsın… Balinalarmış! Bizim burada öyle şeyler oluyor ki nasıl anlatacağımı bilemiyorum. Herkes şaşırmış.

Herkes *Tribün* gazetesini okuyor. Orada, uçakta bugünkü gazeteler var mı? Tabii ya, nereden olacakmış. Siz uçarken burada neler olduğunu bir bilseniz! Bu, *Tribün*gazetesinin yıldırım baskısı. Şimdi radyo ve televizyonlar da haber verdi… Herkes okumaya koştu…"

"Ne olmuş ki? Politik bir skandal mı?"

"Yok değil… Keşke öyle olsaydı. Nasıl anlatacağım bilemiyorum. Hâlâ okuyorum. Bu, değişik bir şey…"

"Yine de konu ne? Ne gibi bir şey?"

"Uzay rahibinin Papa'ya mektubu! Ama aslında herkese, tüm insanlara bir duyuru."

"Ne, ne? Bu uzay rahibi de neyin nesi? Lütfen güldürme! Yani uzay rahipleri okulu da mı var?"

"Anlatamıyorum… Büyük bir yazı, herkes okuyor."

"Mektup ne hakkında? Esas konu ne? Öylesine, birkaç kelimeyle…"

"Bu uzay rahibi büyük bir keşif yaptığını iddia ediyor. Anlaşılan, şimdi insanlar doğup doğmayacaklarına kendileri karar vereceklermiş."

“Ne diyorsun Jessi?” Fütürolog şaşırmıştı. “Hiçbir şey anlamıyorum! Saçma bir şey! Bunu nasıl iddia edebilir? Ya Tanrı nerede?”

“Bilmiyorum. Belki Tanrı da buna katılıyor.”

“Garip bir şey! Ne diyorsun? Ne söylediğini anlıyor musun? Sizin orada neler oluyor?”

“Gelince okursun. Herkes birbirine telefon açıyor. Şaşkınlık içindeler. Birçoğu öylesine kızmış ki *Tribün* gazetesini yeryüzünden silmeye bile hazırlar. Arkadaşlar asıl senin bir cevap vermen gerektiğini söylüyorlar. Tüm olanları incelemeli ve bunun ne anlama geldiğini, neler olabileceğini anlatmalısın.”

“Bu uzay rahibi de kim? Uzayda aklını kaçıran astronotlardan birisi mi?”

“Evet, hatırlıyor musun, bir ara basında uzay bilim istasyonundan bir kişinin dünyaya dönmek istemediği yazılmıştı. Bu, o zaman dünyaya dönmeyen kişinin ta kendisi.”

“Tabii hatırlıyorum. Onun bir Rus olduğunu, bir Amerikalı ve bir Japon’la birlikte uçtuğunu yazmışlardı. Ama ismini hatırlamıyorum.”

“Mektupta kendine ‘Rahip Filofey’ diyor.”

“Filofey mi? Bu onun asıl adı mı?”

“Bilmiyorum.”

“Bu bir Rus ismi. Ruslardan her şey beklenir. Hayatları boyunca çok acı çektiler. Anlaşılan, uzay inzivasına çekilmiş bir zahit. Orada yeni fikirler üretiyor. Bu her ne ise yeni bir şey.”

2

Roma'daki Papa'ya!

Kutsal Peder, uzayın derinliklerinden, artık üç yıldır bulunduğum Uzay Bilimsel Araştırma İstasyonu'ndan size verdiğim rahatsızlıktan dolayı özür dilemeden önce, hayalen önünüzde diz çöker ve içtenlikle ellerinizden öperim. Benim günahkar ruhumu affedin ve eğer mümkünse, ilk bakışta anlamsız ve bundan da öte ahlaki, tarihi tecrübe açısından zararlı telakki edebileceğiniz pratik gözlem sonuçlarımı ve kanım pahasına, belki de Yüce Tanrı'nın iradesi ve telkiniyle edindiğim fikirleri dinleyin. Başka türlü, Kutsal Peder, sizi rahatsız etmeye cesaret edemezdim. Küstahça davranışımın farkındayım. Fakat mektubumu okuduktan sonra bu müracaatımın sebebinin anlaşılacağını umut ediyorum.

Böylece, hemen esas konuya geçiyorum. Kaderin lütfü ile ben fakire, ruhun doğuşu, yani insan embriyosunun kıpırtıları gibi önceleri

esrarengiz olan bir olayı anlamak nasip olmuştur Belki de bu olay bizi ilahi düşüncenin sırlarının bulunmasına ve anlaşılmasına yaklaştıracaktır Edindiğim tecrübelerle şimdiye kadar saklı olan bu kıpırtıları buldum ve bunu insan neslinin gelişiminde yeni bir şans olarak görüyorum.

Bundan ötürü, Kutsal Peder, beni dinlemenizi önemle rica ediyorum.

Tekrarlıyorum, bana büyük bir buluş yapmak nasip oldu ve bunun sonuçları tüm insanlığın geleceğini etkileyecektir. Bu buluşu değerlendirebilecek başka birisi yok. Hatta eşi görülmeyen bu buluşu kimsenin hayal bile edemeyeceğini bildiğim için kendimi böyle bir konuşmaya mecbur hissediyorum ve şunu iddia ediyorum: Ana rahmindeki ilk haftalarda, insan embriyosu, hayatta kendini bekleyenleri hissetme ve bu kadere tepki gösterme yeteneğine sahip. Eğer bu tepki olumsuzsa embriyolar doğuma karşı koyuyorlar.

Ben, doğuma olumsuz tepki gösteren embriyoların gönderdiği işareti buldum. Bu embriyoları taşıyan kadının alnında küçük benekler oluşuyor. Bu beneklere "Kassandra Damgası", olumsuz sinyaller gönderen

embriyolara ise "Kassandra Embriyosu" adını verdim.

İnsan embriyosu, sadece gebeliğin ilk haftalarında kendi geleceğine tepki göstermek ve tehlike işareti göndermek gibi olağanüstü bir yeteneğe sahip. Sonra bu yetenek kayboluyor. Bu da herhalde ceninin zamanla kendi kaderine boyun eğmesiyle ilgilidir.

Kassandra embriyolarının gelecek hayatı kabul etmemesi, hiç şüphesiz insan neslinin tüm yaşamı boyunca olmuştur. Fakat o zamanlar, hatta şimdi bile, hiç kimse bazı hamile kadınların alnındaki küçücük beneğe önem vermemiştir. Ben, bu beneğin sadece anlamını çözmekle kalmadım; onu daha iyi ortaya çıkarmanın, görünür kılmanın yolunu da buldum. Bunun için uzaydan yere keşif ışınları gönderiyorum. Uzay istasyonundan gönderilen bu ışınlar ana rahmindeki embriyoların kıpırtılarını kuvvetlendiriyor. Keşif ışınlarının etkisiyle, bir sivilce olarak kabul edilen bu benekler titreşmeye ve ışıldamaya başlıyor. Keşif ışınları havada görünmez ve insan vücudu için hiçbir tehlike arz etmez. Uzaydan, istisnasız tüm kıtalara, tüm yeryüzüne bu ışınları gönderiyorum. Bu ışınlamanın amacı bütün Kassandra

embriyolarını belirlemektir. Buna embriyoların "kozmik sorgulanması" da denebilir.

Kassandra embriyolarının vermek istediği mesajı şöyle de özetleyebiliriz: "Karar verme şansım olsaydı hiç doğmamayı tercih ederdim. Sorgunuza cevap olarak gönderdiğim sinyali, beni, dolayısıyla da yakınlarımı, gelecekte bekleyen felaketlerin ve acıların işareti olarak kabul edebilirsiniz. Bu sinyali çözebildiğiniz takdirde şunları bilmenizi isterim: Ben, Kassandra embriyosu, hiç doğmadan, hiç kimseye fazla acı vermeden yok olmak istiyorum. Siz soruyorsunuz, ben cevaplıyorum: Ben yaşamak istemiyorum. Fakat irademin dışında beni doğmaya zorlarsanız, tüm zamanlarda, tüm insanların yaptığı gibi, kaderimi olduğu gibi kabul edeceğim. Nasıl olacağına, ilk önce beni doğuracak kadın olmak üzere, siz karar verin. Ama önce beni dinleyin ve anlamaya çalışın. Ben, Kassandra embriyosu! Şimdilik benimle vedalaşmak için henüz geç değil ve ben de buna hazırım. Ben, Kassandra embriyosu; birkaç gün kendimi hatırlatacak, size sinyaller göndereceğim. Ben, Kassandra embriyosu; doğmak istemiyorum, istemiyorum, istemiyorum… Ben, Kassandra embriyosu!"

Tabii, Kassandra embriyosunun gönderdiği sinyallerin bu şekilde algılanması, her bir vakada ayrı ayrı herkesi bağlamaz. Hamile kadının alnında ışıldayan Kassandra damgası zamanla söner ve hiçbir iz bırakmadan kaybolur. Ve eğer omuz silkerek unutulmak istenirse unutulur bile.

Fakat bilim omuz silkemez. Uzay bilgisayarından alınan istatistiğe göre Kassandra embriyolarının sayısı her yıl hızla artmaktadır.

Embriyoların hayattan kaçışı, yok olma isteği, yaşam mücadelesi vermek istememesi, başka deyişle, gizli tehlikenin artışı ne ile ilgilidir, bunlar neyin belirtileri? Bizim günlük hayatımızın sınırları dışında bulunan gizemli bir olaydan ders almaya değer mi? Cevap evet ise o zaman ana rahmine yeni düşen bir ceninin korkularını dışarıdaki gerçek hayata yansıtmak ne kadar doğru olur? Ana rahmindeki dölün apokaliptik duygularının sebebi bu hayat değil midir? Anne, dünyanın bir modelidir. Bu durumda o, kendi isteği dışında, korkunç dünya gerçeğini çocuğa yansıtan bir aracı olmuyor mu?

Bütün bu sorular cevap beklemektedir. Devam etmeden önce, Kutsal Peder, neden size, Katolik Kilisesi'nin başına müracaat ettiğimi açıklamak istiyorum.

Sizin kutsal şahsınıza başvurmamın tek sebebi sizin, yalnızca İsa'nın yeryüzündeki temsilcisi ve Aziz Petrus'un vârisi sayılmanız ve bundan dolayı dünya çapında bir otoriteye sahip olmanız değil - bu çok doğal-, aynı zamanda, dünyada yaşayan çok sayıda insanın ahlaki inançlarını ve manevi değerlerini kendi şahsınızda birleştirmenizdir. Dolayısıyla sizin şahsınızda bütün çağdaşlarıma, belki de, kim bilebilir, gelecek nesillere müracaat ediyorum.

Size yaptığım başvuruyu küstahça ve yersiz olarak kabul etmek sizin doğal hakkınız. Fakat her halükarda yukarıda değindiğim "embriyolojik karamsarlık" problemi ister istemez Katolik Kilisesi'nin ilahi irade, yani doğumun gizemi ile ilgili çok hassas bir görüşüne temas ediyor.

Ben Katolik değilim, ama bu durum benim bu dine içten saygımı hiç de azaltmıyor. Fikrimce, kendi öznelliğinin hayranlığı içinde kaskatı kesilmemiş her bir din, çeşitli kuşların uçmasına müsait olan gökyüzü gibi, farklı fikirlerin aracısı olabilir. Bu anlamda ben, Katolik Kilisesi üzerinde uçan göçmen kuş olsaydım mutlu olurdum.

Evet, ben her zaman kalben Katolik ahlaki görüşlerine katılmış, onlarda hayatın mantığına cevap veren, herkesçe kabul edilebilen ve bundan

dolayı da evrensel önem taşıyan değerler bulmuşumdur. Özellikle, sürekli şüphe ve acılarla ruhumuza işkence eden kürtaj problemi söz konusu ise… Artık bir konserve kutusunu açmak kadar bayağılaşan bu radikal aksiyon, her defasında bizim için kaderin işkenceli oyununa dönüşüyor. Acaba bir insanın yaşaması veya yaşamamasına bu kadar kolay mı karar veriliyor? Doğsun mu, doğmasın mı, yaşasın mı, yaşamasın mı? Her şey geçici sebeplere, çoğu zaman ise günlük yaşamın cilvelerine bağlı. Bazıları küstahça "Tanrı'nın bununla ne ilgisi var?" diyor. Tabii, Tanrı'nın bununla hiçbir ilgisi yok. Tanrı kutsal hayatın başlangıcını koyar. Gerisine ise biz insanlar karar veririz, cenini korumaya veya yok etmeye hakkı olan insanlardır! Bu hiç dinmeyen tartışmalar keşmekeşinde, kürtajın kesin olarak yasaklanmasını talep eden Katolik Kilisesi'nin tutumu bence daha doğru. Hatta fikrimce bu tutum, yaratılıştan günümüze hayatın başlangıç amacına uygun. Çünkü her bir embriyoda, yenilenen her bir varyantta ebedi hareketin tekrarsız şifresi saklıdır ve her doğan canlı, zaman silsilesi içinde kendi benzerlerini yaratmak için kodlanmıştır ve tüm bunlar ilk günden Yaratıcı tarafından dünyanın yapısına yerleştirilmiştir.

Bunun için de, Katoliklerin arkasından biz de kürtajın ilahi düşünceyi doğrudan ihlal ettiğini hatırlatmak istiyoruz. Kürtajın, katletmekle eş değer bir şiddet olayı olduğu ve ayrıca On Emir'in ilki olan "Öldürme" emriyle, Kutsal Kitap'taki "Doğurun ve çoğalın!" buyruğuyla zıtlık teşkil ettiği defalarca söylenmiştir.

Tüm bunlar tabii ki böyledir. Fakat başka görüşler de var. Her taraftan, hamile kalan kadının kararına karışmama talepleri yükselmiyor mu? Güya ferdin ve toplumun menfaati için hiç tereddüt etmeden kürtaj yaptırmayı teşvik etmiyorlar mı? Çoğu zaman, henüz döllenmiş varlığı gelecek hayatında önceden şartlanmış kötülükler, yoksulluk ve hastalık, şiddet, sefalet ve hakaretler bekliyorsa bu düşünceye karşı koymak zorlaşıyor. Bundan dolayıdır ki kadın yürüyüşlerinde taşıdıkları "Benim rahmim benimdir" gibi pankartlarla kadınlar belki de şunu söylemek istiyorlar: "Hepiniz defolun başımdan!" Bazı hamile alkolik kadınların, "Yine içerim, yarınsa bu pisliği, bu asalağı kendi içimden atarım ve yine keyfime bakarım. Tanrı'nız da, günahlarınız da bana vız gelir. Herkes bana tükürüyorsa ben de her şeye tükürürüm," şeklindeki hayasız beyanlarına hiç kimse

şaşırmıyor ve bu beyanlardan iğrenmiyor. Gelecek insanı, anında bir çöp gibi atıyorlar. Ve bu hareketlerine acımasız bir mantıkla bile olsa çok sayıda mazeret buluyorlar.

Çocuk doğurmaya karşı toplu hareketler küstahça tavırlarla, parlamentolardaki baskılarla, feminist derneklerde, meydanlarda ve sokaklarda, kalabalıklarda yükselen bağırtılarla gitgide artmaktadır. Birçok ülkede nesli devam ettirmeme hürriyeti sadece talep edilmekle kalmamış, aynı zamanda alınmıştır da.

Ama aynı zamanda kaderine terk edilmiş hamile kadınların acı sonu da gözler önündedir. Onların doğuracakları çocuklar kime lazım? Afrika çöllerinde de, şehirlerin pırıl pırıl yanan sokaklarında da birçokları böyle düşünüyor. Yokluk ve imkân arasındaki uçurum giderek daha da derinleşiyor. Ama yine de… Ama yine de içimizdeki şüphe yok olmuyor: İnsan neslinin mahvolmaması için her şeyi yapıyor muyuz, gerektiği gibi yaşıyor muyuz?

Fakat bu düşünce cehennemi içinde ne zamana kadar yakınacak ve acizlik içinde soracağız: Yeryüzünde mutluluğu bulamadığımız için neslimizin devamını mı durduralım ya da

gerekli onay verilirse diğer gezegenlere mi atlayalım? Her şey o kadar çaresiz ki…

Bütün bunlar o kadar çok tartışılmış ve konuşulmuş ki herkes bu mazoşizmden bıkmış artık. Ben ise sanki uzaydan düşmüş gibi yeniden bu konuyu açmak zorundayım. Ben sizin vasıtanızla tüm insanlığa hitap etmeye mecburum. Çünkü eskiden bilinmeyen bir felaket hepimizi tehdit etmektedir. Embriyoların bize çağrı yaptığını öğrenmiş bulunmaktayız ve şimdi bunun hakkında düşünmemek mümkün değil.

Belki de bu sadece felaket değil, insan neslinin gelecek gelişim yolunu anlamamız için Tanrı'nın gönderdiği yeni bir imtihandır. Ama bu bilinmedik yolda nereye varacağız? İleride bizi neler bekliyor? İçimizde, bizim hakkımızda konuşan Kassandra embriyosundan nereye saklanalım?

Hakkında hiçbir bilgimiz olmayan dipsiz bir uçurum açılmış. Dünyanın sonu gelmiş… Gerçeğin dışında mı yaşayacağız?

Asıl bunun için, Kutsal Peder, size müracaat ediyorum ve eğer gerekli bulursanız insanlık için uzayın derinliklerinden ikinci bir Güneş'in doğması kadar beklenmedik olan bu buluşumu içtenlikle değerlendirmenizi istiyorum.

Şaşkınlık içindeyim. İstasyonun optik araçları beni yerdeki gerçekleri kavramaya yetecek kadar dünyaya yaklaştırıyor ve mesafenin hiçbir önemi kalmıyor. Ama yine de fiziki olarak uzaydayım. Şimdi, insanların tüm gerçeği anladığı bir anda, bizim günahkar dünyamızda, insanlar arasında bulunmayı çok istiyorum. Fakat benim görevim, işimin başında bulunmaktır. Ben uzayda, araştırma istasyonunda bulunmak zorundayım. Çünkü ben, uzay rahibi Filofey, kendi işim olan Kassandra embriyolarının işaretlerini ortaya çıkaran keşif ışınlarını sürekli göndermek gibi bir sorumluluk taşıyorum. Kassandra damgasının ortaya çıkmasını sağlayan bu metodu ben buldum ve tüm sorumluluk da bana ait.

Bu arada dünyadaki insanların nasıl tepki vereceğinden çok korkuyorum. İnsanlar şimdiye kadar böylesine kesip atarcasına bir fikirle hiç karşılaşmadılar. Şimdi ise kendi içlerinde kendileriyle karşı karşıya gelecekler…

Ben insanların psikolojik durumları için endişe ediyorum. Müstakbel annelerin alnındaki bu küçük, parlayan beneğin ne anlama geldiğini öğrendikleri zaman herkes şok geçirecek. Ben bundan korkuyorum…

Zafiyet geçirdiğim anlarda fikren Tanrı'ya yöneliyor, ağlıyor ve şikâyet ediyorum. Neden asi embriyoların sırrını çözmek, Kassandra damgasını, şimdiye kadar genlere saklanan, şimdi ise aniden ortaya çıkan bu lanetli felaket işaretini bulmak bana nasip oldu? Lanetli iblisin gözlerinin içine bakan Faust bile yerimde olmak istemezdi. Beni, bu zayıf insanı, gücü yetmeyecek yükten kurtarması, bana acıması için Tanrı'ya yalvarıyorum. Hiç kimse, hiçbir zaman böylesine acı çekmedi. Neden ben.

Kutsal Peder! Bu müracaatı yapmaya beni hiç kimse zorlamıyor. Belki de sussaydım ve bana açılan bu sırrı mezara götürseydim daha iyi olurdu. Böyle yapsaydım bu sırrı kim bilecekti, kim beni suçlayacaktı ki?

O zaman neden bu saçma buluşu insanlara duyuruyorum? Akıllarda anlamsız bir devrim yaratmak için mi, ruhlarda anarşi ve isyan çıkarmak için mi? Aileleri parçalamak, herkesin içine şüphe tohumları serpmek için mi? Herkes düşünecek ve korkuya kapılacak: Acaba bu durumda yeni nesiller yaratmanın, dolayısıyla bu hayatın bir anlamı var mı? Nasıl olacak? Ta Adem ve Havva'dan miras kalan hayatın değişmezliği

fikrinin ortadan kaybolmasını ne ile dengelemek mümkün?

Çok kez kendime sordum ve çok kez kendime cevap verdim. Hiçbir durumda, hiçbir düşünceyle embriyolojik hayatın bana açılan sırrını saklamaya hakkım yoktu. Çünkü, bir daha tekrarlıyorum, Kassandra embriyolarının sayısı hızla çoğalıyor. Bunun da sebebi, dünya bilinçaltında insanın günlük yaşamının ahlaksızlığı ve fenalığı hissinin hiç durmadan artmasıdır. Kassandra damgası, ana rahminde dünyanın sonunu bekleyen asi embriyonun sahne arkasından duyulan sesidir. Onun doğal yaşam isteğini öldüren de bu.

Şimdi, günümüzde, sanayi ötesi toplum şartlarında bu durumu dünya kamuoyundan saklamak mümkün mü? Hayır, bu gizlilik insanlığa karşı, kendi kendimize karşı işlenen bir cinayet olurdu.

Biz kendi tefekkürümüzde baş gösterecek yeni bir atılımın eşiğindeyiz ve bundan böyle istesek bile, embriyonun bir fert olarak ne gibi bir genetik muhitte doğacağına kayıtsız kalmadığı gerçeğine göz yumamayız. Yani embriyo, bizim bir hayat başlangıcı olarak, bizim bir devir olarak, bizim bir fert olarak nasıl olduğumuzla ilgileniyor. O, kaderinin, yani gelecek hayatın ayna arkası

denizinde yüzen ayna arkası denizaltısının periskopundan endişeyle bakıyor. Belki bizim de Kassandra embriyosunun bu periskobundan bakmamız iyi olurdu. Bizi sarsan bu tufanın sebebi kendimiz değil miyiz?

Düşünmeye bile korkuyorum. Kassandra embriyosu, bizim dünyadaki görevimizden el çekmemizin bir sonucu mu acaba? Biz, Tanrı'ya benzer varlıklar, bu duruma nasıl düştük? İnsanın geleceğini henüz döl aşamasında kötümserliğe sürüklemek konusunda insanlar ne kadar da başarılı…

Sanki bir bilgisayarın hafızasındaymış gibi yıllarca, yüzyıllarca genlerde birikenler bu meselede kendini gösteriyor. Bugün bize Kassandra damgasının ekran yansımasını ortaya çıkarmak nasip olmuştur. Ve kaderin hükmüyle, damgayı belirginleştiren keşif ışınlarını bizzat ben uzaydan gönderiyorum. Bunun için de şimdi söz hakkı benim. Ve ben, uzay rahibi Filofey, sonuna kadar konuşmak istiyorum. Bunu bir görev addediyorum.

Kutsal Peder! Zamanınızı aldığım için özür diler, yüksek müsaadenizle, belki de biraz uzun olan mektubuma devam etmek isterim.

Kassandra damgasının ne anlama geldiğini bildiğimize göre ne yapmalıyız? Bunu anlamak için şunları açıkça itiraf etmek zorundayız: Bir kişi tarafından yapılmış kötülük onun ölümüyle fiziki olarak yok olmaz, zaman ayarlı bomba gibi, genetik ormandaki mukadder tohum misali kendi muhtemel saatini bekler.

Ha, efendim, konu açılmışken, mecazi anlamda değil, gerçek zaman ayarlı bir bombayı hatırladım. Bu olay Afganistan'da, oraya sözde sınırlı sayıda askeri güç sevk edildiği zaman olmuştu. Çok eski olmayan bu olayların siyasi içyüzü iyi bilinmektedir; ben ise işgalci askerler tarafından "ceset tuzaklarının" nasıl yapıldığını anlatmak istiyorum. Düşmanın cesedini, köyüne yakın, yol kenarındaki görünen bir yere atıyor ve altına da patlamaya hazır özel bir mayın yerleştiriyorlardı. "Sınırlı askeri güç" sahipleriyse olacakları görüntülemek için bir kamerayla saklanıyordu. Ölüyü defnetmek için gelenler cesede dokunur dokunmaz patlama oluyor ve bunlar da ölüyordu. Bu son dehşet anları çok büyük bir titizlikle filme alınıyordu… İşte, katledilmiş Afgan'ın yanına karısı koşuyor. Komşuları onu tutmaya çalışıyorlar, fakat o, gözyaşları içinde bağırarak kocasının cesedine

sarılıyor ve güçlü patlama onu ve onunla gelenleri sarıyor. Ve insanlar yok oluyor… Ve her şey filme alınıyor. Başka bir sahnede korkmuş çocuklar var. Onlar ağlayarak babalarının yere serilmiş cesedine koşuyorlar ve yine bir patlama kanlı vücutları etrafa dağıtıyor. Yol kenarındaki ölünün yanından kayıtsızca geçemeyen bir yolcu… Attan iniyor, kim olduğunu öğrenmek için cesedi omzundan tutarak ters çeviriyor ve yine dehşetli bir patlama… Yine ölüm! Ve kafası parçalanmış at, tuhaf bir kaçışla oradan uzaklaşıyor, sonra düşüyor, hırıltılı sesler çıkararak kasılıyor. Ve tüm bunlar kaydediliyor… Böylece "ceset tuzakları" operasyonlarının en ilginçleri filme alınıyordu. Bu filmler askeri operasyonların yerine getirilmesi gibi kabul ediliyor ve karargahlarda değerlendiriliyordu. Filmi seyreden bazı insanlar ise bu sahnelerde kendi talimat ve amaçlarının gerçekleştiğini görüyorlardı. Ama ekrandaki olayları profesyonel bir memnuniyetle seyreden bu insanlar da kim? Ya bu ölüm tuzaklarını canice kuran, emellerinin sonuçlarını tüm ayrıntılarıyla filme alan insanlar kim, nereden gelmişler? Onların soy kökü belli değil, ataları hakkında hiçbir şey bilinmiyor. Sadece, geçmişin sisli uzaklarına giden silik izlere bakarak bir tahmin yürütmek mümkün.

Ve şöyle bir soru ortaya çıkıyor: Bizim büyük ümitlerle dua ettiğimiz, tükenmez iyi niyetini kötüye kullanarak yüce bir savunucu gibi güvendiğimiz Tanrı'nın kendisine bile karşı çıkan ve her zaman refah içinde yaşayan bu insanlar nereden gelmiş? İçimizde başkaldıran kötülüklerin yok edilmez genetik kalıntılarının kaynağı olan bu insanlar nereden gelmiş? Nereden? Onların ataları kim? Tabii ki bu, cevapsız bir soru. Ama insan bununla rahatlamıyor. Tüm bunlar nereden kaynaklanıyor? Belki canlı canlı mağaraya kapatılanları yakan ilkel atalardan, belki boğduğu kurbandan kendi patolojik sadizminin acısını çıkaran şehvetperest bir manyaktan, belki de başka birisinden… Binlerce yıl boyunca bu karanlık ve vahşetin şeytani uçurumunda biriken az şey mi var? Ve ister istemez bu ebedi listedeki diğer kişileri de hatırlıyorsun: Tahtta oturan, kendisi gibi bir celladın emrindeki cellat veya kendi tecrübemizle tanıdığımız, tribün ve balkonlardan bağırarak, müthiş, erotik derecede arzu ettiği hâkimiyetinin tadını aldıkça daha da kudurmuş gibi birçok savaş ve isyanı ateşleyen parti sürülerindeki çılgınlık müptelası borazanlar…

Kan ve hâkimiyet! İşte ebediyen kötülük tohumlarının yetiştiği toprak. Bir kötülüğün yerine diğer bir kötülük geçiyor ve başka bir kötülük için de tohum bırakıyor…

Bu anlamda bize çok şey söylemeye muktedir olan Stalin-Hitler veya tam tersi Hitlerstalin dönemi hâlâ hafızalardan silinmemişken, elde meşale, geçmişin derinliklerinde dolaşarak ölü yüzleri aydınlatmaya değer mi? Bunların tıpatıp aynı olan mahiyeti insanlığa o kadar büyük kan pahasına mal olmuştur ki, üzerinden çok yıllar geçmesine rağmen dünya istatistiği hâlâ bunların arasında geçen kanlı Cihan Savaşı'na sürüklenen kurbanların gerçek sayısını çıkaramıyor.

Ve bu ölüm kalım savaşı fizyolojik olarak bir canavarın iki başı arasında geçiyor. Acaba Bolşevizm olmadan Nazizm olabilir miydi? Stalin olmadan Hitler veya tam tersi olabilir miydi? Ayrı ayrı doğmuş, fakat cehennemin karmasında çaprazlanan Stalinhitler ve Hitlerstalin'i düşünmek bile 20. yüzyıl insanının kanını donduruyor.

Kimbilir, belki de Hitler veya Stalin olarak doğacak Kassandra embriyosu, bu zavallı nekrofil embriyosu, zamanında dünyayı ve ilk önce de onu karnında taşıyan annesini Kassandra işaretinin

yardımıyla gelecekte olacaklardan haberdar etmeye teşebbüs etmiş, insiyaki bir ürpertiyle kaderine yazılmış korkunç rolden imtina etmek istemiştir.

Onlar doğmasaydı olayların nasıl gelişeceğini tahmin etmek çok zor. Bu gibi durumlarda "Tarihin akışını değiştirmek mümkün değil," diyorlar. Fakat bu değişim illa da şimdiye kadar hiç görülmemiş vahşet ve insan düşmanlığının kanlı zirvesine ulaşmak için Hitler ve Stalin tarafından çizilmiş yoldan mı gitmeliydi? Kötülükte kardeşleşen bu iki kişi milyonlarca insanı, sonuç olarak insanlığı karşı karşıya getirmeyi başardı. Sanki o dönemin insanları, son anda hunharca emellerin sonsuzluğunu nümayiş ettirerek kendini yok etmeyi, ebediyen kaybolmayı amaçlıyormuş gibi… Tarihi böylesine feci bir sona götüren bütün sebepleri araştırmaya gerek yok, sadece şunu düşünelim; hakkında konuşulan kişilerin genlerinde saklı bu meşum tiran kompleksinin başarıyla gerçekleşmesi için, Stalinizm ve Hitlerizmi kendi başlarına bela olarak büyütüp yetiştiren o dönemin insanları ve o dönemin dünya kamuoyu müsait bir zemin oluşturmuştur.

Bunlar artık geçti. Tarihin şimdiye kadar kaç kez gelişim ve refah şansını kaybettiğini hiç kimse söyleyemez. İnsanlar kehanetin bilimsel metotlarını bilselerdi ve özellikle Kassandra damgası aracılığıyla işaret veren Kassandra embriyosu hakkında bilgileri olsaydı kimbilir ne kadar insan trajedisi ve ne kadar felaketten kaçınılır, bunlar başlamadan önlenirdi. Maalesef, kendi genetik yapısında olanları insanlık çok geç öğrendi.

Ama işte, embriyoların doğaüstü yeteneklerinin anlaşılması yolunda yeni bir söz söylenmiştir. Bu buluşlardan sonra bizi harikalar mı bekliyor? Hayır. Ezelden insanlığa bahşedilmiş iyilik enerjisi ve bunun yanı sıra ve buna rağmen kötülük enerjisini hiç kimse değiştiremez. Onlar eşit değerler. Fakat insana, ebediyetin tükenmez hareketliliğini içine alan düşünme yeteneği verilmiş ve eğer insan yaşamak istiyorsa, medeniyetin zirvesine ulaşmak istiyorsa kendi içindeki kötülüğü yenmek zorunda. İnsanların bütün hayatı bunu denemekle geçiyor ve bizim esas görevimiz de bu.

İşte, içimizde bulunan ve önceleri bilinmeyen bir sır artık çözülmüştür. Bu durumda, canlı ruhun eskiden hiç aşılmayan sınırının

delinmediğini kim söyleyebilir? İç dünyamızın yeni kuantumu mu bulundu?

Böyle olup olmadığını söylemek zor ama ben bir daha toplumun dikkatini şuna yöneltmek istiyorum: Kassandra embriyolarının bulunması, hayatımıza önceleri hiç rastlamadığımız yeni problemler getiriyor.

Kassandra embriyosunun işaretlerine nasıl tepki vermek gerektiğini kim söyleyebilir? Anne babalar, nasıl davranmalılar? Kassandra damgasına feci bir anlam mı vermeliler? Veya tam tersi, önemsememeliler mi? Bereket versin, bir iki hafta sonra, hamile kadın sakince uyuduğu zaman, özellikle geceleyin daha belirgin parlayan bu garip nokta kendiliğinden sönecek, yok olacak ve her şey Tanrı'nın yardımıyla unutulacak.

Evet, belki böylesi de mümkün. Ama yine de süre bitip çocuk doğunca anne babalar ister istemez bunu hatırlayacak. Ve gelecekte de hiç şüphesiz defalarca hatırlanacak. Çocuk büyüdükçe, annenin hayatında, aile içinde kötü olaylar baş gösterdiği zaman yürekleri istenmeyen hatıralarla sıkılacak, ağrıyacak ve o sırlı ben akla gelerek çeşitli sorular doğuracak. Öyle ki, bu işaret neden onların çocuğunu buldu diye düşünecekler. Acaba diğer annelerde de mi bu işaretten vardı,

eğer vardıysa onlar da mı bunu herkesten ve kendilerinden saklamaya çalışmışlardı, onlar da mı bunu mistik bir şey gibi unutmaya çalışıyorlar? Çocuk da hayal meyal bir rüya gibi bunu hatırlıyorsa -bu onun bilinçaltında saklı olsa bileneler olabilir? Bu, onun psikolojik durumunu etkilemez mi?

Fakat bunlar çıkabilecek soru ve şüphelerin sadece ilk akla gelenleri. İlerledikçe bunlar daha da çoğalacak ve daha da zorlaşacak. Kötü bir şey olursa ebeveynler kendilerini suçlamazlar mı, doğrudan veya dolaylı olarak suçlu olduklarını düşünmezler mi? Ve bu en zor olanıdır, çünkü kendi kendini suçlamak her zaman hipertrofiktir, gayritabii olarak büyür. Bu durumda şu ıstıraplı soru kaçınılmaz olacak: Asıl onların çocuğunun tehlike işareti vermesini ne tetiklemiş, bunu nasıl açıklamak gerek? Ebeveynlerin işte bunu düşünüp, bir biyolojik varlık olarak sadece kendilerini değil, günlük ve toplumsal hayatlarıyla ilgili her şeyi, sosyal mevkilerini, arzularını, kibirlerini, düşüncelerini, yani insan hayatını şartlandıran, şekillendiren ve sarsan her şeyi, ayrıca bunlardan kaynaklanan haklılık-haksızlık, iyi-kötü ve diğer bunun gibi olağan anlamları,

embriyoyu etkileyebilecek her türlü faktör arasına dahil edeceklerini tahmin etmek işten bile değil.

Günlük hayatın çeşitli yönlerinin birbiriyle böylesine bağlantılı olması, bir çocuk doğumunun "zaman" ve "mekânda" merkezi bir yer işgal etmesinden kaynaklanmaktadır. Bu, tarihin, tabiatın ebedi bünyesinde filizlenmesidir.

Kassandra embriyosu oldukça hassas sezgi gücüne sahiptir ve yaşanan dönemi çok iyi hisseder. Bundan ötürüdür ki onun işaretlerini anlamak, her şeyden önce, karmaşık bir şekilde içimizde ve dışımızda kurduğumuz kendi dünyamızı anlamak için bir vesile olabilir. Bu açıdan belki de Kassandra damgası, gerçekleri yeniden değerlendirmemiz, eskiden erişemediklerimizi tahlil etmemiz için yüce Tanrı tarafından teşvik edici bir neden olarak ortaya atılmıştır. Ve herkes kendi düşünceleri ve manevi amaçlarına uygun bir netice çıkarma özgürlüğüne sahip.

Bu durumda ben, uzay istasyonunda bulunan ve araştırmalar yapan uzay rahibi Filofey, aynı hakkı kullanarak konuşmak istiyorum. Ben dünyalılara hitap ediyorum. Yaradan tarafından bize bağışlanmış hayatın anlamı hürmetine şunu düşünelim: Yaşadığımız dünyaya yaklaştığı bir

dönemde, Kassandra embriyosunda korku kompleksi doğuran sebepler neler?

Bu konuda her türlü fikir olabilir. Benim de bazı fikirlerim var. Uzay istasyonundaki mükemmel araçlar, çeşitli kıtalarda, çeşitli zamanlarda yapılan televizyon programlarını seyretme imkânı sağlıyor. Optik araçlar, dünya yüzeyindeki her şeyi çeşitli açılardan görmemi mümkün kılıyor. Dünyalıların günlük hayatı, yerdekinden çok geniş bir panoramayla gözlerimin önünde serili. Ben haylaz bir gözlemci değilim. Programım Uzay-Yer ikileminde kurulmuş. Ben - bunu söylemekten korkmuyorum- insanlığın bugünü ve geleceği için büyük sorumluluk üstlenen bir deneyciyim. Bunlar tumturaklı sözler değil, bir gerçek. Bundan dolayı benim, tümüyle gerçekleri yansıtmayan bir söz kullanmaya bile hakkım yok. Araştırmalarımın, kendi ruhumuzda yarattığımız yapay kıyameti ortadan kaldırmaya yöneldiğine içtenlikle inanıyorum. Ben, içimizdeki bencillik ve riyakarlığın kendi kendimize söylemeye bile müsaade etmediği şeyleri alenen konuşmaya çalışıyorum.

Hiçbir şeyden haberi olmayan kadınlara bildirmeden, Kassandra damgasını sistemli bir şekilde ortaya çıkaran deneyler yapıyorum. Bu,

herkesin aynı yağmura yakalanmasına benziyor. Bu keşif ışınları sağlık için zararsız olmasına rağmen, her defasında, insanlara manevi acı verdiğimi düşünerek kendimi kötü hissediyorum.

Fakat "uzay sorusuna" cevap olarak Kassandra embriyosunun belirgin işaretinin geldiği durumlarda ben onları acı çekmekten kurtaramam. Bu kaderdir ve ondan kaçınılmaz. Bu kaderin şahsi olduğunu, ama aynı zamanda da -bu tehlikenin sebebinin küresel olmasından dolayı- tüm insanları ve tüm toplumları kapsadığını düşünebilmek çok önemli.

Biz bunu istesek de istemesek de, Kassandra embriyoları ve Kassandra damgası bir gerçek. Bunun için uzay araştırmalarımı durmadan sürdüreceğim. Bunu açıkça belirtiyor ve dünyada bu problemin etkileyeceği veya artık etkilemiş olduğu insanların da dertlerine ortak oluyorum. İnsanlar kendileri hakkındaki gerçeği bilmeliler. Bu, benim Tanrı karşısındaki görevimdir. Fakat, Kutsal Peder, bu noktada benim de cehennem azaplarım başlar ki bunları da dile getirmeli ve insanların takdirine bırakmalıyım.

Tekrarlıyorum: Sırrını çözdüğüm ve açıkladığım -ama o da bu sırrın açıklanmasını istiyordu- Kassandra embriyosu ve ona gebe kalan

anne karşısında sorumluluk taşıdığımı anlıyorum. Çünkü anne, Kassandra damgasının anlamını bilmeseydi rahatça yaşardı.

Hatta şimdi, bu geçen satırları hızla bilgisayarda yazdığım zaman bile içim sıkılıyor, bu şekilde davranmaya hakkımın olup olmadığı fikri bana rahat vermiyor. Ben uzay istasyonunun duvarlarına bakıyor, çekimsizlik ortamında uçarak bilgisayardan ayrılıyor ve şaşkın bakışlarla beni bu düşüncelerden uzaklaştıracak, buluşumu dünyaya bildirmekte haklı olduğuma ikna edecek bir şeyler arıyorum ve gözlerim istasyonun her iki duvarında bulunan televizyon ekranlarına takılıyor. Ekranlar ışık saçıyor, hepsinde çeşitli ülkelerden, çeşitli dillerde yapılan programlar var. İşte, her yönüyle, tekrarlanmayacak kadar çok çeşitliliğiyle, reklamdan spora, mahkeme röportajından bir yetkiliyi havaalanında karşılama törenine kadar dünya gerçeği!

Bu küresel manzaralar içinde benim dikkatimi ekranlardan birisinde görülen çok kalabalık, sinirli ve gürültülü bir sokak yürüyüşü çekti. Her nedense sayıları bir hayli çok olan polisler de protestocularla birlikte yürüyorlardı. Sokaklar dolmuş; çeşitli noktalardan, ayrıca havadan da çekimler yapılıyor, heyecanlı konuşmalar

duyuluyor. Olay yerinden röportaj yapan muhabirle, stüdyodaki spikerin sesi, sokak gürültüsü ve bağırtılar içinde kayboluyor. Bu olayların gerçekleştiği yer neresi? Galiba İtalya. Öylesine yakın ve öylesine uzak; gözlerdeki parıltı, el kol hareketleri, yüzlerdeki sinirli ifadeler, her şey sanki yanımda gibi. Evet, burası Sicilya. Başlar üzerinde alelacele yazılmış pankartlar var. Eee, tabii! Yine mafya! Yine teröristler! Bu defa da savcının ardından yargıç öldürülmüş. Hem de haince, herkesin gözü önünde, acımasızca… Yargıç ve korumalarının arabayla geçtiği sırada uzaktan kumandayla yapılan bir patlama sokaktaki her şeyi, o meşum anda orada bulunan herkesi paramparça etmiş. Her şey "temiz" ve alenen yapılmış.

Yürüyüşçüler şaşkın! Bir sel gibi akıyorlar. Fakat onlar kimi protesto ediyor ki? Bir insan kütlesi ne yapabilir? Bunların arasında mafya üyeleri de bulunmuyor mu, içlerinden onlara gülmüyorlar mı? Az sonra kalabalık dağılacak, cafcaflı bir şekilde mafya, kartel, sendika ve hatta imparatorluk olarak adlandırılanlar ise kendi bildiklerini okuyacaklar. Büyük devletler, artık bir mafya sömürgesi gibi bunların görünmeyen baskısı altında bulunmaktadır!

Protestocular yürüyor… Ansızın onların başları üzerinde hızla uçan bir helikopter beliriyor, aşağıya yağmur gibi bildiri atıyor ve hemen binaların arkasında yok oluyor. Bu, gözlerimin önünde baş gösteriyor. İnsanlar kafalarına dökülen kâğıtları yakalıyor. Kâğıtlarda ölümün resmi var: Kuru kafa ve iki çapraz kemik. Mafya küstahça ölüm tehdidi savuruyor. Mafyaya karşı olan herkese ölüm! Hiddet patlaması insanları sarsıyor. Birçoğunun gözleri yaşarıyor. Ben, polis üniformalı, beresi yana eğilmiş, kravatı açılmış genç bir kadına bakıyorum. Elinde video kamerası olan kadın polis çekim yapıyor. Helikopteri görüntülemeyi başarıyor. Ama bu bir şeyi değiştirmez ki! Mafya aptal değil, helikopteri boyayacak, hurdaya çıkaracak veya başka bir önlem alacak. İşte kadın polisin, ellerinde mikrofon olan yardımcıları… Heyecanla, hızlı hızlı bir şeyler söylüyorlar. Ben onları anlıyorum. Her gün dünyada mafyanın elinden kaç polis ölüyor. Bu tehlike onlar için de var. Bu kadın polis için de… Ama bu da ne, onun alnında tanıdık bir işaret, Kassandra damgası var! Nasıl da tanıdım! Ben ekranda bu kareyi yaklaştırıyor, büyütüyorum ve yanılmadığımı görüyorum. Aman Tanrım, şu anda bu kadın polis bunu düşünecek durumda olmasa bile acaba şimdi protestocularla birlikte

karşı çıktığı bu dünyayı içinden reddetmesinin, karnındaki çocuğu da etkilediğini biliyor mu? İşte alnındaki tehlike işareti! Evet, keşif ışınlarına Kassandra embriyosunun verdiği cevabı belirlemek için yaptığım uzay seanslarının pratik sonucu bu.

Ben şunu düşünüyorum: Belki de bugün tehlike işareti veren Kassandra embriyolarından herhangi birisi, dünyaya geldikten sonra en azılı katil olacak. Birçok insana, tüm topluma acı ve felaket getirecek; her şeyin dışında, sadece genetik intikam duygularıyla onu iradesi dışında doğurdukları için cinayetler işleyecek. Büyük bir ihtimalle, sonraları, ana rahmindeki trajik başlangıcı hatırlayamayacak, fakat intikam kompleksi tehlikeli filizler verecek. Eğer şanslıysa bu Kassandra çocuğu, onun olumsuz genetik kodunu ayıklayacak, nötrleyecek bir ortamda yetişecek. Aksi durumda ise kötülüğün gelişmesi için bir çaba harcamak gerekmeyecek. Dağdan yuvarlanan ve giderek hızlanan kaya gibi her şey kendiliğinden oluşacak.

Kassandra embriyolarının sinyallerini gözlemlerken onların istikbalini düşünüyor ve onlara acıyorum. Onların gönderdikleri bir bumerang; bu biziz. Sürekli işlediğimiz günahlar,

gittikçe artan tehlike sinyallerine dönüşmüş. Bunun için de Kassandra embriyolarının sesi olan bu sinyaller dünyada işitilmeli, bu çağrıların manası da iyice kavranmalıdır.

Hayır, bu günlük bir problem değildir; burada ebediyet söz konusudur. Ebediyet zaten ebedidir; insanlar ise sadece bir yolla, ahlaki ilerleme yoluyla, nesilden nesle bu ebediyete kavuşabilir. Teknolojik gelişme ise ancak ahlaki olgunluğun teknik ilavesi olabilir. Gerekirse tüm dünyayı yok etmeye hazır otan diktatörün elindeki nükleer silah bunun en çarpıcı örneğidir.

Dünyalılar, Kassandra embriyosunun sinyallerinden endişe duyacaklar mı, onları genetik çöküşün ve dolayısıyla tüm insanlığın çöküşünün habercisi olarak görecekler mi?

Bir tahminde bulunmaya korkuyorum. Şüphe ve endişelerin her bir ferdi olayla sınırlı kalacağından ve her bir Kassandra damgasının ayrı bir sonuç, ayrı bir final doğuracağından korkuyorum.

Kadınların büyük çoğunluğunun bu sıradışı yavrudan çabucak kurtulmaya çalışacağından ve kocalarının da onları engellemeyeceklerinden korkuyorum. Onların aklına gelecek ilk şey, radikal bir yöntem olan kürtaj olacak. Bunun

manevi mazereti de hiç şüphesiz şu olacak: Mutsuz olacağı önceden belli insanlar doğurmanın bir anlamı yok. Yeryüzünde böyleleri zaten yeterince var ve kürtaja başvurmalarını kim kınayabilir? Kim? Toplum mu? Tarih mi? Ahlak mı? Genetik korkunun kalıntıları olan kötülük kaynağı, toplum tarihinin bizzat içinde bulunmaktadır; ahlak ise gerçeğin küstahça baskıları karşısında o kadar sık yön değiştiriyor ki…

İşte bu durumda, Kutsal Peder, kendi safımı belirlemeyi bir borç biliyorum. Ben, kürtaj hakkında Katolik yasağının koyu taraftarı olmama rağmen, Kassandra damgasını fark ederek kürtaj yaptırmayı tercih edenleri kesinlikle kınayamam. Zira bu sonuç Kassandra embriyolarının da isteklerine uygundur. Neticede biz, çok karmaşık bir problemle karşı karşıyayız. Radikal eylemler (kürtajlar) insani zekânın temel problemlerini çözmüyor, tam tersine biraz daha zorlaştırıyor. Çünkü dölde korku kompleksi doğuran sebepler halledilmeden kalıyor.

İşte müstakbel annenin düşünmeden edemeyeceği tehlikeler zinciri:

açlık,

varoşlar,

hastalıklar ve bunların içinde AIDS,

savaşlar,

ekonomik krizler,

sosyal patlamalar,

cinayetler,

fuhuş,

uyuşturucu bağımlılığı ve uyuşturucu mafyası,

etnik çatışmalar,

ırkçılık,

ekolojik felaketler,

nükleer denemeler,

kara delikler vs.

Bütün bunlar yapay, insanoğlunun kendi ürünü. Nesilden nesile, insan felaketlerinin ölçüleri hep büyüyor ve hepimiz buna katkıda bulunuyoruz. İşte nihayet, Tanrı bizi uçurumun kenarında durduruyor, Kassandra damgasıyla işaret veriyor.

Bir daha beyan ediyorum: Kassandra embriyolarının sinyallerini ortaya çıkaran uzay araştırmalarım, artık böyle yaşanmayacağını, böyle devam ederse insan neslinin yok olacağını

anlamalarında insanlara yardımcı olmak amacını taşıyor.

Hayat perspektifi, sadece her bir ferdin, bütün toplumun, bütün insan neslinin kendi içindeki kötülük ve günahları temizlemesiyle yenilenebilir. Bu bir ütopya mı? Yine de mi ütopya? Hayır, bu yeni bir ütopya değil. Bu, canlı ruhun hayat yoludur, başka yol yok!

Geri çekilmeyecek, hemen Kassandra embriyosundan kurtulmaya çalışmayacak cesur insanların bulunacağına inanıyorum. Tehlike sinyalleri bu insanlara çok şey söyleyecek: Herkesin, hayat için gelecek nesillerin istikbalinden sorumlu olduğunu; insanın kendi kendisi ile şimdiye kadar hiç görülmemiş bir mücadeleye girmesi gerektiğini… Bu insanlar daha güzel bir hayat için savaşacaklar.

Ben buna inanıyorum.

Şimdi ise kısaca kendimden bahsedeyim: Tabii, hiç kimse beni rahip yapmadı; ben sözde rahibim, daha doğrusu şartlı uzay rahibiyim. Takma ismimi de kendim seçtim, kendime Filofey dedim. Eskiden Rusya'da bu isimli rahipler vardı. Uzaydaki inziva hayatını da kendim seçtim. Uzay laboratuvarının başkanıydım; bir Amerikalı, bir Japon ve yakın tarihe kadar bilim adamı olan bir

Sovyet'ten oluşan uluslararası ekip kendi programını bitirip dünyaya döneceği sırada uzay istasyonundan çıkmayı ve bizi almak için gelen uzay gemisine geçmeyi reddettim. Bir beyanat vererek, her bir ferdin kendi seçimini yapmakta özgür olduğunu bildirdim. Jileti boğazıma dayayarak arkadaşlarımı beni rahat bırakmaları için zorladım. Ve başardım…

Artık beş aydır, tam olarak yüz otuz yedi gündür uzayda yalnız başımayım ve araştırmalar yapıyorum. İstasyondaki hayat için gerekli şeyler hâlâ uzun süre burada yaşamama yeter. 'Her şerde bir hayır vardır' deyimi doğruysa, bu kesinlikle benim için söylenmiştir. Sovyet İmparatorluğunun dünyayı sarsan çöküşü benim işime geldi. Olaylar karmaşasında eski Sovyet yer hizmetleri beni ve eskiden "Voskhod-27" olarak adlandırılan bu uzay istasyonunu unuttu. Yakın zamanda hatırlayacaklarını da sanmıyorum. Onlar beni düşünecek durumda değiller. Belki de uzun süre yeni devletler arasında uzay mallarını paylaşmak gibi aptalca bir işle uğraşacak, daha sonra benim yerleştiğim uzay istasyonunu ve hatta uzayı bile paylaşmaya çalışacaklar. Ama bu onların bileceği bir iş… Ben kendi seçimimi yaptım ve görevimi yerine getiriyorum. Son anıma kadar Kassandra

embriyolarının işaretlerini ortaya çıkararak insanlığı sorgulayacağım.

Dünyada beni hiç kimse beklemiyor. Kimsesizim. Çocukken terk edildim, yetiştirme yurdunda büyüdüm. Galiba kendi çocuğunu yetiştirme yurdunun balkonuna bırakmak için annemin geçerli sebepleri olmuştur. Hayatımın nasıl geçtiğini, uzay yolculuğuna beni neyin zorladığını şimdi anlatmayacağım. Bu, başka bir konu, başka bir hikâye.

Kutsal Peder, sizin yüce kişiliğiniz önünde bir daha baş eğiyorum. Kusuruma bakmayınız. Sizin vasıtanızla insanlara hitap ederek sadece bir şeyi, onların gerçeği bilmelerini istedim.

Filofey, Uzay Rahibi

Dünyada: Andrey Kriltsov

İstasyon bilgisayarından Papa'ya gönderilen mektuba, *Tribün* gazetesi için bir not da eklenmişti:

"*Sayın Başyazar!*

Anlaştığımız gibi, bu mektubun tüm yayın haklarını Tribün gazetesine veriyorum.

Bu adımı atmakla Tribün gazetesinin ne gibi ağır bir yük altına girdiğinin bilincindeyim.

Gazeteniz, mektubuma verilecek en ilginç cevapları tarafıma gönderirse çok memnun olurum. Dünyalıların tepkisini öğrenmek benim için çok önemli.

Teşekkürler,

Filofey, Uzay Rahibi

RX Uzay İstasyonu"

3

Yine rüyasında balinaları görüyordu. Onların arasında okyanusta yüzüyor, dalgalar içindeki balinaların gözlerine bakıyor ve bu gözlerdeki ifadeyi anlıyordu. Kendisi de bir balinaydı. Ve aynen uçaktan gördüğü gibi, ok şeklinde yüzüyorlardı. Bilinmeyen bir güç -sanki orada onları bir şeyler bekliyormuş gibi- onları ileriye, ufuk çizgisine doğru çekiyordu. Ufuk uzaklaşıyor, onlar ise muazzam vücutlarıyla dalgaları yararak hep yüzüyorlardı. Okyanusun suları giderek daha da ısınıyordu. Dalgalar yakıyordu. İlerledikçe kızgın dalgalarda yüzmek daha da zor ve korkunç oluyordu. Ansızın bir şeyler gördü ve okyanusun niçin böyle kaynadığını anladı. Gökyüzünde iki güneş parlıyordu! Koyu kırmızı renkli iki ateş kütlesi, bir çift projektör gibi, sıcak sıcak gökyüzünde yüzüyordu. Hangi güneş gerçek, ebedidir, hangi güneş yolunu kaybetmiş ve belki de gerçeğiyle rekabettedir, anlamak mümkün

değildi. Çok korkmuştu. Yanı başında yüzen balinalara bağırmaya başladı: “Balinalar, kardeşlerim, bakın, bakın! Gökte iki güneş var! İki güneş bir arada! Duyuyor musunuz? Bu çok kötü! Okyanus kaynayacak ve biz mahvolacağız! İki güneşin olması çok korkunç!”

Robert Bork, köpüren okyanusta çırpınan balinaların arasında uzun süre bağırdı, kan ter içinde, şiddetle çarpan kalbinin sesinin kulaklarına yansımasıyla uykudan uyandı ve kendine gelene kadar bütün bunların bir rüya olduğuna bir türlü inanamadı. Okyanus üzerinde göz kamaştırarak yüzen iki güneş sanki gerçekten görülmüş gibi hafızasına kazınmıştı. Rüyasında balinaları defalarca görmüştü, fakat böylesini, gökte yakan iki güneşi asla! Çok korkunçtu, çok!

Aniden, rüyasındaki ikinci güneşin nereden çıktığını anladı. Heyecanlıydı ve açık bir şekilde kafasına dank etti. Hatta niçin hemen anlamadığına şaşırdı. “Olur ya!” diye gülümsedi fütürolog ve aynanın önündeki saate baktı. Sabahın yedisiydi. Yan odada karısı hâlâ uyuyordu.

Devamlı sabah jimnastiğini yaptığı açık balkona çıktı. Fakat bugün kafası başka şeylerle doluydu. Şehir dışındaki evinde onu saran her şey,

her günkü anlamını kaybetmişti. Hatta havuzun yanında Japon usulüyle (belki de yıldızlar dizgesine uygun bir biçimde) severek yaptırdığı ve fütüroloğun söylediğine göre sabahları kum üzerinde sırlı işaretler çizmeyi sevdiği -Jessi'nin komik bir fısıltıyla yaydığı dedikoduya göre büyü yaptığı- taş bahçe bile bugün tamamen unutulmuştu. Bugün eğlenecek durumda değildi. Biriken bir yığın gazeteye göz atacak, durumu değerlendirmek için çeşitli konularda çeşitli insanlarla telefon görüşmeleri yapacaktı.

Artık her yerde Kassandra embriyolarıyla ilgili heyecanlı haberler yayılmaya başlamıştı. Bunun aynen böyle olacağından Robert Bork hiç mi hiç şüphe etmemişti. Eskiden, gençlik yıllarında olduğu gibi kanını coşturan bir enerjinin akışını hissediyordu. O zamanlar üniversite çevrelerinde çağdaş medeniyetin problemleri etrafında zaman zaman çeşitli tartışmalar alevleniyor, çok tutulan entelektüel Roma Kulübü'nün teklif ettiği yöntemlerle -tabii, eğer muhafazakar muhalefet ikna edilirse- insanlığın geleceğini tasarlamanın mümkün olduğuna inanılıyordu. Kassandra damgası etrafında gelişen olaylar Bork'ta bu unutulmuş hırsı, risk etme, fikir uğruna açık çatışmaya girişme coşkusunu uyandırmıştı.

Olaylar Bork'u henüz havaalanında sarmıştı. Jessi onu girişte, kalabalığın içinde, elinde kalın bir gazeteyle karşılamış ve gazeteyi bir çiçek demeti gibi başı üzerinde sallayarak yüzünde hem suçlu hem şımarık, hem de endişeli bir ifadeyle gülümsemişti. Ansızın bastıran güçlü yağmurda yıkanmış gibiydi, gençleşmişti sanki. Jessi zaten Bork'tan dokuz yaş küçüktü; fakat ara sıra hastalanıyor, tansiyonu onun huzurunu kaçırıyor ve bundan dolayı da çok yıpranıyordu. Ama şimdi, havaalanında, kocasına eski günlerde olduğu gibi enerjik ve heyecanlı göründü. O zaman Bork onun büyük bir sanatçı olmasını nasıl da engellemişti! Çünkü Jessi çok güzel viyolonsel çalardı. Kendisine sülük gibi yapışan bu çatlak Bork olmasaydı belki de onun müzik kariyeri orkestra çukuruyla sınırlı kalmazdı. Ama herkesin kaderi farklı. Havaalanında, çıkıştaki turnikelerin kalabalığında onun pervasızca ve umutsuzca söylediği ilk sözlerde, bu görüşün sevinci de duyuluyordu:

"Robert, gitmeden önce o aptal taşların arasında hangi sırlı işaretleri çizdiğini bilmiyorum, fakat tüm bu olanları nasıl açıklayabiliriz? Hiçbir şekilde Robert, hiçbir şekilde! Bu açıklanamıyor.

Bu duyulmadık bir şey! İnan ki bütün dünya tir tir titriyor!"

"Demek ki benim hiyerogliflerimin bir değeri varmış!" diye aynı şakacı üslupla cevap verdi fütürolog.

"Kısacası, benim sevgili fütüroloğum, büyücülük oyunun işte nelere mal oldu! Şimdi işin içinden çık çıkabilirsen."

Bork arabada -arabayı Jessi kullanıyordu- nihayet gazeteyi açtı, fakat sütunlara göz atarak hemen kapadı.

"Hayır, bunu evde, rahat bir ortamda okumak lazım!" diyerek gözlüklerini cebine koydu.

"Ya sen ne düşünmüştün?" Jessi anlamlı bir şekilde gülümsedi. "Bu kehanetleri uzaydan birisi değil, şuradan, şu köşeden biri söyleseydi, onun suratını dağıtırlardı. Anlıyor musun? Embriyo, cenin neredeyse düşünüyor, bir şeyler sezinliyor ve dünyaya gelmek istemediğini bildiriyor! Ve bütün bunlar güya ciddiymiş! Nasıl olur?"

"Ee, herhalde bu tam böyle değildir," diyerek şaşkınca omuzlarını silkti Bork. Karısının ara sıra yaptığı gibi yine çok düşünmeden bir sonuç çıkardığına karar verdi ve her nedense onun bu defa da haklı olmamasını diledi. "Belki de bu

durumda cenin çırpıntılarını kastediyorlar. Fakat şöyle veya böyle, düşünmek için bir sebep var. Bizim bu günahkar dünyamızı bozulmadan algılamak için bir denetim noktasını bulunduğunu düşünürsek… Anlıyor musun, şimdi birden bunu düşündüm… Bu sorun ancak embriyolojik düzeyde ve ancak bilim kurgu yoluyla çözülebilirdi. Ama her şey olabilir. Neyse, şimdi bunu konuşmayalım. Eve gidelim, ciddi bir şeyse ben okuduktan sonra konuşuruz… Şimdi seni biraz güldüreceğim."

Fütürolog, Almanların, onları Amerikalılara yaklaştıran meraklı, ukala ve aynı zamanda da rahat tavırlarını anlatmaya başladı. Bir defa sabah erkenden, Düsseldorf'un ıssız Ren sahilinde bisikletle giden ve meşhur bir aryayı bağırarak söyleyen birini görmüştü. Hem de adam, sanki opera sahnesinden yeni inmiş gibi kravat, beyaz yakalık takmış, siyah rugan ayakkabı giymişti. O saatte sahilde onun şarkısını değerlendirecek hiç kimse yoktu. Ama bisikletçiye kimse gerekmiyordu ki… Kendi dünyasındaydı ve yanı başında, sabah erkenden yola koyulmuş mavna ve gemilerin yüzdüğü hızlı Ren Nehri vardı. Yaz güneşi doğuyordu. Bu durum o kadar olağanüstü, gülünç ve muhteşemdi ki Bork bu tuhaf vokalistin

arkasından koşmaya hazırdı. Tam bir bağımsızlık, tam bir mutluluk… Ren Nehri'ne atlayarak, bu şarkı söyleyen ve ıssız sahilde ilerleyen bisikletçiye doğru yüzmek, ona el sallamak, suyun içinden neşeli bir şeyler söylemek veya onun yanı başına doğru koşmak ve dünyada olup biten her şeyi unutmak geçiyordu insanın içinden.

'Şimdi ise eve, eve… Şimdi ne güzel çalışacağım,' diye düşünüyor ve az sonra evde, kendi çalışma odasında, yazı masasının arkasında olacağı fikrinin zevkini çıkarıyordu. Bunları düşünüyor ve her zaman olduğu gibi zıt duygular geçiyordu içinden: Her defasında, eve döndüğünde Jessi ile havaalanında karşılaşmanın verdiği mutluluk ve öte yandan bir haftalık yokluğunda kaybedilen günler için kendine duyduğu kızgınlık… Ama değerini çok sonraları anladığımız böylesine kaçırılmış günler o kadar çok ki…

Bu defa, bu alışılmış duygulara, henüz uçaktayken duyduklarından dolayı başka şeyler de karışmıştı. İlk önce, bu haberin de diğer sansasyonlarla aynı kaderi paylaşacağını, yani bir anda parlayarak söneceğini düşünmüştü. Fakat Bork konu üzerinde düşündükçe biraz daha hayret ediyor ve kendi içinde anlaşılmayan, devamlı

kuvvetlenen bir ilgiyi öylesine hissediyordu ki, artık kendisiyle hiç ilgisi olmayan bu olayı kafasından atamıyordu. Sanki tesadüfen bulunduğu bir mahkeme salonunda sadece zanlıyı değil, tek suçları bu mahkemede bulunmak olan seyircileri de mahkûm eden beklenmedik ve duyulmadık bir hüküm çıkarılmıştı. Ve bu hükmü, sadece okunduğu için, artık değiştirmek mümkün değildi…

Gerçekten de bu uzay haberiyle temas çok tuhaf, beklenmedik ve anlaşılmaz bir duygu uyandırıyordu. Nereden bakarsa baksın, arabayı kullanan Jessi de bu uzay haberinin etkisi altındaydı. Bunu onun yüzünden, gözlerinden anlıyordu. Tabiat, Jessi'ye parlak bir çift göz bahşetmişti ve onlardaki ışıltılar ve parıltılar Robert Bork'a çok şey anlatıyordu. (Bir hayır kurumu yararına verilen konserde tanışmışlardı. O zaman Jessi genç müzisyenlerin, o ise sahnenin önündeki seyircilerin arasında oturmuştu ve bu konserden sonra çıkmaya başlamışlardı.) Jessi'nin gözlerinde "hayatın kışını ve yazını" okumayı öğrenmişti ve böylece onun ne düşündüğünü anlıyordu. Jessi de onun hakkında her şeyi biliyordu. İşte birbirlerini tek kelimeyle, tek

bakışla anlayabilmeleri, aralarındaki uyumu ve aile saadetini belirliyordu.

Bork, her zamanki konuşkanlığının aksine susan ve dikkatini toplamaya çalışan karısını kendi konuşmasıyla oyalamamaya karar verdi. Zaten Jessi'nin endişelenmesi için bir sebep de yoktu. Bu yaşta olan diğer insanlar gibi onların da günlük hayatları alışılmışın dışına çıkmıyordu. Sadece bir şeyi, Tanrı'nın onlara ayırmış olduğu süreyi, ömürlerini tahmin edemiyor, planlayamıyorlardı. Şimdilik zamanları ve sağlıklarının el verdiği sürece kendi yaratıcı imkânlarını gerçekleştirmeye çalışıyorlardı. Bork şimdi şunu biliyordu: Eğer Jessi şu an endişeliyse, bu, mutlaka uzay rahibi Filofey'in mektubuyla ilgilidir.

Bork, 'Evde konuşuruz. Şimdi, yoldayken, üniversite arkadaşlarımdan birine telefon açayım,' diye düşündü. Son anda telefonu eline almaktan vazgeçti. 'Şimdi değil, önce şu uzay kâhininin yazısını okuyayım, sonra…'

Jessi, sanki kocasının düşüncelerini anlamış gibi, "Radyoyu açayım mı?" diye sordu.

"Gerek yok. Şu yaygaracı radyoyu ne yapacağım? Sen yanımdayken böylesi daha hoş."

“Canıgönülden inanıyorum,” diyerek kaygılı bir alayla cevap verdi Jessi ve bir arabayı daha solladı.

Bork kafasını kaldırdı:

“Eğer oradan bize bildirilen bu şeyler doğruysa elbette hiç kimse ilgisiz kalamaz.”

“Yani sen böyle bir şeyin olabileceğine inanıyor musun?”

“Bilmiyorum. Fakat bu böyleyse tepkilerin çığ gibi büyüyeceği kesin.”

“Dilini eşek arısı soksun fütürolog! İnsan kütleleri karışırsa çok tehlikeli olur!” Jessi gerçekten de endişelenmişti.

“İnsanlar kendilerini acımasız bir aynada görürlerse genetik, biyolojinin bir dalı olmaktan çıkarak politikaya dönüşecek.”

Jessi giderek kuvvetlenen heyecanını yatıştırmaya çalıştı:

“Robert, abartıyorsun. Fakat kimbilir, işte ben havaalanına çıkmadan önce Arthur ve Elizabeth Schnayer’ler telefon açtı. Onlar da endişe ediyorlar. Bizim Can Koşut da Atlanta’dan aradı. Orada bir oyun sahneliyor. O da aniden, tarihin sonu hakkındaki Fukuyama teorisi tartışmalarında,

senin, insanlığı bekleyen yeni sınavlar, yeni trajediler olacağı kehanetinde bulunduğunu hatırlamış. 'İşte, senin fütüroloğun şom ağzını açtı ve dünyanın kötülük haznesinden, sanki eski eşyalarla dolu torbadan çıkarıyormuş gibi dünya savaşı yerine insanın kendi kendiyle savaşını çıkardı; doğmaya değip değmeyeceği sorununu ortaya attı,' diyor. Dahası, 'Senin fütüroloğun sussaydı belki böyle bir şey olmazdı, körü körüne kapıyı açtı ve *O* da geldi,' diyor. Ben ona 'O da nedir?' diyorum, o ise 'O'dur!' diyor. 'O'nun adı yok!' diyor."

Bork alay edercesine omuzlarını silkti:

"Evet, Koşut böyledir. Her zamanki gibi espri yapıyor, kendisi ise tiyatroda trajedi sahneliyor, Shakespeare, Aeschylus ve diğerlerini; dünyanın altını üstüne getiriyor. Bana gelince, gördüğünüz gibi, duvarın üstünde öten kargaymışım. Teşekkür ederim. Çok iyisin, kel arkadaşım…"

"Evet, o bir tuhaf. Hatırlıyor musun, bir defasında ne diyordu: 'Senin karın da güzel, saçların da eskisi gibi. Ya benim?' Sen ise ona, 'Hâlâ kendine başka bir eş bulabilirsin, saçlarını ise beyazlamış ve dökülmüş bile olsa yenileyemezsin,' diye cevap vermiştin. Gözleri dolmuştu, sanki hem ağlıyor hem gülüyordu. Aktör, ne dersin?"

Bork cevap olarak düşünceli düşünceli kafasını salladı. İlk defa eve, kalbine dışarıdan gelmiş, gözle görülmeyen, belirsiz ve yine de mevcut olan olağandışı bir yükle dönüyordu.

"Bob, sen gerçekten okyanusta balinaları gördün mü?" diye sorarak Jessi onu düşüncelerinden ayırdı.

Bork yeniden canlanarak konuşmaya başladı:

"Tabii ki! Bu yüzden sana telefon açtım. Düşünebiliyor musun? Bunu kelimelerle anlatmak çok zor. Okyanusta, gökteki turna katarı gibi ok şeklinde yüzen balinaları hayal et! Müthiş bir manzara. Maalesef sen yanımda yoktun. Ama iyi ki telefon açabildim."

Bork sustu, sonra yine coşarak devam etti:

"Nasıl anlatsam bilemiyorum, düşünüyorum da bu kesinlikle tesadüf değildi. Dinle! Bu defa Frankfurt'ta her zamanki kişiler dışında Avustralya'dan yeni bir katılımcı da vardı. Melbourne Üniversitesi'nden… Avustralyalıların her nedense bizden farklı olduklarını düşünüyorum. Belki de dünyanın en uç köşesinde yaşadıkları içindir. Ama belki de bu kişinin kendi ilginçliğidir. Yunuslarla ilgilendiğinden dolayı ona Delfinolog adını vermiştim. Bu onun hobisi.

Uyanık, akıllı birisi ve çok ilginç konuşuyor. Tesadüfen, önce yunuslar, sonra balinalardan bahsediyorduk. Sana komik gelse de balinalar hakkında bu sohbet bizi çok yaklaştırdı. Bu konu çok ilgimi çekmişti. Çünkü bilim hâlâ balinaların grup halinde intihar etmesinin sebebini bulamamıştır."

"Balinaların kıyıya vurmasını mı kastediyorsun?"

"Evet, asıl bunu! İşte, güçlü ve -inanıyorum ki- akli dengeleri yerinde olan bu balinaları hiçbir sebep yokken, sanki aralarında anlaşmışlar gibi, geceleyin sahile yüzmeye ve kendilerini bir kaşık su bulunan kıyıya atmaya zorlayan sebep ne? Ve orada, okyanusun derin sularına dönmek için hiçbir gayret sarf etmeden ölüyorlar. Neden, ne sebeple bunu yapıyorlar?"

Jessi, heyecandan parlayan gözlerle onun sözünü kesti:

"Dur, gazeteler kaç defa bu konuda yazdı. Yani şimdi senin Avustralyalın bunun sebebini biliyor mu?"

"İşte asıl mesele de bu! Onunla ne düşündük biliyor musun? Bu olay, yani balinaların intihar etmesi, biyolojideki türün kendini koruması

yasasına aykırı. Dolayısıyla tabiata da aykırı. Böylesi, hayvanlar âleminde kesinlikle görülmemekte."

"Ama insanlar arasında istediğin kadar var!"

"Bu farklı bir konu. Kesinlikle farklı. Söz konusu olan da bu değil. Bak Jessi, buradaki durum çok değişik."

Robert Bork, ormandan çıkarak tepeye tırmanan, kıyılarında dikkati çeken trafik işaretleri ve panolar bulunan otoyolu seyrederek sustu ve defalarca gördüğü bu tanıdık manzarayı severek seyretti. Bir an kendini çok mutlu hissetti: Eve dönüyor, Jessi arabayı kullanıyor, kendisi ise onun, duyduklarına ne kadar şaşıracağını düşünerek balinaların sırrını açıklamaya hazırlanıyor; daha sonra onlar bu buluşun coşkusuyla tekrar tekrar bu konuya dönecek, onu her yönüyle tartışacaklar ve bu, mutlu bir an olacak. Zaten mutluluk iki kalbin birleşmesi değil mi? Bork, eve her dönüşünde Jessi ile baş başa terasta oturmayı, kendisinin çaldıracağı müziği -tabii ki bu, karısının en çok değer verdiği klasik müzik olacaktı- dinlemeyi ve çok sevdiği beyaz şaraptan içmeyi arzuladı. Fakat hemen uzay rahibini hatırladı ve bugün bu arzunun gerçekleşmeyebileceğini düşündü.

“Niçin sustun Bob? Ben seni bekliyorum. Merakımı biraz daha uyandırmaya mı karar verdin?”

“Yoo… Sadece kafamı topluyorum. Şu Avustralyalı Kiffer’ın, balinaların intihar sebebini bilip bilmediğini soruyordun. Nasıl anlatsam? O, diğerlerinin hayal bile edemeyeceği bir tahminde bulunuyor. Anlıyor musun, bu herhangi bir mantık sonucu değil… Ben bunu özel ahlaki-felsefi bir görüş olarak adlandırıyorum. Evet, evet! Gülme ve şaşırma. Aynen öyle! Avustralyalı, dünya çapında bir teori ileri sürüyor. Anlıyor musun, tüm memeliler içinde, balinalar ve yunuslar zekâ açısından en gelişmiş canlılar. Maalesef, konuşamıyorlar ve bu durum bizlerle onlar arasında bir set oluşturuyor.”

“Aman Tanrım, Robert sen konferans vermeye alışmışsın. Fakat hangi ahlaki-felsefi görüşü kastettiğini bir türlü anlayamıyorum.”

“Hiçbir bilim adamı bu garip olayın sebebini açıklayamamış. Kiffer ise ansızın, önümde evrensel karakterli bir manzara açtı.”

“Yani, onun teorisinin içeriği ne?”

“Şaşırtıcı bir sonuca varmış. O, balinaların toplu intiharını dünyadaki olaylara tepki olarak değerlendiriyor.”

“Robert, bu fantastik bir fikir!”

“Yapma, yapma canım! Bu teori beni çok sardı. İnsana zekâ, evrensel misyon gibi mutlak bir imtiyaz verilmiştir ve eğer biz -bizden istenen ve zaten mevcudiyetimizin de sebebi olan- kendimizi mükemmelleştirme, evrenseli faal bir biçimde benimseme gücünde değilsek, demek ki biz görevini yapamayan asalaklar, hiçbir işe yaramayan alçaklarız. Ama özür dilerim, galiba çok ileri gittim. Yalnızca bize, biz insan soyuna verildiği kadar, bizden bir şeyler talep edildiğini anlatmak istedim. Bizden talep edilen ise her şeyden önce, hayatı mükemmelleştirmek, bir ahenk yaratmaktır. Fikirde ve eylemde bizden kaynaklanan her şey buna dahildir. Hayatın ahengi! Ama bu konuda, hemen hemen her adımda, içimizde ne kadar büyük ve küçük fikrin doğduğunu, ne kadar kötülük ve ahlaksızlığın ortaya çıktığını bir bilsen! O halde, ahenk demek, aynı zamanda, kendi kendini kısıtlamak, manevi ahlaksızlıkla mücadele etmek demektir. İşte burada önemli bir soru ortaya çıkıyor: Tüm zamanlarda, her bir ferdin kurnazca, işine geldiği

zaman ve işine geldiği şekilde açıkladığı bu vicdan da ne? Tabiat karşısında, tarih karşısında, dünyanın geleceği karşısında ve nihayet, bizi yaratmış ve bizim yarattığımız Tanrı karşısında bu nesnenin saf anlamı ne?"

Karısı dayanamadı:

"Robert, gerçekten de ateşli bir vaiz olabilirmişsin. Sen ortaçağda yaşamalıymışsın. Fakat muhtemelen engizisyon, düşüncelerinden dolayı seni büyük bir zevkle yakardı! Söyler misin, Tanrı nasıl yaratılabilir?"

"Ah, öyle mi? Jessi, işte sen de kılı kırk yaran bir dogmacı oldun! Nasıl olur? Nasıl olur? Beni yakamazlardı. Kelimelerle de yaratmak mümkün. Evet, evet! Kelimeler bunun için bize gökten indirilmiş. Bizim içimizde ve bizimle olan her bir şey kelimeden geçer. Biraz daha ileri gidersem, kelime, içimize kapanmış ebediyet potansiyelidir… Bunun için de o, Tanrı'dır. İşte biz de kelimelerde çırpınıyoruz: Bazen kanatlanarak ebediyete uçuyor, bazen de bir katır gibi kader dizginleriyle kelimeler tarafından çekiliyoruz. Ama ben başka bir şeyi, hayatın tam zıt bir yüzü olarak kelimenin önceden var olmadığını anlatmak istiyorum. Burada kastedilen, tabiatın tamamıdır. Örneğin, yine balinaları ele

alalım. Onlar bu açıdan zavallı varlıklardır. Konuşma yeteneği olmayan bu mahluklara olağanüstü bir sezi, sadece onlara özgün zekâ ve ruh, biyolojik anlamda özel bir bilgi ve enerji alanı bahşedilmiştir. Onların küçük kardeşleri olan yunuslara bakarak da bu sonuca varabiliriz."

"O halde Robert, sen hangi sonuca vardın?"

Robert Bork, kendisi için çok mühim olan şeyi söylemeden önce sustu. Ve aniden, her nedense hep havaalanına giderken veya dönüşte, evde çok az bahsi geçen sıradışı konularda konuşma isteğinin doğduğunu fark etti. Konuşmasını sürdürdü:

"Anlıyor musun, Kiffer'ın fikrince -bu bana da esaslı bir fikir gibi geliyor- balinalar okyanuslardaki canlı radarlardır. Onlar uzayın meçhul sinyallerini alıyorlar. Belki de yanardağın ne zaman püsküreceğini ilk onlar hissediyor ve dünya enerjisinin baskısıyla sessizce haykırıyorlar. Fakat en büyük gemilerin bile zor dayandığı şiddetli fırtına ve tufanlara karşı koyabilen bu güçlü hayvanlar için en trajik, en tehlikeli şey dünyanın ruhundaki fırtınadır… Bizim anlayamadığımız, dengesizlik yaratan insan felaketleri, insan kötülükleri sinyallerinin alınmasıdır. Galiba onlar için en ıstıraplı şey de

bu. Bu, senin de bildiğin, hakkında pek çok yazılar yazılmış, dağda yaşayanların psikolojisini bozan Alp rüzgârına benziyor. Bir yanardağ ne kadar tehlikeli olsa da, eninde sonunda lav püskürtecek, sakinleşecek ve sönecek. İnsan kötülüklerinin rüzgârı ise sönmez… İşin aslı bu! Ne yapalım, hayatımız böyle oluşmuş: İyilik az bulunuyor, kötülük ise her zaman çok. İşte, yeryüzünde bizim engelleyemediğimiz, hatta öldürerek, işkence ederek, ezerek, kalbimizin derinliklerinde, şuurumuzun katlarında kendimizi menfurca kandırarak haklı çıkardığımız olaylar gerçekleştiği zaman, balinaların yeis ve korku içinde bize doğru yüzdüklerini bir düşün. Çünkü dünya şuuru, çökme, kendi kendini yok etme, yani sonsuzluğa gömülme, mahvolma tehlikesi geçiriyor… Ve bu dünyanın sonu her türlü dilsiz canlıyı korkutuyor. Canlılar bundan sezgisel olarak korkuyorlar. Sence fareler niçin batan gemiden kaçıyor? Asıl bunun için! Konuşma yetenekleri olmayan balinalar, bize ne kadar acı çektiklerini, bu durumun onları ne kadar ezdiğini, yıprattığını, kalplerini parçaladığını, bir çıkış yolu, bir deşarj talep ettiklerini anlatamıyorlar. Bunun ne kadar ıstıraplı olduğunu anlayabiliyor musun? Hatırlıyor musun, birisi bize sokakta gördüğü sağır bir kızı anlatmıştı. Alçağın biri babaannesini öldürmüş ve

bu zavallı da sokakta koşturarak derdini hiç kimseye anlatamıyor ve tramvayın altına atlamak istiyormuş. Galiba, bunun aynısı, fakat evrensel çapta, balinalarda da oluyor. Okyanustaki balinalar, muhtemelen, orman yangınları heyecanına metanetle karşı koyuyor, dağlardan kayarak yolundaki her şeyi ütülermiş gibi ilerleyen çığlardan tir tir titriyor, fakat insan davranışlarındaki sapmalara, sadistçe ve kökü kazılamayacak boyutta kötülüklere dayanamıyorlar. Dünya şuurunun taşıyıcıları olan insanların uğursuz ihtiraslarının durmadan artmasına tahammül etmek onlar için çok zor. Acaba ebediyetin alt-dili, daha doğrusu dayanağı olan dünya şuurunun bize emanet edildiğini hiç düşünüyor muyuz? Bundan şüphe ediyorum. Neredeyse içimizde, tabiatımızda ahlakın kırılması, çökmesi, tahrifi baş gösteriyor; bu çöküntüden kötülük ve korku ışınları dünyaya yayılıyor, kozmik adalet -böyle bir adaletin var olduğuna inanıyorum- bozuluyor, hayatın ahengi tahrip oluyor ve işte o zaman balinalar dayanamıyor, sahile yüzüyor ve hep birlikte kendilerini ölüme atıyor, intihar ediyorlar. Bir düşün; az önce Atlas Okyanusu üzerinde uçuyordum ve manevra yapan uçağın kanadı altında bir balina sürüsü gördüm. Onların dalgalar

arasında bir turna sürüsü gibi ok şeklinde yüzdüklerini görünce donakaldım, nefesim kesildi ve aynı zamanda her nedense 'Bunlar nereye gidiyor, onları hangi güç, nereye ve niçin sürüklüyor?' diye düşündüm."

"Uçaktan bana niçin telefon açtığın şimdi anlaşıldı. Ben ise bir türlü anlayamıyordum; hangi balinalar, neler oluyor? Tabii, tüm bu hayallerden sonra telefon açmaman mümkün değildi."

"Sadece hayal ettiğimi hiç sanmıyorum!"

"Ya, ya!" Karısı muhabbetle gülümsedi. "Benim sevgili fütüroloğum!" diyerek ona hafif bir alayla baktı. "Seninle işler böyle oluyor. Ama çok ilginç. Belki de bu bir nevi protesto şekli, değil mi? Nereden bilelim? Robert, yakıt almamız gerekecek; bak, benzin bitiyor! Biz ise seninle balinalardan konuşup duruyoruz."

Benzin istasyonuna yöneldiler ve hemen her şey günlük mecrasına döndü; uzay rahibi de, balinalar da, her türlü soyut düşünceler de geride kaldı. Sonra banliyö sokaklarında ilerlediler. Eve artık çok az kalmıştı.

Aniden bastıran bir yorgunluk hisseden Bork, "Jessi, bugün telefonlara cevap vermeyelim. Telesekretere bağla, bırak kaydetsin. Çok

yorgunum. Uzun yoldan sonra dinlenmeliyim," dedi.

"Ben bir telefona olur verdim bile. Özür dilerim ama bu akşam Oliver Ordok sana telefon açacak. Senin bugün geleceğini ona söyledim. Çünkü o sana, Avrupa'ya telefon açmak istiyordu."

"Oliver Ordok mu?"

"Evet ya! Devlet başkanlığına adaylığını koymuş. Bunu biliyor muydun?"

"Bilmesine biliyordum da… Şimdi adayların hepsi ilk tura girecek. Neyse, ondan kurtuluş yok. Çok inatçı birisi. Rahat vermeyecek, arayıp duracak."

"Özür dilerim Bob, reddedemedim."

"Bırak da açsın. Önemli değil. Oliver Ordok ha… Onunla telefonda görüşmeyeli epey oldu. Hatırlıyor musun, o vali yardımcısıydı ve eyalette bilim, eğitim, istihdam işlerine bakıyordu. Bize uluslararası kongreler düzenlemede yardım ediyordu ve eğer hatırlarsan, Gorbaçov Perestroykası döneminde birlikte Moskova'ya bile gitmiştik. O zaman oraya dünyanın her yerinden politologlar, fütürologlar toplanmıştı. Ordok hem bir politolog, hem de eyalet yönetiminin temsilcisi

olarak katılmıştı. Eh, Perestroyka, Perestroyka! Doğu'da da, Batı'da da hepimiz heyecanlanmıştık. Romantik dönemdi. O benden daha genç, ama epey yaşı da var galiba…"

"Elli altı. Gazeteler şöyle yazıyor: *Elli altılık Oliver Ordok!*" diye ekledi.

"Evet, ben de öyle tahmin ediyordum. Demek ki bizim Ordok cesaretlenmiş, şansını deneyecek. Ey yüce iktidarın büyüsü! Belki de tesadüfen kazanabilir, değil mi? Seçim kampanyası denize benzer, dalgalar vurur, vurur ve bir bakarsın ki kıyıya çıkmışsın. Eğer sosyal akıntıyı yakalarsa, sezgisini kullanabilirse… Bu anlamda Ordok tıpkı suda balık gibidir. Çok becerikli, derin akıllı değil ama aptal da değildir."

"Evet, o dönemleri hatırlıyorum. Çok iyi hatırlıyorum. O zaman Moskova'da -bu ne zamandı, ha, evet, 1986- sen Kremlin'deki o muazzam antik salonda konuşuyordun, toplantıyı ise Gorbaçov bizzat yönetiyordu. Ordok da bizimleydi. Hatırlıyor musun? Fena da konuşmadı, hatta başarılı bile denilebilir."

"Fena değildi. Hiç fena değildi. Onda bir hatip enerjisi ve şevki var. Daima zamanı yakalamıştır. Buna rağmen, yine tekrarlıyorum, esaslı bilgisi yok. Zaten böyle durumlarda bilgi gerekmez de.

Kitle şuuru için adayın programının güncelliği daha önemli. Ve şahsın karizması da…"

"Eh, Robert, bu da ne, önce balinalar, şimdi de Ordok. Sanki başka problemimiz yokmuş gibi. Az sonra eve varacağız. Biz ise hep Ordok, Ordok diye gevezelik yapıyoruz."

"Çağdaş popülaritenin özü de bu Jessi. Herkes bir kişi için çıldırıyor, o kişi de sanki herkes için. Amerika'da biz de istisna değiliz."

"Anlaşıldı. Yalnız, o durup dururken niçin sana, Avrupa'ya telefon açmak istesin? Sebep ne?"

"Bunda anlamayacak ne var ki? Fikrimce bu uzay rahibi pek çoğunun başını ağrıtmış, daha doğrusu feleğini şaşırtmış. Bence sebep bu. Ama yine de kesin bir şey söylemek zor."

"Bunun seninle ne ilgisi var? Aynen sen de şu uzay fenomeni için Ordok'a telefon açabilirdin. Yani, merhaba dostum, Papa'ya şu uzaydan gönderilen mektup hakkında ne düşünüyorsun diye… Hatırlıyor musun, Moskova'da Ruslar bu gibi durumlarda 'Şu problemin ne ile yenildiğini biliyor musunuz?' diye soruyorlardı. Sen de aynen böyle sorabilirsin: 'Sayın Ordok, şu sansasyonu ne ile yiyeceğiz?' Niçin olmasın?"

“Tabii. Ama onun dışında pek çok kişinin de telefon açtığını söylemedin mi? Niçin insanlar şu uzay delisine asıl benim cevap verebileceğimi düşünüyorlar? Bunun ne olduğunu çabuk araştırmalıyım. Belki de sadece asparagastır?”

“Öyle olursa şenleniriz, eğleniriz.”

“Hayır, Jessi. Böyle asparagaslar hayır getirmez.”

“Al bakalım, sana da elini ver, kolunu kaptırırsın. Neşeli Fransızlar boşuna sana evrensel kötümser dememiş. Hiç değilse eve yaklaşırken bunları unutalım. Aynı anda hem uzaydaki rahip Filofey, hem senin okyanustaki balinaların biraz fazla kaçıyor. Yarın benim orkestrayla ciddi bir provam var. Aman Tanrım!”

“Ben de bugün seninle birlikte kafamı dinlemek istiyorum Jessi… İşte geldik…”

4

Dinlenmek kısmet olmadı. Akşam saat sekize doğru telefon çaldı. Geç saatte verdiği rahatsızlıktan dolayı özür dileyen hoş bir kadın sesi, devlet başkanı adayı Bay Ordok'un Bay Bork'la konuşmak istediğini söyledi. Sonra telefonu Ordok'a bağladı. Zaten karakterinde konuşkanlık ve açık sözlülük bulunan Ordok, bu defa heyecanlıydı da. Dostça sohbet kırk dakikadan fazla sürdü. Konuşma sırasında Robert Bork, gerekli ve gereksiz bir sürü şey dinledi ve kendisi de bazı şeyler söylemek zorunda kaldı.

Konuşma bir şakayla başladı:

"Merhaba Robert, hoşgeldin ve sana şunları söylemeliyim: Bu defa, tabii ki güzel karın dışında, bütün bir Amerika kıtasında hiç kimse senin gelişini benim kadar dört gözle beklememiştir. Hatta Avrupa'ya gitmeye ve seni Ren sahillerinde güzel Frankfurtlu kızların arasında bulmaya hazırlanıyordum."

“Teşekkür ederim Oliver. Frankfurtlu kızlar gerçekten de çok güzeller. Ama beni sadece bunun için aradığını düşünmüyorum. Bir şey mi var? Görüşmeyeli epey oldu.”

“Yaa, evet. Çok şeyler oluyor, hatta istendiğinden de fazla şeyler. Anlarsın ya, şeytan beni yoldan çıkardı. Bu arada, geçenlerde şeytanla ilgili başıma gelen bir olayı da sana anlatacağım. Sen Avrupa’dayken ben de seçim kampanyasının azaplı yollarına düştüm.”

“Biliyorum, biliyorum. Bunun ciddi olduğunu ümit ediyorum.”

“Epey ciddi. Hatırı sayılır ve önde gelen finans çevrelerinin ilgi ve yardımıyla hem de… Fakat önemli olan bu değil. Nasıl olsa onlar orkestradır, aryaları ise şu kendine güvenen arkadaşın, yani ben, söylemek zorundayım. Bunun ne anlama geldiğini sana anlatmama gerek yok. Ama bir şey çıkacak mı, esas mesele bu! Yine de geri çekilmeyi düşünmüyorum. Kısa keseyim. Zaten sen tüm bunları iyi biliyorsun. Geniş dinleyici karşısında reyting kazanıyorum. Bu arada onları kitle diye adlandırmak istemiyorum, kesinlikle istemiyorum. Bu bir kolektif entelekttir ve ben de her fırsatta bu kolektif entelektin gelişmesi taraftarı olduğumu vurguluyorum. Ama yine de dostça sana şunu

söyleyeyim ki, senin makalelerinden birinde, çatallanma olayı hakkında bazı şeyler de okumuştum. Popülizm mayınlı alana girmeye benzer; gerektiği gibi adım atmazsan, beklenen cevabı vermezsen, istenen tepkiyi göstermezsen, insanların bir kısmını memnun etsen bile, diğer kısmı memnun olmaz. Herkes senden bir şeyler bekliyor ve sen de her şeye hazır olmalısın. İlk şart kalabalığa kendi bakış açını anlaşılır bir biçimde iletmektir. Seçmenler problemlere çözüm istiyorlar. Evet, evet, çözüm! Alo, beni duyuyor musun? Ha, Robert, sana, bir bilim adamına, tüm bunları anlattığım için özür diliyorum. Utandığımı söylemem gerek. Fakat kaderim böyle. Sokaktan geçen her insan beni anlamalı."

"Heyecanlanma Oliver. Seni dinliyorum."

"Teşekkür ederim. En önemlisi ben seçmenlere Amerika'nın geleceği hakkında kendi stratejik planımı, dünyadaki bu buhran ortamında neler yapılabileceğini iletmek istiyorum. Buhran ortamında, bunun altını çiziyorum! Bazen kendime, 'Zaten hayat ne zaman buhranlı olmadı ki?' diye soruyorum. Sürekli, her zaman böyleydi… Ve her zaman da insanları ardınca sürükleyecek birisi bulunmalıydı. Sana inanmaları, arkandan gelmeleri için buhran temel şart!

Anayasayı ve mevcut kanunları Tanrı korusun. Ama yeryüzünde refah ve rahat olursa kimse kimseyi dinlemez ki… Buhran olmazsa kim bir diğerinin arkasından gider? Ben böyle anlıyorum. İşte benim esas fikrim; gelecek, toplum ve fert için iyi bir hayat nasıl kurulur probleminde temel buluyor. Tabii, her bir fert kendi hayatında iyiye doğru bir gelişme arzuluyor; fakat bunun için ne yapması gerektiğini düşünmüyor, sadece gökten nimet yağmasını bekliyor. Sana gülünç gelmesin, ama insanlar anlamıyorlar, onları sürekli ikna etmek gerekiyor. Onlar bunu istiyorlar."

Ordok'un bu konudaki heyecanlı fikirlerini dinleyen Bork, bu kelime yağmuru içinde sadece devlet başkanlığı görevine aday olan bir insanın tanıdık hislerini değil, şimdilik metin arkasında saklı kalan bir amaç da sezinliyordu. Ordok ise yavaşça kıyıya yaklaşan bir sal gibi, ihtiyatla bu amaca yaklaşmaktaydı.

Sanki, Ordok hem muhatabında iyi bir intiba bırakmak hem güya vatandaşların iyiliği ve demokrasi prensipleri uğruna böyle bir risk aldığını vurgulamak, hem de bu kelime yağmuru içinde kendini ilgilendiren bir şeyi öğrenmek istiyordu. Bunun için telefon açmıştı. Öyle anlaşılıyordu.

Bork onun, hattın diğer ucunda, yakın bir zamanda yerel teşkilatın lideri sıfatıyla yerleştiği parti merkezindeki oval pencereli geniş çalışma odasında, masanın arkasında, telefonlar ve diğer çarpıcı teknik donanımın arasında, siyah deriyle kaplı döner koltukta tüylerini kabartan bir kuş gibi yayılarak oturuşunu ve boş bakışlarla on beşinci katın penceresinden karşıdaki camlı gökdelenleri seyredişini hayalinde canlandırdı.

Oliver Ordok'un munis ve açık sözlü kişiliğinin yanı sıra, onun lehinde ve aleyhinde çeşitli görüşler vardı ve hatta onun ölçüsüz cimriliği ve başka huyları hakkında dedikodular da yapılıyordu. Onda popülist bir politikacının köpek sezgisi bulunduğuna dair söylentiler de dolaşıyordu. Ama böyle söylentiler kimin hakkında yapılmıyordu ki? Özellikle, avukat olarak işe başlayan, ansızın kamuoyunun dikkatini üzerine çeken, diğerlerinin kıskançlığına sebep olarak puan toplayan, onu yakından tanıyanların olumsuz görüşlerine rağmen kolaylıkla kariyerinde yükselen bir kişi söz konusuysa…

Ordok ilk önce sendika alanında öne çıktı, daha sonra çevreci harekete katıldı, sık sık televizyon ekranlarında ve basın sayfalarında boy göstermeye başladı, bu faaliyetlerinde günün

aktüel taleplerini veya kendi deyimiyle sokaktaki insanın problemlerini tümüyle kapsayan bir beceri sergiledi. Gerçekten, av izi süren bir köpek gibi, tabanın sosyal ruh halini tahmin ediyor ve elit kısmın eleştirisine cesaretle göğüs gererek bu tabanı etkileyebiliyordu. Onun için de hep kazanıyordu. Hiç şüphesiz başarı insana ümit ve kendine güven veriyor, onu değiştiriyor. Ordok aniden, hatta dış görünüşü açısından da, tanınmayacak şekilde değişmişti. Kuşu hatırlatan yüzünü ve damarlı boynunu kaplayan garip, gri beyaz lekeler bile kaybolmuştu. Karakteristik siyah torbalı gözleriyle heyecanlı Gobbels'i hatırlatan yüzü, henüz yakın zamanlara kadar, sanki tesadüfen çorba serpilmiş gibi duruyordu. Öyle ki onu sevmeyen bir doktor, Ordok'un yüzündeki bu lekelerin onun ikbal arzusunun, iktidar hırsının psikolojik alametleri olduğunu iddia ediyordu. Dahası, onun fikrince, eğer nihayetinde kader Ordok'un yüzüne gülmeseydi tüm vücudu baştan ayağa bu "bağıran" lekelerle kaplanacak ve öyle de mezara girecekti. Kötü diller böyle diyordu. Anlayan insanlar ise, tam tersi, Ordok'un acısını paylaşıyorlardı. Çünkü bu lekeler "vitiligo" olarak adlandırılan ve sinirden kaynaklanan ender bir hastalığın belirtileriydi. Ordok'un yüzündeki bu çorba lekelerinin aniden

kaybolmasını ise nihayet arzuladığı amaçlara erişmesiyle, tatmin olmasıyla ortaya çıkan ruhi değişikliğe bağlıyorlardı. Gülünçtür tabii, ama galiba bu kusurların yok olması Ordok'un politik alandaki başarılarıyla ilgiliymiş. Her neyse, bu günlük ufak tefek şeyler artık unutulmuştu. Şimdi Oliver Ordok televizyon ekranlarında, eski lekelerinden tamamen arınmış normal biri gibi görünüyordu. Sürekli bir şeyler arıyormuş gibi her zaman fır fır dönen siyah gözleriyle çok enerjikti. Ordok'un itirafına göre, karşı koyacağı kişiyi mutlaka görmeliydi. O zaman doğrudan bastırıyor ve adamı köşeye sıkıştırıyordu. Ayrıca çok güzel konuşuyordu. Ses tonu, net diksiyonu ve çarpıcı jestleriyle kitlenin dikkatini çekmek isteyen bir hatip için gerekli bütün özelliklere sahipti.

Fakat Ordok'un olağanüstü ve belki de ender rastlanan, bundan dolayı da inanılması güç olan bir yeteneği Bork'un çok ilgisini çekiyordu. Gerçekten de birisine anlatsanız inanmaz ve "Böyle bir şey mümkün değil," der. Bork ise bunu birinden duymamış, kendisi buna bizzat tanık olmuştu. Birbirlerini uzun yıllardan beri tanıyorlardı, aynı üniversiteden mezun olmuşlardı. Bork tarih bölümünden, Ordok hukuk bölümünden mezun olmuştu. Aradan uzun yıllar

geçmişti, fakat aynı üniversite camiasına mensup olmak onları yakınlaştırıyordu. İşte Ordok'un ender yeteneği, hayatı boyunca yaptığı tüm telefon konuşmalarını hatırlamasıydı. Hem de sadece telefon konuşmalarını, başka bir şeyi değil! Hatta en önemsiz konuda bile, on-on beş yıl önce kiminle, hangi gün, hangi saatte telefonla konuştuğunu söyleyebilirdi. Örneğin, havaalanı danışma servisine telefon açmış veya 1971 yılı, 12 Ağustos Çarşamba günü saat üçte, bir benzin istasyonundan ona telefon açmışlar. Hafızanın bu özelliğini, beyinde bu kadar kalabalık çöp birikmesini hiç kimse açıklayamıyor. Robert Bork, bazen Ordok'un bu garip yeteneğini kıskandığını, bazen da bundan dehşete kapıldığını hiç de saklamıyordu. Bu durum hakkında kâh ciddi kâh da alay ve korkuyla düşünüyordu: Niçin insana böyle tuhaf bir yetenek verilmiştir, ama niçin? Tanrı'nın bir lütfü olarak mı? Veya tam tersine, cehennemin bir cezası olarak mı? Kim bilebilir?

Bu defasında da, sınıf arkadaşının telefondaki kelime yağmurunu dinleyen Robert Bork bunu hatırladı ve 'Belki de on yıl sonra, eğer hayatta kalırsak, o bizim bu telefon konuşmamızı hatırlayacak, bense tabii ki hiçbir şey

hatırlamayacağım. Şeytan işidir, belki de hatırlarım… Ama niçin?' diye düşündü.

Bu arada Ordok, aramasının esas amacını açıkladı:

"İşte böyle, Robert, konuşmayı uzattığım için özür dilerim, ama şunu demek istiyordum: Bana göre hemen çözümlenmesi gereken bir olay oldu. Tabii ki sen de artık biliyorsun, bütün Amerika bunu konuşuyor. Şu uzay rahibi, adı da neydi, Filovey mi? Herhalde Filovey?"

"Filofey," diyerek onun yanlışını düzeltti Bork. "Onun adı Filofey. Mektubunu bir saat önce okudum."

"Tahmin etmiştim, Robert. İşte bu Kassandra embriyosu bir tuğla gibi kafama indi. Deprem olsaydı daha iyiydi. Bilemiyorum… Ne olsaydı daha iyiydi? Affedersin, büsbütün aptallaşmışım. Bana hiç böyle bir şey olmamıştı. Şimdiye kadar uçurumun ne olduğunu bilmiyordum, şimdiyse onun tam kenarındayım. Ben rakibimi bularak herkesin gözü önünde savaşmaya alışığım. Oysa şimdi nasıl davranacağımı, kiminle muhatap olacağımı ve gerekirse kiminle savaşacağımı bilemiyorum. Yani bunun, her ne ise soyut bir şey olduğunu söylemek istiyorum. Ama aynı zamanda, bu hepimizi ve herkesi ilgilendiriyor ve

hepimiz hazırlıksız yakalandık. Bence yalnız sen ve senin gibi süper entelektüel insanlar şaşırmamış."

Bork onun sözünü kesti:

"Affedersin Oliver, ben de aynen senin ve diğerlerinin durumundayım. Doğrusunu söyle, niçin bu işte bana başvurmaya karar verdin? Biz seninle aynı üniversite kazanından çıktık. Seni istediğin kadar dinleyebilirim, ama sadece o kadar."

"Seninle açık konuşacağım. Bu benim fikrim değildi. Yardım ve nasihatin için sana başvurmayı, yardımcım Anthony Younger tavsiye etti. Anthony çalışkan, okumuş ve felsefeyle ilgilenen bir genç. Ona çok değer veriyorum. Fakat bütün danışman ve yardımcılarım,
ellerinde *Tribün,* gözleri fal taşı gibi açılmış ve aptallaşmış bir durumda koşarak yanıma geldiklerinde ben de ne yapacağımı şaşırdım. Yarın seçim çevresinde halkla, seçmenle büyük bir görüşmem var. Sen de biliyorsun, demokrasi ve halk bir bütündür. Ben her şeye hazırım, her türlü soruyu cevaplarım, fakat bana Kassandra embriyolarını soracaklarını düşününce içim sıkıldı, sanki köşede bir kaplan beni bekliyor! Uzaydan böyle bir yıldırımın düşeceğini kim düşünürdü ki?

Önümüzdeki günlerde de seçmenlerle bir dizi görüşme yapmam gerek. Şimdi, olacakları tahmin etmeye çalışıyorum. Bizim Amerikalı seçmen, bildiğin gibi kılı kırk yarar ve hatta önceden de söylediğim gibi kavgacıdır. Zaten bunu tüm dünya biliyor ve seyrettikçe bizim dur durak bilmeyen Amerikalı karakterimize gülüyor. Amacımız demokrasi! İşte bu kadar! Özür dilerim, yine konu dışına çıktım. Ne anlatıyordum? Evet, yarın seçmenlerim arka dişlerimin yerinde olup olmadığını öğrenmek istemeyecek, bu uzaylı rahibin mektubu hakkındaki fikrimi soracak. Ne söyleyeceğim? Ne evet ne de hayır anlamında ellerimi mi açayım? Bir politikacıya bu yakışmaz!"

"Bunu mutlaka soracaklarına emin misin?"

"Eminim! Düşünmeye gerek bile yok."

"O zaman tek bir yol kalıyor: Filofey'in buluşunu şuurumuzun bir nevi paroksizmi[2], uzaydan ortaya çıkarılmış bir kendi kendimizi düzeltme yöntemi olarak değerlendirelim. Yani uzaydan ışınlama yoluyla elde edilen, manevi dünyamıza yeni bakış açısı gibi… Öyle değil mi?"

"Bilmiyorum, belki de öyle, ama ben henüz bu gibi açıklamalara hazır değilim. Seninle

[2] (Yunanca), Ani taşkınlık, öfke.

konuşmak güzel, fakat bunun gibi, düzeltmenin, paroksizmin, bakış açısının ne anlama geldiğini insanlara nasıl açıklayacaksın? Zaten ne fark eder ki? Şu gökteki rahibin anlattığı şeyler, ne olduğu belli olmayan Kassandra embriyoları, onların doğmak istememesi, yani tüm bu duyulmadık şeyler bizim için tecrübe sınırları dışında. Eğer bunlar sadece bilim alanıyla ilgili olsaydı yine zararın yarısıydı. Filofey ise Papa'ya, yani tüm insanlığa başvuruyor. Bakalım Papa bu işe ne diyecek? Tenezzül edip bir cevap verecek mi? Papa'ya da, kendime de gıpta etmem! Papa Vatikan'da, rahip uzayda, ben ise kalabalığın karşısındayım!"

Bork durumu açıklamaya çalıştı:

"İzninle, izninle Oliver; evvela, yalnız sen değilsin. Burada herkes…"

"Anlıyorum, anlıyorum, ama özür dilerim, sözümü bitireyim. Ne söylemek istediğini biliyorum. Bu problemin çok şahsi olduğunu, her bir kişinin, izninizle söyleyeyim, bu paroksizmi kabul edip etmemeye yalnız kendisinin karar verebileceğini söylemek istiyorsun. Ama Robert, bu ancak ilk bakışta böyle. Bizim çağın özelliğini, yani sokaktaki kalabalığın talep ve şikâyetlerini, kendi kaygılarını yönetimin üzerine yükleme

isteğini unutmamamız gerekiyor. Hatta AIDS bile idari sistemin suçları arasına katılıyor. Şimdiki insan öyle bir varlık ki herhangi bir şey olduğunda ilk önce kendini değil sistemi suçluyor. Şimdi bu uzay rahibinden gelen haberin suçunu kime yüklemeli, kimin üzerine yıkmalı? Ne yapmalı? Düşünmek için çok sebep var. Ama bu olayı da kendi seçim kampanyasında kullanmak isteyen insanlar, yani benim meslektaşlarım, politikacılar bulunacak. Hatta en kanlı savaşı dahi kendi yararına kullanmak mümkün. İşte bunu anlatmak istiyorum."

"Evet, dostum, bugün keyfin yerinde! Seni iyi anlıyorum Oliver. Ama Filofey'in mektubunun benim için de bir bilmece olmadığını düşünme. Ben de şaşkınım. Söylemeliyim ki, eğer muhalifler Filofey'in tezini tekzip edemez, çürütemezlerse, eğer bu gerçekten de böyleyse ve ruhun biyo-psikolojik doğuşu, embriyonun sezgileri ve benim 'Filofey kompleksi' diye adlandırdığım korku kompleksiyle ilgili yeni bir buluş gerçekleşmişse, o zaman bu olay insan hayatında irade ve korku, ölüm ve doğum kadar önemli bir yer işgal edecek."

Ordok'un sesinde gerçek bir hayret ve üzüntü vardı:

“Bu kadar önemli mi? Hayret bir şey! Radikal bir yaklaşım! Bu durumda ne olabilir acaba?”

“Neyi kastediyorsun?”

“Neyi kastedebilirim ki? Seninle konuştuğumuz bu ulvi konular çok iyi, fakat ben seçmenlerimin sorularını sarih bir şekilde yanıtlamak, ‘Filofey kompleksi’ hakkında kesin fikrimi söylemeliyim. Bu konuda yanlış anlaşılmak istemiyorum.”

“Evet, seni anlıyorum,” dedi Bork. “Düşünmem gerekiyor…”

“Sana bir saat sonra telefon açabilir miyim? Gerçekten de Robert, çok kötü durumda olmasaydım seni rahatsız etmezdim. Genellikle kalabalığın önüne çıktığım zaman durumu idare etmeye yeten gururum -evet, gururlu biri olduğumu inkâr etmiyorum- ve kendime güvenim bu defasında yeterli olmayacak. Çünkü bu, eğer senin düşündüğün yönde gidersem, insanlık tarihinde çok yeni bir postulattır. Biz Amerikalılar ise bildiğin gibi, her işte öncü olmalıyız ve bağımsız, yönlendirici bir fikrimiz olmalı. Eğer bugün, Tanrı korusun, uzaydan yaratıklar gelirse, yarın onlarla sarmaş dolaş resimlerimiz yayınlanmalı. Başka türlü olursa biz Amerikalı değiliz demektir.”

Bork bu sözlere güldü. “Evet, doğru,” dedi. “Ama bu meseleyi tartışmak için bir telefon konuşması yeterli değil, bir toplantıya, özel bir kongreye gerek var. Hem de sadece bizde, Amerika’da değil, diğer ülkelerde de. Rusya, Çin, Hindistan, Japonya gibi yoğun nüfuslu bölgeler bu probleme daha sert tepki gösterecek. Orada şu Filofey tezinin doğuracağı yankıyı hayal edebiliyorum. Ama yine konumuza dönelim. Ne yapılabilir, yarın nasıl olacak? Sen yarın kendi seçim programın hakkında mı konuşacaksın? Öyle mi? Sen seçmenlerle daha önce de görüştün ve her adayın olduğu gibi senin de kendi artıların, delillerin, etkileme araçların var. Basın adayların reytingini yayınlamaya başladı bile. Tabii ki bunlar tahmini rakamlar. Senin durumun hiç de fena değil. Rakiplerini de iyi tanıyorum.”

“Mesele de bu ya! Çok güçlü ve enerjik kişiler. Özellikle şimdi böyle ani bir etkenin, Filofey kompleksinin ortaya çıkmasından sonra onları gözden uzak tutmak olmaz!”

Bork onu sakinleştirmeye çalıştı:

“Bence durum tümüyle açıklığa kavuşmamışken böyle düşünmek için henüz erken. Çünkü bir devlet başkanı adayı olarak bu problem seninle doğrudan ilgili değil.”

Oliver Ordok derin bir ah çekti.

"Bu fikrine katılmıyorum Robert. Tabii ki bu olay için sorumluluk taşımıyorum. Fakat bütün bunların seçim kampanyamı nasıl etkileyeceği sorusu beni rahatsız ediyor. Robert, şimdi beni dinle! Söylediğim gibi, genç danışmanım Anthony Younger'ın tavsiyesiyle sana başvuruyorum. Bu ise şimdiki gençliğin seni iyi tanıdığının ve manevi açıdan senin yolundan gittiğinin göstergesidir. Senin çok zamanını aldım. Ama sana telefon açmam bile tesadüf değildi, çünkü sen meşhur bir fütürologsun ve senin gibi entelektüel birinin, bizi, politikanın pratikçilerini yönlendirmesi çok doğaldır. Seçimdeki rakiplerim eski politikacılar ve onların arasında en acemisi benim. Bildiğin gibi, şimdi ilk tur ve politik yönelişleri önceden tahmin edemezsem oyundan çıkarım. Bu durumda seçmenler kimi tercih edecek? Benim tutumum ne olmalı? Açıkça söyleyeyim, muhafazakar olarak tanınmak istemem, ama devrimcilik de her zaman tehlikeli bir çizgi. Koşunun tam başında, aptalca bir sebepten, şu uzay olayından dolayı saf dışı kalırsam çok yazık olur. İlk başta, seçim kampanyasının tüm ihtimalleri, Olimpos'a giden yoldaki tüm zorluklar tahmin edilmiştir diye düşünüyordum. Şimdi ise

al sana, uzay rahibinden selamlar var! Onu ne yapacağım, uzay cehennemine mi göndereyim? Yemin ederim, rüyamda bile göremezdim böyle bir şeyi. Ama yapacak bir şey yok! Anlayacağın, sadece merakımdan fikrini sormuyorum. Bu çok önemli. Boşu boşuna oy kaybetmek istemiyorum. İşte bütün problem bu!"

"Tamam, Oliver, galiba seni anladım," diye cevap verdi Robert Bork. Ordok'un enerjisi ve ısrarı karşısında hayrete düştü. 'Evet, politikadaki yaşam mücadelesi buna değer herhalde,' diye düşündü.

Bork, rahip Filofey'in uzaydan gönderdiği bu apansız haberle dünyadaki kötü ihtirasların nasıl alevleneceğini, insanların şuurunda ne kadar büyük bir delik açılacağını hayal edince kan beynine sıçradı, kulakları uğuldadı. Acaba sonuç iyi mi, kötü mü olacak? Bu soruya net bir cevap vermek gerekiyordu.

Bork, sanki muhatabı telefonda onu görüyormuş gibi kafasını sallayarak konuşuyordu:

"Oliver, sen seçime katılmasaydın da yine bu konu tartışmaya değerdi. Mesele benim Filofey'in mektubunun etkisi altında kalmam falan değil. Esas mesele, kendi içimde her ne kadar şüpheci

davransam da onun delillerini çürütecek hiçbir şey bulamamam. Tam tersine, inanmaya başlıyorum."

"İnanmak mı? Ama bu sonuç bize ne kazandıracak?"

"Artık zamanı gelmiş bir şeyi… Mesele üç türlü çözülebilir: Ya Filofey'in buluşunu dikkate alacağız, ya tutarlı delillerle çürüteceğiz ya da önemli bir şey olmamış gibi davranarak yapışkan bir sinekten kurtulurmuş gibi Filofey'i kafamızdan atacağız. Her üç yola da başvurmak şimdilik bizim elimizde. Evet, eğer Filofey'in ortaya koyduğu meselelerden kaçınırsak hayat yine de asırlardır olduğu gibi sürüp gidecek. Fakat Kassandra embriyoları ve onların genetik trajedisi hakkında bilgi sahibi olmadığımız zamanla, artık bildiğimiz ve istersek bunu kanıtlayabileceğimiz şimdiki zaman arasında büyük fark var. Ne yapmalı? Boş mu verelim, içimizden, bizim için bir tehlike olmadığını mı düşünelim veya Kassandra embriyolarının sesine kulak mı verelim? Gerçeğin gözünün içine bakarak kıyameti mi hissedelim? Nasıl olacak? Daha dün insanlık bunun hakkında hiçbir şey bilmiyordu, bugün ise bundan haberdar. Yani teşhis konulmuştur. Sonuçta insan kendini sanki yeni baştan keşfediyor: Embriyo olmak, yeni doğan bir ruh olmak nedir; eski nesillerin genlerle

miras kalan kötülükleri onu nereye, hangi genetik kaosa sürüklüyor? Bu korkunç aynada kendimizi görebilecek miyiz? Ya da gözlerimizi kapayarak kendimizi biraz daha köşeye mi sıkıştıracağız? Filofey'in tezinden bunları anladım."

"Yaaa!" Ordok telefonda mırıldandı ve sustu.

"Senin neden sustuğunu iyi anlıyorum. Ama benim fikirlerim seni hiç mi hiç bağlamaz. Duyuyor musun?"

"Evet. Yine de fikrini bilmek benim için çok önemli Robert. Yapacak bir şey yok, bu meselede takınacağım tavra göre ya kazanacak ya da kaybedeceğim. Anlıyor musun? Kaybetmeyi hiç istemiyorum. Hangi sebepten dolayı hem de? Örneğin, grevcilerin tarafına geçseydim veya ırkçılık aleyhine gösterilerin ilk sıralarında yürüseydim ya da tam tersine bunu yapmak istemeseydim vs… Yani neden kaybettiğim belli olurdu, kahretsin! Şimdi sebep ne? Uzay istasyonundaki bir delinin ham hayalleri! Bundan dolayı kendi kariyerimi, belki de devlet başkanlığı kariyerimi riske sokmak çok aptalca olur! Sanki şu olay illa şimdi -ne önce ne sonra- olmalıymış! Kendi şüphe ve üzüntülerime seni de ortak ettiğim için özür diliyorum."

“Seni dinliyorum Oliver. Ama bence Filofey’in buluşunu ham hayal olarak değerlendirmen çok yanlış. Yine de sen bilirsin. Bunun bir hayal değil, gerçek olabileceğinden korkuyorum. Öyle olursa bu, yeryüzündeki tüm insanları kapsar. Filofey’in buluşuyla ilgili muhtemel gelişmeler, şu veya bu alandaki grevleri de, sokaklardaki gösterileri de, tüm diğer politik çatışmaları da gölgede bırakacak. Yani neler olabileceğini önceden tahmin etmek zorundayız.”

Her ikisi aynı anda sustu ve düşüncelere daldılar. İlk önce Oliver Ordok konuşmaya başladı:

“Demek ki Robert, Filofey’in mektubunu desteklemeyi teklif ediyorsun.”

“Bak Oliver, sen politik bir yaklaşıma alışmışsın. Bunu anlıyorum. Ama bu meselede ben sübjektif düşüncelerden hareket etmiyorum. Filofey’in delil ve mantığını paylaşmamak elde değil. Uzay rahibinin buluşu, insanlığın yeni sınavlar karşısında bulunduğunu söylüyor. Bunun için beni doğru anlamanı istiyorum. Sen bir politikacısın ve amacın problemlerin güncelliğini, kamuoyunun eğilimini yakalamaktır. Ben ise bir bilim adamı, fütüroloğum. Benim fikrimi sordun ve eğer yararlı olduysam ne mutlu bana.”

"Teşekkür ederim Robert. Basını izleyeceğim. Basında ve televizyonda bu konudaki fikirlerini açıklayacağına hiç şüphe etmiyorum."

"Tanrı'ya çok şükür ki Jessi benim gelişimi şimdilik basına bildirmemiş."

"Görüldüğü gibi, Jessi seni benden, can sıkıcı Ordok'tan koruyamadı. Ama kızma. Eski arkadaşlığımızın hatırı için zorladım. Genellikle çok yüzsüz ve konuşkan bir tipimdir. Hatırlamışken, sana şeytan hakkında bir olay anlatacağıma söz vermiştim."

"Şeytan hakkında mı? Ha, evet, hatırladım. Ne olmuş şu şeytanla?"

"İlginç bir olaydı. Geçenlerde ilk seçim toplantımı yapıyordum. Büyük bir salon tıklım tıklımdı. En az beş bin kişi vardı. Çok heyecanlıydım. Programımı anlattım. Sorular başladı. Yağmur gibi yağdırıyorlardı. Nasıl derler, A'dan Z'ye her şeyi soruyorlar. Yani seksüel azınlığın problemlerinden, uluslararası ilişkilere kadar. Spor yapıyor muyum, ailem nasıl, hobilerim nelerdir vs… Aniden, mikrofonda bir tip beliriyor ve bana şunu soruyor: 'Bay Ordok, lütfen söyler misiniz, sizinle şeytan arasında bir bağlantı var mı?'

Şaşırdım. Salon nefesini tutmuştu.

'Şeytan mı? Hangi şeytan?'

'Siz, Bay Ordok, siz şeytansınız!'

'Bu da ne demek oluyor?'

'Siz, Bay Ordok, Macar kökenlisiniz, Macarcada ise *ordog* şeytan anlamına geliyor. Bunu bilmeniz gerekiyordu Bay Ordok!'

Salon kahkahadan sarsıldı. Ben kan ter içindeydim. Bu tip ise yine, 'Affedersiniz Bay Ordok, bunu öylesine söylemedim. Sizin, Amerika'daki en popüler şeytan olmanızı çok arzuluyorum,' dedi. Salon yine kahkahalarla çınladı. Nasıl, hoşuna gitti mi Robert?"

"Çok güzel. Bunu Jessi'ye de anlatmalıyım."

"Anlat, anlat, o da gülsün."

"Peki, bir şey olursa yine telefon aç."

"Tamam," diye sanki vedalaşırmış gibi cevap verdi Ordok. Ama aniden, konuşma yeni bir mecraya yöneldi:

"Bak Robert, şu saf kafamda pervasız bir fikir belirdi. Şöyle bir şey düşün: Yolumuza aniden bu uzay rahibi ortaya çıkmış ve hiç kimse onunla ne yapacağını bilmiyor, bu durumda bir başdanışman olarak bizim takıma katılmaya ne dersin? Tabii ki

sadece seçim kampanyası dönemi için ve uygun bir maaş karşılığında… Ama bu önemli değil, özür dilerim, bunu söylemeye bile değmezdi."

Bork bu gereksiz konuya girmemek için acele cevap verdi:

"Teklifin için teşekkür ederim Oliver. Ama kendi işlerime bile yetişemiyorum. Senin yanında sabahtan akşama kadar koşturabilecek, genç, becerikli, akıllı adamlar bulunmalı. Bunun için çok yaşlıyım."

"Yapma Robert, yapma! Düşündüğün kadar da yaşlı değilsin. Kendini zamansız yaşlandırıyorsun. Yine de düşün. Belki uzay Filofey'inin karşısına uygun bir dünya Filofey'i çıkmalı. Değil mi?"

"Bu meseleyi birlikte düşünürüz," diye utanarak cevap verdi Bork. "Zaten gerektiğinde telefonla konuşmamızı engelleyecek bir durum yok."

"Tamam, haklısın. İyi geceler. Jessi'ye selamlarımı söyle."

"Jessi şimdi televizyon seyrediyor."

"Tabii, şimdi herkes televizyon seyrediyor. Hepsi yorumcuların yorumunu dinliyor. Ama

yarın ne olacak? Rüzgâr hangi yönden esecek acaba? Hoşça kal Robert!"

"Güle güle!"

5

Nihayet telefonu kapatan Robert Bork kafasını salladı: İşte düğüm çözülüyor, Filofey'in mektubu gerçekten de herkesi etkilemeye başlamış. Yeryüzünde asırlardır süregelen problemler az mıydı sanki? Şimdi de aniden bastıran kar gibi Kassandra embriyoları bilmecesi çıktı. Küresel bir histeri başlayacak! Ne kadar insan çileden çıkacak! Zamanı geldi! Bundan saklanılamayacak ve kaçınılamayacak! Korkunç şeyler olacak! Burnuma kötü kokular geliyor. Kalabalık bir çarşıda birine tecavüz edilince veya birinin dini duyguları tahkir edilince nasıl bir kıyamet kavgası koparsa, Filofey'in uzay mektubuna da aynen öyle bir ani ve şiddetli tepki doğacak. Tüm büyük ve küçük yeni ilahların, yeni kurtarıcı fikirlerin, hayatı düzenlemenin yeni ütopik yollarının ortaya atıldığı çılgınlık dönemlerinde olduğu gibi, bu defa da muhtemelen Filofey'in fikirleri şiddetle

engellenecek ve onlarla alay edilecek, karalanacak, lanetlenecek. Tüm zamanlarda böyle olmuştu. Acaba yine tarih böylesine körü körüne tekerrür edecek mi? Ve yine eskiden olduğu gibi, kendi içinde boğulacak, ne şimdi ne de gelecek için bir netice çıkarılmayacak mı? Nesilden nesile, asırdan asra biriken ve çoğalan kötülüklerin sonucu olarak hayattan imtina eden Kassandra embriyoları nihayetinde yok olmayacak, Filofey'in buluşuyla onlar hakkındaki bilgi insanlığın acılı kaderi olan dünyanın sonunu beklemeyi bir alın yazısı haline getirecekti. Başka bir sonuç ise ufukta gözükmüyor.

Tüm bunları düşünürken Robert Bork, gayriihtiyari kendine şunları soruyordu: 'Bu ihtirasımın nedeni ne? Çok uzakta, uzayda bulunan bir rahibin emelleri niçin beni bu kadar yakından ilgilendiriyor? Niçin onun için böyle telaşlanıyorum? Niçin bu Kassandra embriyosu doktrininin yaratıcısının ateşli bir taraftarı oluverdim? Bunlar nasıl açıklanabilir ki?' Tüm geçmiş hayatının, bu hayat boyunca öğrendiklerinin, biriktirdiği tecrübe ve bilgilerin, sanki şimdi Filofey'in buluşuyla asıl amacına ulaştığı duygusu Bork'u daha fazla hayrete düşürüyordu. Bunun bilinci onu hem şaşırtıyor

hem de içinde bir tatmin duygusu uyandırıyordu. Sanki ansızın, yıllardır aradığı işi, hayatı boyunca arzuladığı üstün görevi bulmuştu. Uzay rahibinin buluşunu kendi vazifesiymiş gibi savunmaya hazır olması da bundan kaynaklanıyordu. Artık makalesini düşünüyordu. Yazının başlığı bile hazırdı: "Kassandra Embriyosu Fobisi Neyi Anlatıyor?"

Bork, varoluşun yüce anları olduğunu düşündü: Yıllarca biriken ve her gün biraz daha zenginleşen bilgiler, ansızın, şimşek gibi insanın gözünü açıyor. Buna, tabii ki günlük yaşam, ailedeki dirlik düzen, bilimsel çevrelerce tasvip edilmek, yani her gün insanın ruh halini, yaratıcı gücünü belirleyen etkenler de tesir ediyor. Bu duruma, çok bayağı gelse de, mutluluk denir. Bu mutluluk, küçük burjuva mutluluğu bile olsa değerinden bir şey kaybetmez.

Akşamın geç saatleriydi. Yorgunluğuna rağmen Robert Bork çalışma odasına geçti ve bilgisayarı açtı. Ruhunu dolduran fikirleri kaçırmak olmazdı. Hepsi kâğıt üzerinde, kelimelerle ifade edilmeliydi.

Çalışma odasının aralık kapısından salonda yanan şömine görünüyordu. Yıl boyunca, her

mevsimde Jessi, şöminedeki ateşi canlı tutmaya çalışırdı. Ateşin müziğini seviyordu.

İlk cümleler çok kolay yazıldı. Temiz ekranda satırlar, tarlada pulluğun çevirdiği toprak katmanı gibi düzenli bir şekilde, alt alta diziliyordu. Çalışma odasının yarı aydınlanan pencerelerinden güz gecesinin koyu lacivert parıltısı içeriye dalıyordu. Bahçedeki ağaçların tanıdık gölgeleri zor seçiliyordu. Gökyüzünün kenarında hareket eden ay, ara sıra bulut kümelerinin içine dalıyor ve yine çıkıyordu.

Çalışmaya müsait olan bu saatlerde Robert Bork'un hayalinde, bilgisayarın ekranı arkasında bir serap gibi saklanmış yüksek dağın zirvesinden görünen tüm dünya canlanıyordu. Bu saatte Bork, insanoğlunun kendine benzeyen varlıklar arasında doğuştan ölene kadar yakasını bırakmayan zorluklarla dolu hayatından, yaşamın temel anlamından bahsediyordu: İnsan yaratılıştan faziletli değildir, kesinlikle değildir ve bu fazilete, bu ideale erişmek için her defasında, her yeni doğuşta manevi gayret sarf etmek gerekiyor. İnsanoğlunun tüm varlığı buna yönelmelidir. Ancak o zaman, insandır.

Robert Bork, Filofey'in mektubunun etkisi altında analitik olarak idrak etmeye çalıştığı bu

hayatın kendi içinde ne kadar anlaşılmaz, tahmin edilmez şeyler sakladığını, ne kadar çelişkili, sinsi, sert olduğunu hiç düşünmemişti. Ayrıca, devlet başkanı koltuğu için mücadele veren Oliver Ordok'la telefon konuşması yaptığı ve rahip Filofey'in buluşuna ilgisini bildirdiği andan beri kaderinin tayin edildiğini de tahmin etmemişti. Bu andan sonra onun kaderi Ordok'unkine bağlıydı. Diğer taraftan, kesinlikle anlaşılmayan bir şekilde, şu anda yer yörüngesinde, kendi uzay halvetinde yaşayan ve Bork'la uzaktan yakından hiçbir ilgisi olmayan Filofey'in kaderine de bağlıydı.

Ama olacaklar olmuştu. Bu kader düğümü artık çözülemezdi. Bu mehtaplı gecede hiç kimse bunu henüz bilmiyordu: Bağlananlardan ne birincisi, ne ikincisi, ne de üçüncüsü… Kaderin düğümü ise artık sıkıca bağlanmıştı.

Ay ise gecenin içinde, kendisi için ebediyen belirlenmiş saat ve dakikalarda, dünya üzerindeki ebedi yolculuğunu sürdürüyordu. Ve o gece gerçekleşen birçok döllenme ayın çekimiyle hemen kâinatın cevherine katılıyor ve ebediyetin cereyanı olan doğum ve ölüm devam ediyordu. Hayatın ebediliği rahimlerde, yeni oluşan döllerde yineleniyordu. Ve o geceki her döllenmede artık geleceğin ufuktaki aktörleri belirleniyordu. O gece

doğanların hepsine hürriyetin, doğumun kapıları açılmıştı. O gece doğanlar zamanla cellat, kurban, kusursuz bekarlık yemini etmiş din adamı ya da buna benzer kişiler olabilirdi. Ama ebediyet yasasına rağmen, o gece döllenenlerin arasında hayattan imtina eden genetik nihilistler, Kassandra embriyoları da ortaya çıkıyordu. Onlar, hamile kalmış kadınların alnındaki parlak işaretlerle kendilerini açığa vurmak için, kaderlerinin üvey anne muamelesine "hayır" demek için, Filofey'in keşif ışınlarının yardımıyla dış dünyaya sessiz isteklerini, hayattan uzaklaşma arzularını bildirmek için ortaya çıkmışlardı.

O gece okyanusta, zifiri karanlıkta, kayalık sahildeki deniz fenerinin yanından balinalar geçiyordu. Ay ışığında sedef gibi renkten renge çalan balina sürüsü bu karanlıkta inatla ve durmadan ilerliyordu. Nereye gidiyorlardı acaba? Onları ne sürüklüyordu? Onları ne dürtüyordu? Kayalıktaki fenerin okyanus sularına ve balinaların gözlerine yansıyan ışığı onlara ne söylemek istiyordu?

O gece fütürolog Robert Bork, kalbinde yer değiştiren heyecan ve ümitlerle bilgisayarın başında oturuyordu. O da balinalarla birlikte okyanusta yüzüyordu ve Bork'un onlarla

yüzdüğünü balinalar da biliyordu. Birlikte yüzüyorlardı, çünkü kaderleri giderek birbirine bağlanıyordu. Robert Bork okyanusta balinalar gibi yüzüyor ve kayalıktaki deniz fenerinin ışığı, balinaların gözlerine olduğu gibi onun da gözlerine yansıyordu.

Moskova saatiyle tam gece üçte, meşhur Kremlin çanlarının çalarak tüm dünyaya imparatorluğun azametini duyurduğu dakikalarda, Spaski Kulesi'nde yaşayan baykuş, yuvasından çıktı ve hızla aşağıya doğru süzüldü. Bir gölge gibi, sessizce, geniş kanatlarını çırparak ve bir mıknatıs gibi çekici, yuvarlak, dikkatli gözlerinin bulunduğu büyük kafasını etrafa çevirerek Kremlin duvarları boyunca uçtu. Baykuş, her gece aynı saatte, etrafta kimse yokken Spaski kapılarından havalanarak, tam iki yüz on tören adımıyla tabanlarını yere çakarak Lenin'in mozolesine giden mutat nöbetçi müfrezesiyle aynı zamanda uçmaya çıkıyordu. Mozole baykuşun burada bulunduğu dönemde yapılmıştı ve hayatı boyunca mozole kapısının önünde her saniye, her gün, her yıl, her zaman heykel gibi dikilen çok mu çok genç asker görmüştü.

Alan boyunca uçan, ay ışığında mermerleri parlayan mozolenin yan tarafında ve Kremlin duvarlarının önüne dikilmiş çam ağaçlarının altındaki devlet büyüklerinin mezarları üzerinde birkaç daire çizen baykuş, burada sürekli görmeye alıştığı, birbirine benzeyen, aynı şekilde küçük boylu, aynı şekilde büyük kafalı, hep gecenin geç saatlerinde ortaya çıkan iki hayaleti göremeyince, 'Herhalde artık gelmeyecekler, acaba nereye kayboldular, yine mi kavga ettiler?' diye düşündü ve nöbet tutan askerlerin önünden geçerek uçup gitti. Baykuş hayal kırıklığına uğramıştı. Bu, aynı küçük boylu, aynı büyük kafalı hayaletler, bu fısıldaşan ayrılmaz ikili ne zamandır Kızıl Meydan'a gelmiyor, hayat hakkında konuşmuyor, dedikodu yapmıyorlardı. Zaten bu hayat ötesi varlıkların yapacak başka işleri de yoktu.

Gerçekten de sohbet etmeyi, havadan sudan, özellikle politikadan konuşmayı çok seviyorlardı. Bazen hayaletler kendilerini kaptırıyor, heyecanlanıyor, kavga ediyor, tartışıyor ve çok kötü küfürler savuruyorlardı. Birisi öfkeyle diğeriyle bir daha görüşmeyeceğini, ondan nefret ettiğini, tiksindiğini, onun yanında bulunmak istemediğini bildiriyor; diğeri ise artık onun yapacak bir şeyi olmadığını, tarihin eskisi gibi

hükümleri altında bulunmadığını, bundan dolayı da onun boşuna öfkelendiğini, öldükten sonra onların bir hazan yaprağı gibi rüzgârın estiği yöne gitmek zorunda olduklarını ve bunun gibi başka şeyler söylüyordu. Kaderin hükmüyle yalnız baykuş, bu iki huysuz hayaleti görüyor ve duyuyordu. Baykuş artık onlara alışmıştı, onlar olmayınca, sanki bir şeyler yetmiyormuş gibi sıkılıyordu. Ama baykuş onların kaybolmayacağını, er geç ortaya çıkacaklarını biliyordu. Çok yakında meydanda büyük bir geçit resmi ve yürüyüş olacaktı. İşte bunun akabindeki gece, onlar heyecanlı, fanatikçe parlayan, gördüklerinden sarhoş olan gözlerle ortaya çıkacaklardı. Gümleyen davullar, askeri müzik, meydana çakılan asker ayaklarının sesi onları coşturuyor, tam kalplerinden vuruyordu. Ya askeri araçların şıngırtısına ne demeli? Kalabalık, gürültülü, sevinçli, ellerinde pankartlar olan ve o anda mozolenin üstünde duranların portrelerini taşıyan insanların yürüyüşü başka bir heyecan veriyordu! Kitleler halindeki insanlar, kafa kafaya "hurra" bağırtılarıyla hep aynı yöne doğru ilerliyordu.

Ama hayaletler gündüz çıkamıyorlardı. Oysa onlar da zamanın akışını geri çevirerek

görünmezlik âleminden şu ana dönmeyi ve bu eğlenceye katılarak altından coşkun insan selinin geçtiği mozolenin üzerinde bulunmayı çok isterlerdi. O zaman her şey, ansızın, tarihin olağanüstü tatlılıktaki hayranlığında, bir filmin durdurulmuş sahnesi gibi sessizce, ebediyen, asırlarca donakalacaktı. Kremlin üzerinde uçan uçaklar da, ürkütülmüş güvercin sürüleri de, gözlerin parıltısı da, bağıran ağızlar da donakalacak ve hatta en sadık, en temiz fikirler de beynin kıvrımlarında hareketsiz duracaktı. Güneş bile ebediyen aynı yere çakılacaktı.

Sıradan günlerde, özellikle kötü, yağmurlu havalarda, fırtınalı kış gecelerinde, meydanda rüzgârdan saklanacak yer bulunmadığı, nöbetçilerin mozole önünde keçe çizmeler, kulaklıklı şapkalar, eldivenler giyerek durdukları ve soludukları havanın hemen bembeyaz kırağı şeklinde yakalarına, tüfeklerinin namlusunun ucuna indiği zamanlarda ise hayaletler -kötü havadan olacak ki- daha da hırçınlaşıyor, huysuzlanıyor, köşe bucak saklanıyor ve dolunaya yan yan bakarak birbirleriyle tartışıyorlardı. O zaman şu öfkeli sözler baykuşun kulağına kadar geliyordu:

“Anlaşılmayacak bir şeye beni inandırmaktan vazgeç! Ölüme karşı hiçbir delil yok ve olamaz da. Çünkü ölüm doğaldır. Ben de ölümsüz olmak istemiyorum, bir ölüyken yapay bir hayat istemiyorum! Bu ne zamana kadar devam edecek? Çaresizim, huzurum yok, tövbe edemiyorum! Önceleri düşünmüyordum, şimdi ise hiç aklımdan çıkmıyor: Niçin doğdum, annem niçin beni doğurdu? Oysa ben istemiyordum, ben kesinlikle doğmak istemiyordum! Şimdi ise mozolenin tutsağıyım! Hepsi de senin yüzünden! Bu senin şeytani, melun fikrindi. Unutma, asla, asla, hiçbir zaman bunu kabullenmeyeceğim!”

Muhatabı ise kısık sesle, elindeki ebediyen sönmüş piposunu soğukkanlılıkla sömürerek ona cevap veriyordu:

“Dinle, kaç defa sana anlattım! Bu, partinin iradesiydi. Sen partiye bariz bir şekilde, apaçık olarak gerekiyordun, anlıyor musun, dünya devrimi için, sınıfların yemin töreni için; sen partiye ölümden sonra, ölüme rağmen gerekliydin! Sen devrimin firavunuydun ve seni koruyorlar, bekliyorlar, lahidin içinde sana tapıyorlar!”

“Ben ise bunu kesinlikle istemiyorum! Kesinlikle buna karşıyım! Hiç kimse, kesinlikle hiç kimse ölümü görmezden gelemez. Saçma!”

Baykuş onların üzerinde uçuyor ve dünyanın hiçbir yerinde duyulmadık bir konuyu ne kadar şiddetle tartıştıklarına hep hayret ediyordu.

Bugün ise gece tartışmacısı hayaletler yoktu… Meydan bomboştu…

Baykuş, Kremlin Kalesi'nin mazgalları üzerinden hızla göğe yükseldi ve kırpmadığı gözleriyle etrafı görüş alanında tutarak, evlerin ıssız çatıları üzerinden saray bahçelerine doğru yöneldi. Burada, sık güz dalları arasında, hiç kıpırdamadan tepeden aşağıdaki nehrin menderesini, uyuyan evlerin karanlık çatılarını seyrederek boğuk bir sesle öttü. Köprünün altında sahipsiz bir köpek inliyordu. Herhalde soğukta üşümüş olacaktı…

Baykuş, çok uzaklarda, dünyanın öteki ucunda, gecenin karanlığında sürüyle okyanusta yüzen, dağ gibi gövdeleriyle hareketli dalgaları yaran balinaları neredeyse duyuyor gibiydi. Balinaların etrafındaki su, dalgalanarak uğulduyordu.

Su onların hareketine karşı koyuyor, onlar ise bilinmeyen bir yere acele ediyorlarmış gibi hep yüzüyordu. Onların volkan gibi sıcak nefeslerinde tehlike hissediliyordu.

Kremlin'in tepesindeki baykuş, yeryüzünde bir şeyler olacağını seziyordu. Her zaman böyle olurdu; balinalar, dünyada olacak büyük bir felaketten önce hep böyle heyecanlanırlardı.

Kremlin parkındaki baykuş acı acı ötüyor, şafak yaklaşıyordu…

Ertesi gün olanlar Robert Bork için beklenmedik değildi. Olayların böyle gelişeceğini tahmin etmek mümkündü. Yine de bu kadar keskin bir dönüş beklemiyordu. Sabahleyin, üniversitede derse giderken hâlâ kendisiyle meşguldü. Sonrasında ise… Günün ikinci yarısında Bork eve dönüyordu. Arabanın direksiyonunda dikkatini zor toparlıyordu. Acele eve dönmek, Jessi'nin tansiyon ölçen aletini - bunun adı da neydi- bulmak istiyordu… Karısı ara sıra hem kendisinin hem onun tansiyonunu ölçerdi. Tansiyonu her zaman normaldi ve sağlığı da yerindeydi, sadece sevgili karısının kaprislerine boyun eğerek ve gülümseyerek tansiyonunun ölçülmesine izin veriyordu. Şimdiyse kendisi her şeyin normal olduğunu öğrenmek istiyordu. Kendini hiç de iyi hissetmiyordu. İçinde dünya sanki sallanıyormuş gibi garip, önceleri hiç hissetmediği bir duygu vardı. Hayat sanki yer

değiştirmiş, bir rüzgârın etkisiyle dengesini kaybetmişti. Uzun yıllar temas ettiği insanların bakışlarında ve seslerinde bile bir değişiklik vardı. Ama belki de kendi içinde bir şeyler oluyordu.

Hatta hızlı gidiş için çok güzel planlanmış, en küçük detayına kadar iyi bildiği otoyol bile ona yabancı geliyordu. Her nedense korkarak ilerliyordu. Aniden her şey değişmiş, bir başka türlü olmuştu. Her şey yerindeydi, ama sanki eski anlamını kaybetmişti. Tüm bunların ne demek olduğunu kendisine açıklayamıyordu…

Jessi'nin arabası evin önündeydi. Biraz rahatladı. Demek ki karısı henüz provaya gitmemişti.

Jessi onu karşılamaya çıktı. Her zamanki gibi gülümsüyordu. Kocasının yüzüne baktı ve gülümseyen yüzü istemeden değişti.

"Nasılsın? Bir şey mi oldu? Biraz garipsin. Kendini kötü mü hissediyorsun?"

Bork çantasını divanın üzerine atarak ve ceketini çıkararak cevap verdi:

"Bir şeyim yok. Jessi, anlıyor musun, adamlar çıldırmış."

"Kahve ister misin?"

"Fena olmaz. Telefon eden oldu mu?"

"Evet. Sonra söylerim. Orada, şehirde neler olduğunu anlat."

"Ne mi oluyor? Beklenenler oluyor. Panik… Herkes Filofey'i konuşuyor. İşte bu oluyor. Gazete, radyo, televizyonlar değil yalnızca. Tam bir kargaşa içindeler, olanları anlamak için boşuna çaba harcıyorlar."

"Zaten telefon açanlar da onlardı: CNN, Amerika'nın Sesi, Liberte Radyosu. Senin çok geç döneceğini söyledim. Sen devam et."

"Üniversitede adım atmak mümkün değil, hepsi heyecanın sınırındalar. Yüzlerde sanki yangın var. Hepsi aynı şeyi konuşuyor. Bu durum, yani aynı şeyin aynı anda herkesi düşündürmesi, heyecanlandırması çok korkunç. Ortada çılgınca fikirler dolaşıyor. Hitler'in meydanlarda neler yaptığını, nasıl bir coşku uyandırdığını şimdi anlıyorum."

"Belki de haklısın. Ama Robert, bunlar öğrenciler. Gençler, enerjikler, heyecan dolular… Ve aniden Filofey ortaya çıkıyor!"

"Evet, doğru. Hatırlıyorum. Kennedy öldürüldüğünde de aynısı olmuştu. O gün çılgın bir gürültü, karmaşa, düzensizlik vardı. Örneğin,

bazıları Filofey'in tabiatın irdelenmesi sakıncalı olan sırlarına tecavüz ettiğini iddia ediyor ve aynı anda kendi düşüncelerine de karşı çıkarak, 'Acaba irdelenmesi sakıncalı olan sır olabilir mi?' diyorlar. Diğerlerinin fikrine göreyse heyecanlanacak bir durum yok; bırakın da uzay rahibi istediğini söylesin, umurumuzda bile değil; alt tarafı alındaki bir sivilceymiş… Cevap olarak da deniyor ki 'Erkek olduğun için umurunda değil, ya gelecek çocuğunun doğmak istemediğini öğrenen kadın nasıl olacak? Kısacası, bundan sonra nasıl olacak? Kassandra damgasını ne yapmalı, mevcut olan bir şey nasıl unutulur, nasıl fark edilmez?' diye soruluyor. Bir diğer grup ise anlaşılmaz bir şeyler söylüyor. Bir sonrakiler ve daha sonrakiler… Nihayetinde hepsi aynı şeyi haykırıyor: 'Genetik kodlamaya tecavüz edilemez! Bu, müdahale edilmesi yasak olan programlanmış kaderdir. Binlerce yıl, insanlar kaderin çizdiği yolda yaşadılar, şimdi ise bizim irademize bağlı olmayan bir şeyi teftişe kalkışıyorlar.' Ve bunun gibi bir sürü şey. Hepsini aktarmam imkânsız. Bazılarına göre bu sivilce boş şeydir, bazılarına göreyse bir felakettir. Evet, hepsini anlatamam. En kötüsü, Kassandra'nın artık harekete geçtiği… Söylentiye göre, hukuk bölümünden bir kız öğrenci derste aynaya bakmış ve bağırarak amfiden dışarı

fırlamış. Onun da alnında aynı leke, Kassandra işareti varmış. Başka bir olay daha vahim: Trafik kazası yapmış bir kadın aynaya baktığını itiraf etmiş. Alnında şüpheli bir iz var gibi gelmiş. Şans eseri bir felaket olmamış."

"Aman Tanrım! Bak şu başımıza gelenlere! Şimdi neler olacak? Bir çıkış yolu var mı?" diyerek sandalyeye çöktü Jessi.

"Bilmiyorum Jessi, bilmiyorum. Ben ne yapabilirim ki? Sen de artık provaya gitmelisin. Dönüşünde konuşuruz. Ben de bu düşünceler altında eziliyorum."

"Prova falan yok. Bu karmaşada prova mı olur?"

"İşte başlıyor! Sen de mi? Tüm orkestra seni bekleyecek, sense evde Filofey'in düşünceleriyle kendini üzeceksin."

"Telefon açar ve hastalandığımı söylerim. Nasılsa aralarında en yaşlısı benim. Sonuçta, ben büyükanne adayıyım. Sen de biliyorsun."

Kocası onu neşelendirmeye çalıştı:

"Beni de aynı kader bekliyor, ama erkek cinsiyetli büyükanne. Chicago'ya, Erika'nın yanına büyükanne ve büyükbaba olarak gideceğimize çok

seviniyorum. Şimdi ise inan bana değmez Jessi. Provayı erteleme. Gereği yok."

Jessi tereddüt içindeydi:

"Tamam. Yarım saatim var. Hatta biraz daha fazla. Şimdi bu insanlara ne olacak? Erika artık yedi aylık hamile. Belki onun da alnında Kassandra damgası vardı. Ama o zaman bunu hiç kimse bilmiyordu ki… Erika'nın yeni hamile kaldığını bir düşün. Geceleri uyuyamazdım." Jessi sustu, biraz sakinleşti ve devam etti: "Şimdi sana kahve yaparım Robert, sonra da giderim."

"Rahatsız olma, kendim de yaparım."

"Hayır, ben şimdi yaparım. Bu arada, Ordok'un adamlarından Anthony Younger adlı birisi de telefon açtı."

"Younger mı? Evet, anlıyorum. Ne dedi?"

"Şimdi gelir ve anlatırım".

Karısı mutfakta, buharla çalışan ve bundan dolayı da lokomotif diye adlandırdıkları eski kahve makinesinde kahve yaparken, Robert Bork da ellerini yanlara açarak koltukta oturuyor ve sanki burada yabancıymış gibi tuhaf bir ruh hali içinde bulunuyordu. Hatta etrafa bile göz attı. İlk defa görüyormuş gibi, mobilyayla donatılmış geniş salona, Jessi'nin Venedik'ten aldığı aynı tarzda

avizeye ve şöminenin üzerindeki büyük aynaya baktı. Piyano ve viyolonsel. Camlı dolaplarda altın yaldızlı kitaplar… Kitapların büyük kısmı ikinci katta, çalışma odasının yanındaki kütüphanedeydi. Eski Venedik aynasında yansıyan kendi görüntüsüne yabancılık çekiyordu; bir zamanlar uzun boyuyla dikkat çekerdi, şimdiyse ihtiyar bir at gibi kır saçlı ve kiloluydu. Sanki kendi hayatını, bu hayatla ilgili şeyleri, az tanıdık, içine kapanmış, alışılmadık düşüncelere dalmış kendi imgesini dışarıdan seyrediyordu. Zihnine düşünceler hücum ediyordu: 'Bu problemle uğraşmak bana herkesten daha mı fazla gerekli? Niçin böyle, sanki dünyanın sonu gelmiş gibi telaşlanıyorum? Şimdi bu bilinmeze dalmak için daha önceki hayatım acaba bir prolog muydu? Bir körün gizli bir kapıyı aramasına benzemiyor mu? Başarılı bir bilim adamının sakin hayatını yaşarken fütürolojiye girmekle ne kazandım sanki? İşte, uzay Filofey'inin şahsında kaderin son oyunu… Bu ne anlama geliyor? Anın gerçeği mi? Alınan avansın karşılığı mı? Öyle midir? Bana göre Filofey kim? Düşünürsen, hiç kimse! O zaman neden sakinleşmiyorum? Demek ki bir şeyler beni ona bağlıyor. Önce balinalar rüyama girerdi, şimdiyse…'

Bu düşüncelerden ayrılamıyor, içini kemiren şüpheleri üzerinden atamıyordu. Ne hakkında düşünürse düşünsün, sonuçta yine şu uzay rahibinin buluşuna takılıyordu. Daha önce olanları ve şimdiki durumu kıyaslamak zorunda kalıyordu.

Jessi kahveyi getirdi ve sohbet yine eski mecrasına yöneldi. Kendini Robert Bork'un eserlerinin hayranı gibi takdim eden Anthony Younger, devlet başkanı adayının ekibindeydi. Bork'u üniversiteden de telefonla aramış ve ulaşamamış. Öğleden sonra yine arayacağını iletmiş. Jessi, Bork kendisi onu arayamaz mı diye sorduğunda Younger, devamlı koşuşturduğunu, bugünün de çok yüklü bir gün olacağını, Ordok'un seçmenlerle görüşmesini hazırladıklarını, sonra basın toplantısı düzenleyeceklerini, kısacası bu kadar işin arasında onu bulmanın mümkün olamayacağını, fakat Bork'la görüşmeyi çok istediğini söylemiş. Younger, "Onunla konuşmayı hep arzuladım, şimdi arada bir bahane bile var. Lütfen, çeşitli malumat ve sorularım olduğunu iletir misiniz? Bu görüşmeyi gerçekleştirmeyi çok istiyorum," demiş.

Jessi provaya gittikten az sonra telefon çaldı. Bu, Anthony Younger'dı:

“Bay Bork, bizim Filofey adında ortak bir dostumuzun olduğunu ve bizim bu görüşmemize -şimdilik telefonla bile olsa- onun vesile olduğunu biliyor muydunuz?”

“Haklısınız. Bu uzaylı rahip bundan böyle hayatımızda birçok şeyi belirleyecek.”

“İşte esas mesele de bu, Bay Bork! Fikrimce, siz bunu başkalarından daha iyi anlıyorsunuz. Şimdi esas mesele olayların hangi yönde gelişeceği veya Rusların dediği gibi, tarihin tekerinin nereye yöneleceğidir. Biraz övüneceğim ama iyi Rusça konuştuğumu bilmenizi isterdim. Moskova Üniversitesi’nde staj yaptım. Bu açıdan size yararlı olabilirsem mutlu olurum.”

“Bu çok güzel,” diye biraz da hayretle yanıtladı Bork ve Anthony Younger’ın kendine güvenen, güzel konuşan biri olduğuna karar verdi. ‘Çok enerjik birine benziyor. Acaba kaç yaşında?’ diye düşündü.

“Ben de Gorbaçov döneminde Rusya’da, Moskova, Leningrad ve Kiev’de bulundum. Anthony, kaç yaşındasınız? Sadece merak ettim.”

“Rica ederim. Daha da ağırbaşlı gözükmek için otuz demek isterdim, ama daha dakik olarak yirmi sekiz buçuk. Artık akıllanmanın zamanı

geldi. Başka ne diyebilirim ki? Moskova, hayatın ve bilimin zıt kutbu olarak bana çok şey kazandırdı ama KGB tarafından angaje edilmediğimi de hemen belirteyim."

Her ikisi de o sıralarda Amerika'da moda olan bu espriye güldü.

"Affedersiniz Anthony, benim oğlum olacak yaştasınız. Ciddi bir konuşmada muhatabının yaşını bilmek çok önemli. Bunun için sordum."

"Ben de öyle düşünüyorum. Ama sizin hakkınızda her şeyi biliyorum. Bütün kitaplarınızı okudum, son günlerde ise sizin 'Küresel Evin Dokuz Kapısı' adlı makalenizi çok dikkatle yeniden okuyorum."

Bork mırıldandı:

"Evet, fütüroloji alanında dünyadaki fikirlerin sentezini yapmaya çalıştım. Teşekkür ederim, çok memnun oldum."

Anthony hafif bir gülüşle devam etti:

"Ben akademik açıdan belirsiz bir tipim. Bilim parçalarından oluşmuşum, felsefeden astrolojiye kadar her şeyi kapmaya çalıştım. Bir ara uzayı bile arzuladım. Sendika işleriyle, gazetecilikle uğraştım, Oliver Ordok'la tanışıklığımız da oradan. Ordok herkesin onu tanımasını istiyor ve

güçlü tarafı da bu. Seçim yarışında ona yardım gerekiyor ve biz de bunu yapmaya çalışıyoruz. Ben onun ekibinde kitle iletişim araçlarıyla temas grubundayım. Bugün, örneğin, üç saat sonra 'Alfa-Beysbol' spor salonunda seçmenlerle görüşme var. Bir sürü insan gelecek, canlı yayın yapılacak. Daha sonra, gece geç saatlerde, yine birkaç kanaldan canlı yayınlanacak bir basın toplantısı düzenlenecek. Bay Bork, bütün bunları boşuna söylemiyorum. Belki de bizim, daha doğrusu Ordok'un işlerinin nasıl gittiğini, neyi başarıp neyi başaramadığımızı görmek istersiniz. Özür dilerim, zamanımız var mı, konuşmalarımla sizi işinizden alıkoymuyorum ya?"

"Hiç de değil. Seni dinliyorum Anthony."

"İşte bu konuda sizin de bilmenizi istediğim bazı şeyler var. Sabahleyin bizler, yirmi kadar çeşitli yardımcı, uzman ve danışman Ordok'un çalışma odasında toplandık ve kendisi, ilk önce, dün akşam sizinle uzay rahibinin mektubu hakkında uzun bir telefon konuşması yaptığını anlattı."

"Evet, yaptık," diye onayladı Robert Bork.

"Şimdi herkesin aklında ve dilinde olan bir şeyi Ordok'un size danışması çok iyi olmuş. Hızla yükselen bir politikacı, ama bir kâhin değil ve…"

Bork onun sözünü kesti:

"Bir dakika, Anthony. Bana danışmayı Ordok'a senin tavsiye ettiğini biliyorum. Ama ben de kâhin değilim. Sence benim kehanet yeteneğim mi var? Bu işi iyice anlayabilmek için kime istersen başvurmaya hazırım. Sen tüm bunları biliyormuşum gibi bana telefon açıyorsun. Bense fikirlerimin doğruluğuna garanti veremem. Bunu göz önünde bulundurmak gerekiyor."

"Bunun böyle olduğuna sevindim," diyen Anthony Younger'in cevabı onu şaşırttı. Sesinde bir hayranlık tınısı vardı.

"Neye seviniyorsun?"

"Sezgilerimin beni aldatmadığına. Kendi evinde peygamber olamaz demelerine rağmen, sizin, bir devlet başkanı adayı politikacının her şeyden önce danışması gereken bir fikir adamı olduğunuza bir defa daha inandım. Bugün Ordok bir stadyum dolusu insanın önünde konuşacak ve sorulara cevap verecek. Mesele, onun hemen kamuoyunu kazanarak bir çuval gibi sırtına atıp götürmesi değil. Önemli olan sizin fikirlerinizin toplumun malı olması. Bütün bunları Oliver Ordok'un sabah yaptığı konuşmaya dayanarak söylüyorum."

“O ne söyledi ki?”

“Kısacası, anladığım kadarıyla, sizin fikirlerinize dayanarak, Filofey’in buluşunu dünyanın bütün ülkelerinde, tüm toplumlardaki tüm insanların bir gerçek olarak kabul etmesi gerektiği şeklinde yorumlayacak. Öyle değil mi? Bence öyle. Ordok aşağı yukarı bunları anlattı.”

“Var olan bir şeyi dikkate almak başka… Bu bir çıkış noktası olabilir. Sonra nasıl olacak? Kassandra embriyolarının meydana çıkmasına ve hâlâ da çıkmaya devam etmesine sebep olan şey ne olacak? Yani sosyal, tarihi ve psikolojik açıdan… Burada bir sürü soru ortaya çıkıyor.”

“Haklısınız, Bay Bork.”

“Kendimi tümüyle bu olaya kaptırmışım. Bazen artık eskisi gibi olmadığımı, hayatımı yeniden değerlendirmem gerektiğini düşünüyorum. Oysa hayatım artık tükenmek üzere. Eskiden itiraf etmek bile istemediğimiz şeyler şimdi ortaya çıktı. Gelişimin, medeniyetin beraberinde getirdiği kötülükleri haklı kıldığını düşünürdük. ‘Orman kesildiği zaman yongalar etrafta uçuşur,’ diye Ruslarda bir atasözü var.”

“Evet, hem de çok yaygın. Örneğin, Stalin yaptığı soykırımı böyle açıklıyordu. Ama devam edin, sizi dinliyorum.”

“İşte! Ne diyordum? Filofey’in buluşu, tarih boyunca, nesilden nesile insanların birbirlerine ve yaşadıkları dünyaya işkence ettiğini ve bundan dolayı da kendi yollarında, kendi tarihi gelişimlerinde erişebilecekleri birçok şeyi telafisi imkânsız bir şekilde kaybettiklerini ortaya çıkarıyor ve acımasızca teşhir ediyor. Bunu şöyle bir düşünün. Sizce, tüm bu bitmez tükenmez savaşlar, devrimler, isyanlar, cinayetler, iktidarların acımasızlığı, ideoloji ve doktrinlerin despotizmi insanların hayatlarını, kaderlerini kıran, paramparça eden, halkları birbirlerinden nefret ettiren, insanoğlunu açgözlü bir yaratığa dönüştüren bir etken değil mi? Sizce, Filofey’in de fikrinden yola çıkarsak, her gün sayıları daha da çoğalan Kassandra embriyolarının sessiz protestolarına sebep olan tüm bunlar değil mi? Onların hayattan imtina etmesi, kıyamet gününü hissettiklerinden dolayı değil mi? Demek ki hayatın akışı içinde çok az kişinin inandığı kıyamet efsanesindeki şartlar birer birer gerçekleşiyor. Bütün bunları gece başladığım makalemde de yazıyorum. Filofey’in buluşu hakkında Oliver

Ordok'un kendi görüşleri olabilir, fakat her halükarda o ve ekibi, yani siz hepiniz, ne kadar karmaşık bir durumla karşı karşıya olduğunuzu bilmelisiniz. Dün akşam Ordok'a da aşağı yukarı bunları söyledim."

"Bugün de sizi uzun bir telefon konuşmasıyla meşgul ettiğimi itiraf ediyorum. Ama istediklerimi öğrendiğim için de yürekten seviniyorum. Filofey'in teorisinde düşünülecek hâlâ çok şey olduğu konusunda ise tamamıyla size katılıyorum. Meseleye neresinden bakarsak bakalım, bize düşünmek için sıradışı bir bilmece sunmuştur. İşte şahsiyet dediğin böyle olur! O, kâinatın anahtarını çevirdi! Özür dilerim, eğer bütün geçmiş asırlar için ve sizin de kaydettiğiniz gibi, açgözlü yaratıkların, yani bizlerin ve bizden önceki tüm insanların yaptıkları için biz cezalandırılacaksak, o zaman yine de kendi kendimiz dışında istinaf edecek başka bir makam yoktur. Kötülüğün, bunu yapan kişilerle birlikte hiçbir iz ve etki bırakmadan yok olmadığı ve zamanı gelinceye kadar genetiğin depolarında biriktiği anlaşılmış bulunmaktadır. Demek ki er veya geç birileri bunu hayatıyla ödüyor."

"Evet, Anthony, öyle anlaşılıyor. Mesele şu ki biz iyilik ve kötülüğün oranını düşünmeden,

bunları aynı kefeye koyuyor, kötülüğün üstün bir güç olduğunu, içimizdeki temel görevi devamlı mahvettiğini, öldürdüğünü, bizim evrensel kaynaklarımızı yok ettiğini, insanı şimdikinden daha farklı yapacak diğer yaşam şekillerini bulmak için zekâya imkân tanımadığını düşünüyoruz."

"Bay Bork, sizce insanlar, fiziki olarak şimdi bizim olduğumuz gibi kalıp da daha farklı bir zekâya sahip olabilirler mi? Yani daha değişik görgü, davranış kurallarına sahip bir varlık olabilirler mi?"

"Pekâlâ mümkün. Çünkü biz kendimizi tüm kâinatta tek akıllı varlık olarak gördük. Hiçbir başka canlıyla rekabet etmedik. Bizde başka bir manevi tekamül, temelinden farklı bir gelişme olabilir miydi? Bunu düşünebilir ve tartışabiliriz. Fakat bilim ve teknikte kazandığımız bütün başarılara rağmen, biz insanlar ne yazık ki hep kendine benzer varlıkları yiyen hayvanlar olarak kaldık."

"Çok yazık, kahretsin, çok yazık. Demek ki şu uzay rahibi bizi genetik delillerle suçüstü yakaladı. Ama ne kadar aptalca olursa olsun, şimdi olduğumuzdan daha farklı olabileceğimiz halde olmamamız çok gücüme gidiyor. Bay Bork, sizce

bu fikirde, bizi mazoşist heyecanlara götüren alışılmış idealist motifler hissedilmiyor mu?"

"Tabii ki hissediliyor, çünkü mazoşizm, çölde ormanın bulunmadığından şikâyet etmeye benzer."

"Böyle bir ormanın bulunmadığı ve de bulunmayacağı hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Tek bir şey: Kendimize yeni bir anlam ormanı yetiştirmeliyiz."

"Bu da ne demek?"

"Ne demek mi? Çok sıkı gazetecisin. Filofey'in buluşu ışığında bu ancak şu demek olur: Kassandra embriyolarının sesine kulak asmalı, her bir Kassandra işaretini bir tehlike uyarısı olarak dikkate almalıyız. Yalnız bu şekilde içimizde yetişen kıyamet korkusunu durdurabiliriz. Her bir fert ve tüm insanlık genetik bir kıyametin geldiğini anlamalı. *Tribün* gazetesi için hazırladığım makalede bunları yazıyorum. Affedersin Anthony, telefonda her şeyi söylemek mümkün değil. Kısacası, insanlığın gelecek nesiller karşısında sorumluluğu bundan böyle yeni bir karakter kazanıyor. Bu, belki de ilerlemenin yeni bir halkasıdır. Dün aynı şeyleri Ordok'a da söyledim. O da çok heyecanlı."

“Evet, Bay Bork, bu defa bizim Ordok kötü yakalanmış, çünkü böyle durumlar onun politik repertuvarına uygun değil. Ordok gibilerini ben turnuva politikacıları olarak adlandırıyorum. Gözle görülür bir rakip karşısında Ordok cesaretli davranır, saldırır. Hem de bütün bunlar herkesin gözü önünde, alenen olmalı. Hatta kendi aramızda o, ‘zaruri düşman’ tabirini kullanıyor. Öylesi durumlarda güçlüdür. Şimdiki durumda ise bir nevi soyutluk mevcut.”

“Hiç de öyle değil, Anthony. Bu soyutluk, anında gerçeğe dönüşebilir. Hem de çok acı bir gerçeğe. Çünkü söz konusu olan, insan hayatıdır.”

“Tabii. Ben sadece Ordok’un psikolojik bir özelliğini vurgulamak istedim. Bu aynı zamanda onun politik yaşam şeklidir. Ama önemli değil, ben konuşmamı bitiriyorum Bay Bork. Özür dilerim, ama sizinle sohbete doyum olmuyor. Size telefon açmamı yasaklayın, çünkü hayatınızı karartırım.”

“Yapma Anthony. Gerektiğinde konuşmamız hiç de fena olmaz.”

“Hoşçakalın Bay Bork. Eğer seyretmek isterseniz, ‘Alfa-Beysbol’daki miting saat altıdan sekize kadar, Sheraton otelindeki basın toplantısı

ise dokuzdan ona kadar televizyonda yayınlanacak."

"Teşekkür ederim. Unutmam."

6

O sonbahar günü, gümüş gibi temiz havası, sessizce düşen rengarenk yaprakları, şehir dışındaki evlerin üzerinde veda uçuşu yapan kuş sürüleriyle ebedi bir resme konu olacak kadar güzeldi. Yakınlarda oynaşan çocukların sesleri duyuluyordu. O güneşli gün tüm canlılara bir sükunet, bir huzur, kısacası hayat sevinci bahşediyordu.

Hayatın akışını engelleyecek bir durum yoktu. Tanrı'nın bu muhteşem günü belki de böylece bitecekti. Ama gözle görülmeyen, oluşum aşamasında olan, daha sonra kendini belli etmek için şimdilik enerji biriktiren bir olay yaklaşmaktaydı. Bunun için insanlar bir araya gelmeliydi. Hem de çok sayıda, büyük, sıkı bir kalabalık oluşmalı, sıcak nefesleri etrafı kasıp kavuran bir kitleye dönüşmeliydi.

Robert Bork saate bakıyor ve Ordok'un seçmenlerle görüşmesini sanki kendisi, Robert

Bork yapacak, devlet başkanı görevine aday olacak, gazetecilerin tabiriyle "anı yakalayacak" ve seçmenlerin güvenini ve desteğini kazanacakmış gibi sabırsızlıkla bekliyordu. Niçin böyle heyecanlandığını Bork bir türlü anlayamıyordu. Ortada özel bir olay da yoktu. Seçim kampanyası sürecinde sıradan bir toplantıydı. Bunun hakkında düşünmeye bile değmezdi. Onunla hiçbir ilgisi olmayan, sıradan bir olaya bu kadar önem vermeye değer miydi? Tuhaf adam, ne olacak!

Kendisiyle ne kadar alay etse de yine kalbi sıkışıyor, yerinde duramıyordu. Hep evden çıkmak, taş bahçede her zaman olduğu gibi dolaşarak kumun üzerine sözüm ona büyü işaretleri çizmek ve açık pencereden gelen müzik seslerini dinlemek geçiyordu içinden. Şimdi de müzik dinliyordu. Beethoven senfonilerinde, onların evrensel gücünde sükunet arıyor ve müziğin eskisi gibi onu oyalayacağını, kendi dünyasına, başka düşüncelere, sınırsız fikir ve fantezilere götüreceğini ümit ediyordu. Onun düşüncelerine göre müzik, güneşin sayısız enerjilerinden birinin başkalaşımıydı ve kâinatın derinliklerinden akıp geliyordu; besteci ise bir radar gibi onları uzaydan yakalıyor, şekillendiriyor, ahenk veriyor, seslendiriyordu. Yani müzik

kâinatın ve zamanın seslendirilmiş biçimiydi. Doğal olarak bu "buluşlarını" hiç kimseye açmıyordu. İnsanlar onunla alay ederlerdi. Hatta Jessi bile bilmiyordu. Onun zaman zaman söylemeyi çok istediği, fakat hiç açıklamadığı bir teorisi daha vardı: Bazen müziğin dramatik kısa hayatlarının bedeli olarak insanlara bahşedildiğini düşünüyordu. İnsan, müzik dinlediği zaman bu müziğe dalıyor, varlık ötesi zaman dilimine giriyor, ebediyetin akışına katılıyor ve hayatı ebediyetle temas ederek on yıl, yüz yıl ve belki de daha fazla uzuyordu. Fakat bu uzama normal, çizgisel boyutta değil, ne olduğu henüz bilinmeyen bir boyuttaydı. Bu boyutun ne olduğu da belki hiçbir zaman bilinmeyecekti.

Ama bugün Bork, müziği bu şekilde kavramak için bir dini törenden veya deniz yolculuğundan önce olduğu gibi, özel bir ruh hali gerektiğini anladı. Bugün bu durumda değildi. Müzik bile etkilemiyordu onu. Jessi de provadan dönmemişti. Mesai sonuydu ve yollar şimdi kalabalıktı. Bork da evde bir çıkmaza girmişti, yapmak zorunda olduğu işe başlayamıyor, onu bitiremiyordu. *Tribün* gazetesi vaat edilen makaleyi acele istiyordu. O ise gazetedeki sansasyonların bekletilemeyeceğini bildiği halde

kendini bilgisayarın başına geçmeye zorlayamıyordu. Bu işi hep erteliyor, yine gece çalışacağına, gazeteyi zor durumda bırakmayacağına kendini inandırmaya çalışıyordu. Telaşlanıyor, çırpınıyor ve aynı zamanda da çok güzel bir makale olacağından emin halde, bu durumun tadını çıkarıyordu. Bunu tüm bedeniyle hissediyordu. Yazı, yağmurdan sonra çıkan otlar gibi beyninde yetişiyor ve nasıl derler, kendiliğinden kâğıda dökülmek istiyordu.

Fakat o, kendisiyle hiçbir ilgisi olmayan, beklemesi gerekmeyen bir şeyi heyecanla bekleyerek işini yapamıyordu. Bu büyük seçim mitingi şehrin en kalabalık semtindeki meşhur spor salonunda olacaktı ve burayı her kesimden insan dolduracaktı. Ama her nedense ona, sanki evinin yanında, terasta, kendi taş bahçesinde olacakmış gibi geliyordu.

Sanki kalabalık ağır kütlesiyle onun evini çevreliyor, nefesini kesiyordu… Bu düşüncelerinden dolayı Bork kendini biraz paranoyak bile hissetti. Bunları nasıl hayal edebilirdi ki?

Evle dışarı arasında volta atıyor, sık sık saate bakıyor, kulağının ucuyla müzik dinliyor, çok ısrarla çalmasına rağmen telefonu açmıyordu.

Salondaki büyük televizyona da yaklaşmıyor, onu erken açmak istemiyordu. Zaten o saatte pek çok kanalda hep aynı tele-safsatanın yayınlandığını biliyordu. Jessi ise hâlâ gelmemişti…

Şaşkınlık içindeydi, bir türlü düşüncelerini toparlayamıyordu. Yine de aklına ciddi fikirler geliyordu. Örneğin üniversitedeki konuşmalarda da, *Tribün* gazetesi muhabirleriyle görüşmelerde de her nedense uzay rahibi Filofey'in mektubunun bizzat Papa'ya yazıldığı es geçiliyordu. Çünkü aslında Papa çok zor bir durumla karşı karşıya kalıyordu. Basın kanalıyla yalancı bir rahibin bu sıradışı ve hatta nahoş diyebileceğimiz sorusuna cevap vermeli miydi? Ve eğer verecekse bu nasıl bir cevap olmalıydı?

Robert Bork, Kassandra embriyoları probleminin geniş bir tartışma konusu olması durumunda dünyadaki çeşitli dinler içinde ne kadar akıl almaz tartışmaların baş gösterebileceğini düşündü. Filofey'in teorisinin tehlikeli yönlerinden birisi de buydu.

Çünkü insan ruhunun Tanrı'yla erişilmez vahdetine yönelik ebedi heyecanları ve azapları kendi bünyelerinde birleştiren dinler, aynı zamanda yalnız kendileri için vardır; yani Tanrı Tanrı'dır ve hatta Tanrı herkes için tektir; fakat

benim olan benimdir, yabancı olan ise yabancıdır; ben ile yabancı aynı şey olamaz. Çeşitli dini öğretilerin gerçeğin sadece kendi tekellerinde olduğu yönündeki taraflı, kibirli ve bencil tutumları bu düşünceden kaynaklanıyor ve tüm bunlar da dünya ruhban teşkilatlarının karşı karşıya gelmesine, sonuç olarak ise inançlı kitlelerin birbirlerinden nefret etmesine ve birbirlerine yabancılaşmasına sebep oluyordu. Robert Bork'a göre, her dinin içerisinde Filofey'in buluşunu kendi çıkarları için kullanacak güçler bulunacak ve bunlar ya uzay rahibini aforoz ederek puan toplayacak ya da Kassandra damgası hakkındaki buluşu kendi doktrinlerine uydurarak dinlerinin sınırlarını genişletecek ve inananlar üzerindeki etkilerini kuvvetlendirecekler.

Robert Bork, eskiden ara sıra üzerine düşündüğü, sonrasında ise ısrarla aklına gelen, çeşitli ülkelerde düzenlenen uluslararası bilimsel kongrelerde üzüntüyle tespit ettiği fakat hiçbir zaman açıklayamadığı şeyleri düşünmeye başladı. Yeryüzündeki her bir insan dünyadaki tüm dinlere eşit olarak inanma hürriyetine sahip olabilseydi, her bir insan -eğer Tanrı'ya inanıyorsa- hiçbir kısıtlama getirilmeden, aynı derecede ve aynı statüyle tüm dinlere ait olsaydı; tüm diğer dinleri

reddeden özel bir tarikatın veya ayrı bir grubun değil de dünya dinleri asamblesinin üyesi olsaydı ve herkes tarafından kayıtsız şartsız kabul edilseydi; aynı zamanda hem Hristiyan hem Müslüman, hem Musevi, hem Budist vs. olsaydı; tüm dinlere saygılı olarak onların tarikatçı ve bölücü fikirlerini değil de insani, genel dini fikirlerini kabul etseydi, o zaman acaba insanların hayatı hangi yönde değişirdi? Belki de o zaman insanlar arasındaki dinden kaynaklanan saklı ve açık engeller kalkar ve bu durum özellikle çeşitli dinlere ait insanların bir arada yaşadığı büyük şehirler ve kalabalık nüfuslu ülkeler için çok yararlı olurdu. Belki bu durum insan hayatını da çok rahatlatır, dengelerdi. Acaba tüm dünya dinlerinin birbirini iterek değil, el birliğiyle insana doğru gideceği tarihi bir dönem mi yaklaşıyordu? O zaman yirminci yüzyıl sonunun insanı, diğer nesillerden farklı olarak şunları söyleyebilecek: Tüm dinler benimdir, tüm dinlere tapıyorum; tüm mabetlere, tapınaklara girebiliyorum ve hepsinde arzu edilen bir ziyaretçiyim. Ben Hristiyan olarak doğdum, vaftiz edildim ama Kur'an ayetleriyle defnedileceğim; bugün Ortodokslar içinde bir Ortodokstum, dün Müslümanlar arasında bir Müslümandım; Japonya'da Buda'ya taptım, İsveç'te Luther

tezlerini okudum… Tanrı'ya inancımda kimseye yabancı değilim ve çeşitli dillerde yaratıcımıza dualar eden hiç kimse de bana yabancı değil. Bu dualar hepimizi aynı derecede dinleyen, kötülüklerimizden aynı ölçüde azap çeken, zekâ ve iyiliklerimiz oranında kâinat kapılarını hepimize aynı derecede açan Yaradan'a yönelmiştir.

Dini asamble mevcut dinlerin hiçbirinde Tanrı fikrini zayıflatmaz, tam tersine bunlara evrensellik, açıklık, dinamiklik kazandırır ve en önemlisi, başlangıçta dinlerin temelini oluşturan insan sevgisini güzel teorilerde değil, pratikte ortaya çıkarır.

Bork bunun garip, belki de tuhaf bir fikir olduğunu anlıyor ve hayata geçeceğine inanmıyordu. Bu konuda ancak düşünülebilirdi ve bunun gibi küreselci fikirler inançlı insanları kalbinden vuracağı, yaşam kurallarını paramparça edeceği ve hatta şok etkisi yaratacağı için, çok dikkatli olmak gerektiğini biliyordu. Bu düşünceler, fütürolog Bork'u içinde gizli gizli oluşan fikirleri açıklamaktan alıkoyuyordu. Hatta dini kozmopolitizmin aranılan bir gerçek, insanlar ve dinlerin manevi birliği yolunda yeni zaruri model olarak güncelleştiği dönemlerde bile bunu

açıklamaktan imtina etmişti. Bu yol, Tanrı arayışlarında rakip dinlerin birbirinin önüne geçmek için her birinin ayrı olarak yaptıkları çaba değil, bir iş birliği yoluydu.

Ferdi çok dinlilik fikrinin, dini hiyerarşilerde nasıl bir hiddet, gürültü doğurabileceğini, zavallı kafasına ne gibi taşların fırlatılacağını, hangi günahlarla, dine hakaretlerle, dünya dalaletiyle suçlanacağını iyi biliyordu. Eğer bencillik ve çıkarcılık insan doğasına yaratılıştan özgüyse ve hatta insanın biyolojik bir özelliğiyse, o zaman bu gelişmelerin yaşanacağından şüphe etmemeliydi. Bu durumda kendi yüce peygamberleri adına onurları kırılan Müslüman hiyerarşisinin -diğer dinlerin umursamazlığının yanı sıra- hakkında ölüm fetvası çıkardığı Salman Rüşdi'nin akıbetine bile gıpta edersin. Çünkü Salman Rüşdi şimdiye kadar bir şekilde saklanacak yer bulmuştu. İnsanların çok dinliliğini savunan birisinin ise gerektiğinde böyle bir imkânı bulamayacağı çok daha olası… Öfkelenmiş dinler tarafından her yerde aforoz edilen ve her yerden kovulan bu fesatçı hiçbir yerde ve hiçbir zaman zavallı başını sokacak bir delik bulamayacak. 'Bu durumda bana ancak uzaya, Filofey'in yanına gitmek düşer,' diye kendiyle alay etti Robert Bork. 'Öyle ya, belki de

kader Filofey'i, o erişilmez yükseklikten dünyadaki insanlara gerçeği söylesin diye uzaya gönderdi.'

Aniden bastıran bu düşüncelere dalmış olan Bork az kalsın seçim mitingini kaçıracaktı. Televizyondan arı kovanındaki uğultuya benzer sesler geliyordu. Çeşitli ırklardan, çeşitli tiplerden insan yüzleri Bork'un gözü önünden geçiyordu. Sahne düzeni, adayın ekibinin çok iyi çalıştığına işaret ediyordu. Spor salonunun tavanına, üzerinde gülümseyen Ordok'un portresi çizilmiş büyük bir balon asılıydı. Her tarafta çeşitli pankartlar vardı: "Ordok toplumun alt kesimlerini iyi biliyor", "Ordok, müstakbel devlet başkanı!", "Ordok yeni bir ekolojik program sunuyor", "İşsizler Ordok'a inanıyor!", "Feministler öncelik istiyor", "Oylarımız Ordok'a!". Kameramanlar da ustalıkla çalışıyor ve pankartları yakın planda gösteriyorlardı.

Her şey buna benzer toplantılarda olduğu gibi gelişiyordu: Büyük gürültü, hafif müzik, yorumcuların canlı sesi, düzeni sağlayan soğukkanlı polisler… Oliver Ordok da olayın kahramanına yakışır bir haldeydi. Kendinden emin bir tavırla hareket ediyor ve orta boylu olmasına rağmen damarlı boynu üzerindeki kafasını gösterişli biçimde dik tutuyordu. Gülümseme

onun solgun, yıpranmış dudaklarına canlılık kazandırıyor, gözleri ise aynı gülümsemenin arkasındaki kuşku ve tepki yeteneğini maharetle saklıyordu. Bazı yönleriyle o, boyunun küçüklüğünü canlılık, hareketlilik, beklenmedik ses tonu ile dengeleyebilen tecrübeli bir sunucuyu andırıyordu. Ordok, her iki tarafında yürüyen yardımcı ve danışmanlarıyla, salondakilerin dostça alkışları arasında kürsüye doğru yöneldi. Devlet başkanı adayının gelmesiyle kalabalık foto muhabirlerinin makinelerinin deklanşörleri şakırdadı, flaşlar patladı. Televizyonda çok kısa bir süreyi kapsayan bu sahne, bütün mitinglerde görmeye alıştığımız havayı yansıtıyor ve bir defa daha Amerikan demokrasisinin işleyişinin ve seçim kampanyasını düzenleyenlerin profesyonelliğinin altını çiziyordu.

Sebepsiz yere gün boyunca heyecanlanan, gergin bekleyişten sıkılan Bork, gördüğü olağan manzarayla biraz rahatladı ve hatta aşırı telaşlandığı için kendini kınadı.

Gerçekten de bütün kalabalığın dikkati, sesi hoparlörlerle yükseltilerek bu büyük salonun çatısı altında dalga dalga yayılan Oliver Ordok'un üzerinde yoğunlaşmıştı ve normalin dışına çıkan hiçbir şey yoktu. Ordok çok güzel konuşuyor,

güncel meselelere değiniyor ve özellikle hedefe isabet ettiğinde, çok önemli meselelere değindiğinde konuşmasını kesen alkışlarla mutlu oluyordu. Devlet başkanı adayı kalabalığı tatmin etmek, kendi tarafına çekmek ve politik güvenini kazanmak için elinden gelen her şeyi yapıyordu. Bunun için de görev süresi dolmakta olan başkanı, kongreyi, senatörleri, basın-yayın kuruluşlarını, birtakım şirket ve firmaları, finans çevrelerini şunu yapmadıkları, şunu vermedikleri, gelirlerini sakladıkları, insanları bazı nimetlerden yoksun bıraktıkları vs. için eleştiriyor, tüm bunları düzelteceğine, her şeyi birkaç kat fazlasıyla iade edeceğine söz veriyordu. Konuşmasının bu kısmını Ordok iyi beceriyordu ve salon coşuyor, konuşmacı ise gerek kendi gözünde gerekse de seyircilerin gözünde yükseliyordu. Bu bir başarıydı.

Robert Bork, Ordok'u dikkatle dinliyor ve dün konuştuklarını onun ne derecede hatırladığını tahmin etmeye çalışıyordu. Şimdilik Ordok uzay rahibinin mektubuna değinmemişti. Belki de en iyisi buydu. Bunun gibi büyük bir politik toplantıda bu meselelerden konuşmak olmazdı. Belki de Ordok dinleyenlerin dikkatini hayatın

güncel problemlerine çekip onları oyalayarak konuşmasını tamamlamak istiyordu.

Yine de kalabalığı kandırmak, Filofey olayını unutturmak Ordok'a nasip olmadı. Salondaki mikrofonlardan yöneltilen ilk soru bu konu hakkındaydı.

İnce bir kadın sesi, "Bay Ordok, adım Anna Smith. Bir öğretmenim. Rahip Filofey'in *Tribün* gazetesinde yayınlanan mektubu hakkında ne düşündüğünüzü söyler misiniz?" dedi. Kadın vücudunu doğrultarak, heyecanlı bir şekilde girişteki mikrofonun önünde duruyordu.

İnsanlar, şiddetli bir dalganın çarptığı geminin güvertesindeymiş gibi çalkalandılar. Salon uğuldadı ve sakinleşerek cevabı bekledi. Bu, dönüm noktası denilen bir andı.

Hissedilir derecede büzülen ve yüzü değişen Ordok belli bir aradan sonra cevap verdi:

"Evet, Sayın Anna Smith, bu yazıyı okudum ve hakkında çok düşündüm. Saklamayacağım, bizim seçim kampanyasıyla hiçbir ilgisi olmasa bile, bu sorunun geleceğini tahmin etmiştim. Ayrıca sayın seçmenler, sizi ilgilendiren her şey beni de ilgilendiriyor. Hem de bence bu mesele hepimizi ilgilendiriyor. Bu konuda şunları

söylemek istiyorum: Politikayla doğrudan bağlantılı olmayan bunun gibi meseleler üzerine fazla düşünmemiştim. Ama bence uzay rahibi Filofey'in, daha doğrusu günümüzün büyük bilim adamının bu buluşu insanlığın bir imtihan karşısında olduğunu gösteriyor. Maalesef, şimdiye kadar kendimizi biraz abartılı değerlendirmişiz. Hepiniz gazeteyi okumuşsunuz ve ne demek istediğimi anlıyorsunuz. Filofey'in işaretini, yaklaşan bir tehlike uyarısı olarak algılamalıyız. Çıkarabildiğim sonuç bu!"

Bu arada kameraların objektifleri salonu tarıyor ve gözlerindeki gergin bekleyişle donakalmış insan yüzlerini büyük planda çekiyordu. Robert Bork da televizyonun önünde donakalmıştı; şu an salonda bulunmadığına üzülüyordu. Acaba Ordok insanları ikna edebilecek miydi?

"Ama biz ne yapabiliriz?" diye sordu öğretmen hanım ortaya çıkan sessizlikte. Sorusu samimi ve çaresizceydi.

Oliver Ordok bunu da cevapladı:

"Bence buna herkes kendisi karar vermeli." Salon yine uğuldadı. "Ama eğer daha geniş açıdan bakarsak… Tehlikeyi önlemek için gerekli sosyal, biyolojik programlar hazırlanmalı, Kassandra

embriyolarında hayattan imtina duygularını uyandıran sebepleri ortadan kaldırmaya yönelik önlemler alınmalı."

Bu arada salondan bir kadın sesi daha duyuldu. Melez tipli, parlayan metal küpeli, yakası açık sarı bluzlu bir kadın, azimle sıraların arasındaki mikrofona yaklaştı ve etrafına bakınarak konuştu:

"Konuşmak istiyorum. Ben susamam, biz susamayız. Zaten bizim mahallede hayat çekilmez. Ama hep yaşadık, çocuk arzuladık ve onların doğumuna sevindik. Şimdi hiç kimse buna karışmasın! Uzay rahibi de ne karışıyor? Niçin beni takip ediyor? Özel hayatıma niçin tecavüz ediyor? Bunu kesinlikle protesto ediyorum!"

Salon yine uğuldadı, bazıları buna katıldıklarının işareti olarak kafalarını, bazıları ise ayağa kalkarak ellerini salladılar.

Ordok melez kadını sakinleştirmeye çalıştı:

"Evet madam, sizi anlıyorum ama Kassandra damgasının ortaya çıkışı bize bağlı değil. Biz sadece onun bir gerçek olduğunu görmeliyiz."

"Eğer, müstakbel devlet başkanı kürsüsünden bu uzay rahibinin çaldığıyla oynuyorsa, diyecek bir şey kalmıyor! Bırak o kendisi buraya gelsin, biz

kadınlara gökleri niçin kızdırdığımızı, niçin oraya çıkarak bizi ışınladığını ve dünyaya rezil ettiğini anlatsın!"

Preslenmiş küpelerini parlatan ve etrafında onunla aynı fikirde olanları da heyecanlandıran kadın sakinleşmek bilmiyordu. Belki o, evde de böyle kavgalar çıkarıyordu; belki evi de kocası da yoktu. Robert Bork kendi kendine mırıldandı: "Çok yazık, ne kadar feci bir hata. O çok üzülüyor, onu da anlamak gerek."

Kadın daha da coşkuya kapıldı: "Sizin için konuşmak, onu zeki bir bilim adamı addetmek kolay. Güya gözlerimizi açmış. Bana göreyse uzayda yaşayan bir alçak o!" diye tüm nefretini bağırarak dışarı yöneltti.

Bu sözlerden sonra uğultulu salon aniden donakaldı, bir anlığına etrafa sessizlik hâkim oldu. Hiç kimse ona haddini bildirmedi, hiç kimse ondan görgü kurallarını çiğnememesini istemedi. Tuhaf bir durumda kalan Oliver Ordok bile bunu yapamadı. Ve bu saatte Amerika'da, televizyon karşısında bulunanların çoğunu sarsan bir olay oldu:

"İşte bakın, hiç de saklamak istemiyorum, bakın!" diye burnundan soluyarak bağırdı kadın ve parmağıyla alnını gösterdi. "İşte, artık birkaç

gündür benim de alnımda, şu uzay iblisinin Kassandra damgası dediği bu pislik, bu leke var!"

Ve kadının yüzü televizyon ekranında büyük planda belirdi. O anda kadının alnındaki bir tehlike sinyali gibi parıldayan ve kıpırdayan koyu kırmızı leke apaçık göründü. Kadın elini titreyen dudaklarının üzerine koyarak:

"Ben krem de, pudra da sürdüm. Hiçbir işe yaramadı. Kaybolmuyor. Ne gece ne de gündüz… Demek ki ben bu uzay iblisinin denetimi altındayım. Demek ki o, parmağını gözüme sokarak: 'Bak, senin yavrun sana karşı, kendi annesine karşıdır, hayata karşıdır, yok edilmek için işaret gönderiyor. Yani o, doğmak istemiyor, hayattan korkuyor,' diyor. Böyle mi? Ama ona hayattan nefret etmeyi kim öğretiyor, kim onu henüz doğmadan ölüme itiyor, kim onu bu güzel dünyadan vazgeçmeye zorluyor? Kim benim özel hayatıma karışıyor? Hangi hakla beni uzaydan şu korkunç keşif ışınlarıyla ışınlıyorlar? Bakın, biz burada oturmuşuz, bu -bizi inandırmaya çalıştıkları gibi- zeki Filofey ise uzayda kendi ışınlarıyla keşif yapıyor, kadınların içinde Kassandra embriyolarını arıyor. Bizi denetliyor! Sizce ben yalnız mıyım? Bu salonda benim gibi çok kadın var, ama onlar belki kendilerinde

Kassandra damgasının olduğunu bilmiyorlar bile. İnsanlar, şimdi ne yapmamı emredersiniz? Ne yapayım? Hayattan korktuğu için yavrumu öldüreyim mi? Yani beni, hayatımı, kaderimi beğenmiyor mu? Ya da onun için yeryüzünde cennet mi hazırlayayım? Ama nasıl? Seve seve yapardım. Ama bu dünyayı düzeltemem ki! Belki kendimi asarım!" dedi ve saçlarını yolarak, ağır ağır kafasını sallayarak ağladı. Yakındaki sıralardan birkaç kişi ona koştu, omuzlarından tutarak götürdü.

Yine salonun üzerine bir mezarlık sükuneti çöktü. Binlerce kişi hiç kıpırdamadan oturuyordu. Sanki hepsi kendisi için buraya toplandıkları Oliver Ordok'u unutmuştu. Televizyon kameraları bile onu es geçerek ya oturanların yüzünü ya da salonun genel görüntüsünü çekiyordu.

Yalnız Ordok sesini çıkararak bir şeyler söylemeye başladığı zaman ekranda gözüktü:

"Tüm bu sorulara burada cevap verebilecek durumda olmadığımızı düşünüyorum. Belki de özel bir…"

Ama yine salondan gelen bir erkek sesi onun sözünü kesti:

“Affedersiniz, Bay Ordok, kötü bir şey düşünmemeniz için bunu söylemeliyim: Biz sizi destekliyoruz. Ama gördüğünüz gibi herkes çok heyecanlanıyor. Ben doktorum ve ben de şaşkınım, bu kadını da iyi anlıyorum. Kadın stres altında ve böyleleri çok olacak! Kim olursa olsun, uzaydaki birinin hayatımıza karışmaya ne hakkı var? İlk önce bu, Anayasamızın ihlalidir. Şöyle bir soru ortaya çıkıyor: Biz demokratik bir ülkede yaşamıyor muyuz? Kendi kendimizin yöneticisi değil miyiz? İnsan hakları nerede? Ferdin haklarını kim ihlal edebilir? Bilimsel bile olsa bir teoriye uygun olarak yaşamaya ve davranmaya bizi kim zorlayabilir? Eğer ben bu teoriyi kabul etmiyorsam, eğer o benim çıkarlarıma uygun değilse hiç kimse bir laboratuvar etkisiyle beni öyle veya böyle yaşamaya itemez. Filofey’in teorisini dikkatle araştırdım. Bu konuda çok düşündüm. Size olan saygıma rağmen, Bay Ordok, bu meselede size katılamıyorum. Filofey’in tavsiyelerine uymayı mümkün saymıyorum. Bilimsel açıdan belki de o haklı, ama pratikte haklı olması imkânsız. Biz kobay faresi değiliz!”

“Doğru! Bravo! Gerçeği söylüyor!” diyen sesler duyuldu salondan. Kalabalık yine uğuldadı.

Televizyon kameraları kalabalığa yönelerek sırasıyla şu veya bu bağıran seçmeni çekmeye başladı. Bir anlığına kameraman, Ordok'un kendini de büyük planda görüntüledi. Ona bakarken insan korkuyor ve acıyordu. Tam bir şaşkınlık içinde kürsüde duruyor, ne yapacağını, salonda coşan ihtirasları nasıl yatıştıracağını bilemiyordu. O anda Bork, Ordok'un yüzünde, ansızın içinden dışa vuran sessiz öfkenin çirkin sonucu olarak çıkan aynı "çorba" lekelerini fark etti. Televizyon ekranında, sanki yüzünün her tarafına serpilen bu çorba lekelerinin kırmızı-mor renkli, sıcak ve ıslak görüntüsü beliriyordu. Olaylar Bork'un da midesini bulandırıyordu. Çünkü insanlar yeryüzündeki kötülüklerin kaynağının kendileri olduğunu kesinlikle kabul etmiyor, Filofey'i hiç mi hiç anlamak istemiyorlardı. Bork gerçekten de Ordok'a çok acıyordu. Aşağılanmış bir durumdaydı. Bork sınıf arkadaşı için içten üzülüyordu: 'Şansı yokmuş. Ama en önemlisi, cesaretini kaybetmesin. Salondakileri bir inandırabilse, kendi fikrini bir savunabilse… O zaman eski gücünü yeniden kazanır. Ama başaracak mı? Aman Tanrı'm, ne kadar tuhaf! Kendi suçumuz olmasa bile, kendimize ait meselelerde kör olmaya mahkûmuz.

Zavallı Filofey, eğer şimdi bu salonda bulunsaydı…'

Kendini doktor olarak tanıtan kişi gürültüyü bastırarak yine mikrofona bağırdı:

"Bay Ordok, kendi adıma ve eğer bana katılırlarsa seçmenler adına sizden rica ediyorum. Bunu böyle bırakamayız. Hiç kimsenin Amerikan vatandaşları üzerinde deney yapmaya hakkı yok. Bu uzay rahibi tüm insanları bir arada ele alıyor, bu onun bileceği bir iş, bizimle ilgisi yok. Biz Amerikalıyız! Biz hür kişileriz! Birleşik Devletler topraklarında bu deneylerin yapılması yasaklanmalı! Kongre de, federal yönetimler de kendi sözlerini söylesin!"

"Doğru! Yasaklamak lazım! Yasaklansın!" diye her taraftan sesler yükseldi.

Sahnedeki sunucu, "Sakin olun baylar! Rica ederim, bayanlar!" diyerek seyircileri sakinleştirmeye çalıştı. Pahalı, büyük bir gözlük takmış, saçları jölelenerek taranmış ve şık giyinmiş sunucu da durumun böyle aniden değişmesine şaşırmıştı. Çok heyecanlıydı ve sık sık kravatını çekiştiriyordu:

“Lütfen, mikrofonlarda sıranızı bekleyin. Hepinize konuşma imkânı tanıyacağım, ama sırayla!”

Ama artık geç kalınmıştı. Mikrofonların önünde hemen bir şeyler söylemek, daha önce konuşana cevap vermek için yanıp tutuşan kalabalık bir grup oluşmuştu.

Sunucuya ise sadece mikrofon sırasını belirlemek düşüyordu:

“Birinci mikrofon! Sıra ikincide! Lütfen! Üçüncü mikrofon! Beşinci, yedinci, onuncu…”

Mikrofondan mikrofona giderek keskinleşen konuşmalar gizli bir ateş zinciri gibi devam ediyor ve genellikle Filofey’in fikir ve buluşlarının kabul edilemez olduğu, onu dünyanın yörüngesinden kovmak gerektiği gibi radikal öneriler içeriyordu. Konuşmacılara göre, uzayda evrensel bir provokatör, uluslararası bir fesatçı ortaya çıkmıştı. Başka birisi, galiba bir Rus göçmeniydi, Filofey’i KGB muhbirlerine benzeterek, onu hamile kadınları ihbar eden bir uzay muhbiri olarak adlandırdı. Diğer konuşmacı ise Filofey’in bir Rus ajanı olduğu, uzaya gönderilerek Amerika’yı içeriden parçalamak, toplumda genetik bomba etkisi yaratmakla görevlendirildiği fikrini ileri sürdü. Başka birisi, bunun uluslararası mafyanın işi

olduğunu, çağdaş toplumu yönetmek için mafyanın global bir operasyon planladığını söyledi. Salonda toplananlar o an akıllarına gelen her türlü korkunç fikri açıklıyorlardı. Uzay kelimesi eklenerek kötülük ve fesatla ilgili tüm alışılmış kalıplar kullanıldı; uzay iblisi, uzay şeytanı, uzay anarşisti ve hatta mecburi bir kompliman gibi uzay Faust'u… Fakat büyük bir çoğunluk çok içten bir yürek acısıyla Filofey'in aleyhinde konuşuyor, onun sosyal-biyolojik buluşundaki korkunç neticeleri akıllarından ve kalplerinden atmak istiyor, bunun için de hiçbir "Kassandra damgasından" haberdar olmadan asırdan asra çoğalan ve gelişen insanlık tarihine atıfta bulunuyordu. Özellikle kadınların ağlayarak, onları kurtarmalarını, keşif ışınlarının özel hayatlarına tecavüzünü engellemelerini istemeleri insanları çok derinden etkiliyordu. Nihayet, konuşmalar sırasında, uzay rahibi ile BM'nin ilgilenmesi, bu kurumun insanlığı savunmak için önlemler alması gerektiği gibi teklifler dahi ileri sürüldü.

Robert Bork büyük bir üzüntü ve hüzünle bu sahneyi seyrediyor ve ıstırap içinde, kâinatın yaratılışından beri beklenen kıyamet günüyle ilgili değil, bitmez tükenmez, giderek daha da kurnazca

ve acımasızca yapılan kötülüklerin sonucu olan genetik çöküşle ilgili küresel bir tehlikenin gerçek sebeplerinin Filofey tarafından açıklanmasını birçok insanın tepkiyle karşılamasına üzülüyordu. Bu olayın sebebi, sürekli işlenen günahlar ve Tanrı'nın bahşettiği hayat karşısındaki suçlar için insanın içinde ebediyen, insiyaki olarak saklı bulunan bir ceza korkusuydu. Oysa bu hayat insana bir defa, uzun, fakat ebedi olmayan bir süre için veriliyor, zaman ve mekânla sınırlanıyordu.

Oliver Ordok'a acımadan bakmak imkânsızdı. Bork, Ordok'un kendi gözünde ne kadar düştüğünü tahmin ediyor ve onu uyarmış olmasına rağmen durumun bu yönde değişeceğini akıl etmediği için kendini suçluyordu.

Ordok, kelimenin tam anlamıyla aptal durumuna düşmüştü. Bu toplantının onunla hiçbir ilgisi yokmuş gibi kürsüde unutulmuş ve terkedilmişti. Tüm konuşmalar ve çıkışlar Filofey'le ilgiliydi ve Ordok için düzenlenen bu mitingin dikkat merkezinde de uzayın bilinmeyen bir köşesinde bulunan Filofey duruyordu. Salondaki mikrofonlara akın edenler de ona, devlet başkanı adayına değil, Rahip Filofey'e bir şeyler söylemeye can atıyordu. O ise her nedense kürsüde kalmaya devam ediyordu. Ve onun gözü

önünde burası bir pazar yerine dönüşmüştü. Seçmen ve televizyon seyircilerine Ordok'un önemli bir misyonu olduğu fikrini telkin etmek için düzenlenen ve öngörülen her şey boşa çıkmıştı. Spor salonunun tavanından asılan, üzerinde Ordok'un gülümseyen resmi bulunan balon da şimdi gülünç bir sabun köpüğü gibi duruyordu. Gücünü kaybetmiş ve aşağılanmış Ordok tam bir şaşkınlık içerisindeydi. Yardımcı ve danışmanları ona doğru koşarak bir şeyler söylüyor, o ise aptalca bir bekleyişle kürsüde kalmaya devam ediyordu. Gözleri öfkeyle doluydu, yüzünde çorba lekeleri beliriyordu. Bu bütün ülkenin gözü önünde gerçekleşen korkunç bir hezimetti.

Mitingin akışı başka bir tarafa yönelmişti. Ansızın yaşanan o gelişme olmasaydı, bu meselenin nasıl biteceği belli olmazdı. Sahnenin yan tarafından spor kıyafetli bir genç ortaya fırladı, kati adımlarla, hâlâ kravatını çekiştiren ve anlamsızca konuşma sırasını yönetmeye çalışan sunucuya yaklaştı, ona bir şeyler söyleyerek zorla elindeki mikrofonu kaptı ve salona hitaben yüksek sesle bağırdı:

“Bu ani müdahalem için özür dilerim. Ama bir duyuruda bulunmak istiyorum. Bu çok önemli!”

Gürültü dindi. Salona geçici bir sessizlik hâkim oldu. Bu durumda bir saniye bile kaybetmek olmazdı.

Ansızın sahneye fırlamış olan genç, “Benim adım Anthony Younger,” dedi.

‘Demek ki Anthony Younger bu. Yakışıklı bir genç,’ diye düşündü Robert Bork.

Younger konuşmasına devam etti:

“İsmim size bir şey ifade etmez. Ben de sizin gibi bu bölgenin seçmeniyim. Bu hakkımı kullanarak konuşmak istiyorum. Ayrıca Bay Ordok’un ekibinde danışmanım. Lütfen dinleyin! Toplantımızın amacı uzaydan gelen mesajları yorumlamak değil, devlet başkanı adayımızla buluşmaktır. Bu yüzden de bu seçim öncesi toplantımızı devam ettirmek daha akıllıca olurdu. Filofey’le başka bir zaman, özel olarak ilgileniriz. Ayrıca bu olağanüstü problemin henüz çok tartışılacağı ve görüşüleceği muhakkaktır. Lütfen, Bay Ordok’u Filofey meselesiyle meşgul etmeden, ondan kendi görüşlerini açıklamasını rica edelim.”

Zamanlama müthişti. Skandalı durdurmak mümkün olmuştu. Bork, Anthony Younger adına sevindi. Tam düşündüğü gibi çıkmıştı. Zaman ilerlerken Bork'un bile tahmin etmediği olaylar oldu.

Burada Ordok'a hakkını vermek gerekiyor: Hemen inisiyatifi eline aldı. Konuşmaya başlarken gözlerinde bir kıvılcım parladı, sanki bir şeyler olmuş, bir şeye karar vermiş gibi yüzünün ifadesi değişti:

"Evet, ben konuşmamı sürdürmek istiyorum. Sayın seçmenler, şimdi Anthony Younger'ın de ifade ettiği gibi, ben konuşmak için burada bulunuyorum. Fakat ufak bir değişiklik yaparak…" Konuşmasına kısa bir ara verdi, oturanları iyice gözden geçirdi ve amacını açıkladı. "Ben aslında Filofey hakkında konuşmak istiyorum. Burada, salondaki mikrofonlardan konuşulanların devamı olarak, onları biraz daha geliştirerek, uzaydan bize yapılan psikolojik baskılar, genetik durumumuzu eleştiren fikirler hakkında konuşacağım. Ben, seçmenlerimin, halkımın fikriyle yaşadığım için ilk önce bunlar hakkında konuşmalıyım. İşte biz burada, bir aradayız ve benim için önemli olan da bu. Buradaki insanlar benim de samimiyetle katıldığım şeyler söylediler. Amerikan demokrasisi

için en yüksek değerler olan hak ve özgürlüklerimize uzaydan yapılan bu duyulmamış tecavüz hakkında ben de aynı şeyleri düşünüyordum. Filofey'in hayatımızı çökertmek istemesi hakkında burada söylenenlere ben de katılıyorum. Hatta şunu da eklemek isterdim: O, bizim demokrasimizi de çökertmeyi amaçlıyor. İnanılması güç bile olsa, bu böyle. Bu, kötü fikirlerle, insanlık dışı amaçlarla yapılmış bir plan. Biz bir kez daha şeytani tuzakların sınır tanımadığına şahit oluyoruz. Ben asıl bunları anlatmak istiyordum. Fakat konuşmamın başında daha önce görüştüğüm bazı yetkili kişilerin de fikirlerini aktarmayı gerekli buldum. Ama konuşmamın ikinci kısmına geçmeye, Filofey'in mektubuna kendi tavrımı bildirmeye, sizin de anladığınız gibi, fırsat bulamadım. Bu açıdan sizin görüşleriniz ve benim görüşlerim aynıdır. Çağdaş toplum üzerinde şimdiye kadar görülmemiş bir tehlikenin belirdiği fikrine tamamen katılıyorum. Kendini Rahip Filofey olarak adlandıran bu zatın araştırması ilk bakışta genetik incelemeyi amaçlıyor. Ama aslında bu, ruhumuza, tarihi güven duygularımıza, medeniyetimize bir tecavüzdür. Bir şeye dikkatinizi çekerim: Bu tecavüz sadece uzaydan yürütülmüyor; Filofey burada, dünyada da bilim ve toplum hayatında

büyük otorite sayılan bazı kişilerin şahsında müttefikler bulmuştur. Durum böyle! Bu kişiler, kendi uzay ilhamcılarını omuzlarına almak, onun öğretisi doğrultusunda yeryüzünde büyük bir kargaşa çıkarmak, bizim mükemmelliğimizi şüphe altında bırakmak ve özellikle kadınlarımızı bu şeytani işaretle -Kassandra damgasıyla- damgalamak için Filofey'le birlik olmuş durumdalar. Bir düşünün: Felaket ve acıların habercisi olan Kassandra'nın damgası… Bu isim bile tesadüfi değil. Burada da meşum bir amaç saklı! Bu yüzden dikkatli olalım! Bütün millet dikkatli olmalı! Filofey'in akademisyen cüppeli işbirlikçileri kitle iletişim araçları vasıtasıyla insanları etkilemeye, uzaydan yapılan yalancı peygamberliğe inanmalarını sağlamaya hazırlanıyor. İnanın abartmıyorum, bu, insanlık aleyhine bir komplo. Kesinlikle! İşte, sayın seçmenler, telaşımın sebebi budur!"

Salon sanki bunu bekliyordu. Devlet başkanı adayının konuşmasıyla hipnotize olmuş insanlar, büyülenmiş gözlerini ondan ayırmıyordu. Şimdi Oliver Ordok'un tüm söylediklerini anlayışla karşılıyor ve hepsine katılıyorlardı. "Alfa-Beysbol" spor salonunun çatısı altında bulunanlar o saatte tek vücut olmuş ve yalnız bir kişiyi, Oliver

Ordok'u dinliyordu. Bu bir zaferdi. Aleni düşüşten sonra Ordok'un kazandığı müthiş bir zafer. Yön değiştirerek, yanılmadan strateji değiştirerek başarıya giden yolu bulmuş ve şimdi de meyvesini topluyordu.

Bu artık eski Ordok değildi. Kürsüde başka biri duruyordu. Sözlerinin insanları nasıl etkilediğini gördükçe her kelimeden sonra biraz daha canlanıyordu. Şu an kendine duyduğu hayranlığı ve zafer açlığını tasvir etmek imkânsızdı. Bu, sözün verdiği özel bir heyecan ve erotizm duygusuydu. Sanki sözleri su gibi akarak etraftakilerle ve özellikle hayranlıkla bakan kadınlarla cinsel temasa giriyor, onlar ise cinsiyetlerine bakmaksızın -erkekler ve kadınlar- bu konuşmanın şehvetini yakalıyor ve isteyerek ona sarılıyorlar; bu duygular, tıpkı yüksek sesle kişneyerek ve sıcak sıcak soluyarak yılkıdaki kısrakların üzerine atlayan bir aygır gibi, onun gücünü artırıyordu; her bir kelime tutkuyla arzuladığı, fakat şimdilik erişemediği muhtemel iktidarla cinsel temasın çok yakın olduğu hissini ve coşkusunu biraz daha artırıyordu. Belki de onun ruhunda orman canlılarından gelen, soydaşları üzerinde hükmetme dürtüsü uyanıyor ve bir kurt gibi, hükmü altında bulunanlarla ebediyen bir

arada olmak, onlardan ayrılmamak istiyordu. Fakat iktidarla yapacağı evliliğe giden yol, söz selinden geçiyordu. Bu sözler, barikatlar oluşturarak karşı koyan kaleye, yani Filofey'in ve yandaşlarının fikirlerine hücum edecekti. Ordok, konuşmasında Filofey'in yandaşlarının bulunduğuna işaret ederek, seçmenleri kendisiyle birlik olmaya ve elinin bir işaretiyle mücadeleye katılmaya davet ediyordu.

Evet, bu Ordok'un zafer anıydı. Salonda bulunanların hepsi, bir kişi dışında, ona hayran olmuştu. Bu bir kişi ise birkaç defa televizyon ekranlarında beliren, kürsünün yanındaki Anthony Younger'dı. Younger sahnenin kenarında oturmuş ve sanki atılan taşlardan kendini korur gibi kafasını elleri arasına almıştı; ellerindeki heyecandan şişmiş damarlar hemen dikkati çekiyordu. Kendini iyi hissetmediği her halinden belliydi.

Bu arada Oliver Ordok saldırıyı geliştiriyordu; konuşmasıyla salonda ve dışarda kendisini dinleyenlerin dikkatini çekmek, kendi iradesini onlara kabul ettirmek ve zaferini pekiştirmek istiyordu. Bu onun için çok önemli bir andı. Sanki ona can atan ve teslim olmaya hazır bir kadını kızgınca kucaklıyor, sıkıştırıyor, öpüyor,

kelimelerle büyülüyor ve ona sahip olmak için acele ediyordu.

"Dikkatli olmamız gerektiğini söylediğim zaman toplumun menfaatini düşünüyorum, bu duyulmadık uzay macerasının meşum kurbanları olmamızı istemiyorum. Çünkü bu sorun evrensel olmasının yanı sıra, aslında her birimizi, ayrıca bu salonda bulunan seçmenlerimi de ilgilendiriyor: Kendimizi Filofey'in insan genetiğini bozan ve tahrip eden, toplumda kargaşa yaratan, içimizdeki hayat kaynağını yok eden bu uzay deneylerinden nasıl koruyabiliriz?"

"Bu olmayacak! Buna izin vermeyiz!" diye sesler yükseldi salondan.

Ordok konuşmasına devam etti:

"Ben de öyle düşünüyorum! Bunun için de elimden gelen her şeyi yapacağım. Hiçbir şey beni engelleyemeyecek. Ama bu uzay tehlikesini ve dünyada ortalığı kızıştıran, daha basit söylersem suyu bulandıran Filofey borazanlarını nasıl ortadan kaldırabiliriz? İnsanların ve halkların hayatı söz konusu olunca genel beyanlarla yetinen alicenap bir centilmen gibi gözükmek istemem. Filofeyciler şunu bilmeliler: Onlarla hiçbir ortak yanımız olamaz ve her ne kadar entelektüel sebepler gösterseler de onların arkasından bu genetik

tuzağa düşmeyeceğiz. Ayrıca, bilimsel çevrelerde iyi bilinen, dünya çapında tanınan, ama gerçekte uzay rahibinin en önemli yandaşı, daha doğrusu ideolojik lokomotifi olan bir fütürologla uzun bir görüşme yaptım. Eski Sovyetler Birliği'nde lidere sadakatle hizmet eden ve gerekirse hayatlarını vermeye bile hazır olan gençlere, eğer yanlış hatırlamıyorsam komsomol diyorlardı. Filofey'in çırağı da bir hayli yaşlı olmasına rağmen onlara benziyor. Bu kişi bizim üniversitede çalışıyor, şehrimizin banliyölerinden birinde oturuyor ve onun adı Robert Bork!"

Sessizlik çöktü, oturanların hep birden nefesi kesildi ve sonra fısıltı yayıldı: "Robert Bork! Robert Bork! Bu Robert Bork'muş! Robert Bork diye birisi!"

"İşte böyle, sayın seçmenler! Ben tabii ki Robert Bork'un bilimsel fikirlerini saygıyla dinledim ve her ne kadar onun dikkatini, yaşayan insanların hayatlarını görmezden gelmeye hiç kimsenin hakkı olmadığına, hangi bilimsel amaçla olursa olsun Filofey'in hayatımızı olumsuz yönde etkilediğine çektiysem de, bu adamın Filofey'den bir adım daha ileriye gittiğine şahit oldum. İşte bu insanlarda, bilim adamı kisvesi altında dünya kötülüğü saklı. Robert Bork için kendi felsefi

hezeyanları, konuştuğu kişilerin ve muhaliflerinin kafalarını dumanlandıran evrensel fikirleri, hemen yanı başında yaşayan sıradan bir insanın hayatından daha önemli. Bu sıradan kişiyi tüm problemleri ve acılarıyla hesaba katmayan Robert Bork onu, hangi bilimsel amaçla olursa olsun, insan neslinin çoğalmasını engelleyen, bizi geleceksiz bırakan Filofey öğretisine kurban ediyor. Robert Bork bir fanatik, samimi bir Filofey yandaşı olarak iblise hizmet edercesine ona hizmet ediyor."

Nihayet fazla sabredemeyen Anthony Younger sunucu mikrofonuna koştu. Rengi atmış, sinirden yüzü değişmişti:

"Lütfen, Bay Ordok! Bu özel bir görüşmeydi! Bu özel sohbeti nasıl herkesin önünde açıklayabilirsiniz?" dedi.

Ordok hiç istifini bozmadan cevap verdi:

"Bork'la sohbetimizi bir sır gibi saklamak fikrinde değilim. Eğer bu özel sohbetin konusu insanlığın mukadderatıyla ilgiliyse, eğer Robert Bork gibi kişiler Filofey'in emellerini doğru buluyor, onun önünde insanların beynine giden yolu açıyorlarsa, dünyanın kontrolünü ele almakta ona yardım ediyorlarsa ben niçin susayım?"

Alkışlar “Alfa-Beysbol” spor salonunun duvarlarını titretti. Kameramanlar salonda koşuşturuyor ve Oliver Ordok’un yeni turnuva zaferinden inanılmaz sahneleri, insan yüzlerindeki ifadeyi görüntülemeye çalışıyordu.

Anthony Younger yine bir şeyler söylemek istedi:

“Bay Ordok, sizin buna hakkınız yok!”

Fakat salondakiler onu konuşturmadı. Hepsi, onu susturmak, bir kelime bile söylemesine imkân vermemek, onu yerinde mahvetmek için hep birden kuvvetle alkışladılar.

Ama Younger yine de bir şeyler söylüyor, onu alkışla protesto edenlerden daha yüksek sesle konuşmaya çalışıyor, delicesine ellerini kollarını sallıyor, çırpınıp duruyordu. Onun bu hareketleri ateşi biraz daha körükledi ve herkes “Ordok! Ordok! Ordok!” diye bağırarak onu büsbütün köşeye sıkıştırdı.

Sonra sanki bir emirle ayağa kalktılar ve kudurmuş gibi ellerini çırparak tempo tuttular: “Or-dok! Or-dok! Or-dok!”

Ordok’un zaferi böylece zirveye ulaşmıştı. Hiçbir rakibi böyle bir politik başarıyı hayal bile edemezdi. Gösterişsiz, sıska, lekeli kuş yüzüyle

Gobbels'i hatırlatan Ordok'u ise kalabalığın gürültüsü hızlı bir şekilde baş döndürücü yüksekliklere, başarının büyülü katlarına çıkarmıştı. Bu anlarda Ordok'un sevinçten bayılma çizgisinde bulunduğu kimsenin aklına gelmezdi. Ama yine de kendini toplamayı başardı. İş yapılmıştı, şimdi onu bitirmek, başarıyı pekiştirmek gerekiyordu. Salon ise güm güm gümlüyordu: "Or-dok! Or-dok!" Ordok kendini topladı, el işareti ve teşekkür ifade eden gülümseyişle alkış ve tempoyu durdurdu, oluşan sessizlikte:

"Galiba burada birileri Robert Bork için üzülüyor. Niçin? Sebep ne? Bork'u engelleyen mi var? Buraya gelsin, şu uzay Filofey'iyle birlikte insanlara, halka, millete, gelecek nesillere yararlı olmak için yanıp tutuştuklarına dinleyenleri inandırsın. Benim dersimi versin! Buyursun! Tanrı'ya çok şükür, demokratik bir ülkede yaşıyoruz. Zaten Bork'un da bir tarafta sessiz durmayacağına, cevap vereceğine inanıyorum. Eğer ansızın aklı başına gelip de Filofey'i desteklemekten vazgeçerse herhalde durumu açıklar ve günah çıkarır. Ama nasıl isterse öyle konuşsun. Amerika'nın, belki de tüm dünyanın gazete ve dergileri, radyo ve televizyonları onun

hizmetinde, yeter ki istesin. Fakat ben de susmayacağım. Sizi temin ederim sayın seçmenler, ben de kendi fütüroloji teorilerimle insanları şaşırtmak için değil; ateşle, yani Filofey'in öğretisiyle oynamanın iyi sonuçlar vermeyeceğini, Bork ile Filofey'in evrensel bir yangın çıkarmak istediklerini bildirmek için basın sayfalarında kendime küçücük bir yer talep edeceğim. Bork'un düşüncelerini öğrendiğim andan beri rahat edemiyorum. Onun fikirleri karanlık ve korkunçtur. Bütün kadınların keşif ışınlarıyla denetlenmesini ve tüm insanların kendi günahları için tövbe etmesini istiyor. Galiba bütün bunlar, geleneksel dinleri sıkıştırmayı ve insan ruhlarının tek hâkimi olmayı amaçlayan yeni bir Filofey dinine dönüşecektir. Bu durumda dünya dinleri de ne yapacaklarına karar versinler. İşte bundan dolayı kaygılanmalıyız ve ben de bu konuda yazacak ve anlatacağım. Yani biz, geç olmadan bu bilim adamlarını, gökte Filofey'i, yerde Bork'u yatıştırmayı başarmalıyız. Ve ben bunu burada bulunan bütün gazetecilere bildiriyorum. Tabii ki bu yatıştırma yasal yoldan yapılacak, başka türlü değil! Bu tür deneyler tüm dünyada yasaklanmalı. Bu meselede sizlerin desteği ve güvenine ihtiyacım var."

İnanılmaz bir alkış koptu, herkes ayağa kalktı ve deliler gibi el çırparak bağırdı: "Or-dok! Or-dok!" Yine de Oliver Ordok memnuniyetle ve utanarak seyircilerden şimdilik alkışları kesmelerini istedi:

"Birkaç dakikanızı daha alacağım. Söylenenlere bir de şunları eklemek isterdim ki…"

Aniden spor salonundan yapılan yayın kesildi. Televizyon ekranı karardı. Birisi sinirli bir şekilde televizyonun fişini çekmişti. Bu, Jessi'ydi. Onun ne zaman döndüğünü, eve nasıl girdiğini, bu kadar zamandır nerede bulunduğunu -belki yanında oturarak gördüklerinin tesiriyle kıpırdayamamış, belki de yeni gelmişti- Robert Bork bilmiyordu. Gözü önünde baş gösteren olayların etkisiyle mahvolmuş, ruhen çökmüş Bork koltukta oturmuş, donuk gözlerle bir noktaya bakıyordu.

"Bu ne kadar devam edecek? Bütün bunları nasıl seyredebilirsin? Yeter!" diyerek kocasına çok sert çıkıştı Jessi.

Bork susuyordu.

"Çalışma odanda da televizyonu açmayı deneme! Şimdi telefonların da fişini çekeceğim. Her şey cehennemin dibine batsın, hiç kimse, bir kişi bile telefon açmasın. Şimdi senin şu

Ordok'unun yaptıklarını seyreden herkes telefona koşacak! Ne kadar aptalca! Ne kadar alçakça!"

Bork susuyordu.

"Ne susuyorsun? Hayatım boyunca böylesi rezil bir şey görmedim!" diye umutsuzca bağırdı Jessi.

"Lütfen sakin ol! Sen bağırıyorsun diye bir şey değişmeyecek," dedi Robert Bork.

"Ama sen susuyorsun diye de bir şey değişmeyecek!"

Her ikisi ruhen çökmüş ve tüyleri diken diken olmuş bir şekilde sustu. Resim konusu olacak kadar güzel bu sonbahar günü de bitmek üzereydi… Bitiyor fakat kendinden sonra acı ve heyecan bırakıyordu. Yeni bir günün habercisi olarak bitiyordu, fakat gelen günün beraberinde ne getireceği de meçhuldü…

Sessizliği Jessi'nin titrek sesi bozdu:

"Gözlerime inanamıyorum. Bu garip mesele etrafında tartışmalar çıkacağını tahmin ediyordum ama sana karşı böylesine alçakça ve namussuzca davranılacağını asla… Kendi çıkarları uğruna bir insanı bütün dünyaya karşı böyle rezil etmek nasıl olur? Bu alçağı öldüreceğim! Bu adam

Amerika'nın devlet başkanı olabilir! Neredesin Tanrım!" diye acı acı yakardı Jessi.

Bork ayağa kalktı, su aldı ve karısına uzattı. Jessi, üzerine dökerek ve titreyen dişlerini bardağın kenarına dokundurarak içti.

"Sakin ol Jessi, beni dinle," dedi Bork ve karısının saçlarını okşamak istedi.

Jessi kafasını çekti ve gözyaşlarına boğularak, "Kimseyi, kimseyi dinlemeyeceğim ve sen de bana hiçbir şey söyleme! Lütfen!" dedi.

Karısı bir acı yumağı gibi koltuğa yığılmış ve tüm vücudunu sarsarak ağlıyordu. İhtiyarlamış ve saçları beyazlamıştı. Eskiden buna hiç dikkat etmemişti, şimdi, bu korkunç dakikalarda ise her şey başka türlü görünüyordu.

Robert Bork sanki kendi evinde değil de, sisli, bilinmeyen bir yerdeymiş gibi odanın içinde volta atıyordu. Sırtına yediği ani darbe o kadar kuvvetliydi ki bir uçuruma yuvarlanmamak için durmaya da, hareket etmeye de korkuyordu.

Ara sıra ringdeki boksörleri televizyondan seyreden Bork, yenilenin acısını paylaşmanın yanı sıra, bir darbeyle nakavt olan, yere düşen ve başka bir gezegenden gelmiş gibi etrafına bakınan boksörün neler düşündüğünü hep merak ederdi.

Şimdi etraftaki gerçek dünyanın olduğu gibi kaldığını, insanın iç dünyasının çöktüğünü biliyordu: Sokaktaki yağmur selleri gibi akışını şaşıran kan beyninde uğulduyor, bu selin yıkadığı düşünce çukurunda fikirler tıkanıyor, bir kaos oluşturuyordu.

Uzun süre ve ağır ağır dolaştı, tehlikenin ezdiği fikirleri ise o kara düşünce çukurunda çırpınıyor, bir saat önce kendisi için kendi olan, kendi "ben"i olan, şahsına münhasır özellikleri olan bir adamın enkazı üzerinde aranıyordu. Şimdi her şey Oliver Ordok ve şaşırttığı insan kitlesi tarafından yıkılmış, çiğnenmiş ve yakılmıştı. Kendisinin çiğnendiğini ve yakıldığını fiziki olarak hissedebiliyordu. Vücudu ateşler içinde yanıyordu. Böyle aleni çöküşü hayatında yaşamamıştı. Hemen kafasında bir soru beliriyordu: Ne yapmalı? Ya herkesin gözü önünde onun "ben"ini çiğneyen bu güce boyun eğerek çıkış yolunu alnına kurşun sıkmakta bulmalı ya da gücünü toplayarak mücadeleye hazırlanmalı, insanların bütün zamanlarda, özellikle de yenilgi anlarında inandıkları gibi, adaletin, gerçeğin, doğrunun ve başka bu gibi şeylerin er geç zafer kazanacağına inanmalıydı. Hiçbir zaman kendine sertçe ve tek anlamlı olarak

“Olmak veya olmamak, hayat veya ölüm!” diye söyleyeceği gün ve saatin geleceğini düşünmemişti. Bu acı dakikalarda bir şeyin daha farkına varmıştı: Jessi için onun bu trajedisi özelden de öteydi, sadakatli bir kadın için eşinin trajedisi neyse ondan da öteydi. Bu durum onu biraz daha üzüyordu, çünkü karısının kederini hafifletmek için hiçbir şey yapamıyor, söyleyemiyordu. Jessi olanları çok iyi anlıyordu.

Jessi hıçkırarak, “Robert,” dedi.

“Evet, Jessi, bir şey mi söylemek istiyorsun?”

“Robert, düşünüyordum da…” diye başladı ve sustu. Eşi bekliyordu. “Lütfen, banyodan havluyu getirir misin?”

Bork havluyu getirdi. Jessi yüzünü siliyor ve ağlama krizini durdurmak için kendisiyle mücadele ediyordu.

“Jessi, bir şey mi diyecektin?”

“Robert, düşündüm ki bugün sana ve orada, uzayda bulunmasına rağmen Filofey’e olanlar sanki idealizmin trajedisi gibi. Senin sevgili Sokrates’ini hatırladım. O zaman da, şimdi de, sonra da idealist ütopyayı insanlar engelliyor. Birisi kafana kese geçiriyor, diğerleri ise üzerine çullanıyorlar.”

“Belki de öyledir,” diye soğukkanlılıkla cevap verdi Bork.

“Öyle mi, değil mi? Ama Robert, tüm olanları kendin de gördün. Söz konusu olan Ordok değil. Onu tanımamışız, patolojik bir tipmiş. Onunla hiç konuşmamalıydın. Devlet başkanı koltuğuna oturmak için her şeyi yapar; yalandan, iftiradan, kötülüklerden çekinmez. Ondan bahsetmiyorum, Tanrı onun belasını versin! En korkuncu büyük spor salonunu doldurmuş o insanlardı. Bu ayak takımından sonra insanın kalbinde çiçek değil, deve dikeni biter ve kendini boğmak istersin. Hepsi cehennemin dibine batsın. Ah Robert, bu bir sürü, domuz sürüsü… Aman Tanrım, bütün bu olanlar neydi öyle? Ne kadar da vahşice bir sahneydi!” diyerek havluyu yüzüne bastırıp yeniden hıçkırarak ağlamaya başladı.

Bork karısını sakinleştirmeye çalıştı:

“Sakin ol Jessi, rica ediyorum, yeter! Olanları çok ciddiye alıyorsun. Seni anlıyorum, ama yine de birlikte düşünelim ve olaylara biraz dışarıdan bakalım.”

Karısını teselli ettikçe kendisi de mantığa başvurmak zorunda kalıyor, öfkeyi bir tarafa bırakıyor ve az da olsa sakinleşiyordu:

“Hiç şüphesiz, birçok açıdan sen haklısın. Sokrates’in trajedisinin tüm zamanlara ait olduğu fikri de doğru. Ama şunu düşünelim. Kitlenin, kalabalığın bir sürü, bir afet veya senin dediğin gibi ayaktakımı olduğunu farz edelim. Ama bu, aynı zamanda toplum hayatının da temeli. Yani elimizden bir şey gelmez! Hayat insan malzemesi ile yapılır. Hayatın temelinde -ben buna hayatın diyalektiği demek istiyorum-, çok garip bir özellik, ebedi bir trajedi yatıyor: Fikir adamı, toplumun kanunlarını keşfeder, toplum ise bunun karşılığında onu aforoz eder, ama daha sonra bu keşifleri benimseyerek kullanmaya başlar. Yani basirete giden yol inkârdan geçer.”

Karısı, sesinde ve bakışlarında bir serzenişle onun sözünü kesti:

“Robert, istediğin gibi düşünebilirsin. Ama basiret hakkında bana bir şey telkin etmeye çalışma! Basiretli olmak için mutlaka birisini çiğnemek mi gerekiyor? Öyle mi? Hayır, buna katılamam! Şimdi felsefe yapmanın zamanı değil. Gece yarısı yaklaşıyor. Yapmayı düşünüyorsan yarın kendi sözünü söylemelisin. Kararını ver.”

“Evet, yapacağım!”

"Robert, anlıyorum, Ordok'un arkasında bir sürü insan var, senin arkanda ise, adı neydi, şu mikrofona koşan genç dışında, hiç kimse yok."

"Onun adı Anthony Younger."

"Hiç değilse ona teşekkür ederim. Evet, Robert, sana bir savaş çağrısı yapılmış ve bu daveti kabul etmelisin. Bak, eğer sen ve Filofey haklıysanız her şeye rağmen bu gerçeği savunmak ve düşündüklerini herkese söylemek senin hakkındır."

"Doğru söylüyorsun Jessi, insanlara bunu anlatmak lazım. Bu konuyu düşündüm. *Tribün* gazetesinde makalem yayınlandıktan hemen sonra basın toplantısı düzenleyeceğim. Bundan sonra ne yapacağımızı hayat gösterir. Makalenin büyük kısmı hazır, bilgisayara yüklendi. Ama bu mitingde olanlardan sonra kafamda, Filofey'in haklı olduğuna dair bazı fikirler daha oluştu. Bu açıdan makaleye bazı şeyler ekleyip bazı şeyleri değiştirmem gerekecek. Rolümü oynamadan sahneyi terk etmeyi düşünmüyorum. Filofey haklı ve ben de onu destekleyeceğim."

"Bu durumda zaman kaybetmeye gelmez. Kendin de anlıyorsun. Gücümüzü toparlamalıyız.

Bu bir savaş. Evet, Robert, bence bu gerçek bir savaş!"

"Haklısın… Ama bu savaş rakip için, düşman için, onun kendi üzerinde zaferi için yapılan bir savaş. Ben spor salonunda alkışlayanları demek istiyorum. İşte Jessi, bu savaşın anlamı bu!"

"Anlıyorum, ama bu beni rahatlatmıyor. Bunu tasvip etmek istemiyorum, daha doğrusu, tasvip edemiyorum. Kendimi zorlayamam. Affedersin… Düşmanın iyiliği için çalışmak, kendi katilini kurtarmak… Yine Hristiyan kuralları mı?"

"Acele etme. Bu, sadece Hristiyanları değil, herkesi ilgilendiriyor. Maalesef, tüm belaların biz insanlardan kaynaklandığını hiç kimse anlamak istemiyor. Bilinçli yaratıklar olan bizler giderek kötüleşen hayat için sorumluluk üstlenmekten devamlı kaçınıyor ve bunun için bir sürü bahaneler buluyor, iyi ile kötüyü ayırt etmiyor ve sadece kendimizi kurtarmaya çalışıyoruz. Ve tüm bu olanların ille de böyle olması gerektiğine, başka tür bir hayatın olamayacağına kendimizi inandırıyoruz. Seçim mitinginden bu sonuç çıkmadı mı? Gerçek şu ki yeryüzünde biz insanlar dışında bir kötülük kaynağı yok. Ama her bir insan kötülüğün kaynağını kendisi, kendi ailesi, nesli, milleti, devleti ve biraz daha ileri gidersek ırkı,

dini, ideolojisi dışında, yani bir başkasında arıyor. Ve hayat kötülüklerle sürüp gidiyor. Nihayet, embriyoların hayatı protesto etmesine kadar geldik. Dur! İleride yol yok! Daha ileride mutasyon ve yozlaşma var! Bu tehlike giderek daha da korkunçlaşıyor. Teknolojik gücümüz arttıkça hatalarımız, hayasızlığımız, günahlarımız da müthiş derecede artıyor. Filofey bu bozuk genetik orkestranın sadece bir teline dokundu ve hemen ortaya çıkan öfke ve hiddete bak!"

"Of, Robert, yeter! Sen en iyisi bu fikirlerini basın kanalıyla insanlara duyur," dedi Jessi.

Sustular. Jessi her ne kadar kendini tutmaya çalışsa da gözyaşları yine akmaya başladı:

"Bağışla beni Robert, bir türlü kendime gelemiyorum, gelemiyorum. Kendimi öylesine aşağılanmış hissediyorum ki… Kalabalığın bu barbarca tavrı içimde sanki seninle yanmış, kül olmuş bir ormanda yürüyormuşuz gibi bir his uyandırdı. Sanki etraftaki her şey, dallar, ağaçlar, çalılar yanmış; simsiyah küle dönüşmüş toprak dışında hiçbir şey kalmamış. Her şey siyah ve ölü. Ne olacak? Ne olacak? Bir şeyler olacak!" Jessi bu son sözleri fısıldayarak söyledi.

Bork karısını sakinleştirmeye çalışıyordu. Şimdiye kadar onun böyle bir sinir krizi

geçirdiğine tanık olmamıştı. Her zaman ağırbaşlı, her zaman bir yerlere acele eden ve kendisinden daha akılcı olan Jessi, Ordok'un hayasızlığı karşısında şaşırmıştı.

Hiç beklemeden harekete geçmek gerektiği ve zamanın aleyhlerine çalıştığını hatırlatmak Jessi'yi kendisini kontrol etmeye zorladı. Hislerini bastırmaya çalıştı:

"Anlıyorum Robert. Sen çalışma odana git ve çalış. Makaleyi bitir. Kahveyi istersen kendin mutfaktan alırsın, istersen ben getiririm. Sen sadece çalış. Yalnız, bir şeyler yap! Ben salona geçiyorum. Viyolonsel çalmak istiyorum. Şostakoviç'in Beşinci Senfoni'sini çalacağım. Sen yaz. Biliyorum, söylemek istediğin çok şey var. Bir de lütfen, hiçbir yere telefon açma. Üç telefonun da fişini çektim. Sakın takma. Git. Aşağıda sesimi duymayacaksın, kapı ve pencereleri kapatacağım."

7

Yine de müzik sesleri ara sıra salondan ikinci kata ulaşıyordu. O gece viyolonsel, Bork'a yeryüzünde, belki de mezara kadar onun kaderini paylaşacak bir kadın olduğunu hatırlatıyordu. Belki de yıllar sonra ruhları buluşacak ve ötelerin ötesinden bu uykusuz viyolonsel sesini dinleyecekler.

O gece, bilgisayarının başına oturup gazete makalesini yazarken, yine okyanustaki balinaların heyecanlı nefeslerini duydu. Acaba nereye gidiyorlar? Demek ki yine yeryüzünde bir yerlerde bir olay olmuş. Yine insanlar düzeltilmesi mümkün olmayan bir kötülük mü yapmış? Hem okyanusa enerji veren ve hem de bu enerjiyi harcayan dalgalar dağ gibi yükseliyor, sular köpürüyor ve balinalar yüzüyordu. Bir an sonra kendisi de onların arasına katılmıştı. Şu saatte uzak semalar da, anne karnındaki döllenmeler de, karanlıkta renkten renge giren okyanus da

bilgisayarın mavi ışık saçan ekranında birleşiyor ve Bork'un kelimeleriyle ifade edilen ebedi bir vahdet oluşturuyordu. O ise okyanusta yüzüyor ve yeryüzünde her şeyin hem ayrı hem de birbirine bağlı oluşundan dolayı, herkes için hem ayrı hem tek olan "Dünya Ruhunda" sonsuzluk motifinin açıklamasını arıyordu. Ekrandaki kelimeler birbirini takip ederek satırları, onlar da metni oluşturuyordu: "Kassandra damgası, kendi politik amaçları doğrultusunda bazı konuşmacıların iddia ettikleri gibi, bir hakaret ve aşağılanma işareti değil, bir tehlike işaretidir. Bu, eskiden insanlarca bilinmeyen, beşeriyet için meşum bir sosyal, biyolojik olay niteliği taşıyan, evrensel olmasından dolayı da özel bir muamele isteyen büyük tehlikemizin küçük işaretidir. Filofey'in buluşu zekâmızın genetik düzeyde bozulduğunu, hem de nesilden nesile dünya ruhu ideallerine ters bir yaşam süren insanın kendisi yüzünden bozulduğunu gösteriyor. Ama bizim esas problemimiz -seçim mitingi örneğinde de gördüğümüz gibi- Kassandra embriyolarını hayat mücadelesinden vazgeçmeye iten sebepleri anlamak istemeyişimizdir. Yaşama arzusunun giderek sönmesi, dünyadaki hayatın da giderek sönmesi demek. Bu da dünyanın sonunu getirecek. Başka bir deyişle, kıyamet günü kendi

içimizde saklı. İşte Kassandra embriyoları çok hassas içgüdüleri sayesinde bunu hissediyor ve hamile kadınların alnındaki Kassandra işareti vasıtasıyla hayattan duydukları korkuyu bize iletiyorlar. Onun için, Kassandra damgasından değil, genetiğin derinliklerinde bu kıyamet korkusunu uyandıran sebeplerden korkulur… Biz yanlış yoldayız… Filofey provokatör değil, bir uzay peygamberidir…"

O saatlerde Bork yine balinaların daha büyük bir azimle dalgaları yararak okyanusta yüzdüğünü hissediyor ve yollarındaki suyun endişeden tutuşarak alevlendiğini, mavi ışıklar saçtığını görüyordu.

O meşum gece Kızıl Meydan'daki meşhur Spaski Kulesi saatinin akrebi baykuş saatine, yani gece saat üçe yaklaşıyordu. Baykuş, yuvasından çıkarak kuleden aşağı uçmak, kaldırım taşlarının üzerine kadar alçalmak ve sonra her zamanki gibi Kremlin duvarlarının, mozolenin üzerinden geçerek Kızıl Meydan'ı şöyle bir turlamak, dünyada neler olduğuna bir göz atmak için Kremlin saatinin üç defa çalacağı o mahrem anı bekliyordu. Bu sefer de baykuş kısa boylu, büyük kafalı hayaletleri görmeyi, her zaman olduğu gibi

konuşacakları her şeyi dinlemeyi umuyordu. Hem de bugün konuşacakları çok şey vardı. Çünkü önceki gün Kızıl Meydan'da korkunç olaylar olmuştu. Uzun hayatı boyunca pek çok olaya tanık olmuş baykuş bile buna benzer bir şeyin olduğunu hatırlamıyor, olabileceğini de hiç mi hiç tahmin etmiyordu.

Diğer taraftan, akıllı insanların bile açıklamakta zorlandığı bir olayı, kuş mu, ruh mu olduğu bilinmeyen, hayaletlerle görüşen bu tuhaf Spaski Kulesi baykuşu nasıl anlayabilirdi ki?

Her şey o sonbahar günü öğleden sonra binlerce insanın ASS'yi, yani Askeri Sanayi Sektörü'nü desteklemek için Kızıl Meydan'a akın etmesiyle başladı. Gazetecilerin de kaydettiğine göre, artık uzun zamandır belli çevreler Perestroyka ile gelen silahsızlanmanın savunma sanayini engellediğini ima ediyor, yalnız ASS'nin eski konumuna kavuşmasıyla ülkenin yeniden güçleneceğini ifade ediyorlardı. Bu fikirler, ormanda için için yanan gizli bir ateşin kokusu gibi daha önce de havada hissediliyordu. Şimdiyse o ateş alevlenmiş, hararetlice yanmaya başlamıştı. Diğer taraftan da, şimdi ektiklerini biçen kışkırtıcı şovenler ve kamuoyunu yeniden silah ticareti yapma, askeri devletin temelini oluşturan ASS'yi

güçlendirme fikrine yönlendiren, Perestroykanın ve sözüm ona radikal demokratların Batı'nın çıkarları için bu devleti yıktıklarını iddia eden birtakım güçler bu ateşi daha da körüklüyorlardı.

Ülkenin dört bir tarafından gelmiş insanlar Kızıl Meydan'da toplaşıyordu. Kalabalığın büyük kısmını, eskiden 'posta kutusu' diye adlandırılan ve belirli numarası olan "kapalı" şehirlerden gelenler oluşturuyordu. Silahsızlanma politikası sonucu gizliliği kaldırılan bu "kutulardan" tam kadro akın ederek Moskova'nın çeşitli tren garlarına gelen bu insanlar, otoyolları kapatarak kalabalık gruplar halinde şehir merkezine doğru ilerliyordu. Saflarına Moskova askeri sanayi çalışanları, aşırı milliyetçiler, Stalin'i özleyen emekliler ve benzer düşünceli insanlar katılıyordu. Geçmişten gelen tuhaf tiplere benzeyen göstericiler, sanki ağır bir komadan yeni çıkmışlardı: Daha dün yine bu sokaklarda öfkeyle lanetlenen kanlı diktatörlerin posterlerini başları üzerinde taşıyorlardı.

Giderek artan insan sayısı ASS'nin gizli derinliklerinde eskiden ne kadar kişinin çalıştığını açıkça gösteriyordu. Bunlar dünyanın yarısını silahlandırıyordu. Şimdi ise durumun iyi olmadığını hissediyorlardı: Eğer askeri fabrikalar

sivil üretime uyarlanmazsa tüm ASS çalışanları işsiz kalacaktı. İşte bunun için harekete geçmişlerdi… Bu, bir seli hatırlatıyordu; kökünden koparılmış ağaçları, kayaları, evlerin çatılarını sürükleyerek götüren ve hiç kimsenin engelleyemeyeceği bir seli… Sokaklarda yürüyen insan seli kendi "ağaç kütüklerini, kayalarını, çatılarını", yani kati talepler ve istekler içeren pankartları taşıyordu: "Silahsızlanmayı durdurun!", "ASS'nin dağıtılmasına izin vermeyiz", "Yaşasın şanlı ASS!", "Devlet her şeyin üstündedir!", "Devlet karşıtı reformlara hayır!", "Tank istikrarın teminatıdır!", "Silah döviz getirsin!", "Dünya silah piyasasında rekabetimizi engellemeyin!", "Silahlanmayla ilgili safsataya son verin!". Bazı pankartlar ise konuyu bilmeyenler için çok soyut kalıyordu: "Posta kutularını geri verin!", "Posta kutularında yaşamak ve çalışmak istiyoruz!" ve hatta "Pasifistler, geç olmadan sesinizi kesin!", "Bizi yenmek için soğuk savaşı elimizden aldılar!", "Tankı tencereye dönüştürmeye izin vermeyeceğiz!", "Yaşasın güç ve milli zenginlik kaynağı olan silah üretimi!", "İşsizliği, beyin göçünü engelleyeceğiz", "Yaşasın teknolojik gelişimi sağlayan soğuk savaş!", "Kahrolsun satılmış hümanistler!" gibi çok sayıda pankart vardı. Tabii, üzerinde bir şeyler yazılmış

bir parça kartonun bir değeri yok ama içinde insanı sarhoş eden, kafasını döndüren bir güç saklı.

Devletin askeri güç açısından üstün olması gerektiğini savunan ve bu yüzden de "devletçi" diye adlandırılan politikacılar mı etkiledi, yoksa uluslararası silah fuarlarını düzenleyen, burada birincilik kazanmayı millet adına olağanüstü hizmet olarak gören ve en önemlisi milyarlarca dolarlık kârın üçte birinin bizzat üreticiye verileceğini taahhüt eden çevreler mi tesir etti bilinmez, ama medyada birileri silahlarımızın şanlı tarihine övgüler yağdırma kampanyası başlattı ve olanlar oldu. Artık bunlardan hiçbirisi bu olayları engelleme gücüne sahip değildi ve herkes sele kapılmış çöp gibi sürüklenip gidiyordu.

Kızıl Meydan'da bir insan denizi dalgalanıyordu. Toplanan ve gelmeye devam eden binlerce ASS taraftarı gösterici meydanın sınırlarını zorluyor ve "A-Se-Se!", "Döviz!", "Kremlin bizimdir!" bağırışları gökyüzünü sarsıyordu.

Helikopterlerden çekim yapılıyordu. Hatta yukarıdan bile bu devasa volkanik manzaranın tümünü kapsamak imkânsızdı. Konuşmaları mozole üzerindeki güçlü hoparlörlerden verilen genel miting dışında, meydanın çeşitli köşelerinde

kendi sloganları, pankartları, posterleri bulunan yerel mini mitingler de oluşuyordu. Lobnoye Mesto olarak adlandırılan tarafta Fidelciler mevzilenmişti. Onlar kendi putlarının posterini ve "Fidel, seninleyiz!", "Ya sosyalizm ya ölüm!" yazılı pankartlar taşıyordu. Kalabalık ise el ele tutuşarak zıplıyor ve bağırıyordu: "Ya sosyalizm ya ölüm!". Tarih Müzesi'nin önünde Saddamcılar toplanmıştı. Bu insan batağından "Saddam, sen bizim kardeşimizsin!", "Saddam, sen bizim kardeşimizsin!" diye çılgın ve öfkeli bağırtılar duyuluyordu. Yumruklarını yukarı kaldırarak "Kad-da-fi! Kad-da-fi! Kadda-Kadda-Kaddafi!" diye slogan atmaları da görülmeye değerdi.

Uzun yıllar büyük silah satışları gerçekleştirilen bütün ülkelerin meydanda böyle gürültülü amigoları vardı. Burada Çin'in, İran'ın, Pakistan'ın, Hindistan'ın, Kuzey Kore'nin ve özellikle Arap ve Afrikalı alıcı partnerlerin kendi amigoları dans ediyordu. Tabii ki yüzölçümü ve nüfusuna orantılı olarak Çin'in taraftar sayısı daha fazlaydı ve onlar şair Mao'nun "Tavus Kuşunun Nağmesi" adlı şiirinden bir mısraı tekrarlıyordu: "Tüfek iktidarı doğurur! Tüfek iktidarı doğurur!" Stalinciler de akraba yakınlığıyla onlara uyum sağlayarak, "Yaşasın Stalin!" diye bağırıyor ve hep

birden Generalissimus'un severek rötuşlanmış posterlerini başları üzerine kaldırıyorlar. Fakat tüm bu kargaşanın içinde gerçekten de Kalaşnikof tüfeği en zirvedeydi ve "Kalaş-Kremlin'i paylaş!" sedaları tüm diğer bağırışları bastırıyordu.

Aynı konuda, fakat pek fazla anlaşılmayan pankartlara da rastlamak mümkündü. Örneğin "Ateş ediliyor ve gökte elmaslar var." Bunu, roketler uçuyor ve gökten elmaslar dökülüyor gibi mi anlamak gerekiyordu? Ah, keşke öyle olsaydı! Ah, keşke!

İşte bütün bunlar kitlesel duygu kazanında kaynayarak, gösteriye katılan her kişinin birer kahraman olduğu, tek vücut gibi birleştiği ve gerekirse her işi yapmaya muktedir olduğu hissini uyandırıyordu. Sanki hemen şimdi bir şeyler olacak, heyecanın ateşli fişekleri patlayacak, gökyüzü sarsılacak ve o, iradenin icracısı, gelecek. Ama o da kim? O, odur ve hepsi bu! O! O!

Bu arada mozolenin üzerindeki kürsüden konuşan hatiplerin söyledikleri de belli oranda mantıklı ve inandırıcıydı: Silah üretiminin durdurulması ekonomiye iyi şeyler vadetmiyor, tam tersine dünya piyasasını zengin Amerika'nın eline bırakıyordu. O da fırsatı kaçırmayarak her gün, her gece, her yıl silah yaparak herkesi

silahlandırıyor ve herkese hükmediyordu. Bizim neyimiz eksik? Bir sebep daha gösteriliyordu: Silahsızlanma politikası sonucu oluşacak olan işsizlik büyük bir sosyal patlama getirecek, ülkenin güçlü beyin potansiyelini mahvedecekti. Keskin nişancı gibi tam on ikiden vuran daha neler neler söylendi. Ve hedefe isabet eden her fikir kalabalıkta büyük bir nefret hissi uyandırıyordu.

Fakat başka bir güç daha vardı. Aynı saatte Kızıl Meydan'ın bitişiğindeki Manej Meydanı'nda, silahsızlanma karşıtlarının gösterisinden sadece birkaç sıra özel polis kuvvetiyle ayrılmış başka bir miting daha vardı ve orada da başka heyecanlar söz konusuydu.

Burada toplumun başka bir kesiti, Perestroykanın doğurduğu demokratlar, reformistler, pasifistler, kısacası her türden liberal ve özgürlükçü gösteri düzenlemişti. Onların da sayısı az değildi ve meydan insan denizi gibi dalgalanıyordu. Onların da kendi inançları ve daha az radikal, daha az keskin olmayan slogan ve pankartları vardı. Buradaki pankartlarda "ASS üstünlüğüne hayır!", "ASS'nin esiri olmak istemiyoruz!", "ASS militarizm demek!", "ASS bütçenin kanını içen bir vampir!", "Kahrolsun Stalin'in canavarı!" gibi ve hatta "ASS ölümün

taşıyıcısıdır", "ASS particilerin zincirli köpeğidir", "ASS halkın kölelik zinciridir!" gibi sloganlar yazılmıştı.

Yani Kızıl Meydan'da olanların aynısı, ama ters işaretlerle, burada da oluyordu.

Buradaki göstericiler de kendi lider ve putlarının posterlerini taşıyordu. Onları başlarının üzerine kaldırıyor, insanlara ve -tabii eğer önem veriyorlarsa- tanrılara gösteriyorlardı.

Kızıl Meydan'dan Manej Meydanı'na, bir mitingden diğerine koşuşturan kameraman ve gazeteciler için bugün olağanüstü bir malzeme bolluğu vardı. Hatta bu bolluk içinde bile tecrübeli gazetecilerin dikkatini diğerlerine hiç de benzemeyen iki pankart çekmişti. Her hallerinden öğrenci oldukları anlaşılan biri erkek, diğeri kız iki genç, pankartlarını başları üzerinde yukarı kaldırarak dolaşıyordu. Daha sonra tanıkların anlattığına göre, kalabalıkta birbirlerini görebilecekleri ve konuşabilecekleri kadar ayrılıyor, hiç kimseyle tartışmıyorlarmış. Düşünceli, dünyadan el etek çekmiş gibi bir halleri varmış. Erkeğin taşıdığı pankartta siyah boya ile "İnsan silah üretmek için doğmamalı!" yazılıymış, kızın kırmızı boyayla yazılmış pankartındaki "Kremlin silah yarışını tekrarlarsa

kendimi yakacağım!" yazısı ise daha da kışkırtıcıymış.

Onlar denizde kaybolmuş iki kayık gibi kalabalıkta dolaşıyor ve bazıları onların bu pankartlarını fark ediyor, bazıları etmiyor, bazıları anlıyor, bazıları hiçbir şey anlamıyordu… Bu durum hiç de tuhaf değildi, çünkü her iki meydanda -Kızıl Meydan'da ve Manej Meydanı'nda- çeşitli bildiriler, sloganlar, protestolar, ikazlar, her türlü radikal konuşmalar göstericilerin kafasına bir yağmur gibi yağıyordu.

Ama öyle veya böyle, kaderden kaçılmaz. İnsanlar kendilerine gelene kadar olacaklar oluyor. Kaynayan kalabalıklarda kitle psikozu nedeniyle bazen bir tesadüf sonucu, çoğu zaman ise mukadder olarak insanı hayretlere düşürecek olayların ateşlendiğine defalarca tanık olmuşuzdur.

Güneş artık Kremlin duvarlarının arkasına saklanmaya, bağıran kalabalığın üzerine masum akşam karanlığı çökmeye başlamıştı. Bitişik meydanlarda mitingler köpürmeye ve coşmaya devam ediyor, hoparlörlerden yükselen kışkırtıcı ve fanatikçe konuşmalar ise buradaki insanların akıllarını ve ruhlarını ateşliyor, olayları doruk noktasına ulaştırıyordu. Her iki meydandaki

taraflar adalet istiyor; halka ve hükümete hitap ederek yalnız kendilerinin haklı olduğunu, kendi tutumlarının doğru olduğunu ispatlamaya çalışıyor; kamuoyuna yalnız kendi delillerini ve nedenlerini sunuyor, kendi kendini coşturarak öfkelendiriyor ve içinde birikmiş enerjiyi hemen bir şeyler yaparak üzerinden atmaya büyük ihtiyaç hissediyordu. Her iki meydanda aynı zamanda ihtiraslar kızışıyor, hoparlörlerden karşılıklı suçlamalar, tehditler, hakaretler duyuluyor, her bir taraf nefret ettiği diğer tarafı vatan hainlerinin menfur sürüsü olarak adlandırıyordu. Ve nihayet ilk çatışma gerçekleşiyordu. Özel polis timlerinin arasından geçen "militarist" ve "antimilitaristler" birbirlerini poster ve pankartlarla dövmeye başladılar. Kadınlar çılgınlar gibi bağırıyor, erkekler haykırıyor ve küfrediyordu. Sonra kavga tekme tokata dönüştü. Polislerin kavga edenleri durdurmak, ayırmak istemesi tarafları biraz daha kızıştırdı. Ortalık karıştı ve insanlar sanki bunun için burada toplanmışlar gibi kavga etmeye başladılar. Bu arada taptıklarının posterleri ve dikkat çekici pankartlar da çok işe yaradı, onlarla birbirlerinin kafasına vuruyorlardı. Yüzlerce insanın, erkeğin ve kadının, gencin ve ihtiyarın kavgası, kan, gözyaşları ve iniltiler yerden, helikopterlerden çeşitli açılarla ve detaylarıyla

filme alınarak dünya televizyonlarının ekranlarını dolduruyordu.

İşte bu sıralarda yukarıdaki iki genç, erkek ve kız, olayların tam merkezine düştüler. Bu kavgada kendi pankartlarını kullanmaları işe onlar için çok kötü sonuçlandı. Kızıl Meydan'daki ASS'ciler barışçıları dövdükleri zaman bu gencin kendi pankartını inatla, onların gözüne sokarcasına başı üzerinde tuttuğunu fark ettiler.

Bunlardan birisi, "Rezil herif, sen bunu kime göstermek istiyorsun, kimi aptal yerine koyuyorsun? Biz mi doğmamalıydık? Seni alçak seni!" diye bağırdı ve gence saldırdı.

Hemen adamı dövmeye başladılar, pankartını ise yırtarak ayaklarıyla çiğnediler. Tam o sırada, elindeki küstahça pankartta Kremlin silah yarışını yeniden başlatırsa kendini yakacağına yemin eden kız yardıma koştu.

Aslında böyle bir tehditle mitinge gelmenin ne kadar doğru olduğu tartışılabilir. Onu iten sebepler neydi? Gençliği mi, aptallığı mı veya inancı ve cesareti mi onu bu adımı atmaya zorlamıştı? Nihayet, ASS'ciler tarafından dövülen arkadaşının yardımına koşmadan önce niçin bu uğursuz pankartı o kalabalığın içinde atmamıştı?

O ise elinde başka bir pankartla yardıma koşmuş ve bağırmıştı:

"Ne yapıyorsunuz? Ona dokunmayın! Ne hakkınız var? Yapmayın! Yeter!"

Nafile. En az beş kişi genç adamı dövüyordu. Belki de biraz dövüp bırakacaklardı. Ama bu çatışmanın nasıl biteceğini, çıldırmış kalabalığın kendi içinde neyi sakladığını kim bilebilir ki?

ASS'ciler kızı öfkeli küfürlerle karşıladılar:

"Şuna bak, zilli, hemen defol git, yoksa seni de pataklarız!" İşte o anda sesi çıktığınca bağıran bir kadın tam hedefe isabet etti:

"Seni şantajcı seni! Yanmak mı istiyorsun? Aman, şuna bir bakın, şimdi bu şantajcı orospu yanacak ve bizim Kremlin çökecek! Hemen şimdi, gözlerimizin önünde! Şunu öylesine dövün ki yolunu şaşırsın!"

Kızın üzerine atladılar, montunu yırttılar. Yüzünden kan akıyordu.

"Dokunmayın! Vahşiler!" diye dehşet içinde bağırıyordu kız, kanı yüzüne akıyordu.

Onun pankartını da hemen yırttılar ve ayaklar altına attılar.

“Şimdi nasıl? Yanacak mısın? Yoksa korkuyor musun? Her türlü safsatayı yazmadan önce bir düşün! Niçin yanmıyorsun?”

Her şey ansızın oldu.

“Yanmamı istiyorsan bir ateş at!” diye titreyerek bağırdı kız ve kalabalıktan öfkeli bir kahkaha koptu.

Hemen birisi yakmak için bir kibrit kaptı.

“Çakmak yok mu? Ha-ha-ha! Sen onu en iyisi çakmakla yak,” diye teklif etti başka birisi.

“Durun! Yapmayın!” diye haykırarak kendini dövenlerin elinden kurtuldu kızın arkadaşı. Fakat yetişemedi. Yanan kibrit kızın omzuna düştü ve onun sentetik montu hemen tutuştu. Kız cayır cayır yanmaya başladı.

Önce herkes donakaldı, sonra irkildiler ve kaçmaya başladılar.

Alevlerin sardığı kız ise korkunç çığlıklar atarak koşuyordu. Kızıl Meydan cehenneme dönmüştü. Kalabalığın paniğe kapılması, vahşi hislerin coşması kadar tehlikeliydi.

“Biri kalabalığa bomba atmış!”, “biri kendini yakmış” ve başka bu gibi korkunç söylentiler anında göstericilerin arasında panik yarattı ve

insanlar birbirlerini ezerek, düşerek, bağırarak ve sanki gereksiz bir şeymiş gibi kutsal posterleri ve ateşli pankartları ayaklar altına atarak cadde ve sokaklarda koşuşturmaya başladılar. İnsanlar çıldırmış gibi korku içinde koşuyor, kendi kendilerinden kaçıyorlardı.

Tüm bunlar ne içindi? Niçin Kremlin önünde bağırıp çağırdılar? Hiç kimse bunu kendine açıklayamıyordu. Cidden veya şakadan kendini yakmakla tehdit eden kızın tutuştuğu andan itibaren yeni zaman sayımı başlamıştı. O an yakında bulunan herkes onun nasıl bağırarak koştuğunu, koşarak yandığını görmüştü. Kız, yere düştü. Erkek arkadaşı ve arkadan koşan birkaç özel polis ona yetiştiler. Acele, montlarıyla kızın vücudunu saran alevleri söndürmeye başladılar. Ama artık çok geçti. Arkadaşı umutsuzca dizleri üzerine düştü ve kafasını elleri arasına aldı. O anda hemen boşalmış olan meydana herhalde televizyon için çekimler yapan bir helikopter indi. Gürültüyle dönen pervanenin altından, güçlü rüzgâr ve sesten korunmak için eğilen insanlar çıktılar, kızı yerden kaldırdılar ve genç adamla iki polisi de yanlarına alarak havalandılar. Ama aralarından birisi her şeyi filme almayı da ihmal etmedi.

Helikopter Kızıl Meydan'ın üzerinden uçarak Spaski Kulesi'nin tepesine kadar yükseldi, sonra Taş Köprü üzerinden Moskova nehrine paralel uçarak gözden kayboldu…

Helikopterle birlikte şehrin kalabalığında, ormanda kaybolan kuş misali, bu gençlerin trajedisi de yok olup gitti. Onlar belki de öğrenciydiler ve inandıkları bir fikir uğruna kendilerini böyle çılgınca, korkunç bir şekilde kurban vermişlerdi. Ah, ütopyaların ve bunların mutlak çöküşünün yol arkadaşı olan romantizm!

O akşam şehir merkezi gündüz olanların heyecanını yaşayarak uzun süre sakinleşmedi. Herkesi sokaklara döken endişeli heyecan insanların yüzlerinden, seslerinden, yürüyüşlerinden hissediliyordu. İnsanlar grup grup toplanıyor, tartışıyor, tahmin yürütüyor, fakat bu olayın nasıl olduğunu bir türlü açıklayamıyorlardı: Sadece bir kibrit tanesi atılmış ve o da havada sönebilirmiş, ama nasıl olmuş da sönmemiş ve kız bir anda tutuşuvermiş. Bu bir illüzyon gösterisi, sirk mi acaba? Elbisesi önceden özel yakıcı bir terkiple ıslatılmış olamaz mı? Ama böyle ölümle sonuçlanacak bir şeyi yapmaya değer miydi? Ama belki de bu, göründüğü gibi değildir; belki de bu, insanın çok yüksek içsel gerginlik sonucu ateş

aldığı metafizik bir olaydı… Geceleri fosfor gibi ışıldayan insanların olduğunu söylüyorlar ya… Kimbilir, olamaz mı?

Gece yarısı yaklaşıyordu. Sokaktaki insanlar giderek azalıyordu. Gece hayatını sevenler birer birer otomobillerine biniyor, çabucak gece bekçilerinin veya kabadayıların parasını ödeyerek hareket ediyordu. Barlarda ışıklar, erotik hava yaratan ışıldaklar yakılıyor, müzik çalıyor, yarı çıplak kadınlar gülücükler dağıtmaya başlıyordu. Tüm bunlar her şeyi unutmak, hiçbir şey hatırlamamak, kendinden kaçmak, Tanrı'dan saklanmak içindi…

O gece Kızıl Meydan'da tam bir sessizlik hüküm sürüyordu. Burası ıssızdı. İn cin top oynuyordu. Gündüz vahşi ihtirasların, çılgınlığın, kavganın kol gezdiği bu yere hiç kimse gelmek istemiyordu. Burası sönük bir ışıkla aydınlatılıyordu. Sanki bir savaş alanıymış gibi her tarafta protestocuların kavga sırasında çiğnedikleri pankartlar ve posterler vardı.

Ve onlarla hiç kimse ilgilenmiyordu bile.

Ay çok yükseklerde, Kremlin'in üzerindeydi. Kendi saatinde yuvasından çıkan baykuş uçuyordu. Bir orada, bir burada gölge gibi kayıp geçiyor, geniş kanatlarını sessizce sallıyor,

manyetik ışınlar saçan yuvarlak ve dikkatli gözlerinin bulunduğu büyük kafasını durmadan döndürüyordu. Sıkılıyor ve korkuyordu. Mozole üzerinden ve onun kapısında bekleyen taş kesilmiş nöbetçilerin önünden sessizce geçerek küçük boylu, büyük kafalı hayaletleri aramaya koyuldu. Onları karanlık bir köşede, tuğladan yapılmış Kremlin duvarlarının dibinde buldu. Hayır, bu defa da onlarda bir değişiklik yoktu. Yine yüzleri bir şey ifade etmiyordu, fakat sanki büyülenmiş gibiydiler. Hayaletler el ele tutuşarak durdukları yerde dans ediyor ve monoton bir sesle mitingde duydukları "Ya sosyalizm ya ölüm!" sloganını tekrarlıyorlardı. Hem de yorulmadan, duyulmadan, görülmeden ve korkunç bir şekilde: "Ya sosyalizm ya ölüm!"

Az sonra, bu Küba ritmi baykuşu usandırdı. Burçtan uzaklaştı ve nihayet Spaski kapıları önünde canlı birisine, nereden geldiği belli olmayan sarhoş bir kadına rastladı.

Perişan ve sarhoş kadın, gecenin içinde yapayalnız Kızıl Meydan'da yürüyor ve yanık sesle kendi acılı şarkısını söylüyordu:

Ah niçin, ah niçin bana hamile kaldın?

Ben bunu istemezken bana oyun oynadın!

Ah niçin, ah niçin bu dünyaya geldim?

Ah niçin, ah niçin annem beni doğurdu?

Ah niçin, ah niçin bana hamile kaldın?

Ben bunu istemezken bana oyun oynadın!

Ah niçin, ah niçin bu dünyaya geldim?

Ah niçin, ah niçin annem beni doğurdu?

Kızıl Meydan'ı çaprazlama geçen kadın yalpalayarak ve ayağı takılarak yürüyordu ve az sonra GÜM mağazasının önünde gözden kayboldu. Onun yanık şarkısı bir süre daha duyuldu ve sonra her taraf sessizliğe büründü.

Baykuş, Kremlin duvarlarının üzerine doğru uçtu, parka yöneldi ve burada, sık dalların arasında aniden, biraz önce gördüğü kadın gibi hıçkırarak ağladı.

Yıldızların arasında duran Ay, kendi sonsuz ışığı ile yukarıdan Kremlin kalesinin kubbelerini, külahlarını, çatılarını aydınlatıyordu ve baykuş yine de uzakta, okyanusta yüzen balinaların nefesini duyuyormuş gibi oluyordu. Acaba nereye gidiyorlar ve niçin acele ediyorlar? Hiç rahatları yok. Dalgalar da sakinleşmiyor.

8

Tribün gazetesi için yazdığı makalenin büyük bir kısmı artık hazırdı. Sadece sonuç bölümü yazılacaktı. İş sona doğru ilerledikçe Bork biraz daha endişeleniyordu. Acaba Kassandra damgasından söz ederken gerektiğinden fazla mı bilimseldi? Gerçek şu ki, insanların büyük, belki de mutlak çoğunluğu Filofey'in uzaydaki "kışkırtıcı" emellerinden kurtulmak, ne pahasına olursa olsun hiçbir şey görmemek, duymamak ve Kassandra embriyolarının işaretini unutmak istiyor! Kurnaz politikacı Oliver Ordok da bunu hissetmiş, gerekeni söylemiş ve başarıya ulaşmıştı. Onun politik bir zafer kazandığına hiç şüphe yoktu. Elbette bu yanlış yolda kazanılmış bir zaferdi. Ama insanlara yanlış yolda olduklarını, kendi kendilerini kandırdıklarını nasıl anlatabilirsiniz?

Ordok'a kıyasla siyasi tecrübe ve politik maharetinin az olduğunu Bork da anlıyordu. Evet,

onlar artık düşmandılar. Bu, bir anda ve kaderin cilvesiyle olmuştu! Bork bunu istese de istemese de mücadele kaçınılmazdı. Zaten Ordok'un istediği de buydu. Devlet başkanlığına giden yolda aleni bir dövüş… Bu konuda kader çok cömertçe davranarak, uzayda Filofey'i, yeryüzünde Bork'u onun karşısına çıkarmıştı.

Bunları düşünen Robert Bork, aptalca bir politik kavgaya karışmanın ne kadar kolay olduğunu, yakıcı mücadele duygusunun insan ruhunu ne kadar sıkı sardığını aklından geçirdi. Ordok'la karşılaşmayı arzuladı. Ona yaklaşarak gözlerinin içine bakmayı ve sesini hiç de yükseltmeden, ama çok etkili bir şekilde "Adi aşağılığın tekiymişsin!" demeyi istedi. Herkese Ordok'un aşağılık biri olduğunu, böyle birini iktidara yaklaştırmanın çok tehlikeli olacağını, bunun şeytanın iktidara ulaşmasıyla aynı anlama geleceğini ve en korkuncu, onun şeytan olduğunu hiç kimsenin anlamayacağını haykırmak istedi. Ama sonra Bork kendi düşüncelerinden iğrendi: 'Hayır, bu olamaz, olmamalı. Değil devlet başkanı, ne isterse olsun, ama bensiz olsun. Politik mücadele bana göre değil, benim işim insanlara Kassandra işareti hakkında gerçeklerden kaçınarak cesaretsizlik gösterdiklerini, problemi

derinleştirdiklerini ve kendi durumlarını biraz daha kötüleştirdiklerini anlatmak. Gerçeğin korkunç olduğuna, ama ona göz kapamak değil, çare yolları aramak gerektiğine insanları nasıl inandırabilirim acaba?'

Nefes almak için çıktığı balkon çok serindi. Sonbahar, düşen yapraklarla kendini gösteriyordu. Bork üşüdü. Ay ufka çok yakındı ve sanki otobanın çıkışındaki ormanlık tepeye dokunuyor gibiydi. Bork, ormanın arkasındaki, iniş çıkışlarıyla deniz kumullarını andıran tepelerde bulunan golf sahalarını hatırladı. Eskiden oraya golf oynamaya giderdi.

Ve her nedense, bir rüyasını hatırladı. Demek ki rüyalar bir gerçek gibi insanın hafızasında yeniden canlanabilirmiş. Geçenlerde şöyle bir rüya görmüştü: Bir golf sahasındaydı; Ay ışık saçıyor, oldukça güzel bir gece; ama önündeki topa golf sopası ile her ne kadar vursa da top, kıpırdamıyor, uçmuyor. Defalarca sopayı sallıyor, vuruyor, uğraşıyor, ama top hep aynı yerde. Bu arada yukarıdan bir yerlerden eski bölüm arkadaşı merhum Profesör Max Fried beliriveriyor. "Aya uçalım, orada çok güzel golf sahaları var, biraz ay golfu oynayalım," diyor. Max onu arkasından çekiyor ve tarlaların üzerinden uçuyorlar.

Peşinden ise Jessi koşuyor ve onu geri çağırıyor. Ve her nedense ağlıyor. Bu rüyayı niçin görmüştü? İnsan düşündüğü zaman çok garip bir durum çıkıyor. Max onun yakın arkadaşıydı ve astroloji dahil her türlü tuhaf şeyle ilgileniyordu. Golf partisini hangi hesapla kazanacak veya kaybedeceğini yıldızların konumuna göre tahmin etmeye çalışıyordu. Bazen tahminleri tutuyor, ama çoğunlukla "büyücünün" alay hedefi olmasına hizmet ediyordu. Belki de Max'ın ruhu öbür dünyada bir şeyler hissetmiş, olumsuz astrolojik faktörün -muhakkak böyle söylerdi- yaklaştığını algılamıştı; arkadaşını bu kötü olaydan kurtarmak için aya uçmaya davet ediyordu. Rüyasına girmesindeki amaç belki de onu önceden uyarmaktı. Max hayatta olsaydı mitingdeki olaylardan sonra muhakkak gece yarısı Nyuberi'ye, onların evine koşardı. Yardımı dokunamasa bile çok aceleci ve oldukça hassastı. Bazen piyanoda Jessi'ye eşlik eder, parçalar zor olsa bile hiç de fena çalmazdı. Jessi gülerek, "Bob, senin bütün arkadaşların Max gibi klasik tipli komik aydınlar. Aslında siz bir rahipler tekkesi kurmalısınız, sen tarikatın dogmacı pederi olursun, yakışıklı Max ise senin yardımcın olur, tüm işlerine yetişirdi. O zaman kendinizi sadece bilimde değil, başka bir şeyde de ispatlamış

olurdunuz," derdi. Zaten zavallı Max'ın da Jessi'ye karşı zaafı vardı ve ara sıra bunu kendi aptalca şakalarının konusu yapardı. Sarhoşken hep şunları anlatmayı severdi:

"Dinle Robert, hayatta bana çok büyük engel olduğunu açıkça söylemeliyim."

"Bu nasıl olmuş ki?"

"Sen olmasaydın, Jessi'ye kalbimi açacaktım."

"Ama şimdi de geç kaldın sayılmaz."

"Hayır, sen bir varlık olarak mevcut olmasaydın belki o zaman bunu yapardım."

"Ya, bu durumda hiçbir şey yapamazsın. Ben bir varlık olarak mevcudum."

"İşte! Şimdi beni nasıl engellediğini anladın mı?"

"Max, dostum, çok kolay bir hayat arzuluyorsun. Asıl şansını bir nesnenin varlığında dene, yoksa senin istediğin rahat ortamda bu hiç de ilginç olmaz."

"Hayır, senin yanında ben hiç fark edilmiyorum. Kesinlikle!"

"Yapma! Kadınlar senden hoşlanıyorlar. Yakışıklısın, hatta çekicisin. Bir zamanlar sen

motosiklet kullanırken herkes hayran oluyordu. Üstelik benden daha gençsin."

"Ben motosikletçiyim, sen ise dünyaca ünlü bir bilim adamısın; ben motosikletçiyim, sen ise zenginsin, kitapların için yüklü miktarda telifler alıyorsun, zenginler mahallesi Nyuberi'de güzel bir evin var, karın viyolonselle sana Bachları, Beethovenları çalıyor, ben ise motosiklet sürüyorum; sen şimdi moda olan Nyuberi golf kulübünde golf oynuyorsun, ben ise motosiklet sürüyorum; sen Kremlinlerde ve Beyaz Saraylarda konferanslar veriyorsun, ben ise motosiklet sürüyorum…"

"Dur bakalım Max, kendini çok küçümseme. Sen sadece motosikletçi değilsin, hem bu geçmişte kaldı. Kendi bilim dalın olan siyasi coğrafyada ünlü bir isimsin, tüm dünya avucunun içinde. Biraz dikkatli ol, güzel Polonyalıların en güzeli Anna konuştuklarımızı duyarsa kötü bir koca durumuna düşersin. Bu bir skandal olur. Motosikletin bile yardım edemez. Zaten o da senin uydurduğun bir şey."

"Evet, Robert, beni fena yakaladın. Anna hakkında dediklerin doğru. Dünya hakkında ise biraz yanılıyorsun. Siyasi coğrafyada ya her şeyi bileceksin veya bu alana hiç girmeyeceksin. Bu

özel, her şeyi kapsayan bir bilim. Ben buna bilgi bankası derim. Evet, bu anlamda ben dünya bankacısıyım. Yirminci yüzyılın Rotschild'iyim. Her şeyi biliyorum, her şeyden haberim var, ama ne yararı var ki? Tanrı'nın da gökte her şeyi gördüğünü, her şeyi bildiğini, her şeyden haberi olduğunu ama hiçbir şey yapamadığını söylüyorlar."

Şimdi ise Max yok. Trafik kazasında öldü. Hızlı araba kullanmayı çok severdi. Anna çok ihtiyarlamış. Oğlu evlenmiş, ayrı yaşıyor. Jessi ve Anna telefonla konuşuyor, ara sıra da görüşüyorlar. Son kez, Anna yazın gelmişti. Hep birlikte golf sahasına gitmiş, dolaşmış, oyun seyretmişlerdi. İyi bir gün geçirmiş ve orada, golf kulübünün restoranında yemek yemişlerdi. Tabii ki geçmişi de hatırlamış, epeyce Max'tan bahsetmişlerdi… Bu yerleri çok severdi. Buraya gelmeye hep hazırdı…

Ah, zavallı arkadaşım Max Fried! Tüm bu olanlar hakkında ne söylerdin acaba? Akıllarda ve ruhlarda her şey karmakarışık olmuş. Gözle görülmeyen genetik bir kasırga her şeyi dağıtmış. Şimdi iki şeyden birini seçmek gerekiyor, ya birçoklarının da istediği gibi, deve kuşu misali kafamızı toprağın içine saklayarak kendimizi

kurtarmaya çalışacak ya da Tanrı'nın gözünün içine bakarak onun insanlara yaptığı bu uyarıyı kabul edeceğiz. Çünkü Tanrı uyarıyor, karar vermek ise bize kalmış. Bu açıdan Max Fried haklıydı. Rüyama girmesi de tesadüf değildi. Galiba önceden olayları hissetmiş ve endişe ediyor. Tehlikeden kurtarmak için beni kendisi ile birlikte aydaki golf sahalarına götürmek istemiş.

Acaba şimdi nasıl olacak? Ordok, aslında problemi değiştirmiş, toplumu oyuna getirerek dikkatini başka yöne çekmiş, bu arada da kendini kahraman ilan etmek için herkesin gözü önünde Bork'u politik düelloya davet etmişti. Şimdi o, bu daveti kabul ederek hazırlanmalı, Kassandra damgası hakkında kendi düşüncelerini söylemeli ve Filofey'i politik oyun ve demagojilerden kurtarmalıydı. Ordok'un bütün bu yaptıklarını başka türlü değerlendirmek de mümkün değil. Bork aniden, saatin gece ikiye yaklaştığını fark etti. Çalışmak gerekiyordu. Hem de hiç geç kalmadan. Bu işin dönüşü yoktu.

Çalışma odasına giderken gözü girişteki aynaya takıldı. Uykusuzluktan gözleri kıpkırmızıydı, acı ve heyecan doluydu. Saçları da bembeyazdı. İyi ki başkaları gibi kelleşmemişti. Tıpkı geçenlerde gürültücü Alman gazetecilerle

yanından geçtikleri Ren Nehri'ndeki kayalar gibi ihtiyardı. Onunla yapılan mülakatın başlığı da "İhtiyar Kaya ile Mülakat" idi. O sıralarda henüz Atlas Okyanusu üzerinde uçarken rahip Filofey'in şimşek gibi çakacağını, çıkan tufanın herkesi evrensel bir paniğe iteceğini ve bu kargaşada sahneye bir şeytan tipi olan Oliver Ordok'un çıkacağını nereden bileceklerdi? Her neyse, savaşmak gerekecek.

Bork, bilgisayarın arkasına yeni geçmişti ki adım sesleri duyuldu. Gelen Jessi'ydi. Daha kapıdayken, "Eee, nasılsın burada?" diye sordu.

"Fena değil, çalışıyorum," diye cevap verdi Bork ve biraz önce aniden hatırladığı rüyayı ona da anlatmak istedi, fakat yapmadı.

Jessi yorgun görünüyordu ama bakışlarında bir parıltı vardı:

"Seni işinden alıkoymak istemezdim Bob ama biliyor musun, çok şaşıracaksın!"

"Beni ne şaşırtacak öyle?"

"İşte, bir yığın kâğıt getirdim. Senin işine yarayabilir."

"Bu da ne?"

“Fakslar… Bil bakalım kimden? Anthony Younger’dan…”

“Anthony Younger’dan mi? Ona ne olmuş? Ne yazıyor?”

“Hatırlıyor musun, bütün telefonların fişini çekeceğimi sana bildirmiştim. Telefon açmak için ne kadar uğraştığını tahmin ediyorum. Ama nereden bileyim? Koridordaki faksı da kapatmayı hiç akıl etmemişim. Bir ara koridorda bir hışırtı duydum. Bakıyorum, bir yığın faks… İşte, oku! Her sayfanın baş tarafına ‘Tanrı rızası için, faksı kapatmayın!’ yazıyor. Onun gönderdiği fakslar hâlâ gelmeye devam ediyor. Acaba nesi var? Zavallı çocuk! Sen oku, ben sonra yine getiririm.”

Hiç beklenmedik bir şeydi. Üstelik gecenin ikisinde! Bu saatte birisi uyumuyor, sayfa sayfa bir şeyler yazıyor ve fakslıyordu. Sadece bir defa telefonda konuştuğu, çok az tanıdığı Anthony Younger yazıyordu. Seçim mitinginde de Younger, Ordok’un demagojik konuşmasını engellemeyi cesaretle denemiş, başarısız olsa bile sonunda kendi seçimini yapmıştı. O, Ordok’un ekibinden birisi olarak, herkesin gözü önünde kendi liderinden uzaklaşmış ve onun politik kurbanının tarafına geçmişti. Mitingden sonra onun neler çektiğini tasavvur etmek zor değil.

Muhakkak, Ordok da sadık ekibi de Younger'ı ihanetle suçlamıştı. Ordok aracılığıyla kariyer edinmeyi artık düşünemezdi bile. Arkadaşları da, kendi yolunu kendisi kapadı, diye ona gülmüş olmalılar. Younger bütün bu olanlardan sonra bile, Ordok tarafından alçaltılan ve kalabalık mitingde karalanan birine yardıma koşmaya kendinde güç buluyor.

Bork, Anthony Younger'ın karşısında biraz mahcup oldu ama aynı zamanda kalbine bir sıcaklık doldu. Şu ana kadar hiçbir yabancı, acıdığı için onu himaye etmemişti. Zaten güçlü ve bağımsız olduğu için buna ihtiyacı da olmamıştı. Ama sonra zoraki bir şekilde ringe çıkarılarak, seyircileri eğlendirmek için iyice hırpalanmış ve sürünerek oradan ayrılmıştı. Şimdi herkesten saklanıyor ve dişlerini sıkarak, bu defa kendi iradesi ve isteği ile savaşmak için güç topluyordu. Younger da bütün bunları iyi anladığı için her sayfanın başında "Tanrı rızası için faksı kapatmayın!" diye yalvarıyordu.

Younger şunları yazmıştı:

"Bay Bork, ev telefonlarınızın niçin kapatıldığını çok iyi anlıyorum. Hiçbir zaman canınızı sıkmaya cesaret etmezdim, ama bu durumda beni anlamanızı rica ediyorum. Aslında

önünüzde diz çökerek özür dilemeliydim. Bunu şimdi, hiç değilse faksla yapamazsam kendimi affetmem. Mitingde olanlardan sonra ne yapacağımı şaşırmış durumdayım. Bir anlamı olsaydı katil bile olurdum. Bu kadar korkunç itiraflardan dolayı özür dilerim. Ama anlaşılan Ordok'la olan bu iğrenç olaya sizi ben karıştırdım, sizi bu ahlaksız politik nişancının atıcılık maharetini sergilemesi için bir panayır hedefi yaptım. Affedersiniz, şikâyet etmek istemiyorum ama bin kere pişmanım. Kime hizmet etmişim? Kimin için taş taşımışım? Bir kör gibi davrandığım ve her gelene inandığım için bunları hak ediyorum. Lütfen, bağışlayın ama şimdi konu ben değilim. Bundan sonra ne yapabiliriz? Kassandra damgası nasıl olacak? İstediğim…"

Burada sayfa bitiyor, diğer sayfa ise yine de aynı yakarışlarla başlıyordu: "Tanrı rızası için faksı kapatmayın!"

"İşte böyle, Bay Bork, bundan sonra nasıl olacak? Bu olaydaki aptalca rolüme rağmen bazı fikirlerimi açıklamama müsaade etmenizi istirham ediyorum. Belki bir işinize yarar.

Bay Bork, söylemek ne kadar zor da olsa yine deneyeceğim. Size böyle bir teklifle bulunduğum için şimdiden özür dilerim ama artık kaybedecek

hiçbir şeyim kalmadı. Zaten size karşı o kadar suçluyum ki bundan sonrakiler bir şeyi değiştirmez.

Şimdi esas meseleye gelelim. Bu durumda Ordok'u yalancılıkla suçlayabiliriz. Çünkü sizinle yaptığı özel konuşmaya dayanıyordu. Bu sohbetin hiçbir tanığı yok ve olması da imkânsız. Siz onunla telefonla görüşmüşsünüz. Belki de hiç görüşmemiş veya görüşseniz bile havadan sudan konuşmuşsunuz. Bu yöntem aynen Ordok'un üslubu. Rezalete rezaletle cevap verilecek. Konuşma banda kaydedilmemiş. Bunu kesin biliyorum ve garanti ediyorum. Şimdi kendiniz karar verin. Bu manevrayı mümkün bulduğunuz takdirde sansasyonel bir tekzip toplantısı düzenlemeyi üstleniyorum. Medya bu haberi havada kapacak.

Ama başka, çok daha değişik bir mücadele yolu da var. Bay Bork, eğer Filofey'in haklı olduğunu düşünür ve gerçeği savunmak isterseniz yine de sonuna kadar yanınızda olacağımdan emin olabilirsiniz. Tabii, yalnız yardımcı rolüyle. Yani sizin silah taşıyıcınız olabilirim. Vazgeçmediğiniz takdirde ise savaşmak zorunda kalacağınızdan hiç şüphe etmiyorum.

Durum onu gösteriyor ki savaş meydanında yalnız bir savaşçısınız, belki de tüm gezegende uzay rahibinin tarafına geçen ve onun kıyamet korkusu teorisini savunan tek kişisiniz. Seçim mitingindeki olaydan ve halkın Ordok'u desteklemek için 'tek cephe' oluşturmasından sonraysa Filofey'in buluşunu destekler nitelikte bir şeyler söylemek isteyenler hepten korkacak ve susacaklar. Esas kitle ise…"

"Tanrı rızası için faksı kapatmayın!

Bay Bork, mitingdeki seçmenlerin tepkisine göre halkın büyük çoğunluğu -maalesef, hatta ülke nüfusunun hepsi bile diyebiliriz- Kassandra damgasını ortaya çıkaran uzay deneylerine karşıdır. İnsanlar Kassandra embriyoları hakkında hiçbir şey duymak ve bilmek istemiyor ve kadınlar keşif ışınlarıyla denetlenmeyi reddediyorlar. 'Alfa Beysbol'daki olayları tüm basın-yayın organları verdi. Bu arada Ordok'un reytingi bütün eyaletlerde hızla fırladı. Az önce sıcağı sıcağına bir bildiri yayınlayarak insan haklarını her zaman savunacağını, anne ve kadının ebedi kutsallığını sıkı sıkıya koruyacağını ve yeryüzünde veya uzayda olsun 'her türlü Filofeyciyle' mücadele edeceğini bildirdi. Bay Bork, şu saatlerde televizyonlar sizin fotoğrafınızı çeşitli yorumlarla

sürekli yayınlıyor. Moskova'dan Filofey'in fotoğraflarını bulmuşlar ve onları da yayınlıyorlar.

Sadece telefonları değil, televizyonu da kapattığınızı düşünerek bunları yazıyorum. Mitingin sonuçları ve olayların gelişimi hakkında mutlaka bilginiz olmalı. Bu olayların giderek büyümesinden ve kontrolden çıkmasından korkuyorum…"

"Tanrı rızası için faksı kapatmayın!

İşte böyle Bay Bork, olaylar kontrolden çıkmış durumda ve bu durumda siz, her şeyden önce ne yapacağınıza, hangi yolu seçeceğinize karar vermelisiniz. Şimdi 'genetik havuzun denetimi' diye adlandırılan bu olaya karşı protesto gösterilerinin başlaması muhtemel. *Tribün* gazetesi için yazdığınız makaleyi de kesinlikle kendiniz götürmeyin; teleksle, faksla veya elden göndermeyi düşünün. Çünkü bana ulaşan habere göre gazete binası önünde pankartlı protestocular toplanmış, talep ve tehditler savuruyorlar. Onlar yirmi dört saat gazete binasını kuşatma altında tutacaklarını bildirmişler. Böyle durumlarda polis kızgın kitleyi pek engelleyemiyor. Özür dilerim, hiç de iç açıcı bir haber değil.

Yine tekrarlıyorum: Siz savaş meydanında yalnızsınız! Filofey uzayda ve rakiplerin eli ona yetmez. Fakat bu durumda Filofey kendi müttefikleriyle de aktif irtibat kuramaz. Hangi yolu seçeceğinize şimdi kendiniz karar verin.

Günlük yaşayan kişilerin anlamadığı veya anlamak istemediği şeyleri siz anladınız ve desteklediniz. Gelecek, bu insanların umurlarında bile değil. Onlar bu dünyada geçici yaşıyorlar. Siz yalnızsınız ve bu da tek kişinin misyonu…

Bir türlü anlayamıyorum, acaba niçin büyük görevler hep bir kişi tarafından gerçekleştiriliyor? Yine de her şeye rağmen size yardım etmeye, gücümün yettiği her işi yapmaya hazırım. Bunu, Filofey'in buluşu hakkında sizinle konuşma fikrini Ordok'a verdiğim için kendimi suçlu hissettiğimden değil, Filofey'in fikirlerine daha fazla katıldığım, insanlığın geleceği için onun ve sizin endişeleriniz bana da sirayet ettiği için yapıyorum. Bugüne kadar insan kurnazlıkla yaşamışsa da, şimdi artık kendi kendine 'Ya daha iyi ol ya da soyu tükenen mamutlar gibi paleontolojik katlara girmeye hazır ol!' demesinin zamanı gelmiştir.

Affedersiniz, yine kâğıt bitti!"

“Tanrı rızası için faksı kapatmayın! Henüz sözümü bitirmedim. Özür dilerim Bay Bork, esas konuya geçiyorum. Fikrimce, yarın -hayır, artık bugün- birçok şey ortaya çıkacak. Artık sansasyon ve dedikodu yağmuru başladı. Yalnız sizin makaleniz, görüşleriniz; sizin fikirlerinizin inandırıcı ve kanıtlayıcı gücü bu fırtınada bir ahenksizlik yaratabilir. Ne yapmaya karar verdiniz? Basın toplantısı düzenleyecek misiniz? Eğer cevap evetse, size her türlü yardımı yapmaya hazırım.

Başka bir konu… Büyük ihtimalle sabah erkenden sizin Nyuberi’ye gazeteciler akın edecek. Onlarla görüşmek istemiyorsanız evin görünen bir yerine hiç kimseyle görüşmek ve rahatsız edilmek istemediğinizi bildiren bir yazı asın.

Nyuberi’nin golf sahalarında ve parklarında ben de bulundum. Oturduğum Riding’ten orası yarım saatlik bir mesafede. Arzu ederseniz gelir ve sizinle meseleleri görüşürüm. Beni bulmaya yarayacak bilgiler aşağıda yazılı.

Bay Bork, artık saat sabahın dördü. Bense, bulduğunuz zaman fakslarımı okuyacağınızı ümit ederek yazmaya devam ediyorum. Size çok şey anlatmak isterdim. Çünkü dünyadaki olaylar, hatta basının her gün sürekli yayınladıkları bile,

insanlığın krize girdiğini haber veriyor. Bu durumda yeni bir çocuğun dünyaya gelmesi mayın tarlasına girmeye benziyor. Ama bu mayın tarlasının nerede, hayatın hangi bölümünde - insanların düşüncelerinde mi, hareketlerinde mi, dünya öğretilerinde mi, yoksa günlük hayat pratiğinde mi- olduğunu parmağını uzatarak 'şudur' diye göstermek imkânsız.

Az önce televizyonda bir olay yayınlandı: Moskova'da, Kızıl Meydan'da (orada dolaşmayı çok severdim) korkunç şeyler olmuş. Göstericiler karşıt cephelere ayrılarak çatışmaya başlamışlar. Bir tarafta askeri sanayiyi geliştirme taraftarları, diğer tarafta ise silahsızlandırma taraftarları… Sonuçta bir kız herkesin gözü önünde kendini yakarak intihar etmiş. Bu sahneleri seyretmek çok zor. Muhabirlerin anlattığına göre, çatışmalara bu yanan kızın öğrenci arkadaşının taşıdığı pankart sebep olmuş. O pankartta… Şimdi devam ederim… Kâğıt bitiyor."

"Tanrı rızası için faksı kapatmayın! Kızıl Meydan'da olanları anlatmak istiyorum.

Bay Bork, esas mesele bu pankartta yazılan 'İnsan, silah üretmek için doğmamalı!' yazısıydı. Asıl bu yazı, Rusya'da 'savunmacılar' diye adlandırılan kesimin hiddetine sebep olmuş. Bu

insanlar devlet ve toplum, daha doğrusu kader ve savunma sanayisi tarafından, kitle imha araçları, yani küçük yuvarlak kurşunlardan -ki 'savunmacılar' dünyada her insana bunlardan en az yüz tane yetecek kadar üretmeyi garanti ediyorlar- ses hızını geçen jet uçaklara ve gece gündüz okyanuslarda nöbet bekleyen, ilk emirle balistik roketleri ateşlemeye hazır olan nükleer denizaltılara kadar her şeyi üretmek için görevlendirilmişler. Bu aklıselim sahibi öğrenci de bunca para ve emeğin boşa gittiğini düşünüyor. Aslında bizim Amerikan ASS de aynı muameleyi hak ediyor. O da kendi gibileri mahvetmek için silah üretiyor ve bunu savunma amacıyla yaptığını iddia ediyor.

Diğer taraftan onların mantığına göre, öldürülmeleri için gerekli olan silahı hazırladıkları 'benzerleri' de melekler gibi masum değiller. Onlar da dişlerine kadar silahlanmış ve kendi çok değerli idealleri (şimdi en etkin olan şoven fikirlerdir!) için, hak ve adalet için ve nihayet birçok durumda kendi ekonomik çıkarları için öldürmek istiyorlar.

Çember kapanıyor. Zaten bu çember hiç yarılmadı ki… Onun dışına hiç çıkılamadı ki… Bu durumda bu öğrenci nasıl haykırmasın? Savaşın ve

silahın insan zekâsını bastırdığı tüm zamanlarda, belki de konuşma yeteneğine sahip olduktan sonra insanların düşündüğü ve hep söylemek istediğini kendi eliyle pankarta nasıl yazmasın? Rusya'da hidrojen bombasını bulan Sakharov aslında bunu anladı ve durdu, kadere karşı koydu.

Yeryüzünde silah durmadan artıyor, herkes her yerde silahlanmak istiyor. Hamile kadınların yüzündeki Kassandra damgası, yeryüzünde doğan her kişiye en az yüz kurşun düştüğünün, bebeklerin kaderinde ölmek ve öldürmek olduğunun bir işareti değil mi? Anne rahmindeki Kassandra embriyoları da sessizce bunu haykırmıyorlar mı? Şu öğrenci de bunları söylemek istemiyor mu?

Kendini Kızıl Meydan'da yakan zavallı kızın içinde, o cenin halindeyken işitilmeyen ve bastırılan Kassandra kompleksi mi uyanmış? Onun korkuları kimin umurunda olmuş ki?

İdealist ve garip bir soru doğuyor içimde: Acaba, insanlık silahı keşfetmeden ve savaşı tanımadan nasıl gelişebilirdi? İnsan, şimdi olduğu gibi mi olurdu? Medeniyetimiz şimdiki gibi mi olurdu? Ya da dünya çok daha değişik, insanlar başka türlü mü olurdu? Acaba başlangıçtan mı bu gelişmenin önü kapatılmış? Cevap evet ise, o

zaman hangi kaçınılmaz sebepten dolayı bu yol kapanmış? Zaten akıl insana Tanrı tarafından verilmedi mi, zekâ biyolojik olmayan bir olay değil mi?

İşte uzaya gitmiş Filofey, kâinatın perdesini azıcık araladı ve şu ortaya çıktı: İnsanlar bu gizemli lanet hakkında hiçbir şey duymak istemiyor!

Bay Bork, Filofey'in buluşu protestolar dışında hiçbir şey uyandırmasa bile yine ona inanacağım. Her tarafta sürekli baş gösteren manevi çöküntünün sebep olduğu korkunç ruhi bunalımları ancak bununla açıklamak mümkün.

Karabağ'da, Ermenilerle Azerbaycan Türkleri arasında kaç yıldır süren kanlı savaşta saha komutanları olarak adlandırılan kişilerin, cesetleri ölenin yakınlarına sattığını duyunca ister istemez Tanrı'nın bizi niçin yarattığını düşünüyorsun.

Ölenin yakınları ve akrabaları cesedi defnedebilmek için satın almak zorunda kalıyorlar. Ve bu iş ticarete dönüşmüş! Bazen cesedini para ile satmak için kendi askerlerini bile arkadan vuruyorlar. Bunu gazetede okuduğum zaman fenalık geçirdim. Böyle kötülükler insanların ruhunu ve vücudunu etkilemez mi; zamanla

genetik yapıyı değiştirmez mi; gelecek nesillerde kendini belli etmez mi?

İşte akıl almaz bir şiddet örneği daha: Türkiye'nin bir şehrinde edebiyatçıların Salman Rüşdi'yi destekleyen toplantısının yapıldığı otel yakılıyor. Orada sadece toplantıya katılanlar değil normal misafirler de yanarak can vermişti. Televizyoncular bunların hepsini filme almış: Cayır cayır yanan bina, yanan insanlar, bir şeyler yapmaya çalışan itfaiyeciler, bunun yanında ise meydanda coşan kalabalık, kökten dinci gençler… Gençler yangın çıkaranları alkışlıyor, zıplıyor, dans ediyor, yumruklarını havaya kaldırıyor, seviniyor ve bu korkunç olaydan erotik bir zevk alıyor. Gençlerin coşkulu, kinci yüzleri ateşin ölüm dansı ile aydınlanıyor. Ve her şey filme alınıyor. Ama bu bir sinema filmi değil ki…

Biz neredeyiz, neler oluyor? Almanya'da canlı canlı yakılan Türk ailelerini duyunca kendimize bu soruları sormaktan kaçınabilir miyiz? Bu haberi gazetede okumuş olmalısınız.

Benzer kötülüklerin listesini istediğiniz kadar uzatabiliriz ve her biri diğerinden korkunç. Bu durum, çeşitli ülkelerde cinayetlerin giderek daha vahşice işlendiğini gösteriyor. Filofey'in

kanıtlamak istediği, bütün bunların biriktiği ve genlerle ortaya çıktığıdır.

Eskiden zekânın, evrenin en yüce fonksiyonu olduğuna inanıyordum. Ama zekâ, kötülüğün ebedi rehinesi olmuş. Bir gün hürriyetine kavuşacak mı? Kassandra damgası tüm bunları haykırmıyor mu, bize hitap etmiyor mu?

Affedersiniz, Bay Bork, faksın kâğıdını değiştirmeliyim…"

"Bay Bork, lütfen kızmayın. Fikirlerim çok uzun ve belki de sizin için hiç ilginç değil. Ama bu akşam kalbimin kapıları açıldı. Sizin durumunuzu çok iyi anlıyorum. Sizin için korkuyorum ve cesaretinize güveniyorum.

Bu durumu düşündüğüm zaman, yörüngede bulunan Filofey'in dünyadaki olaylardan uzak kalamayacağı sonucuna varıyorum. Eğer siz karşı değilseniz onunla irtibat kurmanın bir yolunu bulmak istiyorum. Teknik açıdan bu çok zor, ama televizyon şirketleri ve uzay araştırma merkezindeki arkadaşlarımın yardımıyla bunu yapabilirim. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz? Kabul ederseniz haber verin ve ben bunun ne kadar mümkün olduğunu araştırayım.

Nihayet, benim açımdan en önemlisi: Filofey'le bağlantı, onu sadece ekranda görmek ve selamlamak için yapılmayacak. O, Kassandra damgasını nasıl bulduğu, bu işaretin başka bir şey değil de embriyonun hayata olumsuz işareti olduğunu nasıl kanıtladığı gibi sorulara muhakkak cevap vermeli. Böyle bir cevabının olduğuna da inanıyorum. Papa'ya yazdığı mektupta bu pek anlaşılmıyor. Galiba bu konuda bazı şeyleri sakladığına siz de dikkat etmişsinizdir. Bence başkaları da, özellikle biyoloji uzmanları ona bu soruyu sorabilirler. Bence Filofey bu karanlık kalmış meseleleri açıklamalı, sorulara cevap vermeli.

Filofey'le irtibat kurmayı bana bırakın. Sizse, öğretmek gibi olmasın, acele gerekli felsefi delilleri hazırlayın.

Biz, Oliver Ordok'un akıllarda yaptığı yıkıntının sonuçlarına katlanmak zorunda kalacağız. Kaderimiz böyleymiş. Ama zafer kazanmalıyız. Sokaktaki aynı insanlar için!

Anthony Younger

Not: Ev adresim, faks ve telefon numaralarım bu kâğıda yazılı. İş telefonları gerekmeyecek, çünkü bir daha oraya gitmeyeceğim."

9

Sabah dört buçuktu. Robert Bork, sessizce masanın üzerindeki fakslara bakıyordu. Jessi de yanındaydı, o da faksları okumuştu.

"Tanrım, neler oluyor, neler oluyor!" diye artık kaçıncı kezdi bilinmez, tekrarladı.

"Sen biraz uyusaydın," dedi Robert.

"Yalnız kalmak istiyorsan hemen giderim. Uyuyabileceğimi hiç zannetmiyorum. Fenalık geçiriyorum. Bu meselenin ciddiyetini anlıyordum, ama bu kadar zorlaşacağını hiç düşünmezdim. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum."

Bork kaygılı bir tavırla cevap verdi:

"Evet Jessi. Anthony Younger haklı. Kesinlikle haklı. Onu bize kader gönderdi. Onun bu meseleye yaklaşımı yeni neslin yaklaşımıdır. Dünyayı algılayışı ve inisiyatif alma becerisi takdire şayan. Ben makale yazmak dışında -o da bir büyük gazete sayfası kadar- bir şey

yapabileceğimi hiç zannetmiyorum. Seninle eve kapandık, ama olanlardan tümüyle soyutlanmamız da imkânsız. Ordok'un yaptığı…"

"Şişeden salıverdiği desen daha doğru olur."

"Evet, şişeden salıverdiği… Onun şişeden salıverdiği bu cin çok tehlikeli! Ve Ordok bilerek kalabalığı Filofey'e ve bana karşı kışkırtıyor."

"Sana karşı kışkırtılmış bunca kişiyi ikna edeceğine inanıyor musun?"

"Teslim olmayacağım. Kanıtlamaya çalışacağım. Ama işlerin nereye evrileceğini tahmin etmek zor. Kassandra embriyoları buluşu mevcut görüşlere, mevcut hayat tarzına ve mevcut düşünce kalıplarına ağır bir darbe vuruyor. Kassandra embriyolarının korku reaksiyonunu kabul etmek, politik, sosyal temellerden ahlaki temellere kadar her şeyi şüphe altında bırakmak demek. Tabii ki tüm kalıpların böylesine kırılması, hamile kadından Ordok gibi bir tipe kadar hiç kimsenin işine gelmiyor. İşte, saldırıya dönüşen mukavemetin sebebi de bu."

"Ama onlar da bizzat Filofey'i saldırgan sayıyorlar!"

"Evet, onu saldırgan olarak görüyorlar. Benim için o bir peygamber, başkasına göre bir iblis.

Şimdi bir ikilem karşısındayız: Ya yine eskisi gibi toplumun kendini kandırdığı bir ortamda yaşayacak ya da Kassandra embriyolarının sayısının artış sebeplerini anlayarak yaklaşan felaketi önleyebileceğiz. İnsanlık böyle bir seçim karşısında bulunmaktadır."

"Filofey de 'Benim buluşum insanlar için, gökte ikinci bir güneşin belirmesi kadar beklenmediktir,' diyor. Bu ikinci güneş ise binlerce yıldır süregelen hayat tarzını paramparça edebilir. Ha, bir de şu var: Rakipleriniz Filofey'in deneylerini insan haklarını ihlal eder nitelikte buluyorlar. Buna ne diyeceksin?"

"Hayır, bu insan haklarını ihlal etmez. Ben öyle düşünüyorum. Zaten bunun hakkında yazıyorum. Okuyabilirsin. Kassandra damgası hakkında bilgi sahibi olmak hepimizin görevi, toplumun ve ferdin görevi, özellikle de hamile kadının görevidir. Hamile kadınlar, doğacak çocuğun tehlike sinyali gönderip göndermediğini merak etmeli. Zamanla Kassandra embriyoları hakkındaki istatistik bilgiler, toplumun durumunu ve gelişimini gösteren en güvenilir sosyolojik kaynak olacak."

“Senin fikirlerine katıldığımı farz edelim. Ama başkaları bütün bunları bilmek istemiyorsa? Sen hiç kimseyi inandırmayı başaramazsan ne olur?”

“Her şey oluşacak şartlara ve genel duruma bağlı olacak. Anthony Younger haklı, Filofey’in kendisini de bu işte kullanmak gerekiyor. Onun başlıca avantajı, Kassandra embriyolarının tehlike sinyallerini ortaya çıkararak bilimsel gözlemlerinin sonuçlarını elinde bulundurmasıdır. Bu sonuçları açıklamalı. Ve bütün bunları, biyolojik etkenlerden felsefi sonuçlara kadar her şeyi, bir basın toplantısıyla açıklamak gerekiyor. Filofey’in canlı yayında konuşması da oldukça önemli. Younger bu fikrini gerçekleştirebilirse çok iyi olur. Ben tamamen buna katılıyorum. Şimdi ona faks çekerim, sonrasını hayat gösterir.”

İkisi de sustu. Her ikisi de bornoz giymişti, saçları dağılmıştı, gece boyunca üzüntüden yüzleri asılmıştı; sanki kendilerinde değildiler. Hayatlarında ilk kez bitmez tükenmez heyecanlı bir gece geçirmiş ve bu gece onların günlük yaşantıları dışında çok korkunç, durmadan üzerlerine gelen bir tehlikeyi ortaya çıkarmıştı. İşte kâinat böylece, acı ve ıstıraplarla genişliyordu.

Dışarıda ise artık şafak söküyor, hava aydınlanıyordu.

Bu sonbahar günü de geçen gün gibi, güneşli, sıcak ve hoş olacaktı. Uzaktan kuşların sesi duyuluyordu. Yine sabah erkenden göç etmeye hazırlanıyorlardı. Robert Bork onların ormanın ve golf sahasının üzerinde dolaştıklarını, uzak bir yolculuğa başlayarak okyanus üzerinden, dalgalı sahil şeridini izleyerek uçtuklarını hayal etti. Onlarla birlikte buralardan uçup gitmek istedi, fakat şu an hayatının meselesi olmuş bir işi bitirmek zorundaydı.

Sabah olunca bu dünyanın onların yakasını bırakmadığı, unutmadığı ve unutmayı bile düşünmediği anlaşıldı. Her şey Chicago'daki kızından gelen faksla başladı. Erika heyecan ve şaşkınlık içinde, "Bütün gece telefon açmaya çalıştım. Telefonlarınız kapalı, faksınız meşguldü. Baba, neler oluyor? Bunları neden başlattın. Chicago kaynıyor. Herkes buna karşı. John ile ben şoktayız. Yalvarıyorum, dur! Anne, bütün bunlar olurken sen neredeydin?" diye yazıyordu.

Jessi de doğal olarak heyecanlanmıştı:

"Robert, ne yapacağız? Sen bir babasın. Kızımız hamile, heyecanlanıyor. Damadımızın da hoşuna gittiğini zannetmiyorum. John'u anlıyorum. Şirketin yönetim kurulunda ve orada

belli bir tutum sergilemek zorunda. Bunları da düşünmeye mecburuz."

"Doğru, haklısın. Ama bu durumda ben ne söyleyebilirim? Mesele aile içinde halledilmiyor. Öyle olmasını çok isterdim! Sakin ol Jessi! Erika'ya yazarım, telefon açarım ve her şeyi anlatarak onu sakinleştirmeye çalışırım. Ayrıca, gençler de artık kendi akıllarıyla hareket etmeliler. Anlıyorum, onlar için, özellikle John için şirketin gelişmesi çok önemli. Fakat şirket dışında da hayat devam ediyor ve bu meseleler sadece onlar için değil, hepimiz ve herkes için çok önemli. Şüphesiz, iyi ve mutlu bir çiftler. Ama bencilliğin, özellikle sosyal bencilliğin de bir sınırı var," diye cevap verdi Bork.

"Ah Robert, ders vermeye bayılıyorsun. Tamam, işini bitirince Erika'ya faks göndermeyi unutma."

Bunları söyleyen Jessi hazırlanmaya başladı ve yün kazağını omuzlarına attı. Galiba, Younger'ın tavsiyesini dinleyerek, sabah erkenden muhtemel misafirlere rahatsız edilmek istemediklerini bildiren ve onlardan özür dileyen bir yazı asmaya gidiyordu. Onu tüylü kedileri izliyordu. Bu hayvanı evde "kedi-köpek" diye adlandırıyorlardı, çünkü bazen -tam anlamıyla değilse bile- bir

köpek gibi davranabiliyordu. Daha doğrusu, sahipleri onu böyle görüyordu.

Jessi, arkasından kapıları gürültüyle kapatarak, yürürken saçlarını tarayarak ve kediyle bir şeyler konuşarak gitti. Robert Bork ise gece bitirdiği makaleyi *Tribün*gazetesine fakslamaya başladı. Gazete çalışanları daireye gelene dek makale onların masaları üzerinde bulunmalı ve hemen yayına geçilmeliydi. Yazısının hemen yıldırım bir baskı ile yayınlanacağından hiçbir şüphesi yoktu; Filofey'in uzay mektubunu yayınlamaya cesaret eden gazete, artık bu tutumundan vazgeçemez, prensiplerine ihanet edemezdi. Bu, örneği olmayan bir durumdu ve gazete "hayat-memat" ikileminde kendi seçimini yapmalıydı.

Ama sonra olacakları bilmek için de kâhin olmak gerekmiyordu. Gazete, Filofey ve şimdi de onun, Bork'un ismi etrafında cereyan eden olaylar, artık sabahın erken saatlerinden çok şiddetli ve acımasız olacağa benziyordu. Her şeyi kendi adıyla adlandırmak gerekirse, bu, gerçekten de "ölüm-kalım" savaşı olacaktı.

Her işlemden sonra bitiş sinyali veren faks makinesi makaleyi sayfa sayfa yutuyordu. İyi ki bir an önce işini bitirmişti. Biraz sonra Bork sokakta kötü bir şeyler olduğunu anladı: Kedileri, sanki

dışarıda sahipsiz bir köpekle karşılaşmış gibi tüyleri kabarmış halde içeri daldı. Sonra Bork camdan, Jessi'nin elinde bir sürü kâğıt ve karton parçasıyla, heyecanla eve doğru koştuğunu gördü. Jessi, kendini kaybetmiş bir şekilde, bembeyaz ve soluk soluğa kendini içeri attı. Sanki sokakta onu boğmuşlar da kendini zor kurtarmıştı.

"Ne var, sana ne oldu?" diye ona doğru fırladı kocası.

"Robert! Bu korkunç bir şey, inanılmaz! Dışarı çıktım, orada birtakım işe yaramaz insanlar arabalarını köşeye park etmiş öylece duruyorlar… Bak, duvara ne yapıştırmışlar?"

Jessi, elindeki gazeteleri ve sokaktaki duvardan kopardığı kâğıtları masaya fırlattı. Bunlar tez elden boya ile yazılmış kaba saba, hakaret dolu yazılardı. Bunlara bakan Bork da donakaldı. "Bork'un bizim sokakta oturmasından utanıyoruz!" Bunu galiba komşulardan biri yazmıştı. Diğerlerinde "Kadın düşmanı, rahim kurcalayan Bork, Nyuberi'den defol!", "Nyuberi feministleri Bork'tan nefret ediyor!" yazıyordu. Bazı yazılar daha da sertti: "Bork bir alçak!"', "Bork KGB ajanı!", "Bork'un alnına bir kurşun sıkılmalı!", "İhtiyar, köşede karşıma çıkma, boğarım!", "Soyadı Kassandralı olan Embriyo!".

Şaşkınlık içinde kalan Bork mırıldandı:

"Demek ki sabah erkenden başlamaya karar vermişler…"

"Evet, sabah erkenden! Gördüğün gibi, çok erkenden! Şimdi ne olacak Robert? Neler olacak? Bu inanılması güç bir şey."

Robert Bork odanın içinde ileri geri adım atıyor ve arkasında tuttuğu ellerini acıtana kadar sıkıyordu. Karısına sertçe:

"Her şeye hazır olmalıyız!" dedi. Bağırmamak için kendini zor tutuyordu. Damarlarında kanın kaynadığı bir zamanda kendini tutmak çok zordu.

"Böyle bir şey başladıysa daha kötüsünü beklemeliyiz. Dünkü miting olmasaydı bu olaylar daha medeni bir şekilde gelişirdi. Kahrolası Ordok olayları hızlandırdı."

Jessi kafasıyla sokağı işaret etti:

"Bir görseydin. Hayvanca tavırlarla orada köşede durmuşlar. Bir sürü tip… Arabalarının yanında sigara içiyorlar. Bu iğrenç yazıları duvardan kopardığım zaman bana ıslık çalıyor, gülüyorlardı."

"Neye benziyorlar? Buralılar mı?"

“Nerden bileyim! Herkes gibi kot pantolon, mont giymişler. Bence aralarında kadınlar da var.”

“Anlaşıldı,” diye mırıldandı Bork, ama anlaşılan bir şey yoktu.

“Robert, polise haber vermeliyiz. Polise telefon aç! Önlem alsınlar!”

“Acele etme, bunu her zaman yapabiliriz. Beklememiz gerekiyor. Bir şeyler olursa o zaman…”

“Ama bu alçaklığın son haddi! Bunu düşünmek bile imkânsız. Sen ise beklemek istiyorsun.”

Jessi yeniden sandalyeye çöktü ve ağlamaya başladı.

“Jessi, güzelim, canım! Sana neler oluyor böyle, sakinleş!” diyerek karısına doğru eğildi Bork ve çaresizce mırıldandı. Jessi ise artık konuşamıyor, sadece hıçkırıyordu:

“Bir bilsen! Bir bilsen!”

“Şimdi sana sakinleştirici getiririm. Ben hemen gelirim Jessi, sakin ol! Ben hemen…”

Yatak odasına doğru fırladı, giderken kapıya takıldı, kafasını onun köşesine çarptı ve o sırada yerde buruşturulmuş bir kâğıt parçası gördü. Onu

gelirken Jessi'nin attığını anladı. Acaba orada ne yazılmıştı ki kendini kaybetmiş durumdayken bile Jessi, kocası görmesin diye kâğıdı buraya atmıştı? Kâğıdı aldı, okudu ve her şeyi anladı. Midesi bulandı. "Bork, kıçını Filofey'e sun, çünkü uzayda karı yok!" Yazıyı açıklayan bir resim de çizilmiş ve imzalanmıştı: "Selamlar. Kassandra embriyosu."

İç avluya, kendi taş bahçesine nasıl çıktığını hatırlamıyordu. Her ne kadar kendini manevi teröre boyun eğmemek, cehaletlerinden ve mantıksızlarından dolayı ne yaptıklarını bilmeyen insanları bağışlamak gerektiğine inandırsa da bunların yardımı olmuyor, sakinleşemiyordu. İşte olacaklar olmuştu: Ulvi düşüncelerin kendini ziyaret ettiği ve ebediyetin çizgilerini hayal gözüyle gördüğü bu yerde, tüm bu düşünceleri karısının da alay ettiği gizemli işaretler çizerek ifade etmeye çalıştığı bu taş bahçede, şimdi hayvanlar gibi aşağılanmış ve hakarete uğramış olarak oturuyordu. Acaba bu, kendini ayrıcalıklı bir konuma yerleştirdiği ve yaşına yakışmayacak kadar saf olduğu için kaderin bir oyunu, şakası mıydı? Ne kadar da tecrübesizmiş, dünyanın böylesine acımasız ve gaddar olduğundan ne kadar da habersizmiş… İşte bu ihtiyar yaşında edepsizliği tatmıştı.

Ufukta görünen güneş ona boş, gereksiz bir şeymiş gibi geliyordu. Hiçbir şey duymak, görmek istemiyordu.

Nedense, evden çıkarken eline aldığı gazeteyi açtı. Bu, yerel Nyuberi gazetesinin ikinci baskısıydı. Sürek avında kovalanan bir kurt olduğuna bir daha inandı. İlk sayfada büyük başlıkla Oliver Ordok'un seçim mitinginden sonra düzenlediği basın toplantısının özeti yer alıyordu. Haber, Associated Press'ten alınmıştı. Kürsüde ateşli bir konuşma yapan Ordok'un büyük, hem de birkaç tane fotoğrafı yayınlanmıştı. Sözleri tam sayfa veriliyordu: "Genetik havuzun Bolşevikçe temizlenmesine izin vermeyeceğiz!"

İşte adamın nereyi hedef aldığı anlaşıldı: Filofey Rus'tu, öyleyse Bolşevik'ti! Saçma fakat çok etkili! Duvara yapıştırılan kâğıtlardan birinde Bork'u niçin KGB ajanı olarak adlandırdıkları şimdi anlaşılıyordu. Hepsi aynı çirkef kaynaktan geliyordu. Bunlar hakkında ne konuşmak ne de düşünmek istiyordu. İçinde ezici bir boşluk vardı.

Yanı başında karısının sesini duyunca arkaya baktı. Ağlamaktan gözleri şişmiş Jessi kendine gelmeye çalışıyordu.

"Anthony'den acele bir faks geldi," diyerek yanına oturdu kocasının.

“Bay Bork. Acele, telefonla görüşmemiz gerekiyor. Söz konusu olan uzayla televizyon bağlantısıdır. Bunu yapabilirsek insanların da gözünü açmış oluruz. Teknik araç gereci sizin evde nasıl kuracağımızı görüşmeliyiz. Bay Bork, her taraftan size saldırıyorlar, ama cesaretinizi kaybetmeyin. On dakika sonra telefon açacağım. Anthony Younger.”

Bork canlandı:

“İşte bu iyi. Anthony işinin başında. Hem de artık telefonları fişe takabiliriz Jessi. Bırak da telefon açsınlar, bundan kaçamayız. Tüm dünyadan tecrit olarak yaşayamayız ki!”

Jessi, “Haklı olabilirsin! İşte bir faks daha geldi,” dedi.

Bu faks üniversite rektöründendi: “Bay Bork, sizin de iyiliğiniz için bugün üniversiteye gelmeyin.”

Bork, “Anlaşıldı. Telefona gidelim,” dedi.

O korkunç sabah Anthony Younger’ın telefon açması parlak bir ışık gibiydi:

“Bay Bork, sesinizi duyduğuma sevindim. Faks iyi bir şey, ama bir ses duymak daha da iyi.”

"Tabii, kesinlikle," diye olabildiğince emin bir sesle cevap verdi Bork. "Eşim Jessi'nin de selamları var, Anthony."

"Çok iyi. Ona da teşekkür ederim. Galiba bugün görüşeceğiz. Bu çok önemli."

"Şimdi iş sana kalmış Anthony, ne öneriyorsun? Gece senin faksların bizi cam köşkte hapsolmaktan kurtardı. Kusura bakma, kendi kendimle alay ediyorum. Şimdi ne olacak? İyi gelişmelerin olacağını ümit ediyorum."

"Bir faaliyet programı oluşturduk. Ama haberiniz olsun diye önce şunu söylemek istiyorum: Şu an sizin gazeteye gönderdiğiniz makale uzaya, Filofey'e gönderilmek üzere Bay Bork. Bunu birkaç dakika sonra kesin öğrenirim. Bu, sadece Filofey'i dünyadaki ilk uzay genetiği taraftarıyla tanıştırmak amacıyla yapılmadı. Evet, şu anda Filofey sizin makalenizi okuyor olmalı. Filofey'in ve sizin katılacağınız bir uzay bağlantılı program ve basın toplantısı düzenlemeyi planlıyoruz."

"Sevgili Anthony, bu, müthiş güzel bir fikir. Ama bütün bunların nasıl gerçekleşeceğini gözlerimin önünde canlandıramıyorum. Hem de bu kadar kısa bir zamanda."

"Bu konuda tasalanmayın, Bay Bork. Yalnız değilim. Benim iyi arkadaşlarım, güvenilir tanıdıklarım var, hem *Tribün* gazetesi de bizim tarafta ve kendini kurtarmak için hareket ediyor. En önemlisi ise bütün televizyon kanalları, tüm dünyanın ilgisini çekecek süper bir şov gibi bu programın yapılmasını sabırsızlıkla bekliyor ve daha şimdiden bu kaygan zeminde dans edenlerin sırtından kazanacakları muazzam paraları hesaplıyorlar. Bunun için de hiç durmadan çalışıyorlar."

"Anlamadım. Kaygan zeminde dans edenler de kim?"

"Affedersiniz. Belki de aptalca bir kıyaslama oldu. Kaygan buz üzerinde olan biziz. Ama şimdi bunu konuşmayalım. Özür dilerim, kendimi durdurmak zorundayım. Zaman çok az. Konuşmamı arabadan sürdürürüm. Size, Nyuberi'ye geliyoruz. Dört kişiyiz: Ben ve NASA'da çalışan uzay bağlantısı operatörü üç genç. Böylece, dört kişi ve iki arabaylayız. Arabalardan biri, teknik araç gereci taşıyan kapalı bir cip. Devamını yolda gelirken anlatırım. Yaklaşık kırk dakika sonra, ama belki de daha erken, sizin Nyuberi'de olacağımızı düşünüyoruz. Eğer haritadan iyi anladıysam sizin eviniz

‘Konferans’ süpermarketinden yarım mil ötede, öyle mi?”

“Evet, üç sokak sonra.”

“Tamam! Öyleyse çıkıyoruz. Yalnız, gülmeyin, ben operasyonun karargah başkanıyım. Filofey uzay mareşali, siz ise…”

“Bense Jessi’nin albayıyım,” diye espri yaptı Bork. “Bir dakika Anthony. Anlıyorum, zaman az, ama şimdiden şartımı kabul et! Uzayla evim arasındaki bağlantının tüm masrafı bana ait.”

“Geç kaldınız Bay Bork. İlgili televizyon şirketleri her şeyi finanse edecekler. Onların da kendi planları var. Rahatsız olmayın. Ben de bir şeyler beceriyorum. Babam tanınmış bir avukattı… İşin bu tarafını düşünmeyin. Kassandra embriyolarını, Filofey’i düşünün.”

“Ordok’u da,” diye ekledi Bork.

“Hem de ilk sırada. O da savaş bayrağı açmış. Bunun hakkında yoldan konuşurum. Evet, Bay Bork, özür dilerim ama size ve eşinize evden dışarı çıkmamanızı tavsiye ediyorum. Süpermarkete bile gitmeyin. Dikkatli olun. Hiç olmazsa bugün. Biz her şeyi yanımızda getiririz. Çıkıyoruz.”

Az sonra Anthony arabadan telefon açtı. İki telefon konuşması arasındaki bu küçük zaman

dilimi Bork çiftine sonsuzmuş gibi geldi. Sanki eşyalarla birlikte trene binmişsin ve şu ana kadar olan her şey arkada kalmış, ufukta yok olmuş, tren ise bir türlü yerinden kıpırdamıyor. Ansızın, hayatlarının başka, daha sert, iki olay arasındaki dakikalarla ölçülen bir hız kazandığını, bir dönüm noktasına vardığını anladılar. Bu, herhangi bir belirsiz, gizemli kader değil, kendilerine çok yaklaşmış düşman güçlerin fikir ve hareketlerinin belirlediği bir kaderdi.

"Artık otoyola çıkıyoruz. Trafik normal, sıkışıklık yok, zamanında varacağız. Şimdi de iş konuşalım," dedi. Anthony Younger.

"Dinliyorum Anthony. Ben olayların nasıl geliştiğini bilmek istiyorum. Biliyorsun, Jessi'yle kendimizi tecrit ettik. Hatta televizyon ve radyoyu bile açmıyoruz."

"Bay Bork, küçümsemeyeceğim, durum çok ciddi. Her yerde, bütün ülkelerde aynı manzaranın -kitlesel protestoların- olduğunu bilmelisiniz."

"Anthony, anladığım kadarıyla, insanlar Kassandra embriyolarını objektif bir gerçek olarak kabul edecek durumda değiller," dedi Robert Bork mırıldanır gibi. "Evet, bu ağır bir psikolojik darbe ve bütün eski hayat kurallarının değişmesini

gerektiriyor. Öyleyse en iyisi ta baştan reddetmek; şüphe yılanının kafasını ezmek daha makbul görünüyor."

"Kesinlikle öyle. Ben bu durumu şöyle kıyaslamak isterdim: Bir köprünün, örneğin San Francisco'da körfez üzerindeki köprünün yapısında bir arıza oluştuğunu, ama hâlâ üzerinden geçilebildiğini düşünelim. İşte bu kimin umurunda olacak ki? Herkes daha fazla, daha çabuk yük geçirmeye çalışacak, sonrasını ise kim düşünürse düşünsün. Şimdi, yolda gelirken biraz zamanımız var -arabayı operatörlerden biri kullanıyor, rahatça konuşabilirim- ve sizin dikkatinizi bir meseleye çekmek istiyorum, siz gereken neticeyi çıkarın. Ben gazetelere göz attım, radyoyu dinledim, televizyonları seyrettim ve Filofey'in buluşuyla ilgili iki aşırı saldırgan akımın varlığına kanaat getirdim. İlk önce milliyetçi düşüncelere dokunulmuştur. İsrail'de bunu Yahudilerin genetik havuzunu yok etme girişimi olarak değerlendiriyorlar. Keşif ışınlarına karşı bir kalkan yapma, Filofey'in ışınlarını nötrleyecek bir yöntem bulma çağrıları yapılıyor. Rusya'da protesto hareketleri Filofey'i hemen uzaydan geri çekmeyi talep eden güçlü gösterilere dönüşmüş. Onlar 'Filofey hiç de rahip değil; bir tane

Perestroyka bize yeter, bu Gaydar[3] reformlarından bıktık; Rus halkının genetik Perestroykasına yol vermeyiz. Filofey, uzaydaki Gorbaçov'dur! O, Amerika'ya hizmet ediyor! Rusya'yı çökertmek istiyor!' diyorlar. İşte ihtiraslar böylesine ateşlenmiş."

Robert Bork heyecanlandı:

"Bu çok acı, bunu duymak benim için çok ağır. Ne yapmalı?"

"Siz bir de devamını dinleyin. Çin'de tehlikeyi başka bir şeyde görüyorlar. Onların fikrince bu, Çin'in demografik üstünlüğünü yok etmeye yönelik. Orada 'Demografik ıslaha izin vermeyiz!' sloganını geliştirmişler. Hindistan'da, Kassandra damgasının boyayla kapatılması çağrısı yapılıyor.

"Hay Allah, bu ne saçmalık böyle Anthony?" diye şaşkınlıkla sordu Bork.

"Ama beni daha fazla şaşırtan şey başka bir olay Bay Bork. Bakalım şuna ne diyeceksiniz? Hamburg'da meşhur liman fahişeleri ve pezevenkleri çılgınca protesto gösterileri yapmışlar. Sicilya'da mafya Palermo kordonunda büyük halk yürüyüşü düzenlemiş. Latin

[3] Yegor Gaydar, bir dönem Rusya Federasyonu Başbakanlığı yaptı. Köklü ekonomik reformlarıyla biliniyor.

Amerika'da özellikle uyuşturucu tarlaları bölgesinde kalabalık mitingler olmuş. Pornografik film sanayisi bile ilgisiz kalmamış, onlar da protestolara katılmışlar. Evet, terörist örgütler, her türlü devrimciler, hepsi buna karşı. Filofey'e elleri erişseydi onu… Ayrıca, çeşitli ülkelerdeki askeri çevrelerin de pek hoşnut olduğu söylenemez. Hiç anlaşılmayan bir husus ise kovboy filmleri yapımcılarının da bu protestolara katılması."

Robert Bork cevap verdi:

"Görüyor musun Anthony, burada fikrimce korporatif profesyonel sürü çıkarları kendini gösteriyor. Her sürü yaşamak ve çoğalmak istiyor. Ben böyle görüyorum. Kassandra damgasıysa bu yolda büyük bir engel. Çünkü zamanla toplumda bu gruplara duyulan ihtiyaç yok olacak ve onlar işsiz kalacaklar. İşte bunun için de kendini koruma içgüdüsü devreye giriyor, bu sürüler tehlikeli durumu hissediyor. Onları anlıyorum… Alo, alo… Anthony, kötü duyuluyor…"

"Ben çok iyi duyuyorum. Siz devam edin, bu çok ilginç bir yaklaşım."

"Evet, şimdi daha iyi. Devam ediyorum. Eğer Filofey'in buluşunun etkisiyle insanlığın düşünce yapısı değişirse, insanoğlu kendine başka gözle bakarsa ve embriyoların sesine kulak verirse

fertlerin olumsuz davranışlara yönelme ihtimali azalır. İşte o zaman toplumda talep olmadığı için hiç kimse pezevenklik yapmayacak ve değil Hamburg fahişelerine, hiçbir türlü fahişeye de ihtiyaç kalmayacak. Aynı durum mafyatik suçlar, eşkıyalık ve cinayet gibi kötülükler için de geçerlidir; çünkü bunlar birbiriyle bağlantılı. Kassandra damgasını bir ayıp değil, uyarı işareti olarak, insanları mükemmelleşmeye iten bir etken olarak gören nesillerin alacağı önlemler sonucu, ferdin kötülük yapmaya yönelik genetik meyli yok olursa eğer, o zaman şimdi yaşanan kriz mazur görülebilir. Bazen kendi kendine soruyorsun…"

"Bay Bork, bütün bunları uzayla canlı bağlantıda söyler misiniz?"

"Niçin olmasın? Ama esas mesele beni duymak ve dinlemek isteyecekler mi? Senin de biraz önce anlattığın protestocular kendi gözlerinden düşmekten, istikrarlarını kaybetmekten korkuyorlar. Çünkü gelecekte köklü bir düşünme değişimi yaşanacak ve bunun sonucunda, Kassandra embriyolarını da bu kadar korkutan hayat kötülükleri ve ahlaksızlıklar ortadan kalkacak. Hem de düşünce yapısındaki değişim iyi ahlak düşüncesiyle değil, hayatta kalmanın ve gelişimin tek yolu olarak

gerçekleşecek. Şu an bunu hayal etmek bile imkânsız."

"Bay Bork, iyi ki hatırladım, artık çeşitli dini toplulukların protesto gösterileri ile ilgili bir hayli haber geliyor."

"Bu zaten bekleniyordu. Kassandra damgası her şeyi ve herkesi aynı derecede ilgilendiriyor. Bu açıdan Kassandra embriyolarının tepkisi evrenseldir. İnsanları gruplara, bloklara, akımlara, taraftarlara ve yabancılara ayıran bu bölünmüşlük ve karşıtlık zemininde asalaklık eden güçler için Kassandra embriyoları bir engel oluşturuyor. Onlar sadece bir tarikat için değil, hepsi için ortak bir engel ve fesattır. Bu güçler tüm dillerde ve lehçelerde Filofey'i ve buluşunu karalayacaklar. Bu açıdan bana göre garip bir şey yok."

"Size tamamıyla katılıyorum Bay Bork. Bu konuşma birçok şeyi biraz daha iyi anlamama yardım etti. Ama özür dilerim, bir dakikalığına konuşmayı kesmek zorundayım. Beni şifreli telefonumdan acil arıyorlar. Hayır, hayır, siz kapatmayın. Şimdi ne olduğuna bakar ve konuşmamızı devam ettiririz. Alo, alo! Ne haber? Öyle mi? Bak sen! Bu çok iyi! Tamam! Anladım. İş başına! Bay Bork, özür dilerim. Gelen haberlere göre durum kötüleşmeye devam ediyor. Şimdi

polise telefon açmanızı ve süpermarket tarafından evinize doğru bir grup protestocunun geldiğini haber vermenizi rica edeceğim. Büyük olasılıkla evinizin önünde bağrışacak ve sizi protesto edecekler."

"Tamam, Anthony, ben şimdi polise haber veririm. Eşim daha önce de bunu yapmamı istemişti, her nedense hep sonraya bıraktım. Sabah erkenden evimizin duvarlarına her türlü afişi yapıştırmaya başlamışlar. Jessi şimdi polise telefon açar."

"Evet, Bay Bork, bu önlem çok yerinde olabilir. Bu arada, makalenizin yayınlandığı *Tribün* gazetesini okurlara ulaştırmaya başlamışlar. Yıldırım baskı."

"Öyle mi? Demek gazeteciler zamanı boşuna harcamamış," diye heyecanla cevap verdi Robert Bork.

"Tabii. Siz tanınmış bir fütürologsunuz ve sizin her sözünüz şimdi altın değerinde. Makalenizin nasıl bir tartışma doğuracağını şimdiden tahmin edebiliyorum. Bu aynı zamanda Ordok'a yapılan ilk ve tek ateş olacak. Saklamıyorum, bu beni çok üzüyor. Sizin tutumunuzu paylaşan birçok kişinin -bunların sayısı az da değil- bulunduğuna inanıyorum.

Basmakalıp düşünmeyen aydın insanlar, Kassandra embriyoları gibi olağanüstü bir olay hakkında düşünmek zorundalar. Çünkü bu, kendi kendimizi anlayabilme yolunda bir dönüm noktası. Tarih boyunca böylesine bir şey hiç oldu mu? İlk bakışta, bu olayı anlayan herkesin ilkbahar kuşları gibi dallarda ötmesi gerektiğini düşünüyorsun. Ama maalesef -ben bundan çok eminim- aydın kesimin büyük çoğunluğu her şeyi yıkan bu selin önüne çıkmaya cesaret edemeyecek. İşte sana elit aydın! Kitleye karşı gelmez, sesini çıkarmaz ve bir köşede beklemeyi tercih eder. Ordok'a gelince, bu arada elinde meşaleyle koşuyor, akıllarda ve kalplerde tüm dünyayı saran bir yangın çıkarıyor. Artık, ayaktakımını kendi hükmü altına alarak ayaklandırmış bile. Herkes sürü oluşturmuş ve harekete geçmek için sabırsızlanıyor. Eğer fahişeler bile düzenli bir gösteriye çıkmışlarsa diğerlerine ne denmeli?"

"Anthony, affedersin, yaşça büyük olarak sözünü kesmek ve yeri gelmişken bir şey söylemek istiyorum. Hâlâ gençsin, fahişeler hakkında konuştuğum zaman sana komik geliyor, anlıyorum. Ama bana göre bu çok acı bir olay. Tabii ki tüm zamanlarda onlar kendi mesleklerine uygun davranmışlar, ama böylesi, yani fahişelerin

grup olarak bir protesto mitingine katılmaları, affedersin, hiç görülmemişti. Fahişelere özgü mesleki arsızlık ve kendine güvene rağmen bu zavallılar da şimdi hayat şartlarına bağlılıklarını hissetmişler. Aslında Kassandra damgası, genetik saksılarda mahvedilmiş bu çiçekler için bir ağıt."

"Onları da diğerleri gibi isyan etmeye iten, politik pezevenklerdir. Fikrimce şu an Ordok şişeden salıverdiği cini kendisi bile kontrol edemiyor. Bunun örneği gözümüzün önünde. İşte yol üzerinde olanlara bakıyorum. Bizi sollayarak geçen arabaların çoğunun asıl size, Nyuberi'ye gittiğini görüyor ve anlıyorum. Arabadakilerin ise aşağı yukarı hepsi, tıpkı benim gibi telefonda bir şeyler haykırıyor. Yüzlerindeki ifade iyi şeyler vadetmiyor. Her bir araba tıka basa dolu. Aldığım bilgiye göre süpermarketin yanındaki park yerinde toplanacaklarmış."

"Evet, Anthony, bu gibi toplantılar için orası çok müsait."

"Ama sadece orada olmuş olsaydı… Affedersiniz, beni yine çağırıyorlar. Alo, dinliyorum, evet ben Anthony Younger. Dinliyorum… Anlaşıldı… Evet, evet, anlat, dinliyorum… Öyle düşünmüştüm… Çok iyi! Devamlı bana bilgi ver! Tamam! Bay Bork, şimdi

bildirdiler. New York sokaklarında kalabalık gösterici gruplar yürüyor. BM binası önünde özellikle çok kalabalıklar. Polis zor engelliyor. Göstericiler Filofey'in uzaydan kovulması için karar alınmasını talep ediyor. Bu artık uluslararası bir olay. İlginçtir ki kalabalığın önünde, son günlerde Kassandra damgasıyla işaretlenmiş hamile kadınlar yürüyor. Alınlarını boyamış ve 'Bakın, Kassandra damgası ile damgalandık. Bizi kurtarın!' yazılı pankartlar taşıyorlar. Birçok erkek ve kadın da onlarla aynı fikirde olduklarını göstermek için alınlarına çapraz çizerek yürüyor. İşte durum böyle!"

"Evet, Anthony, ne demeli, iyi bir şey yok."

"Görüşünce tartışırız. Az sonra orada olacağız. Önemli olan teknik araçları ayarlamak, Filofey'le bağlantı kurmak ve birlikte düşünmek."

"Bekliyorum Anthony. Artık evin karşısında bazı sesler duyuyorum. Jessi garajı kapamaya gitti. Pencereden bazı kişilerin havuza taş attığını, terbiyesizlik yaptığını görüyorum. Şimdilerde polisin geleceğini ümit ediyorum. Bekliyorum. Ha, iyi ki hatırladım Anthony, Filofey'le bağlantı kurmak için ne kadar zaman gerekiyor?"

"Arkadaşların söylediğine göre bir saat, belki biraz daha fazla. Biz gelince belli olur. O zaman

Filofey'le karşılıklı konuşabilirsiniz. Aldığım bilgiye göre makalenizi faksla almış. Basın toplantısını nasıl yapacağımızı, strateji ve taktiğimizi de görüşmeliyiz. Gelince detaylı konuşuruz. Az sonra oradayız, bekleyin!"

Sokaktaki gürültü giderek artıyordu. Arabalardan inenlerin ve süpermarketin yanındaki park yerinden yayan gelenlerin acele ettiğini pencereden görmek mümkündü. Duvarın yanında ağaçların altında toplananlar heyecanla bir şeyler konuşuyor, boya ile yazılmış sloganları ve pankartları başları üzerine kaldırıyorlardı.

Bütün pankartlar aynı konuda ve tehdit ediciydi: "Yalancı bilimin gudubetini ininde ezelim!", "Profesörün alnına ateşle Kassandra damgası vuralım!", "İnsan haklarını çiğneyen, kendi haklarını kaybeder!", "Bilim teröristine katlanmak zorunda değiliz!", "Bork iblisin yardımcısıdır!", "Filofey ve Bork'u aynı darağacına gönderelim!"… Ve daha neler.

Bork heyecanla bu insanların kim olduğunu düşünüyordu. Niçin hep birlikte buraya gelmişlerdi? Birbirlerini hiçbir zaman görmemiş, varlıklarının bile farkında olmamışlardı. Bir an gelmiş bir araya toplanmışlardı. Onlar, siyahlar ve beyazlar, erkekler ve kadınlar, gençler ve ihtiyarlar

sokakta bağrışıyor ve meçhul bir şeyi bekliyorlardı. Bazıları yanında hoparlör, fotoğraf makinesi ve kamera getirmişti, bazıları ellerinde cep telefonları, birileriyle iletişim kuruyordu. Eskiden Bork bu güç hakkında tarihi araştırmalar ve teorik makalelere göre fikir yürütüyordu, ayrıca gördüğü resimlerde, seyrettiği tiyatro oyunlarında ve sinema filmlerinde sanat adamlarının tasvir etmeye ve önceden tahmin edilemeyen davranışlarının sebebini anlamaya çalıştıkları kalabalığın bu insanlar olduğuna inanamıyordu.

İşte onlar, sürü ile gelenler buradalar. Onlar duvarın dibinde durmuşlar ve pencereden onların yüzlerini seyretmek mümkün. Acaba ne yapmak istiyorlar, hangi arzuyla yanıp tutuşuyorlar? Amaçları ne? Saint-Barthelemy gecesinde[4] yakılan ve bayrak yarışı gibi süregelen meşale, görünmeden onların ellerini yakıyor, ayakları Roma isyanlarının kanlı kaldırım taşlarına takılıyor ve başları üzerinde zehrini bırakmaya çalışan muazzam arı kovanının uğultusu duyuluyordu. Suçları mı, belaları mı, yoksa bilinmez gizli bir vebalı güç mü onları ceza olarak buraya toplamış? Onlara, henüz yakın geçmişte sevgili Führerlerini

[4] Saint-Barthélemy yortu günü olan 1572 yılı 24 Ağustos gecesi, 9. Şarl ve Kraliçe Katerin'in emriyle Paris ve civarında binlerce Protestan öldürülmüştü

meydanlarda gördükleri anda yüz binlerce gırtlaktan çıkan hayranlık ve sadakat bağırtılarıyla gökleri sarsan, onun parmağının bir işaretiyle dizlerine kadar kana batarak kuzeye ve güneye, batıya ve doğuya saldıran bu insanlara ne söyleyebilirdi? Onlara, henüz yakın geçmişte idrarlarını tutamayacak kadar çok sevdikleri liderleri Stalin'in yüzünü hiç değilse gözlerinin ucuyla görebilmek ve hemen onunla birlikte, idam ve kan tarlalarının üzerinden ölüm uçuşuyla geçerek öbür dünyaya gitmek için, tabutu önünde birbirlerini ölümüne çiğneyen o insanlara ne söyleyebilirdi? Onlara, henüz dün Tahran havaalanında linç edilmekten kaçan İran Şahı'nın havalanmayı zor başarmış uçağının önüne koşan ve tekerlerini yakalamaya çalışan insanlara ne söyleyebilirdi? Delirmiş kalabalık uzun süre uçuş yolunda koşmuş, havalanan uçağın ışıkları yükseklerde yanıp sönerken gerçekleşmeyen intikam hissiyle tutuşarak çıldırmış ve şu uçağı hemen geri getirmesi için Allah'a yalvarmıştı…

İşte aynı kalabalık burada, onun evinin kapısında, yeni bir yol ayırımındaydı…

Pencerenin önünde, Jessi'nin yanında durmuştu. Konuşmaları bir yönüyle havasız boşluktaki uçuşu hatırlatıyordu:

“Bak, Robert, onlar şaka yapmıyorlar.”

“Kesinlikle.”

“Ne yapalım?”

“Karşılarına çıkmalıyım, yanlarına gitmeliyim.”

“Neler diyorsun? Çıldırdın mı?”

“Evet, onlardan saklanmadığımı anlamalılar. Şunu bilmelerini istiyorum: İsyan genetik gerilemeyi durduramaz, tam tersine, güç kullanmak kıyamet gününü biraz daha yaklaştırır. Onlara, Kassandra damgasının, kaderin bize yaptığı bir çağrı olduğunu söylemek istiyorum. Kassandra embriyolarının her bir işareti hepimizi ilgilendiriyor. Bunu anlarsak çıkış yolumuz, şansımız var demektir. İleride ne olduğunu görmek için geriye bakmalıyız.”

“Çok güzel ama tüm bunları kimlere anlatmak istediğini önce bir düşün Robert. Bu, üniversitede verdiğin bir konferans değil. Seni kim dinleyecek? Buraya bunun için gelmediler!”

“Başka çarem yok!”

“Nasıl olur? Kendin de söylüyorsun, şimdi Anthony gelecek, uzayla bağlantı kuracak ve sen Filofey’le görüşerek her şeyi tartışabileceksin.

Akşam ise Filofey'le bir basın toplantısı yapar, kendi görüşlerinizi açıklarsınız. İnsanların sizi anlayacağına, onların kötülüğünü değil, iyiliğini istediğinizi göreceklerine ümit ediyorum."

"Seni dinlediğim sürece sana katılıyorum Jessi, ama sadece dinlediğim sürece. Burada toplanan insanlar basın toplantısını beklemeyecek. Onlar hemen boşalmak, bir şeyler yapmak istiyor. Kendin bak, gelmeye devam ediyorlar ve sayıları çoğaldıkça daha da saldırganlaşıyorlar. Geç olmadan onlarla konuşmalıyım."

"Bilmiyorum Robert… Kendini tehlikeye atıyorsun!"

"Tehlikeye atıyorsun da ne demek? Filofey'in buluşu hakkında ne düşündüğümü onlara anlatmak zorundayım."

"Bunu kendi makalende yaptın zaten."

"Bu yetmez. Belki de sıfıra eşittir diyebilirim. Bu insanlar gazete okumaz."

"Robert, bak ne yapıyorlar, senin resimlerini yakıyorlar."

"Resimlerimi mi? Ben bir siyasi lider miyim?"

"Bak! Senin resminin fotokopisi bu…"

“Ne söyleyebilirim ki? Kâğıdı yaktıklarına üzülüyorum.”

“Ama polis nerede?”

“Polis ne yapabilir ki? Polis gelmiş. İşte üçü kapının yanında duruyor. Onları görmedin mi?”

“Sadece üç kişi mi? O zaman niçin susuyorlar?”

“Ne yapabilirler ki? Birileri birilerinin resmini yakmaktan hoşlanıyor. Bütün mesele bu.”

“Kaç defa televizyonda benzer şeyler seyrettim. İşte gerçeği. Neredeyse Hindistan’daki gibi… Kesinlikle oradaki gibi! Keşke Anthony çabuk gelse! Ne düşünüyorsun, niçin gelmediler?”

“Bilmiyorum. Bu saatlerde trafik tıkanıyor, kendin de biliyorsun.”

Sustular. Ne oturmak ne ayakta durmak, ne konuşmak ne susmak istiyorlardı.

O zaman kalabalık uğuldadı, kıpırdadı ve sanki emir almış gibi hep beraber, “Bork hesap versin! Bork hesap versin!” diye bağırmaya başladı.

Bağırtılar artıyor, giderek nefretle doluyordu. Durum çekilecek gibi değildi. İnsanlar Robert Bork’un yanlarına gelmesini talep ediyordu. Nedense alınlarını boyamış bir grup kadın

çıkageldi. *Tribün* gazetesinin yeni baskısını ellerinde sallayarak bağırmaya başladılar: "Bork alçak! Bork'un alnına Kassandra damgası yakmalı! Kassandra damgası için dayak! Bork alçak!" Diğer grup ise "Ordok haklı! Ordok haklı!" diye bağırıyordu.

Ortalık giderek kızışıyor, kalabalık fanatikçe coşuyordu. Taşkınlıkları önlemeye çalışan polis bir şey yapmakta acizdi. Onlardan biri kalabalığın içinden zor sıyrılarak arabadan telefon açmaya çalıştı. Herhalde destek istiyordu.

Her tarafı dolduran kalabalık durmaksızın eve doğru hareket ediyordu. Vücutların baskısıyla banklar kırılıyor, sokak lambaları yere devriliyordu. İnsanlar bağırıyor, akıl almaz bir gürültü kopuyordu.

Kocasının ceketini giydiğini gören Jessi bağırdı:

"Nereye? Aklından bile geçirme!"

Ama o karısını itti. Bu andan sonra, ansızın kararan gözlerinde dünya eski idrak sınırlarının dışına çıktı. Jessi'yle göz göze geldiler: Acı ile acı karşılaştı. Sanki çok çok uzaklardan ona seslendi:

"Beni durdurma. Bu kadehi içmeliyim."

Jessi'nin yüzü heyecandan değişti:

“Ölüme gidiyorsun!”

“Öyle bile olsa bunu yapmalıyım,” diye boğuk sesle cevap verdi Bork.

Her nedense askıdaki şapkasını aldı ve kapıya doğru ilerledi. Dışarı çıktı ve bir sıcaklık, onu bekleyen kalabalığın canlı ateşle kaynayan dalgası onu kasıp kavurdu. Onun görünmesiyle patlak veren bağırtıdan yer gök titredi. Döviz ve pankartlar gerildi ve herkes kendi pankartını onun gözüne sokacakmış gibi ileri atıldı. Bork kapısının önünde duruyor, şaşkın şaşkın gülümsüyor, herkese bakıyor ve hiç kimseyi görmüyordu. Sert bir hareketle şapkasını giydi ve aniden her zaman olduğu gibi göründü: Derin, hareketli hatları olan yüzü, gülümserken kısılarak süzülen çukurdaki gözleri, hâlâ güçlü boynu ve sağlam dişleri olan kır saçlı şişman ihtiyar. O, bir zaman Frankfurt gazetecilerinin adlandırdığı gibi İhtiyar Kaya’ydı.

Bir anlığına oluşan sessizlikte Bork, heyecandan titreyen bir sesle sadece birkaç kelime söyleyebildi:

“Kassandra embriyoları bizim belamız ve bizim günahlarımız. Biz de onların karşısında hesap vermeliyiz.”

Bir kadın, kedi gibi ona doğru fırladı:

“Bunu görüyor musun?” diye parmağıyla damgalanmış alnını gösterdi. “Uzay iblisinin damgasını görüyor musun? İşte al, oku! İblis iblisi destekliyor!” Ve makalesinin yayınlandığı gazeteyle fütüroloğun yüzüne vurmaya başladı. Gazete paramparça oldu, şapka yere düştü ve onu hemen çiğnediler, kadınsa sanki kendi mutfağındaymış gibi bağırmaya devam etti:

“Yazmayı sana gösteririm! Uzaya bile ulaşacağım! O Filofey’i ellerimle boğacağım!”

“Vur ona! Vur!” diye etraftakiler öfkeyle bağrıştılar.

“Yakalayın onu! Buraya sürükleyin!” diye arkadakiler seslendiler ve yumruklarını sallayarak ona doğru yürüdüler. Jessi izdihamın arasında sıkıştı, ama kimse onun yakarışlarını dinlemiyordu.

Bu vahşice sahneyi görüntülemeye çalışan televizyon kameramanları da kalabalığın içinde ezildi, kameralar ayaklar altında kırıldı. Bir şeyler yapmaya çalışan birkaç polis ise, sel sularına kapılmış saman çöpü gibi güçsüzdü. Robert Bork’u sürüklüyorlardı… Nereye olduğu bilinmiyordu ama bir yerlere götürüyorlardı. Boğazına, saçlarına, ağzının kenarlarına yapışan herkes onu kendi tarafına çekmeye çalışıyordu.

Zavallı ihtiyarın yüzü kanlar içinde kalmıştı. Kalabalık kudurmuşçasına kendi kendini de eziyordu, biri hepsini, hepsi birini… Bu da öfke ve nefreti biraz daha artırıyordu. Bu karmaşa sırasında bir grup insan fütüroloğun bir zamanlar kum üzerinde gizli işaretler çizdiği, dünya ruhunun sırlarını öğrenmeye çalıştığı taş bahçede kendini buldu ve mukadder olaylar da asıl burada gerçekleşti. Kalabalıktan birisi bahçedeki çiçeklikten çıkardığı çelik çubukla Bork'un kafasına korkunç bir darbe indirdi. Bork yüksek sesle bağırdı ve kafasını tutarak sırtüstü yere düştü. Acıyla kıvranıyor ve yarasından kanlar akıyordu, ama onu dövmeye devam ediyorlardı.

Ansızın kalabalıkta yeni bir hareketlenme oldu: Birtakım güçlü insanlar herkesi iterek Bork'un yanına ulaşmaya çalışıyordu. Bunlar, yeni gelmiş Anthony Younger ve onun, artık hiçbir anlamı kalmamış uzay bağlantısını kuracak teknisyen arkadaşlarıydı. Az sonra ölümüne dövülen Bork'a ulaşabildiler.

"Bunu kim yaptı?" diye bağıran Anthony Younger herkesi yakalıyor ve kenara itiyordu. "Caniler, hepiniz canisiniz!"

Aynı zamanda, olay yerine yetişen polis helikopteri de sokağa iniyordu. Pervanelerin

gürültüsünden bağırışlar duyulmaz olmuş, şiddetli bir rüzgâr kalkmıştı. Sanki sessiz bir film sahnesiydi: Kalabalık sessizce kuduruyordu. Helikopter indi, içinden elleri coplu polisler atlamaya başladılar. Yalnız o zaman kalabalık kendine geldi. İnsanlar kaçmaya başladılar. Birçoğu süpermarketin yanındaki arabalarına doğru kaçıyordu. Bazıları aceleyle bindikleri arabalarla son sürat uzaklaştılar. Birkaç dakika sonra ortalıkta hiç kimse kalmamıştı.

Anthony Younger iki yardımcısıyla yaralı Robert Bork'u taşıyor, bir kişiyse sendeleyen, çıldırmış Jessi'yi kolundan tutarak götürüyordu.

Polislerle birlikte helikoptere bindiler. Sonra Younger'in yardımcıları inerek uzay bağlantısı malzemelerinin bulunduğu arabalarına gittiler, helikopterse hızla havalandı ve evin üzerinden geçerek uzaklaştı. Her taraf sessizliğe büründü.

Etrafta hiç kimse kalmamıştı. Tuhaf fütüroloğun kapı ve pencereleri kırılmış, bankları etrafa atılmış, lambaları yıkılmış, taş bahçesi ayaklar altında ezilmiş, boş evinin yanında kimse kalmamıştı. Burası bir çöl gibi ıssızdı.

Bir dakika sonra helikopter, Robert Bork'un dolaşmaktan zevk aldığı golf sahasının üzerinden uçuyordu. Hatta rüyasında bile bu ışığı, yeşilin ve

özgürlüğün sembolü olan tarlaları görmüş ve merhum arkadaşı Max Fried onu aydaki golf sahalarına davet etmişti.

Helikopter şehir hastanesine gidiyordu…

Anthony Younger, Robert Bork'un üzerine eğildi. Kanamayı durdurmak için gömleğini çıkararak onun başını sardı. Bork'un gömlekle sarılmış başını dizleri üzerinde tutuyor ve hâlâ bir mucize olacağını ümit ederek onun yüzünde hayat belirtileri arıyordu. Bir an fütüroloğun yüzü sanki aydınlandı, göz kapakları hafifçe kıpırdadı ve Younger onun bakışlarıyla karşılaştı. Gözleri buluştu. Belki de Bork, Younger'ı tanıdı. Hayatta ilk defa görüştüler ve hemen de ayrıldılar. Ebediyen, sonsuza kadar… Robert Bork'un kafası arkaya düştü…

Younger hüngür hüngür ağlamaya başladı. Jessi anlamsız gözlerle kocasına bakıyordu. Polisler hüzünle kafalarını sallayarak bu acıyı paylaştıklarını bildiriyorlardı.

Helikopter şehir hastanesine iniyordu ama artık çok geçti…

O saatlerde okyanusta şiddetli bir fırtına vardı. Meteoroloji kurumu, Atlas Okyanusu'nda güçlü

bir fırtına olacağı konusunda bilgisayardan acil uyarı gönderiyordu. Okyanus üzerinde uçan uçaklar şiddetle sallanıyor, pilotlar yolculara kemerlerini bağlamalarını, yerlerinden kalkmamalarını tavsiye ediyor ve havaalanlarına uçuşun zorlukları hakkında radyo sinyalleri gönderiyorlardı. Hostes kızlar da gülümsemek için kendilerini zorluyorlardı ama bunun hiçbir anlamı olmuyordu: Atlas Okyanusu şaka yapmıyordu…

Sadece balinalar, bu kâinat radarları, her zaman olduğu gibi hissettiklerini dışa yansıtmıyor, evrenin ekosu gibi, algıladıklarını kendi içlerinde saklıyorlardı. Bu duygu yüküyle de turna sürüsü gibi yüzmeye devam ediyorlardı. Okyanus onların üçgenini bozmak, geri çevirmek istiyor, onlarsa mücadele ederek, dev dalgalara gömülerek ama tekrar tekrar su yüzüne çıkarak hep yüzüyorlardı…

Hangi güç onları besliyor ve ileri itiyordu? Niçin ve nereye gidiyorlardı?

Moskova'daki Kızıl Meydan'da ise artık gecenin geç saatleriydi. Baykuşun saati yaklaşıyordu. Baykuş hâlâ Spaski Kulesi'ndeki saatin altında hareketsiz duruyordu ve aşağı inmek için saatinin gelmesini bekliyordu. İçindeki telaş ona her zamankinden daha fazla acı veriyordu…

Dünyada bir şeyler oluyordu. Bunu hissediyordu… Bir şeyler oluyordu…

10

Acilen duyurulan "Uzay-Dünya" bağlantılı basın toplantısı o gün bildirilen saatte başladı ve büyük televizyon kanallarında yayınlandı.

Ama o ana kadar televizyon şirketleri bir "yayım öncesi fırtına" yaşadı. Meşhur fütürolog Robert Bork'un ölüm haberi alınır alınmaz bu basın toplantısını yayınlamayı planlayan dünyadaki bütün televizyonlardan, özellikle yerel televizyon şirketlerinden gelen bir telefon ve faks yağmuru başladı. Hepsi de bu trajedinin ne gibi sonuçlar doğuracağını, Filofey'le canlı bağlantı kurmanın mümkün olup olamayacağını, onunla kimin konuşacağını, kısacası bu durumda basın toplantısını nasıl gerçekleşeceğini öğrenmek istiyordu.

Yine de dünya, kendi ebedi ekseninde dönüyor ve o an yaklaşıyordu… Ve herkes bekliyordu…

Nihayet televizyon ekranlarında beklenilen yazılar göründü. Bunun ardından sunucu kadın yayına geçmeden önce, bilim adamı Robert Bork'un öldürülmesiyle ilgili dünyadaki tepkileri ve kitle iletişim araçlarının bu konudaki yorumlarını vereceklerini bildirdi.

Bu yorumların aşırı kindar olduğunu söylemek zordu.

Bunlar standart başsağlığı ifadeleriyle başlıyordu. Daha sonra sunucu kadın, bakışlarından sezilen pis gülümseyişini saklamaya çalışarak, kendi ifade ettiği gibi, Kassandra embriyolarıyla ilgili Filofey öğretisinin devamcısı olan Robert Bork'un linç edilmesi hakkındaki kamuoyu yoklamasının sonuçlarını gösteren bir diyagramı sundu: "Sonuçlar üzücü ve aynı zamanda da şaşırtıcı. Kendiniz bir düşünün sayın seyirciler." Daha bariz olması için renkli şeritler halinde verilen diyagramda da görüldüğü gibi, ankete katılanların yüzde 83,7'si fütüroloğun linç edilmesini tümüyle tasvip ediyordu. Hem de bu grubun yüzde 76'sı, eğer o anda Nyuberi'de bulunsalardı hiç şüphesiz uzay iblisinin bu tutkulu destekçisi üzerindeki linç mahkemesine şahsen katılacaklarını da bildiriyordu. Sorgulananların sadece yüzde 11'i vahşi kalabalığın bu canice

hareketlerini kınıyor ve bunları toplumun çöküşünün belirtileri olarak görüyor, geriye kalan önemsiz bir azınlıksa baş gösteren olaylara karşı tamamen ilgisiz olduğunu belirtiyordu.

Aynı gün ilerleyen saatlerde yapılan protesto gösterilerinin sosyolojik tahlil sonuçları seyircilerin dikkatine sunuldu. Bu, demografik, sosyal ve diğer açılardan ele alınan ülke, şehir ve bölgelerin uzun bir listesiydi. Bu tahlil sonucundan da pratik olarak tüm dünyanın, nüfusun bütün kesimlerinin öyle veya böyle uzay rahibinin Kassandra işaretini belirgin kılan keşif ışınlarını yere göndermesinin yasaklanmasını istediği ortaya çıkıyordu. Ayrıca, insanların düşünce ve davranışlarında milliyetçilik unsurlarının belirleyici rol oynaması da çok dikkat çekiciydi.

Anlaşılan en korkunç olaylar hapishanelerde baş gösteriyordu. Belki de bu, bir zamanlar Kassandra embriyosu olmuş ama doğmaya mecbur bırakılmış insanların için için alevlenen ve şimdi isyana dönüşen şuursuzca tepkisiydi. Bu sır, yani onların dünyaya karşı nefreti işte şimdi Filofey'in buluşuyla açıklanıyordu. Yoksa bu kanlı sahneleri, hapishane muhafızları ve takviye polis güçleriyle kavgaları başka türlü açıklamak imkânsızdı: Bir tarafta başlıklı, kalkanlı ve coplu polisler, diğer

tarafta silahsız fakat bir vahşi hayvan kadar öfkeli mahkûmlar, yıkıntılar ve alevler içinde büyük gürültüyle çarpışıyorlardı. Çeşitli ülke ve şehirlerdeki mahkûm ayaklanmalarının görünürdeki sebebi ne olursa olsun, gerçek sebep çeşitli suçlardan dolayı mahkûm edilenler tarafından aşırı hassasiyetle algılanan meşum Kassandra damgasıydı.

O gün baş gösteren birçok olay gazeteciler tarafından kamuoyuna sunuluyordu. Örneğin, limanların birinde protesto işareti olarak sefere çıkmayan denizcilerle röportaj yayınlandı. Gemiler, tıpkı sakinleri tarafından terk edilmiş boş evler gibi iskelede bağlı duruyordu.

Bütün konuşanlar tek bir şeyi, uzay provokatörü Filofey'in bir roketle düşürülmesini talep ediyorlardı. Keşif ışınlarının kaynağı olan uzay araştırma istasyonu yok edilmeliydi!

Dünyanın çeşitli noktalarındaki bu tür olayların yayınlanmasından sonra, nihayet ekranlarda basın toplantısının yapılacağı salon beliriverdi. Salonun tıka basa dolu olması hemen dikkati çekiyordu. İnsanlar duvar boyunca ayakta durmuş, geçitlerde yere oturmuşlardı. Tüm gözler sahnenin köşesine kurulmuş ve uzaydaki Filofey'in görüntülerini yansıtacak büyük ekrana yönelmişti.

Sahnedeki masada, önlerinde bir yığın mikrofon olan iki kişi oturmuştu: Anthony Younger ve programın sunucusu meşhur Walter Schermet. Bekleyiş içinde donakalmış yüzler, kuşkuyla parlayan gözler ve uzanan boyunlar salondaki herkesin çok heyecanlı olduğunun habercisiydi. Yürüyen boynuzlu şeytanın bile fotoğrafını çekebilecek kadar tecrübeli foto muhabirlerinin makine tutan elleri titriyor, nehri geçmeden önce ürkekçe duraksayan keçiler gibi bekleşiyorlardı.

Genellikle konuşkan olan, biraz kel ve şıklık düşkünü Walter Schermet de profesyonelce gülümsemeyi denedi ama pek başaramadı. Onun şıklığı ve aktörce tavırları bu defa etkili olmadı. Durum buna müsait değildi. Anthony Younger ise tam tersine, derin düşüncelere dalmıştı. Onun acısı çok az kişiyi ilgilendiriyordu ve Younger dayanabilmek için tüm iradesini kullanıyordu. Çünkü o, Robert Bork'un yerine toplantıya katılmalı ve milyonlarca televizyon seyircisinin gözü önünde uzay rahibi Filofey'le konuşmalıydı. Ayrıca bu akşam Dublin'den nişanlısı Cathy'yle annesi geliyordu, basın toplantısından dolayı onları havaalanında karşılayamayacaktı. Bu da onu çok sıkıyordu. Çok gergindi, yüzünün damarları atıyordu. Anthony kaderin onu olayların tam

merkezine attığını çok iyi anlıyordu: Ya Robert Bork'un seçiminin doğruluğuna inanarak direnecek ya da kendileri tarafından kışkırtılan çılgın kalabalığa bakarak Younger'ın akıbetinin de Bork gibi olacağını düşünen Ordok ve ekibindeki eski arkadaşlarının alaycı ve lakayt bakışları altında aşağılanarak ve taşlanarak yok olacaktı.

Bu sırada, heyecanlı insan kitlesinin gerginliği de doruk noktasına ulaşmıştı. Yorumculardan birinin de ifade ettiği gibi herkes, dünya nefretinin ateşleri içine atmak istedikleri Filofey'in ekranda belireceği anı bekliyordu. Tıpkı bir patlamadan önce olduğu gibi, geri sayım başlamış ve beklenen an yaklaşıyordu.

Aynı gün, öğlen, hastanede Robert Bork'un işkenceyle öldürülmesi hakkında doktor raporu yazıldığı zaman gözyaşlarını zor tutan Jessi şöyle demişti:

"Anthony, eğer Robert'imin kaderi senin de alın yazınsa hiçbir şey söyleyemem. Gerçekler onun için her şeyden değerliydi ve bu yolda canını feda etti. Ama sen kendini düşün. Çok gençsin. Önünde uzun yıllar var. Robert'in arkasından kendi hayatını da riske sokmaya değer mi?"

O dakikalarda uzun uzun konuşmak çok ağırdı ve o kısaca cevap vermişti:

“Sizi anlıyorum Jessi. Ama ben Robert Bork’un kaçmadığı kaderden kaçmak istemiyorum.”

Hastalardan ve doktorlardan uzak, hastane holünün büyük penceresi önünde duruyorlardı. Güneş ışıkları camdan geçerek bu sakin yeri pırıl pırıl aydınlatıyor, dışarıdaki masmavi gökyüzü de bir huzur veriyor, yakındaki akçaağacın kızıl yaprakları hazin hazin sallanıyordu… Fütüroloğun dul karısı yaşlıydı ve acıyla yıkılmıştı. Biraz da dövülmüş ve bir çukurda inleyen sokak köpeğini andırıyordu. Jessi ne yapacağını kestiremiyordu. Gözyaşları hiç durmadan akıyordu ve belki de kendini biraz olsun kontrol edebilmek için aklından geçen her şeyi sesli mırıldanıyordu:

“Robert her zaman, aşk iki nehrin birleşmesidir, derdi. Ben hep gülerdim. Robert, sen bir gün bu büyük nehirde boğulacaksın, derdim. Şimdiyse kendim de buna inanıyorum. Artık benim nehrim yok. O nehir durdu, kurudu ve ben ıssız bir sahile atıldım… Çok garip, ah zavallı balinalar, artık ben viyolonsel çalarken kim sizi hatırlayacak?”

Bu sözler Anthony’yi o kadar derinden sarstı ki onun ne demek istediğini sormak istedi, ama

cesaret edemedi. Belki de hissettiği acıdandı bunlar…

Sonra ayrıldılar. Anthony basın toplantısına hazırlanmalıydı. Çok az zaman kalmıştı. Jessi Chicago'dan gelecek kızı ve damadını beklemek için hastanede kaldı.

Böylece ertesi gün görüşmek üzere ayrıldılar.

Bir konuda Anthony'nin şansı yaver gitti: Hastaneden Dublin'e telefon açtı ve çıkmadan önce Cathy'yle konuşabildi. Çok heyecanlıydı. Çünkü nişanlısı gelince düğün hazırlıklarına başlayacaklardı.

İşte bir saatte her şey böyle paramparça oldu. Bunu kim hayal edebilirdi ki? Belki de yalnız göktaşları zaman ve mekândan böylesine geçerek çarpışıyorlar.

Cathy'yle konuşmak da kolay olmadı. Cathy bu telefonu bekliyordu ve onun şen sesi Anthony'ye bir anlığına mutluluk denen şeyi yaşattı. Onun her şeyi -kirpiklerinin teması da, nefes alması da, yürümesi de- Anthony için ispata ihtiyacı olmayan bir mutluluktu.

"Ah nihayet Anthony! Telefonunu bekliyordum. On beş dakika sonra annemle çıkıyoruz. Nasılsın Anthony? Bekliyor musun?"

dedi Cathy ve ahizedeki bu tanıdık solumadan Anthony'yi ter bastı.

"Özür dilerim Cathy. Ben de çok heyecanlanıyordum. Sizi bulamayacağımdan korkuyordum."

"Boş ver, korkulacak bir şey yok. Yakında görüşeceğiz. Sadece sesini duymak istiyordum."

"Biliyor musun, bir iş çıktı! Anlatmaya zamanım yok. Sonra her şeyi anlatırım. Annenden benim için özür dilemeni istiyorum. Maalesef sizi havaalanında karşılayamayacağım. Bir taksiye atlayın ve…"

"Bir şey mi oldu Anthony? Ciddi bir olay mı var?"

"Evet. Çok ciddi. Anlatması uzun sürer ama ben kısa kesmeye çalışacağım. Bugün akşam, öldürülen fütürolog Robert Bork'un yerine basın toplantısına katılmalıyım."

"Nasıl? Onun kızgın göstericiler tarafından öldürüldüğünü radyo söyledi. Ama bunun seninle ne ilgisi var?"

"Filofey ile uzay bağlantılı bu toplantının düzenleyicisi benim."

"Filofey'le mi? Şu Filofey'in ta kendisiyle mi?"

“Evet. Onunla Robert Bork konuşacaktı.”

“Hiçbir şey anlamıyorum Anthony. Hiçbir şey!”

“Sonra anlatırım. Olaylar öyle ani gelişti ki şimdi Filofey’le ben konuşmalıyım. Daha sonra sana ve annene her şeyi anlatırım. Şimdilik başka çıkış yolum yok…”

Sesini alçaltmasından, nişanlısının, eliyle ahizeyi kapattığını anladı.

“Tamam, Anthony, sonra anlatırsın. Şimdilik anneme bir şey söylemeyeceğim. Çok heyecanlı ve uzaydaki çılgın birinin bütün dünyayı telaşlandırmasına kızıyor. Ben de hoşlandığımı söyleyemem.”

Anthony cevap verdi:

“Ben onu da, seni de iyi anlıyorum. Ama Cathy, rica ediyorum, onun da boşuna telaşlanmaması için bir şeyler yap. Daha sonra her şeyi detaylı anlatırım. Cathy, seni çok özledim. Seni seviyorum. Havaalanında bir taksiye atlayıp gelin. Basın toplantısı biter bitmez telefon açarım ve görüşürüz. Geç kalmayın, uçağı kaçırırsınız. Görüşmek üzere, öpüyorum.”

“Görüşürüz Anthony. Hoşça kal! Başarılar dilerim! Seninleyim…”

"Ben de… Bekliyorum…"

Sahnede oturan Anthony Younger, Cathy ve annesini İrlanda'dan getiren uçağın artık karaya yaklaşmakta olduğunu düşündü.

Salondaysa canlı uzay bağlantısının başlamasına saniyeler vardı. İnsanlığı beşeri bir kargaşaya sürükleyen Filofey adlı biri mahkeme önüne çıkacaktı. Her şey için hesap verecekti.

Bir gün içinde artık kaçıncı defa Anthony Younger, "Bizim ailede de böylesine bir felaket olursa, Cathy'nin alnında Kassandra işareti çıkarsa neler olur? Ne yaparız? Çünkü hiç kimse, kesinlikle hiç kimse ayrıcalıklı değil. Genlerinde var olabilecek hayat korkusu ihtimaline karşı hiç kimse sigortalanmamış," diye aklından geçiriyordu.

Salondakilerin heyecanla uzay bağlantısını beklemesine rağmen ansızın sinyal sesinin duyulması ve ekranın aydınlanması herkesi korkuttu. Ölüm sessizliği çöktü. Sunucu aceleyle seyircilere seslendi:

"Nihayet, uzay istasyonunda bulunan ve kendini uzay rahibi Filofey olarak adlandıran biyologla basın toplantısına başlıyoruz. Herkesçe bilinen şeyleri, yani Filofey'in Papa'ya yazdığı

olağanüstü mektubu ve bununla ilgili trajik olayları tekrarlamayacağım. Şimdi lütfen dikkat…"

Ekran birkaç defa yanıp söndü, sonra görüntü netleşti ve ekranda herkesin tanıdığı fakat ilk defa yüzünü gördüğü kişi belirdi. Hemen hiç kimse bir söz söylemeye vakit bulamadan yerlerinden fırlayan foto muhabirleri makinelerini çalıştırdılar ve ekrandaki Filofey'in fotoğrafını çekmeye başladılar.

Walter Schermet flaş yağmurundan kendini koruyarak müdahale etmek zorunda kaldı:

"Lütfen, düzeni koruyun. Bizi kör etmeye son verin. İşimize başlıyoruz."

Patlayan flaşlar azalınca Filofey'in ekrandaki yüzü yaklaştı ve canlı çizgileriyle göründü. Bu, çok heyecanlı bir andı. İşte o, belki de bir peygamber, belki de bir çılgın, belki de iblisin ta kendisi! İşte, sinir krizleri ve felaketlerin suçlusu! İşte, kadınları uzaydan keşif ışınlarıyla ışınlayan insan! İşte, Kassandra işareti hakkındaki meşum öğretinin yaratıcısı!

Görünüşüne bakılırsa Filofey elli küsur yaşlarındaydı. Uzunca bir yüzü, hafifçe kamburlaşmış omuzlarına kadar inen kumral saçları vardı. Hafif kırlaşmış sakalı ise sarıya

çalıyordu. Elinde çıkını ve değneğiyle, gideceği yeri sormak için bir anlığına duraksamış bir yolcu gibi salona, seyircilerin yüzüne bakıyordu. Sanki bir yerlere yetişememekten korkuyordu. Bakışlarında kaygılı bir dikkat ve sebatkarlık vardı. Anthony Younger onu böyle hayal ediyordu ve bu tesadüfe sevindi bile. Her şeye rağmen, uzay rahibinin eski gravürlerdekine benzer görünüşü uzay istasyonunun iç görüntüsüyle de bir uyum sağlıyordu. Filofey'in kendine güvenen ve işgüzar bir edası vardı. Belki de bu, dünya ile olan muazzam uzaklık ve yalnızlıkta tümüyle kendini adadığı işten kaynaklanıyordu. Yüzündeki derin buruşuklar, ağır göz kapakları, dikkatle bakan ela gözleri içlerinde cazibeli ve kederli bir şeyler saklıyordu.

Toplantının ilk dakikalarında Anthony Younger, Filofey'in İngilizceye ne kadar hâkim olduğunu düşünerek heyecanlanıyordu. Çünkü çoğu zaman bir insan yabancı dilde güzel yazıyor, ama özellikle seyirci önünde iyi konuşamıyor. Fakat konuşma başlayınca Anthony rahatladı. Rus asıllı uzay rahibi İngilizceyi hafif bir aksanla, ama güzel konuşuyordu.

Sohbet hızlı başladı. Walter Schermet yapmacık bir rahatlık ve hatta cilveli bir tavırla:

“İyi akşamlar, Filofey kardeş! Özür dilerim, size böyle mi hitap etmeliyiz?” dedi.

“Evet, böyle,” dedi uzay rahibi ve ekledi: “Ben, isteyen herkesin kardeşiyim.”

“Ya herkes kardeş olmak istemezse?” diye espri yaptı Walter Schermet.

“O zaman kim nasıl isterse. Önemli değil. Ama kalbimin derinliklerinde beni kabullenmeyenlerin de kardeşiyim.”

“Bunu niçin bu kadar kendinize güvenerek söylüyorsunuz? Böylece bizim fani dünyamızın fevkine mi çıkmak istiyorsunuz?”

“Benim görevim, her kim olursa olsun herkesin acısını paylaşmak.”

“Öyle düşünelim. Pekâlâ. Fakat konuşmamızı bu şekilde kozlarımızı paylaşarak sürdürmeyelim,” diye espri yapmaya devam etti. Walter Schermet. “Çünkü daha ciddi ve sizin de anladığınız gibi, daha korkunç meseleler var ve bunlar, Filofey kardeş, sizinle, sizin uzay istasyonunda yaptığınız araştırmayla doğrudan ilgili. Zaten bu basın toplantısına da bunun için geldik. Salonda en meşhur gazeteciler bulunuyor. Canlı yayın yapılıyor. Ben, sunucu Walter Schermet. Yanımdaki Anthony Younger. O, bugünkü toplu

karışıklıklar sırasında öldürülen fütürolog Robert Bork'un yerine toplantıya katılıyor. Özür dilerim ama her şeyi olduğu gibi söylemek zorundayım. Bu trajik olayların sebebi sizsiniz. Zaten Anthony Younger kendini tanıtacak ve fikrini açıklayacak."

Filofey onun sözünü kesti ve Younger'a döndü:

"Teşekkür ederim, Walter Schermet. Anthony Younger'ı tanıyorum. Onu seçim mitinginde televizyonda seyretmiştim. Kazara sözünüzü kestiğim için devam etmeme izin verin. Bu anı, bu görüşü bekliyordum ve sizin de kaydettiğiniz gibi, akıllarda ve kalplerde alevlenen ateşin beni de yaktığını açıklama fırsatı arıyordum. Evet, bu ateşi ben yaktım. Bu böyle. Fakat bu meşaleyi zındıkları ateşte yakmak için değil, insan ruhlarını aydınlatmak için ortaya çıkardım. Olmadı. Her şey karanlığa dönüştü. Korkarım ki sonsuza kadar. Bu yaşımda her ne kadar safdillik olsa da hakikatin yerini bulacağını ümit ediyordum. Yanılmışım. Ruhlarda aydınlık yerine kaos ve kargaşa yarattım. Tüm bunları televizyonumun ekranından görüyorum. Bugün Nyuberi'de olanları da gördüm. Robert Bork'la televizyon görüşmesini bekliyordum. Bana haber verilmişti ve onunla konuşmaya can atıyordum, ama bunun yerine bir

insanın kendi evinde acımasızca öldürülmesine şahit oldum. Rusların anlamsız ve acımasız dedikleri bir isyan. Yine benim yüzümden! Uzaydayken Tanrı'nın bana bahşettiği yoldaşımın ölümüne sebep oldum. İnsanlar, önünüzde diz çöküyorum! Ama şimdi bu tövbemin hiçbir anlamı yok! Öldürülmüş Robert Bork'u hiçbir şey pahasına, hatta şu anda kurban vermeye hazır olduğum hayatım pahasına bile geri getiremeyiz. Keşke mümkün olsaydı…

Sorularınızı cevaplamadan önce şunları söylemek istiyorum. Salondakilerin bütün sorularına cevap verme imkânım olmayabilir, önceden özür dilerim. Ben gideceğim, sizler yaşayacaksınız, yaşamaksa sorulara kendinizin cevap bulması demek. Beni anlamanızı ve eğer mümkünse bağışlamanızı rica ediyorum. Sonuç olarak şunu söylemek isterim: Buluşumu bir şöhret, saygınlık veya insanlar üzerinde üstünlük kazanmak için açıklamadım. Bunlar saklı kalabilir ve dünya şimdiye kadar olduğu gibi mutlu bir cahillik içinde yaşayabilirdi. Ebediyetin anlamı ve özü olarak yaratılışımızın amacı da devamlı mükemmelleşen zekâmızla dünyayı kavramak değil mi? Başka türlü olsaydı, zaaflarımız ve kaprislerimiz dolayısıyla gerçekleri görmek

istemeyen bizler tarafından aranmayan ve kavranmayan kâinatın, ebediyetin hiçbir anlamı kalmazdı. Böyle bir durumda biz, akıllı yaratık statüsünü kaybetmiş olmaz mıyız? Çünkü bizler olmadan tanrılar tanrı değil, madde boştur. Gelişim yolunun bilgiden geçtiğini iddia ediyorsak, o zaman yeni ve kapsamlı bir bilgi birikimi ebediyetin özü olmuyor mu? Medeniyetin sonsuzluğu, idrak etmenin sonsuzluğu demek. Ama kendi çıkarlarımız için, yani gerçeğe aykırı olarak idrak etmekten kaçınıyorsak, bu kadar arzu ettiğimiz ebediyetten de kaçıyoruz demektir.

Görünürde bu kadar açık olan şeyler hakkında böylesine soyut konuştuğum için dinleyenlerden özür dilerim. Ama Robert Bork'u öldürdüğümüz bugün, ebediyetimizin de bir parçasını onunla öldürdük. Affınıza sığınıyorum, ben…"

Kendini zor tutan Walter Schermet onun sözünü kesti:

"İzninizle, izninizle, Filofey kardeş! Yüksek maddeler hakkında konuşmak iyi, ebediyet felsefesi de ilginç. Ama siz doğuşun sırlarına müdahale ettiniz. Yani hamile kadınlarda Kassandra işaretini ortaya çıkaran uzay araştırmalarınızı kastediyorum. Siz, bizim

egomuza uygun olmayan bir baskı yapıyorsunuz. Bizi kendi uzay kontrolünüzde tutmak istiyorsunuz. Yeryüzünde hiç kimsenin buna katlanmayı arzu etmediğini hatırlatmak isterim. Altını çiziyorum, dünyada, bizim günahkar dünyamızda hiç kimse! Öfkeli kalabalığın, hem de çok haklı olarak öfkelenen bir kalabalığın eli yetmeyen uzay yüksekliğinden her şey hakkında fikir yürütmek kolay. Kendi tutumumu açıkladığım için özür dilerim. Bu durumda resmiyete ve sunucu etiketine yer yok. Hangi iyi niyetle olursa olsun, kendi bilimsel buluşlarınız, bana göreyse kendi kibriniz için dünya insanlarını kargaşaya sokma hakkını size kim verdi, hangi güç sizi buna itti? Bu, kutsal olan her şeye hakaret değil mi? Özellikle bir rahip olan -Rus dini çevrelerinin ısrar ettiği gibi, yalancı rahip olsanız bile- sizin için bu böyle değil mi? Tanrı'nın yasalarına karşı gelmiyor musunuz? Kutsal Kitap'ta 'Doğurun ve çoğalın!' denmekte. Hem de hiçbir şart koşulmadan. Sizse hiç kimsenin kontrol edemeyeceği bir olayı teftiş etmeye kalkıştınız. Bu durumda doğuşun sırrını cehennem güçlerine kurban etmiş olmuyor musunuz? Fikrimi sorarsanız bu aynen böyle! Bay Ordok bunu bir politikacı olarak söyledi, bense milyonlarca

seyircinin fikrine saygı duyan bir gazeteci olarak söylüyorum."

O an salon karıştı. Çok tuhaf ve emsali görünmeyen bir durumdu: Gazeteciler yerlerinden fırlıyor, mikrofonlara saldırıyor ve sanki önlerindeki bir televizyon görüntüsü değil de sahnede bulunan Filofey'in kendisiymiş gibi el kol sallıyorlardı. O ise ekranda, dudaklarını sıkarak ve gözlerini kısarak onlara bakıyor, sakin görünmeye çalışıyordu.

Acıdan yüzünün kasıldığı görünüyordu. Bu olaya basın toplantısı demek imkânsızdı. İhtirasların taşmasına bakılırsa bu, bir mitingden farksızdı. Mikrofonlara ulaşan herkes sadece adını soyadını, mensubu olduğu gazeteyi veya haber ajansının adını söylüyor ve hemen uzay rahibinden hesap sormaya başlıyordu. Hiçbir felsefe yoktu, hayat pratiği her şeyin üstündeydi! Filofey'e ağzını açmaya imkân tanımıyorlardı. O galiba fenalık geçiriyordu. Aniden, ekrandan yok oldu. Salon birbirine girdi. Ekran boştu.

"Neredesiniz? Size neler oluyor?" diye Walter Schermet bağırdı.

O sırada Filofey, elinde astronot giysisiyle beliriverdi.

Salondaki sesler hemen kesildi. Bu da neyin nesi diye herkes hayretler içindeydi. Filofey'se sessizce astronot elbisesini giymeye başladı. Bu aradan yararlanan Anthony Younger ayağa kalktı ve salona hitaben konuşmaya başladı:

"Bu toplantıyı düzenleyenlerden biri olarak beni dinlemenizi rica ediyorum. Bu olayla ilgili benim de görev ve haklarım var. İlk önce Walter Schermet'ten basın toplantısının geri kalan kısmını yönetmeyi bana bırakmasını isteyeceğim. Salonda olanlar maalesef bir profesyonel gazeteci toplantısına benzemiyor. Basın toplantısında sorular ve cevaplar yer almalı. Şimdilik profesyonelce sorulara rastlamadım. İhtiraslar mantığı bastırıyor. Birçok basın toplantısına katıldım ama böylesini hiç görmedim. Hatta İran Körfezi'ndeki son savaş sırasında bile sorular değişikti ve farklı görüşleri yansıtıyordu. Şimdiyse hepiniz bir koro şeklinde konuşuyor ve aynı hükmün altına imza atıyorsunuz."

"İzninizle, Anthony Younger," diyerek sabırsızlıkla araya girdi Walter Schermet. "O zaman niçin siz de salondakilere, hem de sadece onlara değil, tüm dünyaya kendi fikirlerinizi aşılamak istiyorsunuz? Ayrıca diğer katılımcılara

da kendi fikirlerini açıklama imkânı niçin tanımıyorsunuz?"

"Sayın Walter Schermet, bu durumda televizyon aracılığıyla milyonlarca insana kendi sadakatinizi bildirerek büyük politik puan toplayabileceğinizi anlıyorum. Öyle değil mi? Ama gerçekler bu şekilde ortaya çıkmaz. Durum çok farklı. Bunun için de geç olmadan politikadan ve onun cazibesinden kurtulalım. Evet, eğer başarırsak sevgili politikamızın her türünden uzaklaşalım. Başka türlü, meselenin özüne yaklaşamayız. Hakikati anlamak, cesaret ve gerçekçilik gerektiriyor."

"Sizin gerçeğiniz ve cesaretiniz nerde?" diye salondan bir ses yükseldi.

Walter Schermet beğeniyle kafasını salladı ve küstahça gülümsedi. Salondakiler sustular ve dikkat kesildiler.

Ortaya çıkan sessizlikte Anthony Younger kelimelerin üstüne basa basa:

"Cesaret mi dediniz?" dedi. "Bu konuda karar verme yetkisine sahip değilim, çünkü cesaretim var. Ama esas meseleye geçelim. İşte önümüzdeki ekranda büyük bir bilimsel keşif yapmış -ve hatta bence tarihte emsali görünmemiş bir keşif- bir

insan bulunuyor. Bu keşfi beğenip beğenmemiz söz konusu değil. Bu, bilimdir. Filofey kardeş - bana göre o, Peder Filofey'dir- insanlık için büyük önem taşıyan Kassandra problemine dikkatimizi çekmek istiyor. Başka bir çağdaşımız, bugün kalabalık tarafından öldürülen fütürolog Robert Bork, Filofey'in keşfini insan ruhunun gelişiminde yeni bir adım olarak değerlendiriyordu. Gazetede bu konuda makale yayınlamıştı. Bu onun son sözü, son vasiyetiydi. Bu konuda benim de orijinal fikir ve varsayımlarımın olduğunu iddia etmiyorum, ama şunları söylemek istiyorum: Günübirlik menfaatlerimiz uğruna Kassandra embriyoları problemini reddetmeyelim. Söz konusu olan bu! Şimdi kendi kendimize ve malum mesele hakkında Peder Filofey'e şu soruyu soralım: İnsanoğluna açıklanmış olan Kassandra embriyolarının varlığı karşısında bundan sonra ne yapabiliriz?"

"Bay Younger…" Arka sıralardan bir kadın sesi yükseldi. "Bu sorunuzda çok ileri gitmediniz mi? Henüz embriyo aşamasında olan bir varlık söz konusu olabilir mi? Profesyonel sorular istiyordunuz. İşte basın için, acı ve umutsuzluğa sürüklediğiniz milyonlarca okur ve seyirci için açık ve net olarak şunu söyleyin: Hiç kimse, bir tek

canlı bile bunu istemediği halde niçin siz ve Filofey bu meşum problemi topluma zorla kabul ettirmeye çalışıyorsunuz?"

"Tam tersine, bayan, istiyorlar. Hem de bir değil, sayısızca canlı bunu istiyor. Doğacak yavrular bize müracaat ediyor, onları dinlememiz için yalvarıyor ve onlardan daha fazla kendimizi düşünmemizi istiyorlar; bizse onlara da kendimize de cevap vermiyoruz, cesaretsizlik gösteriyoruz. Çünkü kendimizi kandırmak pahasına bile olsa bu zavallı embriyolardan kurtulmak kolay ve bunda hepimiz, biz de, siz de, bayan, tüm önceki nesiller de suçluyuz. Tekrar ediyorum, hepimize seslenen bu varlıklar, büyük bilim adamı Filofey'in yapmayı başardığı gibi duyulmak, tanımlanmak ve anlaşılmak istiyorlar. Ben bu zatın büyüklüğü hakkında yüzüne karşı konuşmak zorundayım - işte o, önünüzdeki ekranda- ama başka çarem yok. Evet, o büyük bir insan. Bu meşum problemi topluma zorla kabul ettirmeye bizi neyin mecbur ettiğini açıklamamı istediniz. Acaba, Einstein izafiyet kuramını baskı altında mı bulmuştu? Aynı durum Filofey için de geçerli. O, bir bilim adamı; bu bir bilim; bu bir yetenek; bu Tanrı'nın bir lütfu; bu deneyler ve keşiflerle ilgili; nihayetinde bu, zekânın faaliyetidir. Ben böyle anlıyorum.

Tıpkı güneşin dağlar arkasından doğuşu gibi, bu keşfe karşı koymak da imkânsız. Söz konusu olan, biz insanların kendi yolumuzu belirlemek zorunda olmamız. Kendi kendimize şunu demeliyiz: Bundan böyle insanlığa yeni bir hayat stratejisi lazım…"

O sırada Walter Schermet sert bir hareketle masanın üzerindeki telefonun ahizesini kaldırdı ve birilerine kısaca, "Santral, hazır mısınız?" diye sordu ve ahizeyi yerine koymadan sinirli bir şekilde Anthony Younger'a dönerek: "Filofey'le sizin nutuklarınıza dünya kamuoyunun cevabını duymak ister misiniz? İkna olmak istiyor musunuz?" dedi.

"Neyi kastediyorsunuz?"

"Basın toplantımızın dünyanın çeşitli kentlerinde meydanlarda yayınlandığını; hem de simültane tercüme edilerek… İşte hep birlikte, bu salondakilerle, dünyada neler olduğunu, halk kitlelerinin Rahip Filofey ve yandaşlarının fikirlerine tepkisini görelim. Bütün bunların çeşitli ülkelerde, günün değişik saatlerinde ve farklı dillerde cereyan ettiğini bir daha hatırlatmak isterdim. İşte, dikkat!" diyerek rejiye komut verdi: "Ana monitörü bağlayın. Önce bize Tyananmen'i

gösterin. Dünyanın en kalabalık devletinin başkenti Pekin'de neler olduğunu bir görelim."

Sahnenin ortasındaki büyük ekranda insan selinin kaynadığı Tyananmen Meydanı göründü. Meydanın tam karşısına taş gibi ifadesiz yüzlü, boz asker ceketi giymiş Mao Zedong'un portresi asılmıştı. Meydanda, Mao'nun sert bakışları altındaki korkunç kalabalık bir insan okyanusunu andırıyordu. Çinliler yangındaymış gibi çığlık atıyor ve bağırıyorlardı. Muhabirin söylediğine göre, bu meydanda böyle bir izdiham ancak 1989 yılında, öğrenci isyanının bastırıldığı zaman yaşanmıştı. Muhabir Pekin'den bildiriyordu: "Tyananmen'den yükselen seslere kulak verin: Filofey'e ölüm! Sosyalizm düşmanını roketle düşürmeli!"

Salondakiler Filofey'e, onun ekranda bile fark edilen bembeyaz ağarmış soluk yüzüne, mikrofonun önünde taş kesilmiş Anthony Younger'a ve komut vermeye devam eden Walter Schermet'e bakıyordu:

"Şimdi de Moskova'yı, Kızıl Meydan'ı bağlayın! Dikkat!"

Kızıl Meydan'da da aynı olaylar oluyordu. Tan yeri yenice ağarıyordu. Her tarafta ateşler yanıyor ve kalabalık bağırıyordu: "Yalancı Filofey'e ölüm!

Provokatörü roketle düşürmeli!" Bu çılgın, heyecanlı kalabalığın başı üzerinde uçan, birkaç defa ekranda beliren ve gayriihtiyari herkesin dikkatini çeken baykuşa benzer bir gece kuşu ise çok tuhaf bir görüntü sergiliyordu. Bu kuş, sanki gözle görülmeyen bir iple bağlanmış gibi alaca karanlıkta çırpınıyor, Mozole, Kremlin duvarları ve bağıran kalabalığın üzerinde oradan oraya uçuşuyordu…

Tempoyu düşürmeyen Walter Schermet dünyanın çeşitli noktalarının canlı bağlantıyla ekrana yansıması için yeni yeni komutlar veriyordu: Berlin, Varşova, Montreal, Rio de Janeiro… Ve her tarafta aynı manzara, aynı çığlıklar ve bağırtılar hüküm sürüyor, aynı ferman yankılanıyordu: "Filofey'e ölüm! Alçağı roketle düşürmeli!"

"Yeter! Beni dinlemenizi rica ediyorum," diyen Filofey'in sesi duyuldu soldaki ekrandan.

"Evet, sizi dinliyoruz Filofey kardeş," diye yine yapmacık bir cilve ve rahatlıkla cevap verdi Walter Schermet. "Şimdi, işleyen demokrasiyi kendi gözlerinizle gördükten sonra ne diyeceksiniz?"

Bunları söylerken Walter Schermet vücudunu doğrulttu ve kafasındaki kellik zafer işareti gibi parladı.

"Şimdiye kadar ne söylemek istediysem yine aynısını diyeceğim," diye cevap verdi Filofey. Yüzünün ifadesinden son noktaya geldiği, önemli bir karar verdiği anlaşılıyordu: "Bay Schermet, dünyanın çeşitli yerlerinden derlediğiniz bu röportaj için size minnettarım. Bundan sonra hiçbir şüpheye yer kalmıyor. Tam bir hezimete uğradığım anlaşılmıştır. Amacım insanlara felaketten kaçma yollarını göstermek ve dahası, dikkatleri ilerlemenin yeni halkasına çekmekti. Bunun yalnız bir tek yolu var: Kassandra embriyolarının tehlike işaretlerine kulak vermek ve farklılıklarıyla bir arada yaşayan toplumun bir bütün olarak mükemmelleşmesi için gereken sonuçları çıkarmak. İşte sonuç: Bu yöndeki çabalarım boşa gitti. Çağdaşlarım çağrılarıma olumsuz yaklaştılar. Yenildiğimi itiraf ediyorum. Bu tartışmayı sürdürmenin de bir anlamı kalmadı. Tamam. Her şeyi bitirme zamanı geldi."

"Filofey kardeş, işte şimdi siz de gerçek durumu değerlendirmeye başladınız. Söz konusu olan da asıl bu. Sizce insanları, kamuoyunu

rahatlatmak gerekmez mi?" dedi Walter Schermet.

Filofey cevap verdi:

"Evet, belki de böyle. Ama Robert Bork'un ölümüyle sonuçlanan bu akıl almaz kargaşanın suçlusu ben olduğuma göre, Tanrı ve insanlar önünde hesap vermeliyim. İşte o an, yapılan suçlar için mahkeme huzuruna çıkma anı gelmiştir. Benim için meşum olan bu saatte insanların huzurunda olabildiğimden dolayı mutluyum; onlar da benim tövbemin samimiyetini görsünler."

Bütün dünyanın gözü önünde bulunduğunu ve söylediği her kelimenin ona büyük kazanç sağlayacağını anlayan Walter Schermet yine araya girdi:

"Filofey kardeş, biz sizden bir şeyler yapmanızı talep etmiyoruz. Tabii kalabalığın tepkisi çok sert ama bu insanları siz zorladınız…"

"Evet, evet anlıyorum…" diye cevap verdi Filofey. "İyi niyetiniz için teşekkür ederim. Fakat benim yaptıklarım sıradan bir anlaşmazlık değil. Onlar için hesap vermek zorundayım. Ben, insanlığın, fikirlerimi, buluşumu ruhun kendi kendini yeni idraki gibi algılayacağı takdirde zafer kazanacağımı, aksi durumdaysa hezimete

uğrayacağımı, kendi buluşumun kurbanı olacağımı ve onun enkazı altında yok olacağımı zaten biliyordum. Başka yolu yoktu. Neye uğrayacağımı anlıyordum. İşte son sözlerim: İnsanlara herhangi bir kötülük yapmayı aklımdan bile geçirmedim. Ama olaylar tahmin etmediğim yönde ilerledi. Düşüncelerim kötülüğe dönüştü. Şimdi hepimiz onun önünde güçsüzüz. Ben yine de keşfimden, Kassandra embriyoları fenomeninden ve onların tehlike uyarılarından vazgeçmiyorum. İnsanlar kendi içimizde, emel ve fikirlerimizde biriken kötülüklerin dünyanın sonunu getireceğini bilmeliler. Felaketi yaklaştıran şeyse, bu kötülüklerin insanın genetik kodunda sürekli birikmesi. Ama gökler gürlediği zaman geç olacak…"

Salonda gürültü koptu. Öfkeli sesler duyuldu. Seyircilerden birisi hiddetle mikrofona bağırmaya başladı:

"Tehditleri kesin! Hemen topluma şantaj yapmayı durdurmanızı talep ediyorum! Herkes bilsin, bu adam insanlık üzerinde uzay diktatörlüğünü kurmak isteyen bir iblis. Evet, evet, eski diktatörler, Hitler de, Stalin de bunu ancak rüyalarında görebilirlerdi, onlar sadece dünya üzerinde hükmetmek istiyorlardı. Onlar bir

kan seli içinde geldiler ve gittiler. Bu ise uzaydan şantaj yaparak dünya liderliğine oynuyor. Şimdi o, halkın öfkesi için erişilmez bir yerde. Bu yüzden de insanlığa baskı yapıyor!"

Anthony Younger dayanamadı ve o da mikrofona koştu:

"Beyefendi, kim olduğunuzu bilmiyorum, ama mikrofona bağırmadan önce hiç değilse kendinizi tanıtın."

"Çok sıradan bir ismim var. Smith, John Smith."

"Evet, John Smith. Kasıtlı olarak mı, değil mi, ama meselenin özünü tahrif ediyorsunuz. Hiç kimse sizin hürriyetinizi ve haklarınızı kısıtlamıyor. İstediğiniz gibi yaşayabilirsiniz. Fakat bir bilim adamı, insanlık tarihinde emsali görülmemiş bir keşif yapan bir âlim, sadece sizin rahatınızı bozmamak için bilimsel araştırmalarının sonuçlarını kamuoyundan saklayamaz ve saklamamalıdır. Filofey'i hakikaten, kendi kendinden vazgeçirmeye zorlayabilirsiniz ama gerçek, gerçek olarak kalır: Kassandra embriyoları mevcuttur! Bundan böyle Kassandra damgası içimizdeki kötülüğün işareti olarak kalacak. Kendi kendimizi kandırmayalım, gerçekleri görmezden gelmeyelim. Tam tersine, hatta -bunu daha net

nasıl söyleyebileceğimi bilmiyorum- askerlerin böyle bir sözü var: Ateşi kendi üzerine çekmek…"

"Dinleyin! Ateşi kendi üzerimize çekmek gibi bir şeyi nasıl teklif edersiniz? Ayrıca, kim ateş altında kalacak? Kadınları mı kastediyorsunuz?" diye salondaki kadınlar seslerini yükseltti: "Bunları söyleten içinizdeki erkek bencilliği. Kadınların yerine karar verme hakkını erkeklere kim tanıdı? Lanet barbarlık burada da kendini gösteriyor. Ateşi üzerime çekmek istemiyorum! Alnımda Kassandra damgasının, bu pislik ve yüz karasının çıkmasını istemiyorum!"

Ekrandan Filofey'in sesi duyuldu:

"Özür dilerim! Tanrı rızası için, özür dilerim. Sözünüzü kesmek istemezdim ama Kassandra işaretinin bir suç ve yüz karası olmadığını da söylemeden edemem. Kesinlikle değil! Kassandra embriyoları sadece nesilden nesile içimizde biriken kötülük hakkında bizi uyarmak istiyor. Dünyanın sonu bizim içimizde saklı, işte bu damga bize bunu haber veriyor. Lütfen, sakin olun. Şu an beni dinleyen herkesten son sözlerimi söylememe müsaade etmelerini rica ediyorum. Son gün zarfında seyrettiğim her şey keşfimin zamansız olduğunu, çağdaşlarım tarafından anlaşılmadığını gösteriyor. Bunun için de yok

olmaya, hayatıma son vermeye kesin karar verdim ve burada, uzayda, hiç kimse tarafından engellenmeden bunu yapabileceğim için şanslıyım. Bu son dakikalarımda beni işiten, gören ve daha sonra hakkımda bir şeyler duyacak olan bütün insanlardan özür dilemek istiyorum. İyi niyetle olsa bile hepinize acı çektirdim. İşte sonum. Şimdi açık fezaya çıkacağım ve hayatımı sona erdireceğim. Bu bir kader. Bu adımı atmaya artık hazırım, sadece başlığı giyeceğim. Fakat Puşkin'in de söylediği gibi 'uzaklarda, bulutlar arkasındaki mağarada, Tanrı'nın komşuluğunda saklanmak isterdim.' Şu uzay mağaramı terk etmeden önce, bu son adımı atmadan, beni duyan ve görenlere şunları söylemek istiyorum: Dünyaya gönderdiğim keşif ışınları araçları, tarafımdan yok edilmiştir. Kassandra damgasının ortaya çıkarılması ile ilgili bütün hesaplamalar ve çizelgeler, araştırma notları da yok edilmiştir. Bunların hepsi benimle birlikte yok oluyor. Bundan sonra hiçbir şey olmamış gibi rahat olun. Belki de bir zaman sonra insanlık yeniden bu konuya dönecek; ama bu bizden sonra, gelecekte olacak. Şimdi her şey eski şekline girecek. İz bile kalmayacak.

"Bundan sonra uzay araştırma istasyonuna gelenler, sadece, benim hayatım, kader, zaman

hakkındaki düşüncelerim ve Kassandra embriyolarını nasıl ve ne zaman bulduğumu anlatan kayıtlarımla karşılaşacaklar. Bunlar, kendimden sonra bırakacağım tek şey… Oğlum Anthony Younger, eğer kabul edersen bu kayıtları sana vasiyet ediyorum.

"Sevgili Anthony, sana oğlum diye hitap ettiğim için beni bağışla ama bu, kalbimin sesi. Herkesin önünde sana böyle hitap edebildiğim için kadere minnettarım. Hayatım öyle gelişti ki çocuğum olmadı ve şimdi son saniyelerimde Anthony Younger adlı manevi bir oğlum olduğunu düşüneceğim."

Salon susuyordu. Yine Filofey'in sesi duyuldu:

"Beni bağışlayın insanlar! Giderayak her şeyi söyleyemiyor insan. Ama yine de bir konuya değinmeden edemeyeceğim. Sık sık beni yalancı rahip, yalancı Filofey olarak adlandırdılar. Evet, bu böyle. Hiç kimse beni rahip yapmadı, hiç kimse bana Filofey adını vermedi. Ama kilise töreni, fikre fanatik bağlılık önemli değil. Bu konuda beni anlamanızı istiyorum. Zamanım doldu. Sizinle vedalaşmak istiyorum. Gezegenimizle vedalaşıyorum. Ekranlardan birinde onu uzayın enginliklerinde yüzerken görüyorum; diğer ekranda ise biraz daha büyütülmüş manzaralar,

ağaçlar, otlar, taşlar en küçük ayrıntısıyla görünüyor. Ama bu da ne, şimdilik anlaşılmayan, garip ve akıl almaz bir sahne! Eğer bu manzarayı uzay istasyonundan dünyaya yayınlamak teknik olarak mümkün olsaydı kendiniz de görürdünüz. Bakın, bakın, burası deniz, bir okyanus sahili. Galiba Atlas Okyanusu… Bakın, dalgalar sığ sahile vuruyor ve bakın neler oluyor! Balinaları görüyor musunuz? İşte, bir balina sürüsü. Bir dağ gibi su yüzüne çıkıyorlar ve -aman Tanrım bu, göklerin cezası olmalı- balinalar kendilerini hızla sahile atıyorlar. Onlara ne olduğuna bir bakın! Bunlar intiharcı balinalar! Onlara ne olmuş? Niçin sudan çıkıyorlar? Niçin intihar ediyorlar? Bunun anlamı ne? Böyle yapmaya onları ne mecbur ediyor? Yolunda gitmeyen, çekilmez bir şey onları ölüme götürüyor! Acaba bu, bizim son eylemlerimizin bir sonucu mu? Aynı gün ve saatte! Galiba kendilerini ölüme mahkûm eden balinaları anlamaya, hissetmeye başlıyorum. Maalesef, bu olayı daha derinden inceleyemeyeceğim, hayatın bu esrarengiz bilmecesini anlamaya zamanım kalmadı. Aynen Robert Bork'a olduğu gibi… Makalesini okurken fikirlerinin derinliğini anlamaya başlamıştım. Ama yazılanların arkasında bazı açıklanmayan sırlar da gizliydi. Onunla görüşerek ruhun yeni kavrayışına kavuşacağımızı

zannediyordum. Yapamadık, demek ki kısmet değilmiş. Şimdi de balinalar… Konuşabilselerdi ne kadar çok şey öğrenirdik… Artık geç kalıyorum… Sanki onları duyuyorum… Balinalar beni de yanlarına çağırıyorlar. Onlarla gidiyorum… Ben de kendini sahile atarak öldüren bir balinayım. Son olarak Robert Bork'a sesleniyorum: Sana karşı mahcubum ve balinalarla birlikte sana geliyorum. Elveda!"

Bunu takip eden o engellenemez olaylar salondakilerde şok etkisi yaptı. Filofey bütün dünyanın, o an televizyon ekranlarının karşısında bulunan bütün insanların gözü önünde hayattan ayrılıyordu. Uzay rahibinin her bir hareketi onun kararlılığını gösteriyordu. Aleni bir intihar eylemine tanık olduklarını herkes anlıyordu. Ama hiç kimse onu engelleyecek, ölümün eşiğinden geri çağıracak durumda değildi.

Salonda gergin bir sessizlik hüküm sürüyordu. Hiç kimse kıpırdayamıyor, ses çıkaramıyordu. Hepsinin dikkati uzay rahibinin son dakikalarının geçtiği ekrana kilitlenmişti. Aniden Anthony Younger ölüm hürriyetinin, ruhun hiçbir şeyle tazmin edilemeyen, hiçbir şeyle ölçülemeyen devasa trajedisi olduğunu anladı. Bu arada Filofey büyük uzay başlığını giyiyordu. Onu elbisesinin

yakasına nasıl monte ettiği görünüyordu. Bu andan sonra yüzünün ifadesi görünmez oldu. Her şey hazırdı. Sadece dışarı açılan kapıya gitmek kalıyordu. Filofey geriye baktı ve galiba bir şeyler söyledi ama sesi artık duyulmuyordu. Veda işareti olarak elini salladı ve açık uzaya atlamak için kapıya yöneldi. Çıkış kapısı açıldı ve Filofey kendini boşluğa bıraktı.

Yıldızların arasına atladı ve sonsuzlukla yüz yüze geldi. Burada yukarı ve aşağı, yön, ufuk, sınır ve zaman yoktu…

Havada asılı kaldı ve uzay gemisinden giderek uzaklaşıp yokluğa uçtu…

Fezada bir süre uçtu ve az sonra görüş alanından çıktı…

11

Sahile kendini atan balinalar lokma gözlerini fal taşı gibi açarak kumsalda korkunç bir azapla boğuluyorlardı. Cesetleri, yangından kararmış dağlar gibi her tarafa dağılmıştı.

Dünya Güneş'in etrafında dönüyordu…

Ertesi sabah dünya gazeteleri manşetlerinde "Uzayda İlk İntihar Eylemi", "Uzay Rahibi Filofey İnsanlığı Kassandra İşaretiyle Denenmekten Azat Etti", "Tanrı'nın Rahmetine Kavuşsun" gibi başlıklar attı. Buna benzer sansasyonel yazılar bütün gazete, TV ve radyolardan yayınlandı.

Tribün gazetesi, Anthony Younger'ın gönderdiği birkaç acil cümleyi yayınladı: "Babalarım Filofey ve Robert Bork'un bıraktığı izden yürüyeceğim…"

Ama sevinçli yazılara da rastlamak mümkündü: "Artık yalancı rahibin göklere

yükselmesi gerekmiyor. O, zaten uzayda sırtüstü yüzüyor."

Diğer şaşırtıcı haberlerin yanı sıra, artık kaçıncı defa esrarengiz bir haber de yer alıyordu: "Atlas Okyanusu'nun batı sahillerinde büyük bir balina sürüsü kendini sahile attı. Bütün hayvanlar öldü."

Rusya gazetelerinde ise başka bir tuhaf ve garip haber yer alıyordu: "Dün gece Kızıl Meydan'da bilinmeyen kişilerce Mozole'ye ölü bir kuş, bir baykuş atılmış. Kuşun cesedinde hiçbir patlayıcı mekanizmaya rastlanmamış."

İki gün sonra Robert Bork'un defin merasimi oldu. Mezarlık sakindi. Sonbahardı. Gökyüzü temizdi. Veda duası esnasında Anthony Younger gökyüzüne baktı ve hakikat yolunu tutan her iki kişinin de kendileri için belirlenen yere yerleştiğini düşündü: Birisi uzay boşluğunda, sonsuzluk selinde, diğeri toprağın altında, ebediyetin karanlık kucağında…

Ve hakikat onlarladır…

Sonsöz

Zamanımın ateşleme fitili bitmek üzere. Bilgisayarda veda mektubumu bitirmek için acele ediyorum. Ne kadar da garip bir durum, giderayak, son defa dünyada aydınlık günün gecenin karanlığına nasıl geçtiğini seyrediyorum ve bu karanlığın ardından yeni bir gün doğacak. İşte, ebediyetin belirgin akışı; işte, zamanın gözle görülen sonsuzluğu. Fakat yörüngeden seyre dalan varlığın sonu geldi.

Kâinat çapında insan ömrü bir sinek ömrü kadardır. Ama insanın zekâsı var ve bu, onun hayatını uzatıyor. Tam tersi de oluyor ve hayat ansızın azalıyor. Kaç defa anlamaksızın gündüz ve gecenin yer değişmesini seyrettim ve bir gün buna kendi ellerimle son noktayı koyacağımı hayal bile etmedim. Çünkü günahkar hayatımdaki son gün, benim mahşer günüm artık geldi. Mahşer günüm de, herhangi bir insanın hayatıyla ilgili bütün olaylar gibi benimle yok olacak. Acıklı ayrıcalığım

ve mahkûmiyetimin sonucu olarak kendi mahşer günümü kendim belirledim.

Bu satırları bitirdikten sonra, kısmet olursa uzay bağlantılı basın toplantısında konuşacağım. Sonra hayatla ilişiğimi kesmeli, intihar etmeliyim. Kendi kendime çıkardığım hüküm böyle.

Toplumun aklını karıştırdım. Robert Bork'un ölümünden dolayı suçluyum. Bir çıkmazdayım. Yok olmalı, yaşamamalıyım. Başka yol yok.

Denildiğine göre ölümden önce nefes almaya doyum olmuyor, bense son olarak konuşmak, son sözlerimi söylemek istiyorum. Dünyadaki herkes tarafından lanetlenmiş biriyim, benden sonra neler olacağının ne önemi var? İsterse ot bile bitmesin. Her şey cehennemin dibine batsın! Ama ölümün eşiğinde bile, insanlara ne olacak, Kassandra damgası olayıyla ilgili akıl ve ruhlarında ne gibi izler kalacak diye endişe ediyorum. Çünkü ne olursa olsun, lanetlenmiş bile olsa gerçek değişmez. Bugün reddedilen bir problem yarın yeniden ortaya çıkabilir ve ondan kaçamazsın.

Mahşer günüm geldi. Bu kaçınılmaz… Geri dönüş yok… İnsanlar, size kendi tövbelerimi bırakıyorum. Bu kayıtlardan, daha sonra, kendisini uzay rahibi olarak adlandıran kişinin kim olduğunu, nerede doğduğunu, hayatını nasıl

yaşadığını, ne ile uğraştığını, meşum Kassandra damgasını nasıl bulduğunu öğreneceksiniz.

Vedalaşmadan önce bir de şunları söylemek istiyorum: En beklenmedik heyecan ve fikirler, aklıma uzayda geldi. Bunu nasıl açıklayacağım bilmiyorum. Uzaydan bulutlarla kaplı dünyaya her baktığımda "Aman Tanrım, bu dünya ne kadar da yüce bir eser!" diye hayranlıkla düşünüyordum. Belki Güneş de insanların yaşadığı dünya için var, çünkü bunu başka türlü açıklayamayız. Dünya insana gerekli ve o, insanın onu anlaması için var, bunun için yaratıldı. Yoksa bu galaksinin ne anlamı olurdu? Ve Tanrı'nın kendisi de! İnsanın ona ihtiyacı var ve bunun için de o, Tanrı'dır, bunun için vardır!

Ama insan bu evrensel objelere layık mı? Bu muhteşem dünya düzenini hak ediyor mu? İşte kâinatın bilmecesi de bu!

Evet, zamanım geldi. Çok az kaldı. Az sonra gemiden dışarı, uzay boşluğuna atlayacağım. Dünyadan çok uzaklara… Çok çok uzaklara… Ve susacağım…

Beni affedin

Filofey

Filofey'in mektubu ve tövbesinin Rusça metni, uzay rahibinin yaşadığı araştırma istasyonuna giden astronotlar tarafından hemen ilk günlerden birinde dünyaya gönderilmişti. Ekip komutanı, yazdığı raporda şunları belirtiyordu: "Bilgisayarın hafızasında kalan vasiyetinde Filofey, uzay istasyonunun müstakbel çalışma ekibinden bilgisayardaki tövbe metninin Anthony Younger'a verilmesini rica ediyor. 'Anthony Younger benim notlarımı istediği gibi kullanma hakkına sahip,' diye yazıyor."

Metnin başlığı "Yaşadıklarım, Seninle ve Sonra" idi. Filofey'in yazdıkları şöyle:

Eskiden, uzaydaki araştırma istasyonunda bulunabileceğimi hayal bile edemezdim. Beni buraya bilim getirmişti. Fakat uzaya sadece bilimsel amaçlarla gelmediğimi, bir sürgün olduğumu, kendi kendimi dünya dışına sürdüğümü daha sonra da kendimi uzay rahibi ilan ettiğimi hiç kimse bilmiyordu. Belki de beni "geri dönmeyen" olarak adlandırmak mümkündü, çünkü eskiden politik veya diğer sebepler yüzünden yurt dışından vatana, yani Sovyetler Birliği'ne dönmek istemeyen ve böylece bütün dünyanın gözü önünde bu büyük devlete meydan okuyan kişileri böyle adlandırıyorlardı.

Ama hayır, o çok değişik bir durumdu. Ben ne geri dönmeyen, ne de sürgündüm. Bu durum, açıklaması çok zor olan, kendi içine kapanmaktı, daha doğrusu uzayda kendi içine kapanmaktı. Kulağa çok gösterişli gelse de bu, ruhun uzayla birleşmesiydi. Fakat uzayda bulunmam hayatımın mantıklı sonucu, gelişimimin doruk noktası oldu. Bu belki de zorunluydu, kaderin yazgısıydı. Bunun olacağına inanmak zordu ama bu dünyada neler olmuyor ki?

Hayatımın daha ilk anlarıyla başkalarından ayrılıyordum. Bu nedenle de hayatım boyunca aslımı, daha doğrusu doğumumu saklamaya çalıştım.

Ben, yeni doğmuş bir bebekken, battaniyeye, onun da üzerinden çuval bezine sarılı olarak yetiştirme yurdunun önündeki küçük merdivene bırakılmıştım. Çocuk yurdunda bana verilen Kriltsov[5] soyadı da bundan kaynaklanıyor. Bana Andrey adını vermişler, baba adı da buradan çıkmış. Yani, Kriltsov Andrey Andreyeviç. Bana anlatılana göre, bu acı olay 1942 yılının sonunda, karlı bir kış sabahı gerçekleşmişti. Hiç kimse inanmasa bile ben o sabahı hayal meyal hatırlıyorum. Bunun böyle olduğuna yemin

[5] Kriltsov, Rusça kapı önündeki küçük merdiven anlamına geliyor.

ederim. Annemin ayakları altında gıcırdayan sert karın sesini hatırlıyorum. O kış sabahı, ne kadar hızlı yürüdüğünü hatırlıyorum. Beni sıkı sıkı kucakladığını, ha bire korkudan irkildiğini, kalbinin acıyla çarptığını hatırlıyorum. Yürürken hızla nefes alıyor ve devamlı, ağlamaklı bir sesle, gözyaşlarını zor tutarak bana bir şeyler fısıldıyordu. Beni çocuk yurdunun merdiveninde bırakmak için götürdüğü o dakikalarda battaniyenin arasından onun yüzünü, ince kar tanecikleri konmuş kirpiklerini ve yukarıdaki tutkun gökyüzünü, düşen kar tanelerini görüyordum. Kar serpiştiriyordu. Belki de annem bana "Ağla, daha yüksek sesle ağla ki seni duysunlar," diye fısıldıyordu.

Beni merdiven önüne bıraktığı zaman neler olduğunu anlamamıştım. Soğuktu, donuyordum ve onun geri gelerek beni almasını bekliyordum.

Fakat o, biraz uzakta, çalıların yanındaki kar yığınlarının arkasına saklanmıştı ve yaklaşmıyordu. O zaman ağladım, yüksek sesle ağladım ve sonra kapı açıldı, biri geldi, beni aldı ve götürdü…

Onun orada saklandığını nereden biliyordum? Çünkü çok sonraları bana kar yığınlarının arkasında annemin izlerine rastladıklarını ve bir

daha hiçbir iz bulunmadığını anlattılar. Bu da bana anlatılan tek şeydi.

Orada, çalıların arkasında durmanın ve kendi yavrusunun sesine koşmamanın onun için ne kadar ağır olduğunu şimdi anlıyorum. Sık sık hep aynı rüyayı görürüm: Kar yığınlarının arasında yürüyorum, annemin ayak izlerini arıyorum, bu izler beni ormanın derinliklerine götürüyor, korkuyorum, üşüyorum, kar bastırıyor… Ve ben "Anne, anne" diye bağırıyor ve uyanıyorum…

O korkunç sabahta, böylesine korkunç bir adım atmaya annemi mecbur eden şey neydi bir bilseydim! Babam kimdi? Annem babamın kim olduğunu biliyor muydu? Bütün hayatım boyunca bunun gibi birçok soru benim için cevapsız, sır olarak kaldı.

Çocuk yurdunda hiç kimse benimle bu konuda konuşmuyordu. Ben de bazen heyecanlarımı biriyle paylaşmak istiyor ama bunu yapmıyordum. Hem de o karlı sabahta annemin beni taşıması dışında anlatacak bir şeyim de yoktu. Zaten bir şeyler hatırlayabileceğime de hiç kimse inanmazdı.

Fakat bu dünyada, her nedense beni dinlemek isteyen ve söylediklerimden şüphe etmeyen tek bir kadın vardı. Bu, iş arkadaşlarının Vava

dedikleri Valeriya Valentinovna'ydı. Biz çocuklar da ona "Vava, Vava Hala" diyorduk. Bunda bir aile, akrabalık havası vardı. Doğal olarak, Vava Hala en çok sevdiğimiz öğretmenimizdi.

Bizim yetiştirme yurdu Ruzı şehri civarında, Maleyevka kasabasının yanındaydı. Burası Moskova'ya takriben yüz kilometre mesafedeydi. 157 numaralı çocuk yurdumuz Alman ordularının Moskova civarından geri çekilmelerinden hemen sonra, cephe bölgelerindeki kimsesiz çocuklar için kurulmuştu. İşte o zamana kadar Vava Hala, yakındaki Ruzı şehri orman parkında bulunan Bestekarlar Dinlenme Evi'nde çalışıyormuş. Orası Sovyet bestecilerinin yetiştirildiği bir yer gibiymiş. Burada, her biri ayrı bir villada devlet hesabına yaşayan çeşitli bölge ve cumhuriyetlerin bestekarları asrın müziğini, yani tüm zamanların ulu önderi ve halkların babası yoldaş Stalin'i metheden tumturaklı kantat ve koraller besteliyorlardı. Bazen yüksek düzeyli parti görevlileri, 20. yüzyılın hükümdarı olmuş ayakkabıcı oğluna ithaf edilen bu bestelerin ilk çalınışını dinlemek için buraya gelirlerdi. Bazen orada yardım konserleri düzenlenir ve bizi, çocuk yuvasındakileri de davet ederlerdi. Vava Hala, Bestekarlar Evi'nin müdürüydü ve kendisi de iyi

piyano çalardı. Savaştan sonra bizim çocuk yurduna müzik öğretmeni olarak gelmişti.

1941 yılının sonbaharından '42'nin baharına kadar Ruzı şehri ve civarında Alman tank birlikleri konuşlandırılmıştı. Benim, doğal olarak, bu olayla hiçbir ilgim yoktu ama doğum tarihim ve sokağa atılan çocuk kaderim arasında galiba bir bağlantı vardı. En azından Vava Hala bu konuda düşünmüş olacak ki biraz büyüdükten sonra benimle konuşmalarında bunu ima ediyordu. O da yarım yıl Alman işgalinde yaşamıştı ve çoğu şeyi hatırlıyordu. Müzik odasında yalnız kaldığımızda bana notaları öğretir, bazen de konuşmalarımız müzik dışına çıkardı.

Vava, Vava! Farkına varılmadan gözlerimin önünde ihtiyarlayan, yakın akraba olan, iyi kalpli böyle bir annem olsun isterdim. Çok ilginçtir ki, hiçbir zaman yanımda annem olmadı. Vava'nın ise çocukları yoktu. Hayatının niçin böyle olduğunu, niçin çocuk doğurmadığını söylemek zor. Kimsesiz çocuklara bu kadar yakınlaşmasının sebebi bu yalnızlığı mıydı acaba?

Bana:

"Andrey'ciğim…" diyordu. "Annen tarafından terk edildiğin için muhakkak üzülüyorsun. Seni anlıyorum. Bunu düşünmemek imkânsız. Ama bu

düşünceler insanı rahatlatmıyor. Kendine kenardan bakmayı dene, başka bir şey görürsün. Yanılmıyorsam Tanrı sana büyük yetenek bahşetmiş Andrey'ciğim. Doğru söylüyorum. Bir gün gelir de dediklerimi hatırlarsın. Zeki ve yetenekli bir çocuksun. Örneğin, müzik. Çok iyi bir müzisyen olabilirsin. Ama ne olacağına kendin karar vereceksin. Müzikle bir hobi olarak uğraşır, insanlara başka alanda hizmet edebilirsin. Okulunu bitirir, eğitimine devam eder ve hayatını kendin ayarlarsın. Senin yeteneklerinle Andrey'ciğim, bütün kapılar önünde açılacak. Hiçbir şey seni engelleyemeyecek. Bırak da annen hakkında hiçbir şey bilinmesin, ama babanın kim olduğu da belli değil. Kendi çocuğunu bırakarak kaybolan anneni buna neyin mecbur ettiğini kestirmek çok zor. Bence onu ayıplamamalısın. Hayır, anne suçlu bile olsa ondan nefret etmek olmaz. Kızma, ama sen ona minnettar olmalısın! Evet! Bu sana tuhaf gelebilir. Ama bir düşün Andrey'ciğim! Senin üstün yeteneklerin ebeveyninden kaynaklanıyor, sen onları annenden ve annen aracılığıyla miras almışsın. Seni bırakmanın ona nelere mal olduğunu bilemeyiz. Bir defa bunu yaptıysa demek ki başka çıkış yolu yoktu. Bu, belki de senin hayatını korumanın tek

yoluydu. Sebebini ben söyleyemem. Bilmiyorum…

Hiç kimse bilmiyor. Ama annenin başka çaresi olmadığından ve seni ancak bu yolla kurtarabileceğinden eminim. Evet, risk büyüktü ama gördüğün gibi sen hayattasın. Başka şeyleri bilemem ama yetiştirme yurtları ülkemizde çok önemli. Kendi örneğinde buna emin olabilirsin. Dahası, yakışıklı olmanı, boyunun poşunun yerinde olmasını, vücudunun sağlamlığını da annene borçlusun. Doğadan, yani annenden çok şey almışsın. Sana şunu tavsiye ediyorum: Annenin başka çaresi olmadığı düşüncesinden yola çık. Büyüyünce her şeyi daha iyi anlayacaksın."

Yıllar geçtikçe Vava'nın oldukça istisnai, açıklaması mümkün olmayan bir durumu kastettiğini anladım. Bu anlattıklarından kendisinin ne kadar emin olduğunu bilmek zordu. Birkaç yıl sonra, ben Moskova'da üniversitedeyken, Vava öldü. Bense hayatım boyunca onun bilmeyerek söylediği, onaylayıcı veya reddedici kanıtları olmayan bir fikri aklımdan çıkaramadım.

O zaman dokuzuncu sınıftaydım ve komşu Maleyevka kasabasında korkunç bir olay oldu. Bir kadın ve on yedi yaşındaki kızı intihar etmişti.

Kadın kendini asmış, arkasından kızı da aynısını yapmıştı. Yalnız yaşıyorlardı. Kadın Bestekarlar Evi'nde temizlikçiydi, kızsa okula gidiyor, büyüyordu. Fakat herkes bu kadının kendi kızını Alman ordularının Moskova etrafından çekilmesinden altı ay sonra doğurduğunu biliyor ve hiç kimse bu çocuğun bir Alman askerinden, yani bir işgalciden, bir Nazi'den doğduğuna şüphe etmiyordu. Komşuları kadının hayatını zehir ediyor, kızı okulda aşağılıyorlardı… O gün, bu acı olayla sarsılan Vava'nın kendisinin de bilmeyerek söylediği sözleri ben yürek acısıyla hayatım boyunca unutamadım: "Kendime gelemiyorum Natalya," diye bir öğretmene söylendi. "Ne kadar korkunç bir olay! Bir ölüm! Anne ve kız kendilerini öldürüyor… Bir insan bu noktaya itilir mi? Hem de ne için? Savaş savaştır, onun kendi kuralları var. Savaşıyorlar, öldürüyorlar… Bir insanı devamlı böylesine aşağılamak, suçunu kafasına vurmak, kin kusmak yeter. Olan olmuş, bu zavallı kadın kendi başına bela olarak Alman askerinden çocuk doğurmuş. Çekmediği kalmamış. Ondan böylesine intikam alınır mı? Çok barbarca. Kızcağızın suçu ne? Sonuçta hiç kimse kendi anne babasını kendisi seçmiyor, Tanrı ona veriyor. Niçin onların hayatlarını zehir ettiler? Eğer anne kendi çocuğunu kapılar önüne atarak

yok olsaydı, hayattayken ölseydi, kayıplara karışsaydı, sadece çocuğu yaşasın diye kendini mezara gömseydi daha mı iyi olurdu?"

O günden sonra, kabuğunu delerek çıkan civciv misali, bir fikir aklıma takıldı: Belki benim babam da öyle biriydi ve annemin beni kapı önüne bırakarak kaçmaktan, ebediyen, dönüşü olmadan gitmekten başka çaresi kalmamıştı.

Bu olayın nasıl, hangi şartlar altında olabileceğini hayal etmeye çalışıyordum. Aklıma her türlü fikir, tahmin geliyordu. Bir boşluk, kopukluk, terk edilmişlik hissediyordum: Belki de bu duyguları, açık denizde gemiden düşen birisi yaşayabilir. Çığlıkları duymayan gemi gözden kayboluyor ve etrafta deniz ve dalgalar dışında hiç kimse yok… Sahil de görünmüyor… Bu denize kendiliğinden düşmedi ki, mutlaka onu iten birileri var. Ama kim?

Bilmek, bu sorulara cevap bulmak istiyor, fakat bunu niçin istediğimi, ne anlamı olacağını bir türlü anlayamıyordum. Gerçekten de, bunu bilmek bana ne verirdi? Hiçbir şey… Fakat eğer babam bir Alman askeriydiyse, sonra ona ne olduğunu bilmeyi çok arzuluyordum. Ansızın, aklıma, niçin benim babam oldu, bunu ondan kim istedi, bütün Avrupa'yı geçerek benim doğumuma

sebep olmasını ve sonra sonsuza kadar yok olmasını ondan kim istedi gibi saf ve tuhaf sorular geliyordu. Evet, kendi aslını öğrenmek istiyor, bunu başaramıyor fakat düşünmeye devam ediyorsun… Beni doğuran annenin başına neler geldiğini bilmek istiyordum. Evet, babam olan o Alman askerinin akıbetini bilmek istiyordum. Acaba yaşıyor mu, savaşta öldü mü? Belki şimdi hayatta, Almanya'da yaşıyor ve dokuz yüz kırk iki yılında çocuk yurdunun kapısına bırakılmış bir oğlu olduğundan haberi bile yok. Ben onun oğluyum. Onun ise umurunda bile değil… Belki bir mucize olur ve bunu öğrenerek çıkagelir. Gelir de "İşte ben, ya oğlum nerede?" der. O zaman neler olur? Ne yaparım? Bu fantezilere gerek var mı? Bütün bunlar böyle olsa bile onun, o Alman'ın bu eski, bir tükürük gibi unuttuğu olayı hatırlamaya ihtiyacı yok. Niçin azap çekecek ki?

İşte bunlar gibi tuhaf, saçma sapan fikirler doğuyordu içimde. Bu konuda ne düşünürsem düşüneyim hiçbir önemi yoktu. Savaş, insanların hayatında bir kavşak oluşturmuş, ebeveyni hayatın uçurumunda mahvolmuş savaş çocuklarının trajedisi ortaya çıkmıştı. O uçurumdansa soğukluk, yabancılık, kopukluk, nefret rüzgârları esiyordu. Benden farklı olarak bütün "normal

doğanlara", bütün dünyaya kalbimin derinliklerinde bir karşı koyma hissi uyanıyordu; onlara, refah içinde dünyaya gelenlere kendi üstünlüğümü kanıtlamak istiyordum. Benim bir dâhi, olağanüstü bir kişi olduğumu toplumun görmesini ve dehama değer vermesini istiyordum; her zaman kuvvete kuvvet, kötülüğe kötülükle cevap verecek güçte olmak istiyordum.

Bu duyguların eşliğinde hayata adım attım. Bu dünyada her zaman tek başıma, yalnız olduğumu hatırladım. Ne annem, ne babam, ne kardeşlerim, ne halam, ne de yeğenlerim, kısacası hiç kimsem yoktu. Sanki Ay'dan gelmiştim. Belki bu durum bana yardım etti… Evet, parlak bir bilimsel kariyer edindim, kendimi bütünüyle bilime adadım ve -böyle söylemek tevazudan uzak olsa da- kendi alanımda dâhiyane keşifler yaptım. Evet, bu böyle! Ben bilime hizmet ettim, bilim de meşhur olmama, saygınlık kazanmama, mevki makam sahibi olmama hizmet etti…

Sonuçta tüm bunlar beni uzaya, kendi kendime uzay rahibi adını verdiğim araştırma istasyonuna götüren bir kadere dönüştü. Garip de olsa bu, hayatımın kurtuluşu olmayan şahikası oldu. Dünyada bana yer yoktu ve bunu anlıyordum…

Yalnız burada, uzayda, kaderin bana, sonunda uzaya kaçışla neticelenen hayatımı açık bir şekilde anlatmak için muhteşem bir imkân tanıdığını anladım. Kendime, bütün olanları cesaretle kavramalı, kendine ve başkalarına her şeyi itiraf etmelisin, dedim. Tövbenin anlamı da bu: Kendine hiç mi hiç acımayacaksın. Her şeyi sonuna kadar itiraf edeceksin.

Bütün bu olaylar ilk bakışta önemsiz görünen bir seminerle başlamıştı. Tıp Fakültesinde hamilelik ve insanın doğuşu problemleriyle ilgilenmeye başlamıştım. Bunun sebebi belki de bilinçaltımdaki terkedilmiş çocuk kompleksiydi. Ama günlük hayatımda benim için çok hassas olan bu konuyu hiç kimseyle tartışmıyor ve söylemeliyim ki çevremde de bu gibi konular hiçbir zaman konuşulmuyordu.

Fikrimce, benimle çalışanlar için ben ilk önce, her zaman yukarıların desteğini alan bir bilim danışmanı, sert bir müdür, tartışılmaz otoriteydim. Saklamayacağım, bence insanlığın lanetli bilmecesi olan şöhret düşkünlüğü ve hükmetme hırsı bana da yabancı değildi. Devamlı kendi gözümde ve diğerlerine karşı üstünlük sağlamaya, otoritemi pekiştirmeye can atıyordum.

Arkamdan "Bizim dahdik" diye fısıldadıkları zaman, bu "Bizim dâhi direktör" anlamına değil, "Bizim dâhi diktatör" anlamına geliyordu. Bundan hiç de gocunmuyordum. Tam tersine, hoşlanıyordum. Anlatmak zor ama doymak bilmeyen, hiç sönmeyen hükmetme hırsı gerçekten de insanlığın anlaşılmaz bir bilmecesi ve ben de hükmetmeyi arzuluyor, müdürü olduğum "kapalı" laboratuvarın, başkan olduktan sonraysa tüm enstitünün personelinden katı bir disiplin ve tam bir itaat talep ediyordum. Yeni kadro atımında da aradığım tek şart yetenek ve disiplindi.

Bu huyum yüzündendir ki biyoloji alanında yeni, çığır açan bir yöntemin temelini atan biri, bir deneyci olarak tanındığım zaman, iyi bir yönetici ve organizatör olarak da ün kazanmıştım. Evet, çok başarılı bir kariyerim vardı ve daha sonra anladığım gibi bunda, bazı ilgili çevrelerin de etkisi yok değildi. Ama bu, özel bir konu. Bense, güç toplayarak acımasız bir uçuş için havalanan yaban arısı gibi başarılarımdan ilham alarak bilim tarlaları üzerinde uçuyordum; ben, daha önceleri hiç kimsenin aklına bile getiremediği yeni fikirlerle kendimi coşturarak ve bu konuda ebediyet teknolojisinin yaratıcısı olan Tanrı'yı bile

geride bırakmaya hazır olarak keşiften keşfe uçuyordum. Çünkü ben, bilimsel deneylerle bile olsa, kimin doğacağına, nasıl ve hangi ebeveynden doğacağına bizzat karar veriyordum. Onların bunu isteyip istememesi hiç önemli değildi.

Şimdi kendi kendime "Bunun için de kibirliydin," demem de çok doğal. Öyle ya, insanın gebe kalmasını ve doğuşunu yönetebilme yeteneğim beni gerçekten şaşkına çevirmişti.

Suni döllenme yoluyla anonim doğan insanların yetiştirilmesi fikri ilk defa hayvancılıkta ev hayvanlarının suni döllendirilmesi fikrinden doğmuştu. Zooloji mühendisliğinde bu, her zaman aktüel bir problem olarak kalıyordu. İnsan kendi çıkarları için hayvanların genetiğini değiştiriyordu.

Yapay insan yaratma problemleri ile uğraşan deneysel biyoloji ise bunu sadece bilimsel amaçlarla yapmıyor, insanın doğuşunu yönetmek, daha doğrusu kullanabilmek amacını güdüyordu!

Evet, kendi özü dışında hiçbir şeyi umursamayan bilimin karanlık koğuşundan sersemlemiş olarak nasıl çıktığımı şimdi anlamaya çalışıyorum. Fakat o zaman, ahlakın dışına taşan ve insan soyu için çok tehlikeli olan bu deneylere ne kadar derinlemesine ve sorumsuzca daldığımın

farkında bile değildim. O zaman genç bir bilim adamı olduğum için, bana göre bilimsel öncelik tek kıstastı. Bilimin zaferi uğruna, bana kadar hiç kimsenin adım atmaya cesaret edemediği, bütün dinlerin yasakladığı bir alana müdahale ediyordum. Eşiğinde, Tanrı önünde diz çökülmesi gereken bir kapıyı küstahça tekmeliyordum.

İşte bu kadar ileri gitmiştin! Bir defasında seni enstitü parti teşkilatına çağırarak saygılı, hayırsever ve hatta yaltakça bir tavırla, çalışmalarının bundan böyle gizli sayıldığını, basında açıklanamayacağını, özellikle yurtdışında yayınlanamayacağını söyledikleri zaman bile bunu pek önemsemedin. Oysa bu, senin, ruhunu ilk denemendi. Müstakbel siparişçiler senden itaatkar bir icracı yapmak istiyorlardı. Senin içinse sadece "işini yapmak, bilimi ileriye götürmek" önemliydi.

İtiraf etmek gerekir ki sen biyoloji cehenneminin Mefisto'suydun. Sana göre, bir bilim adamı için en önemli nitelikler soğuk bir zekâ ve analitik bir basiretti. Kendi rolün için mazeret aramıyor ve bu lanetli yolda bu kadar zapt olunmaz enerji harcamaya seni neyin ittiğini anlamak istemiyordun. Terk edilmiş çocuğun her şeyden önce meşhur birisi, asrın dehası olmak istediğini kim bilebilirdi?

Kendini tamamıyla bilimsel araştırmalara kaptırdığından, iyilik ve kötülük sınırını nasıl aştığının farkına varamadın; kendi öğretilerinin yaratıcısı ve kölesi olan insanların ebedi ıstıraplarını anlama zahmetine katlanmadın. Yüzyıllar boyunca hayatın anlamını arayanları küçümsedin, onları hor gördün. Ya senin yurttaşın ve çağdaşın olan büyük filozof Losev'in fikrine ne demeli? O, bilimin insanlık tarihindeki rolü hakkında geliştirdiği fikirlerden birini sanki özel olarak senin için söylemişti. Sense onu umursamadın bile. Oysa Losev, toplum ve medeniyetin ebedi gelişimi hakkında çağdaş Avrupa öğretisini ele alarak, hiçbir çağın kendi kendiliğinden bir anlamı olmadığını, sadece bir sonraki çağ için bir temel ve gübre oluşturduğunu, diğerinin de aynen önceki gibi bir sonraki ve tüm diğerleri için gübre ve toprak rolü oynadığını söylüyordu. Asıl olan amaç ise daima ve mutlak surette bir sonraki, sonsuz zamana erteleniyor ve böylece yeni yeni cennetler vadedenleri haklı çıkarıyordu. Sense Losev'in bu derin fikrini, kendine tam bir faaliyet hürriyeti temin etmek ve kendi sorumluluğunu gelecek nesillerin omuzlarına yüklemek için kullandın. Sen, görevinin bilimi ileriye götürmek, keşifler yapmak olduğuna kendini inandırmıştın. Sonuçlarınıysa

bırak diğerleri düşünsündü. Senin işin suni döllenmeyle çocuk yetiştirmekti, daha sonra bu "suni insanlara" ne olacağı seni ilgilendirmiyordu.

Günümüzde "Bu sizin probleminiz" gibi çok küstahça bir deyim oldukça yaygınlaşmış. Sense daha o zaman bu prensiple hareket ediyor ve kendi muhaliflerine "Bu bizim sorunumuz değil, özel problemlerini onlara bırakın!" diyordun. Sosyal mevki açısından diğerleriyle aynı şartlar altında doğan bu X-insanlar, tüm diğerleri gibi, kendileri hakkında kendileri düşünmek zorundaydılar. Senin fikrince bunların bilimle hiçbir ilgisi yoktu. Suni döllenmeyle çocuk doğurma teknolojisi dışında hiçbir şey seni ilgilendirmiyordu.

Evet, sen böyleydin. Kendi alanında belki de gerçek bir deha, dünya çapında buluşlar yapan ve bilimin gelecek gelişimini önceden tahmin edebilen biriydin. Fakat bütün hareketlerini hep o terk edilmiş çocuk yönlendiriyordu. Bunu kendine itiraf etmesen de, bir zamanlar merdiven önüne bırakılmış o çocuk devamlı bütün dünyaya imkânsızı başarabileceğini, önceden programlanmış insanların doğuşunu yönetebileceğini kanıtlamak istiyordu. Kendi laboratuvarında bu insanların kaderini tayin

ediyor, şimdiye kadar hiç kimsenin girişmeye cesaret edemediği ve beceremediği bir işi yapıyordun: Kendi kararına ve mesai programına uygun olarak yapay insanlar yaratıyor, insanlar üzerindeki gizli hâkimiyetinden vecde geliyordun.

Her defasında, jeopolitik çapta bütün dünyanın 20. yüzyılın felaketleri karşısında duyduğu endişeyle yaptıklarına hak kazandırıyordun. Çünkü bir zamanlar da, hiç kimse, bilimin tam hızla koşan atını nükleer buluşlar uçurumu önünde durdurmamıştı. Bu alanda çalışan hiçbir bilim adamı, sonuçta hayat için evrensel bir tehlike oluşturan bu ölümcül alana girmemek için kendini zorlamamış, kendi gırtlağını sıkmamıştı. Bilim, duygusuzca keşiflerin dâhiyaneliği ile eylemlerinin caniliği arasında cambazlık yapıyordu. Stratejik açıdan isimleri saklı tutulan bu insanlar, önce dünya çapında üne kavuşuyor, zamanla nükleer bombanın babası ilan ediliyor, fakat hayatlarının sonuna doğru unutulmak korkusuyla ıstırap çekiyorlardı. Onların bilimi ise ilerlemeye devam ediyordu. Çünkü bilim adamları için önemli olan, her şeye rağmen atomun içine dalmak ve fiziki olarak hiçliklerine rağmen insanlara dünya hâkimiyetini ele geçirme imkânı veren o şeytani güce sahip

olmaktı. Bu bilimsel fikirlerin fanatizminden kaynaklanan ölüm tehlikesi ve nükleer araştırmacıların keşiflerinin kaçınılmaz sonuçları ise gelecek nesillerin omzuna yükleniyordu. Atalarının çılgın buluşlarıyla onlar uğraşmalı, ne yapacaklarına, maddeyi kendi kullanımları için nasıl değiştirmeleri gerektiğine onlar karar vermeli ve bunu onlar düşünmeliydiler. Şimdilik her şey yolundaydı… Sen de buna güveniyordun…

Evet, sen bir şeye kesin inanıyordun: Tabiat, insan karşısında sorumluluk taşımadığı gibi bilim adamı da kendi araştırmalarının sonucu için sorumluluk taşımaz. Böylece hiçbir şey seni yolundan çevirmiyor, hiçbir şey seçilmişliğine olan inancını sarsamıyordu.

Evet, sen o saklı bilim dünyasının doğan yıldızıydın. Hatta karın Yevgeniya ansızın seni bıraktığı ve vebadan kaçarcasına senden kaçtığı zaman bile (seninle yaşadıkları ve çektiği ıstıraplar onu hızla ihtiyarlattığı için, dolaştığı ücra kasabaların tiyatro sahnelerinde nasibi sadece acıklı ihtiyar kadın rolleri oynamak olmuştu), duraksamadın, kendine gelmedin, kendi etrafına bir bakınmadın, onun arkasından koşmadın, en önemlisiyse, ona göre neyin bu kadar korkunç olduğunu anlamaya çalışmadın. Yevgeniya senin

araştırmalarının anlamını çok geç kavramış, deneylerinin amacını hemen anlayamamıştı.

O, bilim dünyasından çok uzaktı ve kendi meraklarıyla, sanatla yaşıyordu. Ama sana yakındı ve onunla uzun yıllar yaşadın; sana karşı sabırlı davranıyor, kendini bütünüyle işine vermene göz yumuyordu. Hatta ona sürekli yaptırdığın kürtajlara bile ses çıkarmadı. Sonra çok pişman olmuş ve kendi aile hayatını baltaladığını, normal kadınların nefretini kazandığını anlamıştı.

Oysa bütün bunlar seni durdurmadı, kendini bilime fanatikçe kaptırarak diğer insanların, özellikle seni seven karının duygu ve düşünceleri ile hesaplaşmamakta haklı mı haksız mı olduğunu hiç düşünmedin. Senin neyle uğraştığını, geçmiş yıllar zarfında neler elde ettiğini ve hangi amaçları güttüğünü öğrendiği zaman Yevgeniya, ağlayarak ayaklarına kapanmış ve her şeyi bırakman ve Moskova'dan uzaklara, mesela doğuya gitmeniz için yalvarmıştı. Yevgeniya oradaki araştırma merkezlerinde profesörlere büyük değer verildiğini, Moskova'dakinden daha fazla maaş ödendiğini, kendisinin de oradaki bir tiyatroda iş bulabileceğini, orada yeni bir hayata başlayabileceğinizi ve nihayet bir çocuk sahibi olabileceğinizi söylemişti. Ama sen bu yakarışları

dinlemedin, senin deneylerin karşısındaki -senin fikrince- saf korkusu, duyguları seni etkilemedi ve sen sana verilen işi bırakmak istemedin. Daha sonra her ne kadar pişman olsan, her ne kadar esef duysan da artık geç kalmıştın… Hayat devamlı, bir boyuttan diğer boyuta geçiyor…

Senin kibrin dur durak bilmiyordu. Sonunda Yevgeniya çekip gitti, sana göreyse üzülmeye değmezdi, başka birisini bulurdun; işlerin biraz azaldıktan sonra etrafındaki kadınlara bir göz atar, kendi zevkine göre, en önemlisiyse psikolojik olarak komplekssiz ve yaptığın işin ahlakiliğinden şüphe etmeyen birini bulurdun. Ve bu kadını, seçkin akademisyenler için "feodaller" bulvarında yapılmış, komşuluğunda nükleer fizikçilerin oturduğu özel villaya götürürdün. Kolay ve mümkün olmasına rağmen bütün bunlar olmadı. Zamanın kalmadı, çünkü yeni yeni olaylar baş gösterdi ve bunlar senin gelecek hayatını belirledi, seni uzaydaki araştırma merkezine gitmeye ve kendini uzay rahibi ilan etmeye zorladı.

O zaman sen, artık akademik çevrelerde çok meşhur biriydin ve bilimden sorumlu politik kurumların özel ilgisini çekiyordun. Gerçeği söylemek gerekirse, Komünist Partisi Merkez Komitesi bu açıdan iyi iş becermişti. Bunun böyle

olduğuna kendi örneğinde defalarca tanık oldun. MK sayesinde senin enstitüne, özellikle meşhur laboratuvarına çok kolaylıkla her türlü kaynak ve imtiyaz tanınmıştı. Eh, yukarıların merhametine, saray lütufkarlığına, lider hassasiyetine insan ne kadar da çabuk alışıyormuş! Şimdi kendi kendine, bu dünyanın hali hep böyle mi olacak diye sorup duruyorsun. Örnek göz önünde. Bilimler Akademisi Başkanı telefon görüşmelerinde her zaman sana şöyle derdi: "Andrey Andreyeviç, lütfen, kendinize hiçbir konuda sıkıntı vermeyin. Tereddüt etmeden çalışın, ülkemiz araştırmalarınız için gerekli olan her şeyi vermeye hazır. İthal cihazlar, ilaçlar, personel için konut, araba, yani ne gerekliyse isteyin, utanmayın. Siz çok önemli bir iş yapıyorsunuz…"

Dünyanın yarısını kaplayan bir ülke adına söylenen bu övgülerden, bu cömertlikten bir hoş oluyordun. Bu bilimsel deneylerin, ansızın yaban kuşları gibi etrafta uçuşmaya başlayan makam sahibi kişilerin giderek daha fazla ilgisini çekmesi seni rencide ediyordu ama sen susuyordun. Hayır, sen yalakalık etmiyor ve şükranlarını sunmuyordun ama itiraz da etmiyordun; iktidardakilere, seni, bu kadar çekici görünen sansasyonel bir projenin itaatkar icracısı olarak

görmemeleri gerektiğini de söylemiyordun. Evet, zamanında durmalı -ve sonradan anlaşıldığı gibi- rejime şüphesiz bağlılığına inanmaları için sebep vermemeliydin. Belki de iraden zayıftı, belki de prensipsiz biriydin, belki de makam hırsı, iktidara yakınlık isteği sana yabancı değildi. Zaten şüpheli bir amaca hizmet eden bilimsel bir araştırmanın yönetimini sana vermeleri bu açıdan çok doğaldı. Projenin adı "Cinslerin Embriyolojik Tanzimi" idi, fakat asıl amaç anonim doğmuş insanlar yetiştirmekti.

Böylesi şimdiye kadar hiç görülmemişti. Sense, koşarak doğanın yolunu kesen bir haydut gibi, bu işe bulaşmıştın. "X-birey"in, yani anonim ebeveynden anonim insanların yetiştirilmesi senin gizli laboratuvarının esas göreviydi.

"X-birey" terimi senin buluşun değildi, onu her türlü harf kısaltmasını seven parti hamileri düşünmüştü. Kısa bir süre sonra bu terim, bir tür devrim parolasına dönüşmüştü. Çünkü laboratuvarda yetiştirilecek X-bireyler yeni bir insan tipi, geleceğin ideoloji şövalyeleri olacaktı. X-bireyler 21. yüzyılın fedakar devrimcileri olacaktı. Asıl amaç da buydu. Partinin üst yönetimi, can çekişen dünya komünist ideolojisini canlandırma ve onarma yolunu bunda görüyordu.

Kısa sürede kulağının "X-birey" terimine, ruhunun ise yaptığın deneylere alıştığını itiraf etmelisin. Sonunda yaptığın araştırmanın, sadece bilim olduğuna, sonuçlarının seni ilgilendirmediğine kendini inandırabilmiştin.

Dur! Acele etme. Burada her şeyi açığa kavuşturalım. Evet, "X-birey" terimini iktidardakiler teklif etmişti ve yeni tip insanın yetiştirilmesiyle ilgili geleceğe yönelik planları vardı. Ama ilk baştan, programın stratejik amaçları açıklanırken de itiraz etmedin, kendini uzak tutmayı denemedin. Yeni Darwin adlandırmalarının, insanlık tarihinde emsali görülmemiş bu projenin teorik ve pratik araştırmalarından, tahminlerinden kaynaklanması seni hiç de rahatsız etmiyordu.

X-bireylerin yetiştirilmesi projesinin bilim danışmanlığını sana önerdikleri zaman tabii ki hemen razı olmadın, düşüneceğini söyledin ve teklifi reddetmedin! Zaten reddetmek mümkün müydü? Tek elin sesi çıkmaz. O sırada tabiri caizse resmen öylesine angaje edilmiştin ki iktidardan gelen herhangi bir teklifi reddetmen kesinlikle imkansızlaşmıştı.

Nitekim bunun böyle olduğu, hemen ortaya çıktı. Bilimler Akademisi başkanına düşüneceğini

söylediğin gün seni Eski Meydan'a, Komünist Partisi Merkez Komitesinde ideolojik meseleler ve uluslararası komünist hareketten sorumlu sekreter Vadim Petroviç Konyuhanov'un yanına davet ettiler.

Sık sık olmasa bile, yılda birkaç kez çeşitli meselelerle ilgili gittiğin Eski Meydan'a alışkın bir şekilde geldin. Bu sefer de siyah makam arabanda, gelip geçen araçları ve Moskova sokaklarında dolaşan yayaları seyrederek oraya yaklaştın. Bu kalabalık senin nereye ve niçin gittiğini bir bilseydi, önüne canlı duvar örer, arabanı parçalar ve seni taşlarla öldürürdü ve Tanrı onların bu acımasızlığını bağışlardı.

Öğleden sonra, her zaman olduğu gibi Moskova sokakları, özellikle merkez çok kalabalıktı. O saatte bu insanların bütün hayat problemleri -bilinçli ya da bilinçsiz- bir şeyler aramak, bir şeyler bulmak, satın almak ve bu amaçla kendilerini oraya buraya atmaktı. Hiç kimse şu anda çok yakınlarında birilerinin tabiata, tarihe, Tanrı'ya, insanlara ve her şeye karşı bir şeyler planladığını ve bundan sonra dünyanın sanki yeniden yaratılmış gibi değişeceğini aklına bile getirmiyordu. Ayrıca, bu fikri gerçekleştirebilecek kişi şu an onların arasından

lüks bir otomobille geçiyor ve doğal olarak hiç kimse bu kişinin aile, sülale, nesillerin genetik silsilesi anlamının tarihe karışacağı ve kimden doğduğu ve kimi doğurduğu hakkında hiçbir fikri olmayan, aynı anda hem başlangıç, hem son olan kişilerin ortaya çıkacağı zamanı yakınlaştırmak için çalıştığını bilmiyordu. Ailenin görevlerini ise o zaman "Devlet Baba" üstlenecekti…

Hayır, elbette bu senin özel projen değildi. Bu parlak ideolojik fikir senin değil, başkalarının aklına gelmişti. Böyle bile olsa, senin ilminin, senin deneylerinin totaliter devletin karanlık güçleri tarafından kendi amaçları için kullanılmasına sen sebebiyet vermiştin. Bütün bunları sen ancak şimdi, bu olaylardan sonra itiraf ediyorsun. Fakat o zaman da kendi buluşlarından ne gibi pratik sonuçlar çıkabileceğini tahmin ediyor, ama bunun seninle hiçbir ilgisi olmadığını düşünüyor ve bu konuda düşünmemeye, tepki vermemeye çalışıyordun. Oysa üzerinde çalıştığın şeyin bir ütopya değil, parlak bir fikir olduğu ve bütün bunların artık iktidar tarafından desteklenen bir deneycinin bilimsel oyunları olmadığı ortaya çıkmıştı. Bütün bunları Parti Merkez Komitesine geldiğin zaman anladın.

Bu defasında girişte seni Konyuhanov'un sekreteri karşıladı ve kontrol noktalarını atlatarak özel asansörle yedinci kata çıkardı. Konyuhanov seni bekliyordu… Kapıyı kendisi açtı ve seni odaya davet etti.

"Andrey Andreyeviç, sizi gördüğüme sevindim," diye selamladı seni. Bu sırada gözlüklerinin arkasındaki gözleri parlıyor ve bu sevincinde bir yapaylık hissedilmiyordu. "İçeri girin. Sizinle sık sık görüşemiyoruz. Biraz konuşalım, dertleşelim. Sizi bekliyordum. Bunun için olağan günlük toplantımı bile erteledim. Evet, haklısınız Andrey Andreyeviç, sık sık görüşmeliyiz. Ama her şey için zamana ihtiyacımız var, zamana! İçeri gelin!" Ve sekreterini uyardı:

"Telefon bağlamayın. Ben yokum!"

Bu görüşmeye çok büyük önem verildiği anlaşılıyordu. Verilen önem daha sonra ortaya çıktı.

Konyuhanov güzel davranmasını, muhatabının sevgisini kazanmasını iyi başarıyordu. Çok nazikti, dikkatle dinliyor, düşünerek konuşuyordu. Şık giyiniyordu; güzel bir takım elbise, onun rengine uyan kravat ve kaliteli ayakkabı… Galiba çok yemiyor, çok alkollü içki

tüketmiyor ve kendini formda tutuyordu. Olağanüstü şeffaf gözlükler, onun bir çileci yüzünü andıran uzun çehresine çok yakışıyordu. Her nedense 'Bir keçi sakalı da yapıştırırsa Dzerjinski'nin rolünü oynayabilir,' diye düşündün.

Merkez Komitenin bu değerli üyesi hakkında çok olumlu görüşler mevcuttu. Onun çok geniş ufuklu biri olduğunu söylüyorlardı. Politbüro üyeleri arasında en genç olanıydı, yaşı elli civarındaydı ve oldukça çalışkandı. Diplomatik alanda akıllı ve sistemli bir faaliyet yürüterek bu mevkiye kadar yükselmişti. Bizim için politik önceliği olan ülkelerde önce müsteşar, sonraysa Kuzey Kore, Vietnam, Küba, Çin gibi ülkelerde büyükelçi olarak görev yapmış, daha sonra çalışmaları takdirle karşılanarak terfi ettirilmişti ve birçoklarının fikrine göre o bunu fazlasıyla hak ediyordu. Nihayet, tam uluslararası Olimpos'a, yani Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliğine gideceği sırada ansızın partinin en üst düzey makamına getirilmiş ve partinin uluslararası komünist hareketle ilişkilerinin yönetimini üstlenmişti.

Konyuhanov hakkında bunları biliyordun ve şimdi de onu başka bir açıdan tanıma fırsatı bulmuştun.

Biraz havadan sudan konuştuktan sonra esas konuya geçmişti:

"Andrey Andreyeviç, biraz uzaktan başlayacağım. İnsanlık tarihinde her şeyin ansızın, birinin aklına parlak bir fikir geldiği anda veya bu gibi durumlarda söylendiği gibi, kaşla göz arasında ortaya çıktığını söylersem abartmış olurum. Hayatta her şeyin, belli zamana kadar bir birikim süreci içinde geliştiğini siz de pekâlâ biliyorsunuz. Ama bazen bir devrimsel ortam, bir çarpışma ortamı beliriyor ve herhangi bir fikir gerçekten dünyayı değiştirme konumuna geliyor. Şimdi de öyle bir an geldi. Ama lütfen, bu fikrin kaynağının bu fakir olduğunu sanmayın. Ben sadece tesadüfi bir kuşum."

"O zaman ben nasıl bir kuşum?" dedin kendini tutamayarak ve muhatabının konuyu nereye götürmek istediğini anlamaya çalıştın.

"Biraz sabret! Bu sadece bir giriş. Başka türlü konuyu açıklamak olmuyor. İşte, girişe devam ediyorum. Anlatmak istediğim şey, devrimsel önem taşıyan tarihi bir adım. Onda Fransız İhtilali'nin kıvılcımı, bizim Ekim Devrimi'nin ateşi var. Ben böyle düşünüyorum. Bu, düşüncenin tam hürriyeti, basmakalıplardan tamamıyla kopmanın sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Platon'un,

düşüncenin maddeye tesiri ve maddenin sosyopolitik ideale dönüşmesi fikri de asıl bunun hakkındadır. Evet, Andrey Andreyeviç, bütün bunları niçin söylediğimi, bu konferansın ne anlama geldiğini düşünüyorsunuz. Ama özür dilerim, bu konu sizinle ve sizin biliminizle doğrudan ilgili. Evet, evet! Hayret etmeyin!"

Onunla büyük toplantı masasının arkasında oturmuştun. Sekreter kız, güzel işlemeli altlıkları olan ince bardaklarda çay getirdi. Çok önemli bir mesele için davet edildiğini anlamıştın. Yoksa bütün bu uzun uzadıya konuşmalar niçindi? Senin bilimsel açıdan çok özel araştırmalarında Merkez Komitenin ne gibi pratik bir anlam bulduğunu sezinlemeye çalışıyordun. Yavaş yavaş, azametiyle seni şaşırtan, kuşkulandıran ve aynı zamanda cüretkarlığıyla seni cezbeden manzara açıklığa kavuşmaya başladı.

"Evet, Andrey Andreyeviç, bunları anlatmakta amacım şu…" diye devam etti Konyuhanov. Sigarasını, düşünceli düşünceli kristal kül tablasına bastırdı ve kafasını geriye yasladı. Sonra gülümsedi. "Galiba biraz abartıyorum. Bu tür girişlere alışkınım. Siz de bizdensiniz Andrey Andreyeviç. Yabancı değilsiniz. Bunun için de açık ve mümkün olduğunca kısa konuşacağım. Zaten

bana göre en zor olanı da bu. Fakat… En önemlisi, Andrey Andreyeviç, parti size güveniyor. İnanıyor. Size verilen görev ise bir tarihtir, bizim ortak tarihimiz. Evet, bilim ve politikanın farklı şeyler olduğunu anlıyorum ama her şeyde ve her yerde sınıfsal yaklaşım kaçınılmazdır. Bizlerin, Marksist Leninistlerin dayandığı temel ve hiç şüphe yok ki, tarihi üstünlüğümüz de bundadır. Bu durumda sizin buluşlarınız, tabiri caizse insan işi biyolojinin buluşları, insan doğasına ileriye yönelik bir müdahaledir. Daha doğrusu bu, insanın kişiliğinin, onun doğumunun, toplumdaki yeri ve rolünün yeniden düzenlenmesidir. Günün birinde bütün insanlığın suni doğum yoluyla yeniden düzenlenmesi olasılığı açığa çıkmıştır. Denildiği gibi, ilk işin günahı olmaz! İşte, 20. yüzyıl kağnısının nereye vardığını görüyor musunuz?"

"*Size anlatmak haddim değil, ama bu açıdan bizim Bilim Dairesi'nin 'Dünya yaratıldığından beri böylesi görülmemiştir' fikrine ben de katılıyorum. Sizin şahsınızda bilim, gücünün zirvesine ulaşmış. Nasıl derler: Yaşa! Döllenme ve doğumun sırrı artık idare edilecek. Bunu toplu bir şekilde gerçekleştirebilir miyiz diye bir fikir akla geliyor. Bu, şimdilik adı verilmemiş bir devrim,*

insanın bir tür olarak üretimi! Demek ki eğer bu süreci idare ve kontrol edebilirsek ve bu, toplum hayatında yeni bir etkense, tarihi yönetmenin yeni kumanda koluysa, işte o zaman bu, politikacıların işi oluyor. İşte o zaman biz sizinle, Andrey Andreyeviç, bir partner olarak karşılaşıyoruz. Bizim düşüncemize göre, parti, meraklı bir seyirci olarak bir köşede durmamalı, bilakis zaman kaybetmeden bu işin başına geçerek onu toplumumuz ve ideolojimizin amaçları, çıkarları çerçevesinde yönlendirmelidir. Lütfen beni bağışlayın, Andrey Andreyeviç, bazen aşırı konuşkan oluyorum. Ama siz asıl konunun ne olduğunu anlıyorsunuz. Siz her şeyi önceden anlıyorsunuz, siz bir dâhisiniz! Bir de şunu eklemek istiyorum: Uzaydaki keşiflerden deneysel biyolojiye kadar her neyle ilgili olursa olsun, nihai amacımızı, dünyadaki tarihi rolümüzü unutmamalıyız. Asıl önemli olan da bu. Maalesef, burada bile, Merkez Komitesi ve üst düzey parti teşkilatlarında da bazı revizyonist fikirler bulunmaktadır. Sizden saklayacak değilim, yabancı değilsiniz. Bazı yoldaşlar tek bir ülkede kurulmuş sosyalizmde rahat ve kolay yaşamak istiyor ve bütün ülkelerdeki emekçileri de düşünmek zorunda olduğumuzu unutuyorlar! Kapitalizmle yarışı biz kazanmalıyız. Bugün

'Dünya Devrimi' sloganı pek açık söylenmese de, komünizm tüm dünyada zafer kazanacaktır! Bu bizim amacımız ve bütün imkânları, bütün araçları kullanarak bunu gerçekleştirmeliyiz. Buna bilimin en yeni başarıları da dahil. Siz Andrey Andreyeviç, kendi bilimsel araştırmalarınıza dalarak deneysel biyolojide kazandığınız olağanüstü başarılarınızın insanlık hayatında ne kadar evrensel değişiklikler yaratacağının farkına varamıyorsunuz. Evet, evet! Çok ciddiyim. İlk bakışta bunu hayal etmek zor. Çünkü laboratuvarda döllenmiş bir embriyo, sıradan bir tüp bebek, her şeyin başlangıcını oluşturabilir. Ama esas mesele şu ki, bunun sonucunda doğan insan -onu X-birey olarak adlandıralım- anonim bir bireydir, hiç kimsenin malı değildir, suni şekilde yaratılmıştır. Ben böyle anlıyorum. Çok iyi bildiğiniz bu şeyleri size niçin mi anlatıyorum? Sizin için tüm bunlar belki de ilginç laboratuvar deneyleri konusu, ama bize göre X-birey, yeni insan tipi. Bizim düşüncelerimize göre, asıl X-birey eski dünyayı yıkarak emekçi kitleleri özgürlüğe kavuşturacak! Meselenin önemi de bundadır. Zamanla X-birey, tarih sürecinin esas etkenine dönüşecek!

"Bu konuda fazla heyecanlı konuştuğumu düşünebilirsiniz. Ama heyecansız da olmaz. Bunun sebebi var. Çünkü X-birey konusu politik açıdan çok şey vadediyor. Onlar bizlerden farklı olarak, geriye bakmadan, korkmadan ve şüphe etmeden bütün dünyada komünizmin zaferi için mücadele edecekler. Asıl X-bireyler aile, akrabalık bağları gibi eski dünyanın arkaik fikirlerini tarihin çöplüğüne gömecekler. X-bireyler kişiliğin ve ruhun özgürlük taşıyıcıları olarak, bizim devrim öğretimizin çok önceden öngördüğü yeni insanlık döneminin yolunu açacaklar. Perspektifte X-bireyler sadece eski, çürümüş dünyanın tasfiyecisi olarak değil, yeni dünyanın kurucusu olarak da ortaya çıkacaklar. X-bireyler arasından, eskiye nazaran daha fazla büyük şahsiyetlerin, dehaların çıkacağından hiç şüphe etmiyorum. Her türlü ailevi ve günlük bağ ve kaygılardan özgür olacaklarını siz de pek iyi anlıyor olmalısınız. Çocuklar yapay, anonim olarak doğacak ve uygun şekilde eğitilecekler. Bu arada, Daire'deki bazı yoldaşlar anonim doğacak kişileri "Sbakit" olarak adlandırmayı teklif ediyor. Bu, meçhul kaynaklı değerli maddelere verilen bir ad. Fakat fikrimce 'X-birey'daha kesin ve iyi.

"Şimdilik biz sadece teori üretiyor, bizi ilgilendiren konuyu tartışıyor ve bu yeni insan olayının neler getireceğini tahmin etmeye çalışıyoruz. Bu tahminler çok önemli. Çağdaş medeniyetin arka arkaya yeni olaylar ve problemler ürettiği bu dönemde boş durmak olmaz. Tarih bundan dolayı bizi affetmez. Bununla ilgili şunu söylemek istiyorum: İstikbal, büyük ölçüde, küresel dünya mücadelesinde hangi tarafın üstünlüğü ele geçireceğine bağlı. Kendi toplumunun kapılarını X-bireylere açan taraf muhakkak kazanacak. Çünkü X-bireyler, yani anonim doğan bu varlıklar, her türlü aile, akrabalık ve nesil bağlarından özgür oldukları için avantajlı olacak ve sonuçta toplum eskimiş ahlak kurallarından kurtulacak. Politik açıdansa bu çok büyük bir avantaj. X-bireyler kolektifçilik ve enternasyonallik örneği olacaklar. Onlar Komünist Enternasyonalin vurucu gücü olacak ve Batı'ya son politik darbeyi vuracaklar!

"Tüm bunlar, anladığınız gibi, perspektifte olacaktır; fakat esas fikir şimdi incelenmeli ve harekete geçilmelidir. Andrey Andreyeviç, sizin gibi bir bilim adamının bu konuda bizi desteklemesi parti için oldukça önemli. Bugünkü görüşmemizin esas sebebi de bu. Sizinle

anlaşacağımızı zannediyorum. Çünkü, Andrey Andreyeviç, esas mesele pratik olarak sizinle ilgili. Siz X-birey üretimi teknolojisinin yaratıcısısınız. Bizse bir kıyısından yardım ediyoruz. Yani ideoloji, yelkenleri kabartan, hareketi sağlayan güçlü bir rüzgâr bile olsa, yine de yelkenin kendisi değil. Öyle değil mi? Laf aramızda, yetkili merciler araştırmanıza büyük ilgi duyuyor ve bu konuda kesin teklifleri var."

Sohbet devam ediyordu. Merkez Komite üyesinin kendi ağzından duyduklarımla hayretlere kapılarak, o dakikalarda beni sıkan ve endişelendiren duyguları saklamaya çalışıyordum. Şu anda, konuşma sırasında söylediğim küçük cevap ve replikleri anlatmıyorum, çünkü onlar Merkez Komitenin savunduklarından veya Konyuhanov'un dediklerinden farklı olmadığı için önemsizdir. En iyi durumda, benim söylediklerimi muhatabın ihtiyatlı şüpheleri olarak değerlendirmek mümkündü.

Ama ne oldu, niçin bu konuşmayı böylesine ürpertiyle hatırlıyorum? Yalnız şimdi, uzayda geçmişi düşündüğüm sırada X-bireylerle ilgili bir şeyler planladıklarını, hazırlık yaptıklarını anlıyorum. O unutulmaz görüşmeyi objektif olarak tasvir etmeye çalıştığım zaman, her şeyi

olduğu gibi anlatıyor ve kendimi de o dakikalarda göründüğüm gibi canlandırıyorum. Tabii ki oradaki tavrım bana şeref getirmiyor. Ama o zaman, Eski Meydan'da başka türlü davranamazdım. Bunu, kendimi aklamak için söylemiyorum, bir kahraman değilim ve olmak da istemem ama tüm kalbimle doğruyu söylemeliyim. Başka türlü davransaydım zamanla ezilir, hayatımın en büyük işi olan projemden uzaklaştırılırdım ve onu, partinin sadık neferleri olan mesai arkadaşlarım ele geçirirdi. Bilimler Akademisinde buna benzer çok örnek vardı. Yönetimdeki mevkiinin ve nüfuzun kaybı çoğu zaman büyük felaketle sonuçlanıyor ve bu felaket bilimdeki yerini kaybetmekten de korkunç oluyordu. Evet, içimde klasik bir konformist, iktidar hizmetçisi konuşuyordu. Şimdi üzerinden zaman geçtikten sonra, kendileri hakkında ne söylerlerse söylesinler, o zamanki aydınların büyük çoğunluğu böyleydi.

Oldukça özel, şahsi ama bundan dolayı önemini kaybetmeyen bir husus da beni engelliyordu. Bununla kendimi temize çıkaramayacağımı biliyorum ama yine de olsun… Vücudumuza sürekli salgı ifraz eden pankreas misali, o sırada Konyuhanov'un benim anonim

menşeim hakkında ne düşündüğü fikri beni huzursuz ediyor ve bana azap veriyordu. Bu fikir bana rahat vermiyordu.

Acaba bunu anlıyor muydu, yoksa kendini fikir ve düşüncelerine kaptırarak kim olduğumu, menşeimin ne olduğunu unutmuş muydu? Belki de tam tersine, geçmişimi, bir zamanlar Ruzı çocuk yuvasının merdivenlerine çuvala sarılı olarak bırakılmış çocuğun bu yönünü bilerek istismar ediyordu. Çünkü ben de bir X-bireydim. Doğal yoldan doğmama rağmen ben de nesilsiz, sülalesiz, eğilmez, duygusuz ve hatta hareketlerinde acımasız, kendi alanında katı birisi olarak tanınan, amaçlı bir faaliyet dışında kendi yeteneğini ve zamanını başka hiçbir işe harcamayan bir X-bireydim. Anlaşılan bu da parti ideologlarının işine geliyor ve onlar gerçek X-bireylerin böyle olmasını istiyorlardı. Ben, kaderin cilvesiyle bir X-birey örneğiydim. Bunu açık söylemeseler de, beni canlı bir örnek, bir tür prototip olarak gördükleri muhakkaktı. Bunu anlıyordum… O gün Eski Meydan'ın en önemli makam odalarından birinde geçirdiğim garip duygular bundan kaynaklanıyor olsa gerekti…

Kendimi çok güvensiz hissediyor, içimde kararsızlık, kuşku ve değişik duygular dolaşıyor,

sanki ruhum tuzağa yakalanmış gibi azap çekiyordu. Bu makam odasının duvarları arasında benim de taraf olduğum bir suikasta katılmış gibiydim. Bilimsel deneylerle cinayet arasındaki şu belirsiz sınır nereden geçer, o çizgiyi kim gösterebilir? Kalbime bir şüphe girmişti. Acaba bütün bunlar uzun nesiller zincirinde eziyetle kazanılmış ebedi insanlık düzenine karşı bir komplo muydu? İnsanlar korkunç ve tuhaf bir hayat yaşasalar da, daima, nesilden nesile mükemmelliği aramış; ataları gibi, kendi ütopik fikirlerinin gerçekleşmesi için bir mucize beklemiş, her zaman kendilerinin bile olmasa, çocuklarının ve torunlarının bu mutluluğu yakalayacağına inanmışlardı…

X-bireylerse bu tarih tekerini durdurmalı, babalığa, anneliğe son vermeli, yeryüzünde herkes için nesillerin tecrübesinin devamı olan her şeyi yok etmeliydiler. Yüzyıllar boyunca tahmin edilemeyen ve akla bile getirilemeyen bir durum söz konusuydu. Adem ve Havva'dan sonra ikinci kez dünyadan anne ve baba kovuluyordu. Hem de sessizce, göklerden gelen gök gürültüsüne benzer öfkeli sesler olmadan, tüm zamanların hafızasına kazınmış lanetler olmadan gerçekleşecekti bu. Onları bayağı bir şekilde, annelik, babalık

görevlerini ellerinden alarak kovuyorlardı… Onları sinsice ve yavaş yavaş, embriyolara müdahale ederek yokluğa kovuyorlardı… Bense gayriihtiyari bütün bu olaylarda esas kahraman, babalık ve anneliğin gözle görünmez celladı olarak yer alıyordum…

Fakat aynı zamanda rolümün ve değerimin ne kadar arttığını, konjonktür güneşi altındaki yerimin ne kadar önem kazandığını anlıyordum. Muhteşem bir projenin gerçekleşmesi için iktidardakilerin bana ihtiyacı vardı.

Ben, terk edilmiş çocuğun ektiğini biçiyordum. Belki de bu, kaderin şeytani bir senaryoyla hazırladığı bir oyundu. Beni bu kadar inanılmaz bir şekilde dünyadan öç almaya itiyorlardı. Doğuştan X-birey olan ben, şimdi de tarafımdan hazırlanmış teknolojiyle anonim doğan X-bireyler nesli yetiştirmeliydim. Bu durum birilerinin çok işine geliyordu ve tarihin bu dönemecinde tam zamanında onların eline geçen iyi bir fırsattım…

Kapının önünde vedalaşırken Konyuhanov, "Andrey Andreyeviç, sizi bilmem ama ben bu görüşmemizden büyük zevk aldım," dedi.

Ben de ona aşağı yukarı aynı nezaketle cevap verince sohbeti tekrar sürdürdü:

"Biliyor musunuz, Andrey Andreyeviç, bir konuyu size açıklamak istiyorum. Yetkili mercilerden yoldaşlar sizinle irtibat kuracaklar. Onlar…" Konyuhanov onların kim olduklarını söylemedi ve sözüne devam etti: "Sizin araştırmanıza yardım etmek için onların bazı teklifleri var. Ama rahatsız olmayın, bunlar teknik konular. Onlar her şeyi düşünmüş ve bilinçli bir şekilde tasarlamışlar."

Doğrusu, bu haber beni biraz endişelendirdi. "Konyuhanov, bunu bildirdiğiniz için size minnettarım, ama bu yoldaşların yardımının ne anlama geldiğini de şahsen sizin ağzınızdan duymak isterdim. Yani bu temaslara hazır olmam açısından…" diye Konyuhanov'a sordum.

Konyuhanov gülümseyerek açıkladı:

"Tabii, Andrey Andreyeviç, sizi anlıyorum. Memnuniyetle açıklarım. Bu bilgiyi bizim Daire'den aldım. Detaylarıysa araştırmaya başlamadan hemen önce öğrenirsiniz."

Konyuhanov'un anlattıkları gerçekten de iş açısından oldukça akılcıydı. Yoldaşlar ne istediklerini iyi biliyordu, her şeyi düşünmüş ve öngörmüşlerdi.

Bütün bunları artık arabadayken düşünüyordum. Yine kalabalık Moskova sokaklarını seyrederek Konyuhanov'la sohbetimizin detaylarını hatırlıyor, benim sıradan laboratuvar çalışmalarımın birdenbire çok büyük, oldukça gizli bir devlet projesine dönüşmesine hayret ediyordum.

Yetkili mercilerin programına göre, X-bireylerin üretimi iki aşamalı gerçekleşecekti. Birinci aşamada embriyolar yetiştirilecek ve bu iş tamamıyla benim enstitüme havale edilecekti. Bana sınırsız yetki, uygun haklar ve maddi kaynaklar veriliyordu. Bu işin en zor tarafı, laboratuvarda yetiştirilmiş embriyonun kuluçka aracına, yani kendi vücudunu bu yapay embriyonun yetiştirilmesi için -daha basit söylersek dokuz aylık hamilelik için- bizim emrimize veren kadının rahmine yerleştirmekti. Doğumdan sonra ikinci aşamada, şartlı olarak "emzirme-büyütme" olarak adlandırdığımız dönem başlıyordu. Programın bu kısmı bizi ilgilendirmiyordu. X-bireylerin büyütülmesi ve eğitilmesiyle özel yatılı yurtlar uğraşacaktı. Yetkili merciler X-birey "endüstrisini" takriben böyle hayal ediyorlardı.

Ya problemler? Evet, her yerde, her işte olduğu gibi bunun da kendi problemleri vardı. Bu teknolojinin en zayıf yönü, embriyonun denek kadının rahmine transplantasyonu ve orada yetiştirilmesi değil, "kuluçka aracı" olarak adlandırdığımız bu kadınların psikolojik durumuyla ilgili ahlaki-etik nitelikli sübjektif etkenlerdi. Laboratuvarda suni olarak döllenmiş X-bireyin genetik olarak bu kadınlarla hiçbir ilgisi yoktu. Ayrıca, hangi kadın kendi rahmini "kiraya" vermeye, sahte anneliğe razı olurdu? Bu problemle ilgili toplumsal bir skandalın patlak vermesi işten bile değildi.

O zaman ne olurdu? Yurtdışında kıyametler kopar, mesele Birleşmiş Milletler'e ve diğer insan hakları örgütlerine kadar giderdi. Onlarsa bunun gibi gürültülü olayları çok severler. İşte burada bizim her yerde hazır ve nazır olan KGB'nin pratik zekâsı ve ferasetine hak vermek gerekiyordu. Beni kapıya kadar geçiren Konyuhanov yetkili mercilerin organizasyonla ilgili fikirlerini açıkladığı zaman ben -sadece tek bir çıkış yolu bulunan mağaraya düşmüş kuş gibi- laboratuvarımızın, enstitümüzün ve kendimin bir hayli zamandır bu yetkili mercilerin sıkı gözetimi altında bulunduğunu anlamıştım. Çünkü

yaptığımız işin mahiyetini çok iyi biliyorlardı. KGB yetkilileri problemin çözümü için kendi metotlarını ve yardımlarını teklif ediyorlardı. Onların önerisi şöyleydi: Kuluçka araçları, hüküm giyen ve hapis yatan kadınlar arasından gizlice seçilecekti. Böyleleri ülkemizde yeterince vardı. On binlerce, yüz binlerce kadın mahkûm, çeşitli suçlardan çeşitli maddelere göre hüküm giymiş ve çok sayıdaki kadın hapishanelerinde ve tevkif yerlerinde bulunuyorlardı. Bu açıdan kadın mahkûmlar arasından kuluçka aracı seçme imkânı sınırsızdı. Sadece benim onayım gerekmekteydi. Ben de düşüneceğimi söyledim.

Bir süre sonra yetkili mercilerin teklifinin detaylarıyla tanıştım ve bir kez daha, yapacakları işi ne kadar iyi bildiklerine, ne kadar dakiklikle gerçekleştirdiklerine hayret ettim. Projeye göre, kuluçka araçları 10 ila 25 yıl arasında hüküm giymiş kadınlardan seçilecekti. Gerekli sağlık kontrolünden geçirildikten sonra mahkûm kadına aşağıda belirtilen şartlarla kuluçka aracı olması teklif edilecekti: a) Bir X-birey doğuranın tutukluluk süresi yarıya indirilecek, ikinci doğumdan sonraysa özgür kalacak, b) Denek, çocuğu üç aya kadar emzirecek, sonra da kayıtsız şartsız devletin himayesine verecek, c) Doğumdan

sonra denek en uzak hapishane veya tevkif yerine transfer edilecek, d) Mahkûm kadın, yaptığı iş, bulunduğu yer, orada çalışan personel hakkında hiçbir bilgi vermeyeceğine dair belge imzalayacak; bu şartların ihlali durumunda denek kadın ikinci kez mahkûm olacaktı.

Kuluçka araçlarının seçilmesiyle ilgili yetkili mercilerin planı ana hatlarıyla böyleydi. Uzun süre düşünmüştüm. Bu planın çok hoşuma gittiğini söyleyemem ama başka çıkış yolu da göremiyordum. Ve ben bunu onayladım.

KGB'de çalışan biriyle bir konuşmam olmuştu. Daha doğrusu o, benimle görüşmek için enstitüye gelmişti. Çok zeki biriydi. Mahkûmlar arasından denek seçmenin ahlaki olarak uygunsuzluğuna dair şüphelerimi ifade ettiğim zaman, şimdilik başka çare olmadığını ama zamanla mahkûmları kullanmaya ihtiyaç kalmayacağını; tıpkı fahişelerin hizmetlerinin ödendiği gibi, deneklerin de para karşılığı seçilebileceğini bana anlattı. Ona göre, belki de anonim doğan çocukları kendi rahimlerinde yetiştirmek bazı kadınlar için bir meslek, hem de iyi para kazandıran bir meslek olacaktı.

Konuşmamız çok açık, imasız ve koşulsuzdu.

O, zamanla kuluçka araçlığı yapmanın meşru olacağını ve hatta bu yoldan çocuk doğurmanın daha fazla tercih edileceğini iddia ediyordu. İşte o zaman "anne ", "baba" gibi kavramlar bir masal olacak ve sadece sembolik anlam taşıyacaklardı.

Böylece, yetkili mercilerin saklı ve ileriye dönük fikirleri daha fazla ortaya çıkıyor, soy kökü bulunmayan yeni tip insanın yetiştirilmesinde kontrolü ellerinde tutmaya özel ilgi gösterdikleri, adım adım açıklığa kavuşuyordu. Tedricen bu işi genişletmeyi bile düşünüyorlardı. Onlar, zamanla, profesyonel kadınlar tarafından anonim doğan anonim çocuklar yetiştirme işini yaygınlaştırmayı; X-bireyleri organize bir şekilde çocuk yurtlarında yetiştirmeyi planlıyorlardı. Böylece çocuk doğurma işinden kurtulan halk kendini tümüyle emeğe ve başka işlere, özellikle kaçınılmaz dünya devrimine adayacaktı. Evet, komünistler bu amaçlarından el çekmek istemiyorlardı. X-bireyler dünya tarihine noktayı koyacak ve yeni dönemin yıl sayımı başlayacaktı…

Muhatabım, kullandığı kelimelere pek önem vermiyordu: 'X-bireyler çoktan koyulması gereken son noktayı koyacaklar. Bütün bu gürültü patırtı, dünyadaki barış sloganları ve diğer güzel ifadeler, duygusal gevezelikten başka bir şey değil. Eğer son

sözü nükleer bomba söyleyecekse, onu muhakkak X-birey fırlatacak. Onun kaybedecek hiçbir şeyi yok! Hiç kimseyle bir bağı yok, kişiliği yok ve ebeveyniyse ona tüp içinde hayat vermiş olan sistemdir. Düğmeye basmak gerektiğinde eli titremeyecek. Bütün mesele, kimin ilk olacağı, kimin yetiştirdiği X-bireylerin ilk nükleer darbeyi yapacağıdır!"

Kısa süre sonra, Moskova civarında eskiden sendikaya ait olan dinlenme tesisleri bilimsel araştırma laboratuvarı olarak bize tahsis edildi. Çalışma odalarının, hasta koğuşlarının, güvenlik ve diğer hizmet odalarının tamir ve donanımı altı ay sürdü.

Ben pek de acele etmiyordum. Ama çalışma zamanı gelmişti. Hemen söyleyeyim, bu işe çok isteksiz girişmiştim ve belki de bu yüzden denek adayları hakkında, belgelerde bildirilenler dışında hiçbir şey öğrenmek istemiyordum. Onlara çok resmi davranıyor, soğuk ve kısa konuşuyordum. Onları kliniğe teker teker, belli saatlerde, kapalı arabada ve sivil giysilerle getiriyorlardı. Hepsi bana göre içlerine X-embriyo yerleştirilecek birer objeydi. Hepsine kişilik belirtmeden "hanımefendi" diye hitap ediyordum: "Merhaba hanımefendi… Nasılsınız, hanımefendi? Dikkatli

olun hanımefendi, sizi muayene etmeliyim, kıpırdamayın!" Yalnız böyle, başka türlü değil. Buna uygun olarak bana da "profesör" diye hitap ediliyordu. İlişkilerde hiçbir yabancı, hiçbir fazlalık yoktu. Tüm denekler sadece kiralanmış rahim olarak önemliydiler. Hiçbirinin yüzünü hatırlamıyordum, çünkü iş için bu gerekli değildi.

Sadece bir tanesi bu kuralın dışına çıktı… Ama bunun hakkında daha sonra…

İşte kıyıya yaklaştın, sonra başka bir nehir olacak…

Evet, azap çekiyorsun, bu fikirleri, hatıraları kendinden uzak tutmak için bahaneler arıyorsun. Ne olsun, sonuç ne? Her defasında kendi kendini ikna etmenin çılgınlık, ham hayal olduğu sonucuna varmıyor musun? Ölebilirsin, ama kendinden kaçamazsın. Bu anlamda, ölümlü biri olan insan aslında ebedidir.

Aman Tanrım, niçin anlaşılmaz bir şeyi anlatmaya çalışıyor, sözün -veya hiç değilse senin sözünün- hükmü yetmeyen bir olayı anlatmak için kendini ruhunun derinliklerine atıyorsun?

Ama bir zamanlar çok güçlü biri olduğunu düşünüyordun ve en ulvi çıkarların talep ettiği durumlarda kendine hâkim olamaman söz konusu

olamazdı. Bu defaysa kendini yenemedin… Çünkü hiçbir şey öyle bir durumla karşılaşacağını haber vermiyordu. Bu, iki kuyruklu yıldızın birbiriyle çarpışması kadar ani olmuştu. Oysa her şey çok da iyi gidiyordu.

Bu olay, mahkûm kadınların ilk grubuna embriyo yerleştirilerek, bu grubun tıbbi gözetim altına alındığı yılın akabinde baş gösterdi.

O gün bu kadını da diğerleri gibi "sağlık memurunun" -deneklerin muhafızlarını biz eski usulle böyle adlandırıyorduk- refakatinde sağlık kontrolüne getirmişlerdi. Asistanım ve hemşire, kadını çalışma odama getirdiklerinde onun ilk muayene verilerine göz atıyordum. Genel sağlığı, jinekolojik durumu, her şey normaldi ve zaten beni ilgilendiren de deneğin, yerleştirilen embriyoyu yetiştirmeye uygun olup olmadığıydı. Kalan tüm meseleler, istihbarat hizmetinin işiydi. Bu açıdan iş çok iyi ve hatta kusursuz yürütülüyor, hiçbir problem çıkmıyordu. Çıkması için bir sebep de yoktu. Çünkü hapishanelerde ve tevkif yerlerinde kuluçka aracı adayları, yararlılık açısından kadın mahkûmları büyük bir titizlikle inceleyen kaliteli uzmanlarca seçiliyordu; ayrıca, denek olmaya razı olan kadın mahkûmlar da ceza sürelerini kısaltmak için ellerine geçen bu

inanılmaz fırsatı -bir çocuk doğurarak uzun yıllar hapis yatmaktan kurtulmayı- kaçırmamak için hiçbir problem çıkmamasına gayret ediyorlardı. Evet, böyle bir fırsatın doğacağını hayal bile etmemişlerdi. Bunun için de, kliniğimize geldikleri zaman korkudan ve heyecandan titriyor ve parlamaya başlayan bu ümit ışığının sönmemesi için göklere yalvarıyorlardı. Olur ya, klinik, muayenenin son anında kadını, kuluçka aracı olmaya yaramıyor diye ıskartaya çıkarabilirdi. Tabii ki kadınlar endişe ediyordu.

Çalışma odasına getirilen yeni kadın mahkûmu kapının önündeki sandalyeye oturttular. Onun "Merhaba!" demesine tek kelimeyle cevap vererek dosyasına bakmaya devam ettim. Dosyada kadının mahkûm numarası, tevkif yerinin endeksi ve soyadı yazılıydı. Soyadına bir daha göz atarak -galiba Lopatina'ydı- hemen unuttum. Soyadları genellikle çok karmaşık veya çok basit olduğundan pek hafızamda kalmazdı. Ama deneğin adı "Runa" bana tuhaf geldi. Bu nasıl bir ad, Runik yazıya benziyor diye gülümsedim ve kafamı kaldırdım, ilk dikkatimi çeken husus kadının gözlüklü olmasıydı. Demek ki deneklerin içinde böyle gözlüklüler de varmış. Yüzünden, kültürlü biri olduğu anlaşılıyordu ve ben,

küfürlerin, kavgaların, saç yolmaların ve buna benzer şeylerin yaşandığı tevkif yerine uyum sağlamasının imkânsız olacağını düşündüm. Bir kadın olarak hiç de fena değildi, herhalde özgürken daha güzelmiş. Ama bakışlarında bir gariplik vardı, onun durumunda olanlar gibi suçlu bir şekilde gülümsemiyor, nezaketle bakmıyordu. Gözlüklerinin camı arkasındaki kestane rengi gözlerinde saklı bir merak vardı. Özgürken kendine çekidüzen verdiği, kaşlarını aldırdığı, kirpiklerini boyadığı, ayna karşısında süslendiği her halinden belliydi…

Bütün bunlar ilk bakışta aklımdan geçenlerdi ama önemli olan bu kadının belli bir suç işlemiş olmasıydı. Yoksa boşuna on yıl yememiş, boşuna mahkûm olmamıştı… Şimdi de bu yılları azaltmak için X-birey doğurmaya karar vermişti.

"İşte böyle hanımefendi. Bir defa daha kontrol tahlilleri yapılmalı. Ne yapacağımız o zaman belli olacak," dedim.

O susuyordu.

"Bir şikâyetiniz var mı?"

"Ne gibi?" diye sordu.

"Sağlık durumunuzla ilgili. Onun dışında hiçbir şey."

"Hayır, şimdilik hayır."

"Hazırlık döneminde öngörülen talimatlara harfiyen uyacaksınız. Bunları size anlatacaklar. Her şey yolunda giderse gelecek hafta, salı veya çarşamba günü size suni döllendirme yapılacak. Yani bekleyeceksiniz."

"Acelem yok. Zaten bütün bunlar beni ilgilendirmiyor."

Bu küstahça tavrı beni şaşırttı. Böylesi burada görülmemişti. Gözlüklü kadına dikkatle bakarak masadan kalktım ve ona yaklaştım. O da ayağa kalktı. Benimle böyle konuşmasını engellemek için sertçe, "Acelen yoksa ve bunlar seni ilgilendirmiyorsa buraya gelmene ne lüzum vardı? Sen bunun için buradasın. Nereye ve niçin gittiğini biliyor muydun?" dedim.

"Biliyordum… Tabii ki biliyordum!"

"O zaman? Sana soruyorum kadın, niçin geldin?"

"Niçin mi? Sizi görmek ve bunların bir masal olmadığını anlamak için profesör."

"Sadece bunun için mi?"

"İnanın ki sadece bunun için. Sadece sizi görmek ve gerçeği gözünüzün içine bakarak söylemek için."

"Bak sen!" diye gayriihtiyari seslendim. Sonra kısa ve sert bir şekilde, rızası olduğuna dair belge imzalayıp imzalamadığını sordum.

"Evet, imzaladım," dedi.

"Bu tutumunun, anlaşmanın ihlali olarak değerlendirileceğini ve yeniden mahkûm edileceğini biliyor musun?"

"Biliyorum."

"Söyleyeceklerin çok mu gerekli?"

"Bu konuşmaya acil ihtiyaç var. Bu, sizin için gerekli."

"Benim için mi? Sizinle çözülecek bir problemimiz mi var?"

"Evet, var. İnsanların doğa ve Tanrı tarafından belirlenen yöntemle mi yoksa şeytanın gösterdiği yöntemle mi çoğalmaları gerektiği sorusu sizce problem değil mi?"

Duvara çarpmış gibi oldum. Sustum. Sonra öfkemi zor tutarak cevap verdim:

"Bunu düşünmek için kendi kafam var, madam. Galiba ayrılmalıyız. Maalesef,

mahkûmiyet süreni azaltamayacak, tam tersine çoğaltacaksın. Bunu kendi kendine yaptın!"

"Söylemek istediklerimi söyledim!"

"Sen kendini ne sanıyorsun? Ölçüyü biraz kaçırmıyor musun?"

"Ben bir mahkûmum, Andrey Andreyeviç," diye ansızın bana adımla hitap etti; her gün yüzlerce kez duyduğum bu hitap, onun ağzında çok tuhaf durmuştu. Yine tekrarladı: "Ben bir mahkûmum. Sonucunu bilerek bunu yaptım. Amacıma da ulaştım. Bunu bir görev olarak gördüm. Bu görevi yerine getirdim. Belki bu konuşma içinizde bazı duyguları uyandırır, düşünmenize yardımcı olur. Hepsi bu."

"Bana akıl vermeye kalkma!" diyerek öfkeyle bağırdım ve korktuğum engelin sonunda ortaya çıktığını anladım. "Senin yerine onlarca gönüllü bulunur," dedim.

"Zaten korkunç olan da bu. Bunun günahı da sizindir. Bütün olanlar için siz suçlusunuz."

"Suçla suç arasında fark var."

"Böylesini ilk defa duyuyorum."

"Bu felsefi tartışmayı bir tarafa bırakalım, zamanım yok. Seni buraya bunun için

getirmediler. Geri git. Konuşacak bir şeyimiz yok."

Çağrı düğmesine bastım. Onu almaya geldiler.

Giderken, "Elveda," dedi.

Cevap vermedim.

Kapı kapandı. Çalışma masama geri döndüm. Başka işler, başka kaygılar başladı.

Fakat bu acı olayı kafamdan atamıyordum. "Hakikat Arayıcısını" tekrar geldiği yere, galiba Kostroma civarında bulunan tevkif yerine göndermeleri hakkında talimat vermeliydim. Gitsin de, orada kendini ne zannederse etsin. Ama bunu hep erteliyordum. Çalışma arasında, telefon ederken, konuşurken hep bu kadın mahkûmu hatırlıyor, onu unutamıyor fakat hiç kimseye, meslektaşlarımdan hiçbirine, hatta belli ölçüde yakın olduğum kişilere bile beni çileden çıkaran ve ruhumu sızlatan bu olay hakkında hiçbir şey anlatmıyordum.

Çok tuhaf, çok garip bir ruh halindeydim, kendi kendimi tanıyamıyordum. Her nedense onun dosyasını yakından incelemeye karar verdim. Kimdir? Nereden gelmiş? Niçin mahkûm olmuş? Kanunun hangi maddesiyle? Aslında ruh hastalarını cezaevlerinde tutmuyorlar. Ama ne

kadar da çılgın bir kadındı! Hangi umutsuzluk rüzgârı onu kovalıyor? İçinde hangi fikirler ve düşünceler var? Ona imkân verilse, vicdanımı daha fazla acıtmak, dengemi bozmak, kanlı işkence izleri bırakarak süründürmek için daha neler söylerdi?

Vicdanlı olmaya aday kişilerin kendi kesin tutumları dışında hiçbir şeyleri olmaz ve onların gücü de bunda. Ama vicdan her şeyden önce iç özgürlüğü gerektiriyor, yoksa eski eşya gibi bitpazarında satılır ve alınırdı. Zaten yeryüzünde vicdandan daha bayağı bir şey var mı? Bu kadın mahkûm da burada Amerika'yı yeniden keşfetmeye kalkışıyor! Mahkûm olmuş bir suçlu gelmiş de vicdandan bahsediyor!

Fakat böyle düşündükçe kendimden nefret ediyordum. Ne olmuş da kendini haklı çıkarmaya çalışıyorsun, hem de kimin karşısında ve ne için? Zayıf karakterli birisiymişsin. Niçin hep onu düşünüyorsun?

Onun dosyasını yeniden açtım. Runa Fedulovna Lopatina, Sovyet karşıtı yazıları sakladığı ve dağıttığı için 158. maddeye göre mahkûm edilmiş. Ya, şimdi her şey anlaşıldı, zaten ne kuş olduğu görünüşünden belliydi… Evet, böyleleri hiçbir zaman sakin duramıyor, kendini

kanıtlamak için hep bir şeyleri protesto etmeye çalışıyorlar. Şimdi de burnunu sokmak için bu deliği bulmuş… Duldur, kocasından boşanmış. Tabii, bu cadıyla kim yaşayabilir ki? Hiç de şaşırmadım.

Sonra başka işlerim çıktı ve mesaiden sonra, sadece özel kasalarda korunması gereken evrakları eve almamak için klinikte kaldım. Runa Lopatina'yla ilgili her şeyi okudum.

Hangi sonuca mı vardım? Evet, genellikle hayata kendine has bir bakışı olan orijinal bir kadındı; böyle kişiler bir kural olarak tüm zamanlarda radikal çevrelerde, ahlaki ve politik meselelerle ilgili olarak iktidara muhalif tavırlarıyla ortaya çıkarlar. Aralarında her türlüsü bulunuyor. Hatta kendini Mesih sanan ve fikirleri uğruna arkasından gelenlerin hepsini kurban vermeye hazır olanlar bile… Ama Runa'nın bununla ne ilgisi var? Onun yalnızca idealist olduğu her yönüyle ortada. Eh, kim bilebilir ki? Onu sadece bir defa gördüğüm ve ondan birkaç söz dinlediğim halde hakkında nasıl karar verebilirim? Evet, zor, hem de çok zor bir hayat yaşamış, öğretmenlik yapmış, sonra belgesel filmler yapmakla uğraşmış, Sovyet okulları hakkında belgeseller için senaryolar yazmış. Okul

problemleri ise bizde her zaman sosyal açıdan çok keskin olmuştur.

O zaman ansızın unutulmaz Vava'yı, Valeriya Valentinovna'yı hatırlamıştım. Onun zeki öğrencisinin şimdi nelerle uğraştığını bir bilseydi! Bunu öylesine, gayriihtiyari düşünmüştüm. Runa'ya gelince, galiba kardeşi İgor Feduloviç Lopatin yüzünden mahkemeye düşmüştü. O, profesyonel bir film yapımcısıymış; meşhur Gerasimov Sinematografı Enstitüsü'nü bitirmiş, herhalde onun yönlendirmesi ve yardımıyla da Runa okul senaryolarıyla uğraşmaya başlamıştı. Dosyadaki belgelerde yazıldığına göre eski öğretmen Runa Lopatina, Gorki Film Stüdyosu'nun amatör bölümünde kasıtlı bir şekilde faaliyet yürüterek filmseverler arasında "zararlı" fikirlerin yayılmasına hizmet etmiş. Onun, sanatta taraflı temayülü destekleyen, Sovyet insanlarını ve onların hayatını olumsuz yönleriyle yansıtan belgeseller yapmaya çağıran konuşmaları olduğunu tanıklar da iddia ediyormuş. Ama bütün bunlar suçlamanın sadece giriş kısmıydı.

Mahkemede esas sanık kardeşi İgor Lopatin'di. Ona karşı ileri sürülen iddianameye göre "Kadrolu kameraman olarak devlet araçları ve

kaynaklarını kanunen yasak edilen faaliyetlerde kullanmış; Batı kamuoyunu yanıltmak için, Sovyet gerçeğini tahrif eden, Sovyet kamu ve devlet düzenini kötüleyen iftiracı belgeseller" çekmiş. Belgede "Sanığın bu cinai işi şahsi menfaat gözetmeksizin değil, Batı'dan aldığı döviz karşılığında yaptığı ortaya çıkmıştır. İstihbarat organlarımız sinema salonları ve televizyon kanallarında bu filmleri oynatan yabancı ülkelerde yaptıkları araştırma sonucu bunların kaynağını bulmuşlar," notu yer alıyordu.

"Su testisi su yolunda kırılır," derler; gerçekte ne olduğu bilinmese dahi, sonuçta Runa Lopatina bir yasadışı faaliyetten dolayı suçlu bulunuyordu. Kardeşine yataklık yapmakla suçlanıyordu: Kardeşi ona "izinsiz yapılmış" film kasetlerini veriyor, o da bütün bunları yakın bir arkadaşının evinde saklıyormuş. Bu bağlantılar yakın takip sonucu ortaya çıkmıştı. Herhalde birisi onları ele vermişti. İgor hapsedilmiş, arkadaşına haber vermek için onun evine koşan Runa ise pusuda bekleyen istihbaratçılar tarafından yakalanmıştı. Yani onu suçüstü yakalamışlardı… Sonra beklenmedik bir olay oluyor. Mahkeme salonunda kardeşinin suçunu hafifletmek isteyen Runa çılgınca bir adım atıyor. Esas suçu kendi üzerine

alarak, Sovyet insanlarının hayatını konu alan film çekme fikrinin kendine ait olduğunu, neyi nasıl çekeceği hakkında talimatı kardeşine kendisinin verdiğini, yapılmış belgeselleri döviz karşılığında yabancı gazetecilere kendisinin sattığını, kardeşinin sıradan bir icracı olduğunu iddia ediyor.

İşte olay bundan ibaretti. Bir ilginç detay daha: Mahkemede Runa Amerikalı bir gazeteciyle cinsel ilişkide bulunmakla suçlanıyor. Bu gazeteci güya Amerika'ya dönünce "metresine övgüler yağdıran, Sovyet toplumunaysa düşmanca tavır sergileyen" bir makale yazmış ve bununla da, o zaman artık tutuklu bulunan sevgilisinin intikamını almış. Runa'ysa Amerikalı gazetecinin metresi olduğunu reddetmiş, sadece ona Rusça öğrettiğini iddia etmiş. Yani iş, içinden çıkılmaz bir hal almıştı. Her neyse, işin gerçeğini hiç kimse bilmese de, bütün bunlar Runa için acınacak şekilde sonuçlanmıştı…

O gün iş yerinden geç saatlerde ayrılmıştım. Rutin işlerim de vardı, ama Runa Lopatina'nın geçmişini daha iyi öğrenmek gibi garip bir istek beni bu saate kadar alıkoymuştu.

Alışkın bir şekilde kapıdaki koruma görevlisini başımla selamlayarak park yolundan Uspensk

şosesine çıktığımda artık hava iyice kararmıştı. Moskova yönünde acele eden araba kervanına katıldım.

Buralar gerek kışın gerekse yazın çok güzel oluyor. Kışın ormanlar ve tepeler rüyadaki gibi bembeyaz karla kaplanıyor. Yazın ise yemyeşil bir renk etrafa hâkim oluyor, virajların birinde ormanın arkasından birkaç saniyeliğine görünen Moskova nehrinin parıltılı menderesi nefes kesiyor.

Suyun, semanın ve ormanın şahane bir büyüsüydü bu. Her defasında bu anı kaçırmak istemez, arabanın camından bir göz atarak geçer, bu manzarayı hayalimde tutmaya çalışırdım.

Bu detayları boşuna anlatmıyorum. Sayısız kez bu yolda gidip gelmiştim, ama hayatımla bu alan arasında kanlı bir bağ kurulabileceğini hayal bile etmemiştim.

Bir gün gelecek, artık bu yoldan geçemeyecek ve bu yerin etrafından dolaşacaktım…

O akşam Moskova'ya yaklaşırken, acaba bu denek adayı Runa Lopatina'yı ertesi gün yeniden kliniğe getirmelerini emretmem doğru muydu diye düşünüyordum. Evet, böyle bir emir vermiştim. Bunu niçin yapmıştım? Ona ne

söyleyecektim? Zaten kuluçka aracı olmaya başka amaçla rıza göstermesi açık değil mi? Belki de bu Runa biraz deli, ama belki de bütün bunları, içindeki uyduruk adalet saplantısı, müstesna vicdanlılık ve başka olağanüstü faziletlerden dolayı yapıyor. Onunla neden uğraşıyorum ki? Onu hemen defetmem gerekiyordu, gitsin hapis yerinde istediği kadar sürünsün. Utandıracak adam bulmuş. Önce bir kendine baksın. Bunları düşünürken yine kendi kendime, 'Ya sen? Sen nesin? Kendine iyi hedef bulmuşsun! Mahkûm edilmiş, hiçbir hakkı olmayan zavallı bir kadınla savaşmaya kalkışıyorsun! Aferin, söyleyecek bir şey yok!' diyordum.

Bana musallat olan bu fikirlerden kurtulamıyordum. Direksiyon arkasında bu düşüncelere daldığımdan iki defa az kalsın virajı alamayacaktım ve öylesine hızla frenlere yüklenmişim ki tekerlerin gıcırtısından korkan yayalar kendilerini kenara atmışlardı. Bu Runa'yı sadece bir kez görmüştüm, o zaman bu telaş niçindi? Masanın arkasından kalkarak ona yaklaştığımı, onun da ayağa kalktığını hatırlıyordum. İşte karşımda, şehir dışındaki klinikte, profesörün önüne çıkarmak için özel olarak giydirilmiş, üzerinde nerede dikildiği

belirsiz gri bluz, çuval gibi uzun bir etek ve kaba ayakkabıları olan kadın mahkûm duruyor. Bir zamanlar, eşyaların onun güzelliğine ve zevkine hizmet ettiği zaman, güzelmiş. Endişe, kararlılık ve cesaretle bana bakan gözlerini düşündüm. Gözleri bazen ruhun aynası olarak adlandırıyorlar ama bu doğru değil. Gözler ruhun ta kendisi, ruhun canlı ifadesi! Erkek çocuğunki gibi biçimsiz omuzları gayriihtiyari büzülüyor, esnek ince ellerini ise çaprazlayarak tutuyordu. Aslında vücudunu dik tutarak özgürce davranmak, gülümsemek, sokaktaki kalabalık içinde yürümek ona daha fazla yakışırdı. Rejim muhalifi olmak için doğmamıştı ve hatta bu çağa bile ait değildi. Geçen asrın giysilerini bir giyse! Ne kadar güzel görünebileceğini hayal edebilirim. Oysa böyle saçma sapan şeyler konuşuyor! Vicdan, bilimin gelişimini durduracakmış. İşte hep böyle oluyor, her şeye bu vicdanı sıkıştırmaya çalışıyorlar; ne olursa olsun, her olayda bunun vicdanlı olup olmadığı sorusunu cevaplamalısın. Herkes de kendi yöntemiyle bu vicdanı koltuğunda saklıyor. Herkes onunla böbürleniyor. Herkes ondan Tanrı adına bahsediyor! Ama tek bir vicdanla uzağa gidemezsin. Çok az kişi -belki de hiç kimse- Tanrı'nın bize bahşettiği ve onun sayesinde bizi frenlediği vicdanla Tanrı'ya karşı isyan edip, hep

Tanrı'nın tekelinde bulunmuş bir şeyi, onun doğum üzerindeki mutlak hâkimiyetini reddederek bu yetkiyi kendi eline alma imkânına sahip olmuştur. Ölüm üzerindeki tekel ona yeter, bunu zaten hiç kimse onun elinden almayı düşünmüyor! Doğuma gelince, bu işte ben onun rakibiyim ve hiçbir vicdan beni yolumdan döndüremez... Acaba Runa bunu anlıyor mu? Galiba hayır, o bunu anlayamaz. Bunun için de vicdan hakkında bas bas bağıran bir kahraman edasıyla gelmişti... Her şeyden önce o kendini düşünsün, şimdi ne yapacağını düşünsün...

O gece, bir zamanlar Stalin tarafından atom bombası hazırlayan ekibe hediye edilen ve bu pastadan benim de payıma düşen şahane akademisyenler apartmanında kendimi huzurlu hissedemiyordum.

Kalın duvarlar, büyük pencereler, yüksek tavanlar... ama niçin buradaydım? Genel olarak ben ne işe yarıyorum, niçin yaşıyorum? İçimdeki terk edilmiş çocuk o gece yine konuşmaya başlamıştı. Ben fazlaydım, X-bireydim, insan neslinin kara deliğiydim. Yeryüzünde kimi mutlu ettim, kim, hangi kadın benimle karşılaştığı için kadere minnettar oldu? Arkasına bakmadan kaçıp giden Yevgeniya mı? Bu muhteşem oyuncu kadın

benimle yaşayarak ne anladı? Soğuk zekâyı, acımasızlığı, kocası tarafından yapılan kürtajları mı? Hayat yolunda tesadüfen karşılaşıp hemen ayrıldığım kadınların da bu görüşmeleri mutluluğun parıltısı olarak hatırlamadığı muhakkaktı. Benimle ilgili her bir şeyin boş, kederli olduğu ortaya çıkıyordu.

Benim düşüncelerim yine elimde olmayarak bu mahkûm kadına, adı Runik zamanlardan gelen Runa'ya yöneliyordu. Ama onu niçin düşünüyordum? Bu saatlerde o ne yapıyordu? Azap çekiyordu mutlaka! Belki de kafasında sıkışmış kara fikirlerden kurtulsunlar diye saçlarını tarayarak omuzlarına atmıştı. Özgür günlerinde herhalde bu kalın dalgalı saçlarını hapishane kurallarına uygun olarak arkadan toplamıyor, başka türlü tarıyormuş. Profesörün "gözünü açmak" isterken kendi durumunu zorlaştırdı, hayatını kararttı. Yani böyle bir duruma hazır mıydı? Bugünkü konuşmamız hakkında ne düşünüyor acaba? Bazı konularda haklı olabilir ama sadece vicdanla ve faziletle dünyayı doyuramazsın, güneşin altında daha fazla yer isteyen insanın açgözlü ruhunu değiştiremezsin, iyileştiremezsin; zaten bu iştah kaldığı sürece hepsine güneş yetmeyecek ve en korkuncu, insan

kendi soydaşları üzerinde hâkimiyet elde etmek için daha fazla açgözlülük edecek ve hırslanacak. Yeni insanlar, X-bireyler bunun için gerekliler.

Bu kadınsa onların önünü kapatmak, onların hayata, iktidara, savaşa giden yolunu kesmek istiyordu. Bunu anlamak mümkündü fakat yenilmezi yenecek bir kuvvet yoktu…

Daha sonraları sık sık kendime anlamsızca şunu soruyordum: Acaba niçin o gece kendi başıma kalmıştım? Niçin o gece, başka günlerde kurtulamadığım toplantı, kongre, görüşme gibi sosyetik veya politik bir etkinlik yoktu?

O gece, azap içinde kıvranıyor ve bir türlü sakinleşemiyordum. Bu kadın mahkûm Runa beni utandırmış, hazırlıksız yakalamıştı. Çünkü bu işte birlikte çalıştığım insanlar tereddüt etmiyor veya bana öyle geliyordu.

Bu kadın kendine de acımamış, aleni bir şekilde kendini kurban etmişti! Nasıl olur? Niçin beni kötü bir polis ve savcı rolünü üstlenmeye zorluyor? Sadece, yüzüme karşı beni itham etmek için mi kendini uzun yıllar daha özgürlükten mahrum bırakmak istiyor? Aslında onu anlamak mümkündü. Bu, her zaman kendi tutumunu, kendi gerçeğini açıklamayı amaç edinen birinin yapabileceği bir şeydi. Bu kadın bütün bunları açık

bir şekilde, alenen, sokakta, toplantıda, özellikle yabancı gazetecilere açıklamak imkânından mahrumdu. O, hapishaneye kapatılmıştı… Şimdi ise onu yeni bir mahkûmiyet bekliyor… İyi ki aramızda olanları hiç kimse bilmiyor, iyi ki kimseye bir şey söylemedim, iyi ki onu yeniden getirmelerini emrettim. Evet, yarın saat ikide onu getirecekler. Her şey bitmedi, aramızdaki tüm köprüler henüz yıkılmadı. Belki de onu yeni bir mahkemeden kurtarabilirim.

Bu fikirlere kendimi daha fazla kaptırdıkça onu koruma, cezadan kurtarma arzularım kuvvetleniyor ve bu hevesimde kalbimin ilk defa hissettiği bir şeyler buluyor, kendimi yeniden keşfediyor, kendimi tanıyamıyordum. Bana neler oldu?

Bu kadını korumak ve anlamak isteğiyle hareket ederken tedricen şu sonuca varıyordum: Acaba Runa Lopatina'nın bana karşı gelerek kendini azap çekmeye mahkûm etmesi Tanrı'nın buyruğu mu, bir savunması mı? Eskiden bağışlayıcılığın ne olduğunu, ne anlama geldiğini, kendini nasıl gösterdiğini anlamamıştım; şimdi onu hissediyordum. Eğer ben, kendini beğenmişlik duyguları içinde embriyolarla oynayarak Tanrı'yı dışlayan kişiysem, o zaman, Runa da onun

alicenaplığı ve lütfunun elçisi olmuyor mu? Acaba bu, benim içimdeki iyiliği ölçmek için mi yapılıyor?

Bu düşünceler hem tatlı hem de acıydı. Beni uyandıran, kendimden şüphelenmeye, kendi kibir ve mağrurluğumu görmeye zorlayan bu kadın mahkûma karşı bir minnet duyuyordum. Onun karşısına değişmiş olarak çıkmak istiyordum. Maalesef Runa'yı geçici olarak tuttukları özel nezarethaneye hemen telefon açamıyordum. Ona ne kadar çok şey söylemek, ondan ne kadar çok şey duymak isterdim. Ah, gecenin bu geç saatlerinde arabaya atlayarak o nezarethaneye gitmek, onu bularak konuşmak bir mümkün olsaydı! Ama bu da bir arzu olarak kalıyordu. Yapabileceğim tek şey yarınki görüşmeyi beklemekti. Bu görüşmenin nasıl olacağını hayal ediyordum. Runa'yı çalışma odama getirerek bıraktıkları zaman ona yaklaşacak ve tokalaşacağım. "Özür dilerim Runa, konuşmamıza geri dönmemiz gerekiyor. Sizin düşüncelerinizi ciddi bir şekilde dinlemeye hazırım ve sizden de aynısını rica ediyorum. Benim de fikirlerimi sonuna kadar dinleyin," diyeceğim. O, "Çok güzel," diyecek ve bütün samimiyetiyle itirafta bulunacak: "Profesör, sizi bir daha

göremeyeceğimi düşünüyordum. Ertesi sabah eski halime döneceğimi, lanetlenmiş gibi yeniden cezaevine konulacağımı, mahkûm edilerek daha uzaklara, Sibirya'ya veya Altaylara gönderileceğimi düşünüyordum. Oysa gardiyan geldi ve beni yeniden profesör Andrey Andreyeviç Kritsov'un yanına çağırdıklarını bildirdi. İşte buradayım…"

"Aman Tanrım, beni ne kadar aptalca işlere sevk ediyorsun. Bu çok çocukça, durdur beni, sanki çocuklaşıyorum," diye fısıldamaya başladım.

Evet, dâhilikle delilik arasında sadece bir adım mesafe var ve komik gözüksem bile her şeyin o gece hayalimde canlandırdığım gibi olmasını çok isterdim. Çok arzuladığın aptalca bir şeyi beklemenin kendisi bile insana mutluluk veriyor!

Ansızın kalbimi saran bu taşkınlıktan sonra, ufuktaki kara bulutlar gibi çok ağır bir şüphe üzerime çöküyordu: Acaba, deneklerin rahminde X-bireyler yetiştirmeye gerçekten hakkım var mıydı? Hangi ulvi amaçlar bu hareketimi temize çıkarabilir? Yalan söylemeyeceğim, bu gibi şüpheler her zaman içimde vardı ama gerek ben gerekse mesai arkadaşlarım bunu hiçbir zaman açıkça dile getiremezdik. Bilimin başarıları bizi sadece kendi gözümüzde değil toplumun gözünde

de yüceltiyordu. Fakat 20. yüzyılda bilim ve vicdanın uyuşmazlığına, bilim ve cinayetin iç içe olduğuna ait pek çok örnek vardı.

İşte vicdanım konuşmaya başlamıştı ve onu sıradan bir kadın mahkûm uyandırmıştı. Anonim ebeveynden doğan anonim çocukların üretiminin, onları kuluçka aracı kadınların yardımıyla yetiştirmenin insanlığa aykırı olduğunu itiraf etmeye beni Runa zorlamıştı.

Onu bana neyin getirdiğini, ölümün eşiğine kadar bizi neyin bağladığını sadece kader biliyor… Benim elimde olan bir şey değil bu…

O gece dönüm noktasıydı. Beni emsali görülmemiş fedakarlığı ve cesaretiyle hayrete düşüren bu kadından özür dilemeye hazırdım. Ben, insanlığa götürdüğüm kötülükler için onun önünde diz çökmeye hazırdım. Benim sevgimi kabul ederek karşılık verebilirse onunla evlenmeye de hazırdım… Evet, evet!

Bunun nasıl olacağını bilemiyordum. Çünkü o uzun yıllar hapis yatmaya mahkûmdu. Ama o "evet" derse, onunla birlikte olmak için her şeyi yapar, istediği yere -ormana, dağlara, denizler ötesine- nereye olursa olsun giderdim. İşin ucunda serserilik bile olsa yeni bir hayata başlamak

istiyordum. Bu, korkunç geçmişimin günahlarından arınmanın tek yoluydu…

Bir defa böyle düşününce artık kendimi frenleyemiyordum. Hayal gücüm sınır tanımıyordu. Kendi içimde, acımasız, dönüşü olmayan devrimler yapıyordum. Hayal dünyasına dalmıştım. Yarın, Runa'yı bana getirdikleri ve bizi konuşmamız için yalnız bıraktıkları saatte yeni hayatıma başlayacaktım. Ona içimde olanları anlatmaya, ruhumda baş gösteren köklü değişiklikleri açıklamaya, bundan böyle her şeye hazır olduğuma onu inandırmaya çalışacaktım. Ah, keşke "evet" dese, keşke sevebileceği bir kişi olduğumu anlasa! Keşke samimiyetime inansa, birlikte olmamız gerektiğini anlasa!

Divanda rahatsız, hassas bir uykuya daldığım zaman artık gece yarısını geçmişti. Sabaha karşı gökleri parçalayan gök gürültüsüyle uyandım. Çatının üzerinde şimşekler çakıyor, camın arkasında bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Gözlerimi açmadan doğada olanları görüyor, bu borayı kendim çıkarmışım gibi, gökyüzünün yarısını aydınlatan şimşekleri, yağmurun bastırmasıyla eğilen ağaç dallarını, kendine sığınacak yer bulmak için tufanın içinde ürkekçe uçuşan kuşları görüyordum.

O tufanın içinde ben de uçuyordum. Pencerenin küçük gözünden çıkarak çatıların, sokakların ve parkların üzerinde uçuyordum. Şimşekler ve bulutlar arasında körü körüne ve rastgele uçuyordum. Burada bir yerlerde hapishane vardı ve o hapishanede kuluçka aracı olmayı reddeden kadın da şimdi bu gök gürültüsünü duyuyordu. "Runa! Runa! Benim! Seni arıyorum!" diye bağırıyordum. Göklerden ona seslendiğim bu fırtınalı dakikalarda ne düşünüyordu acaba? Ertesi gün kendime hâkim olmak için epey güç sarf ettim ve kliniğimizin her zamanki gibi muntazam çalışmasını sağlamak için çalışırmış gibi yaptım. Her şey yolunda gidiyordu. Meslektaşlarımdan ve personelden hiç kimse benim eskisi gibi olmadığımı fark etmedi bile…

Saatimi bekliyordum. Zaman azap verircesine ağır geçiyordu.

Ben herkesin gözü önündeydim, her zaman olduğu gibi görevlerimi yapıyordum. Ama bu artık ben değildim…

Zaman eziyet edercesine uzuyordu…

Belirlenmiş saat yaklaşıyordu. Her dakika Runa'yı bekliyordum… Şimdi, işte… Ama onu bir türlü getirmiyorlardı.

On beş dakika geçti. Hâlâ yoktu… Arabanın ne zaman çıktığını öğrenmeleri için telefon açmalarını emrettim, telefon açan sekreterime arabanın tam zamanında çıktığını söylediler.

Telaşlanmaya başlamıştım. Acaba bir şey mi oldu? Yolda kaza mı geçirdiler?

Saat üçe yaklaşıyordu. Ne zaman gelecekler? Telefon açmaya karar verdim. Bana, arabaya bir şeyler olduğunu söylediler. O zaman sekreter kadın koşarak geldi. Rengi bembeyazdı.

"Ne oldu?" diye bağırdım.

"Hasta ölmüş!"

"Nasıl ölmüş? Hangi hasta?"

"Beklediğimiz… Şimdi yoldan telefon açtılar."

"Trafik kazası mı?"

"Hayır, değil! Kaçmak istemiş…"

"Kaçmak mı istemiş? Ne olmuş?"

"Onu vurmuşlar…"

"Anlamıyorum!"

"Şimdi gelip her şeyi anlatacaklarını söylediler…"

Evet, bir gün önce verdiğim talimata uygun olarak A-6-87 nolu mahkûm R.F. Lopatina'yı

belirtilen saatte kliniğe yetiştirmek için arabayla göndermişler. Yolda, artık şehir dışında, yolun Moskova Nehri'ne yakın ormandan geçen kısmında kadın mahkûm rahatsız olduğunu, midesinin bulandığını, yola devam edemeyeceğini bildirerek ısrarla arabayı durdurmalarını ve onu dışarı çıkarmalarını istemiş. Kusacakmış.

Mecburen arabayı durdurmuşlar. Mahkûm, arabadan çıkarak birkaç adım atmış ve sonra çalıların arkasında saklanarak ormana doğru kaçmış. Gardiyan kadın onun arkasından koşmuş. Ona durmasını emretmiş. O ise koşmaya devam ediyormuş. Gardiyan kadın bağırarak ateş açacağını söylemiş. Havaya iki el ikaz ateşi açmış. Yine de canlı yakalamak için arkasından koşmuş. Bu sırada ileride Moskova Nehri'nin menderesi belirmiş ve kadın mahkûm koşarak kendini suya atmış. Gardiyanın ateş etmekten başka çaresi kalmamış. Mahkûm ölmüş. Cesedini sudan çıkarabilmişler…

Sonraları binlerce kez kendi kendime sordum: Niçin böyle yaptı? Niçin? Ne sebepten? Bu ne anlama geliyordu? Çaresizliğin sonucu muydu? Korktuğu için mi? İğrendiği için mi? Nefret ettiği için mi? Ya da bu bir tür protesto muydu?

Hiç kimse bu soruları cevaplayamaz… Geldiği gibi gitmişti… O, deneylerimizin ilk kurbanıydı.

Geç saatlere kadar odamdan çıkmadım. Kapanarak oturdum. Ne durumda olduğumu hiç kimse hayal bile edemez. Ah, keşke yapmak istediklerimi bu kadar korkunç bir şekilde engellemeseydi! Hakikatin onun yanında olduğunu, bilimin başarılarının geçici olduğunu; bilim ne kadar yükseklere çıkarsa çıksın, bu gelişimin bitmeyeceğini ama vicdanla kıyasta bunun bir hiç olduğunu ben ona söyleyemeden ölmesi, çekip gitmesi büyük bir felaketti. Dünyadaki hiçbir şey ebediyetin anlamını ve gelişmesini içeren ruh ile kıyaslanamaz…

Çalışma odamda oturarak ağlıyordum. Sadece bir kez gördüğüm bir kadın için ağlıyordum. Onsuz, hayatımın kalan kısmını mutsuz yaşayacağımı biliyordum.

Akşam arabayla şoseye çıktım, fakat bu olayın olduğu yere, Moskova Nehri'nin menderesine yaklaşınca durdum ve geri döndüm. Burası onun öldüğü yerdi. Bu ormanın içinden koşarak kendini nehre atmıştı… Başka yoldan dolaşarak gittim…

Evde durumun ne ölçüde -eğer böyle bir ölçü varsa- çaresiz olduğunu anladım. Bu, bana verilen bir ceza değil miydi? Gecenin bir yarısı ağlıyor ve

sesim çıktığınca bağırıyordum. O artık yoktu. Ona ne söylemek, hangi konuda günah çıkarmak istediğimi hiçbir zaman öğrenemeyecekti. O kadın son nefesine kadar benim X-bireyler yetiştirmek için bilimsel buluşlarını kullanan bir soysuz olduğumu düşünmüştü. Doğrudan şişeden içtiğim viskinin de yardımı olmadı. Beni etkileyecek bir müzik dinlemek istedim ama öyle bir müzik de yoktu…

Belki de içimde saklı olan o müziği yıllar sonra, tesadüfen duydum. Japon Denizi'nde gemiyle gidiyordum. Akşama doğruydu. Yıldızlı gök kubbe altında donakalan adaların koyu gölgeleri, denizin çeşitli noktalarından gizemli nesneler, zaman ve maddenin bileşimi gibi ortaya çıkmıştı. Hava serin, etraf sessizdi, dalgaların hafif çırpıntısı duyuluyordu… Biz, Nagoya şehrine kongreye gelmiş birkaç Sovyet bilim adamıydık. Arkadaşlarım ve tercüman barda kalmıştı. Bense güvertede dolaşıyor, esrarlı ve tenha adalardan gözümü ayıramıyordum. Sahil ışıkları çok uzaktaydı ve zor görünüyordu. Rotamız o yöneydi. Gemide aralıksız, zıplamaya ve titremeye davet eden rock müzik çalıyordu. Müzik aniden sustu. İnsanın kalbini hoplatan içten bir müzik çalmaya başladı. Bu, Japon enkası idi: Sevgili

hasreti, yalvarış ve anlayışsızlık, bekleme ve vedalaşma gibi duyguları aksettiren lirik bir müzik. Runa'nın yakında bir yerlerde, belki de şu adada olduğunu, bu müziği duyduğunu ve benim onu düşündüğümü bildiğini aklımdan geçirdim.

O an her şeyden ve herkesten uzaklaşmam gerektiğini anladım…

Perestroyka yıllarında X-bireylerin üretimine son vermek mümkün oldu. Gorbaçov'la görüştüm. Altı ay sonra uzaya, araştırma istasyonuna geldim. Burada uzay rahibi Filofey oldum. Dışarıdan seyredenler için bu bir tuhaflık olabilir. Bana göre ise hiç de tuhaflık değil…

Geçmişim bana rahat vermiyor, beni hep takip ediyor. Artık doğmuş, şimdi de büyüyen X-bireylerin ne olacağı sorusu canımı çok sıkıyor. Onların kaynağı gizli tutuldukça bunu hiç kimse bilmeyecek. Daha doğrusu, benim eski meslektaşlarım olan çok az kişi bilecek. Şimdi onların benim hakkımda "Alçak, kaçtı, uzaya saklandı!" diye düşündüklerini çok iyi biliyorum. Onların ne düşündükleri umurumda bile değil, beni üzen başka bir şeydir. Kendimi nasıl lanetlediğimi, korkak mazoşist, namussuz diye adlandırdığımı hiç kimse bilmiyor. Şimdi dünyada olmalı, laboratuvarımızın faaliyeti sonucu doğmuş

zavallı çocukların gözlerinin içine bakmalıydım. Bunları niçin mi yazıyorum? Yaptıklarımızın düzeltilmesi imkânsız olduğu için… Doğuştan kamulaşmış bu insanlar ne olacak? Yarın mutlaka kim olduklarını anlayacaklar. Toplumdan nasıl intikam alacaklar? Zamanla bu X-bireylerde insanlıktan öç alma, bütün dünyayı cehennemin dibine gönderme arzusu uyanmayacak mı? Şimdi benim burada, uzayda olmam, X-bireylerin ise orada büyümeye devam etmesi korkunç bir şey. Başka söz bulamıyorum. Kendi kendime, sen onların istikbaliyle ilgili sorunları hiçbir zaman üstlenmedin, sadece onların doğuşuyla ilgili bilimsel problemleri çözdün diyebilirim. Ama bu, bir mazeret değil. Bütün bunları yapan, zaman ve her şey değişince bırakıp kaçan suçluları onlar nerede arayacaklar? Hatta KGB bile çöktü. Belki de çökmedi… Eh, isterse cehennemin dibine batsın!"

Filofey'in tövbesi burada bitiyordu.

Tövbenin metnini, Filofey'in bu son mektubunu Anthony Younger kışın ilk günlerinde aldı.

O kış sabahı Anthony, arabanın direksiyonu arkasında oturarak, dışarıda uçuşan bembeyaz kar tanelerini seyrediyor ve 'Ne kadar da olağanüstü

bir olaydı, hiç kimse bunu aklına bile getiremezdi,' diye düşünüyordu. Gece okuduğu, Filofey'in tövbekar yazısının tesiri altındaydı.

Çok garip, diye aklından geçirdi Anthony. Henüz hiç kimse böyle ölmedi. Şimdi Filofey dünyanın üzerinde bir uzay mumyası gibi uçuyor. Gezegenimiz dışında intihar eden tek kişi! Nihayet, sessizlik içinde huzur buldu. Ama yine de kendini hatırlatıyor…

Onun kaderi, başkalarına ibret olsun diye ilahi bir amaç taşıyor olabilir. Evet. Ama ne pahasına?

Bu yolda her şey çok pahalıya mal oluyor. Her şeyden önce, tüm zamanlar için ibret olacak bir olay gerçekleşmişti. Onun fiyatı Golgota tepeleriydi. Her şeyin kendi fiyatı var. Bu insan da kendi fiyatını uzayda ödedi.

Acaba onu çocuk yetiştirme yurdunun kapısına götüren annesinin ayakları altında gıcırdayan karın sesini uzayda da duyuyor mu? Acaba onu göğsüne son defa bastırarak götüren annesinin kalbinin boğuk çırpıntıları uzayda da kulağına geliyor mu?

Kötülüğü engellemek mümkün müdür?
İnsanlığın hızla sürüklendiği yok oluşu,
bu kaçınılmaz görünen kaderi engellemek peki?

Kendini bir uzay istasyonuna hapsedip kötülüğün alametlerinin peşine düşen bir Rus bilim insanı, yaptığı akıl almaz keşifle birlikte, dünyada köklü değişimlere yol açmayı umar. Kötülüğün genetik kodlarını çözerken, yolu ünlü bir fütürologla dramatik bir biçimde kesişir.

"Gerçek şu ki yeryüzünde biz insanlar dışında bir kötülük kaynağı yok. Ama her bir insan kötülüğün kaynağını kendisi, kendi ailesi, nesli, milleti, devleti ve biraz daha ileri gidersek ırkı, dini, ideolojisi dışında, yani bir başkasında arıyor. Ve hayat kötülüklerle sürüp gidiyor. Nihayet, embriyoların hayatı protesto etmesine kadar geldik. Dur! İleride yol yok!"

Usta yazar Cengiz Aytmatov, bilimkurgu öğelerinin ağır bastığı bu romanında, esaslı sorular sorarak insan kaderinin yönünü inceliyor.

Pis-kolok